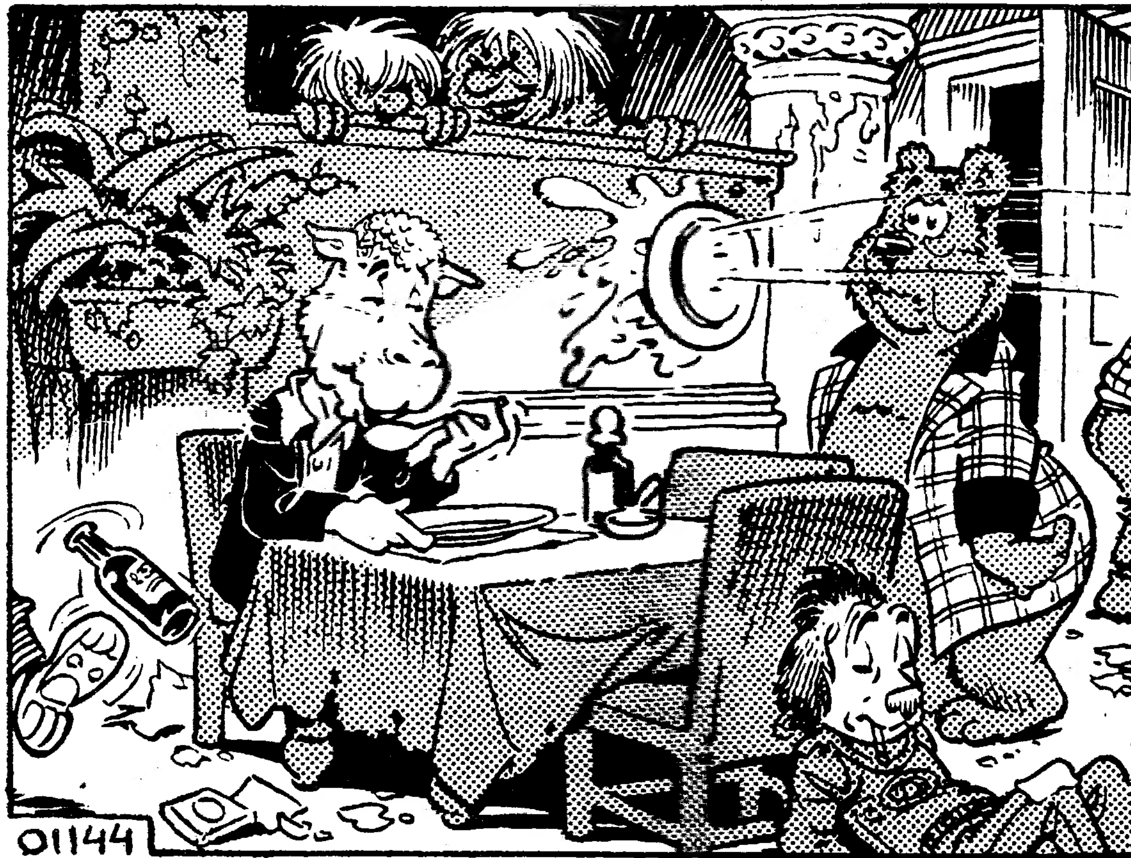
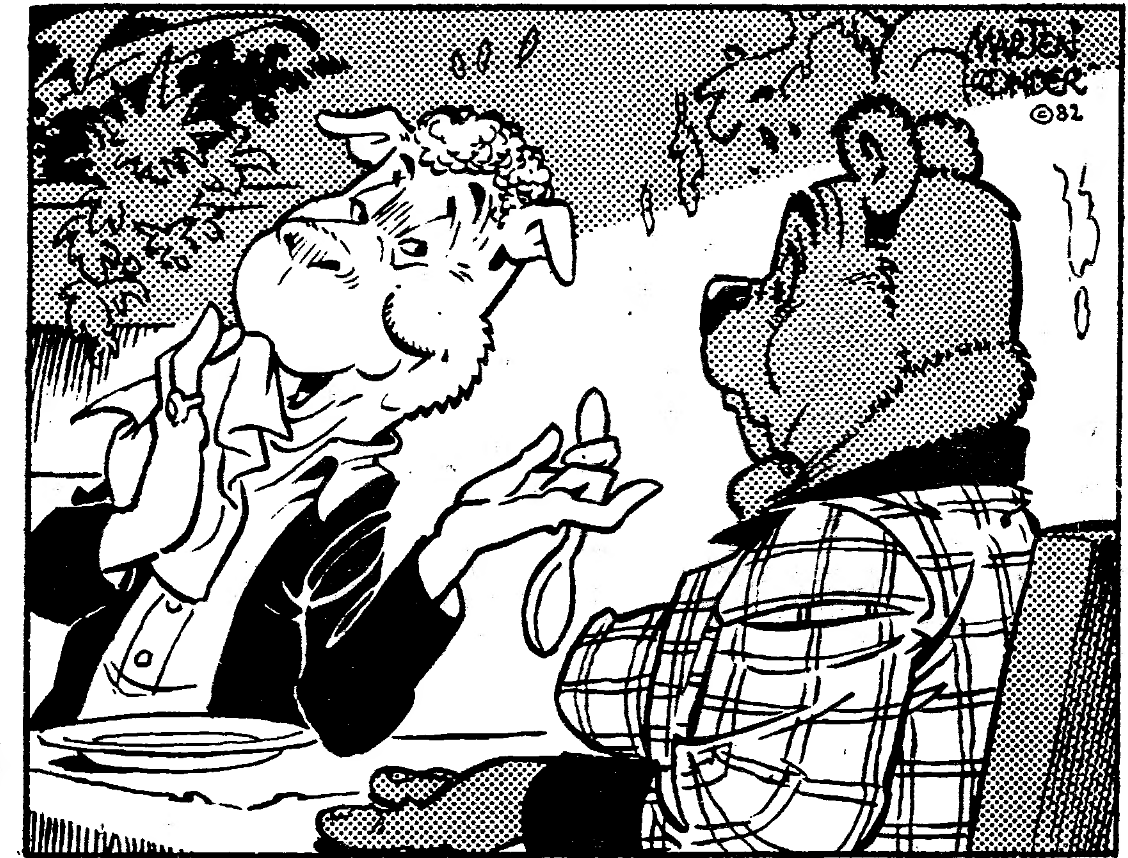
Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

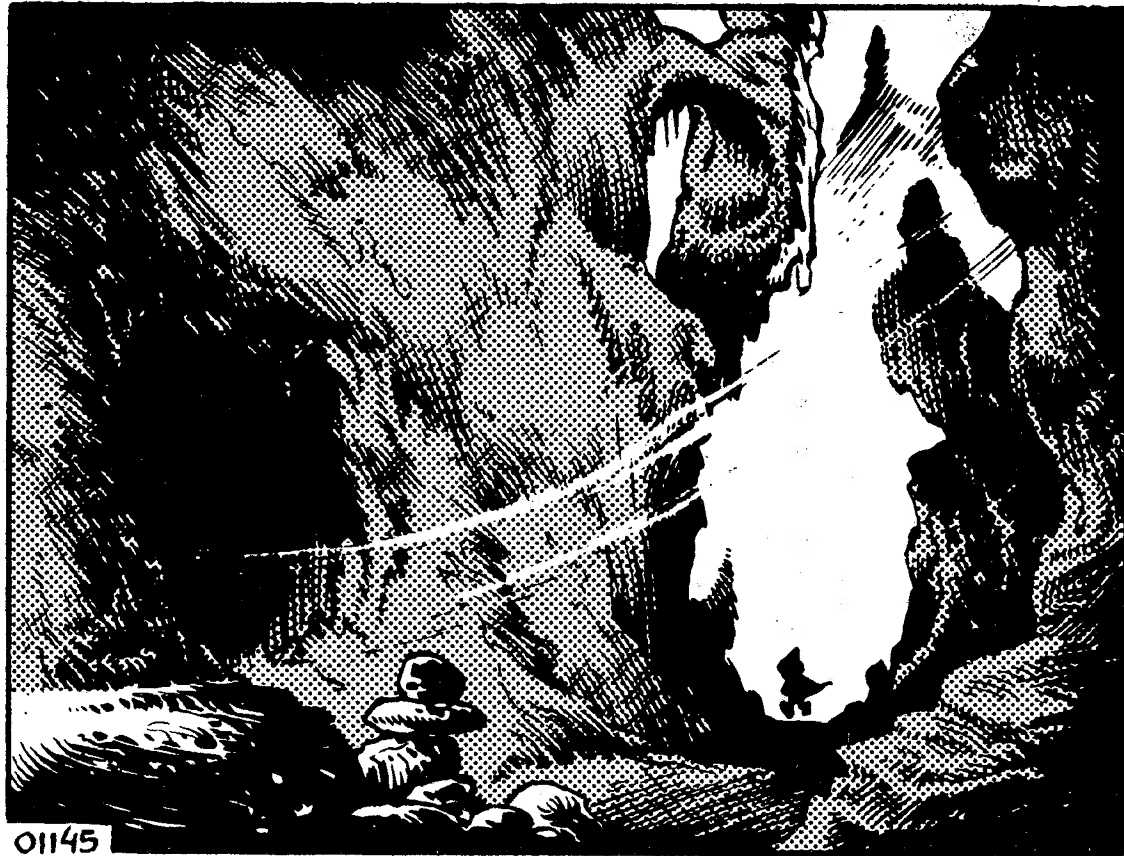
1144 Nadat heer Ollie dus zijn zorgen voor de oude dag opzij had gezet, begon hij zich ongerust te maken over de jongste dag.
Op een middag begaf hij zich dan ook naar de bekende andragoog doctorandus Zielknijper om die eens te raadplegen. Na enig zoeken vond hij de geleerde in de onspanningszaal van zijn kliniek, waar deze een haastige lunch gebruikte.

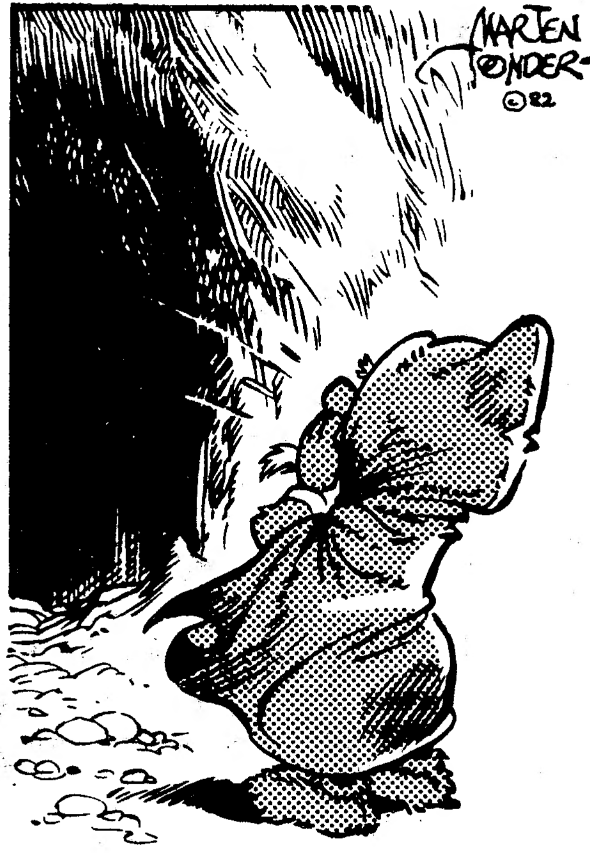
„Aha, de heer Bommel", sprak de zielkundige. „U had geen afspraak, geloof ik. Des te beter, want voor afspraken kan ik niet langer dan drie minuten uittrekken. Maar blijft u daar toch niet staan. Gaat u zitten en spreek vrij uit. Wat schort eraan?"
„Schorten doet het niet zozeer", zei heer Ollie plaatsnemend. „Het is meer de tijd waarin we leven die me aan het denken zet. Als heer zijnde leest men zijn kranten, bedoel ik, en dan weet u wel wat ik bedoel. De wereld gaat van kwaad tot erger en vanmorgen zag ik zelfs, dat men heel akelige woorden op mijn gevel had geschreven, die Joost er niet eens met bleekwater af kon krijgen. Mijn goede vader zou zich in zijn graf omdraaien, nadat hij ze gelezen had. Er moet iets gedaan worden en misschien kunt u daarbij helpen".
„Maar natuurlijk", gaf de zielkundige toe. „Dergelijke fobieën stoelen op een vaderbinding en die kunnen we wel uit uw denken woelen. Laten we een afspraak maken".
„Een afspraak?", riep heer Bommel uit. „Drie minuten om een einde aan de misstanden in de wereld te maken? Onmogelijk. Dan ga ik er wel weer alleen op uit".
Dat deed hij, maar omdat hij daarbij op schokkende wijze kennis maakte met de Antiloog kunnen we pas op maandag 23 augustus beginnen met het verslag van zijn rampspoed.

82 07 12

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01145 De Zwarte Bergen staan zo slecht aangeschreven dat men zelfs terugschrikt om er naar morion of sardonyx te gaan delven. Geen wonder: de ene lawine volgt de ander en voortdurend vinden er aardverschuivingen plaats, zodat onderzoekers meestal geplet uit het gebergte terugkeren. Vooral het noordwesten wordt gemeden, omdat zich daar een kloof bevindt waar orkanen geboren worden. Waarschijnlijk is dat bijgeloof, maar het is een feit dat de winden er altijd huilen.

Zelfs op een zomerdag als deze is het er kwaad toeven en het enige levende wezen dat zich erin waagde, was de dwerg Kwetal. Hij was op weg naar de Gorregrot, maar dat was niet voor zijn genoegen en toen hij ervoor bleef staan, trok hij huiverend zijn manteltje wat dichter om zich heen.

„Hoela!", riep hij, zijn handen aan de mond zettend om tegen het gejoel der elementen in gehoord te worden.

Er kwam geen antwoord en toen de wind uit de spelonk even afnam, stapte hij snel naar binnen.

„Kwetal", kraste de oude dame die daar bij een vuurtje gezellig zat te breien. „Dat dacht ik al. Wat kom je doen?"

„Ik kom een flesje lil halen", zei het ventje, een beetje aarzelend.

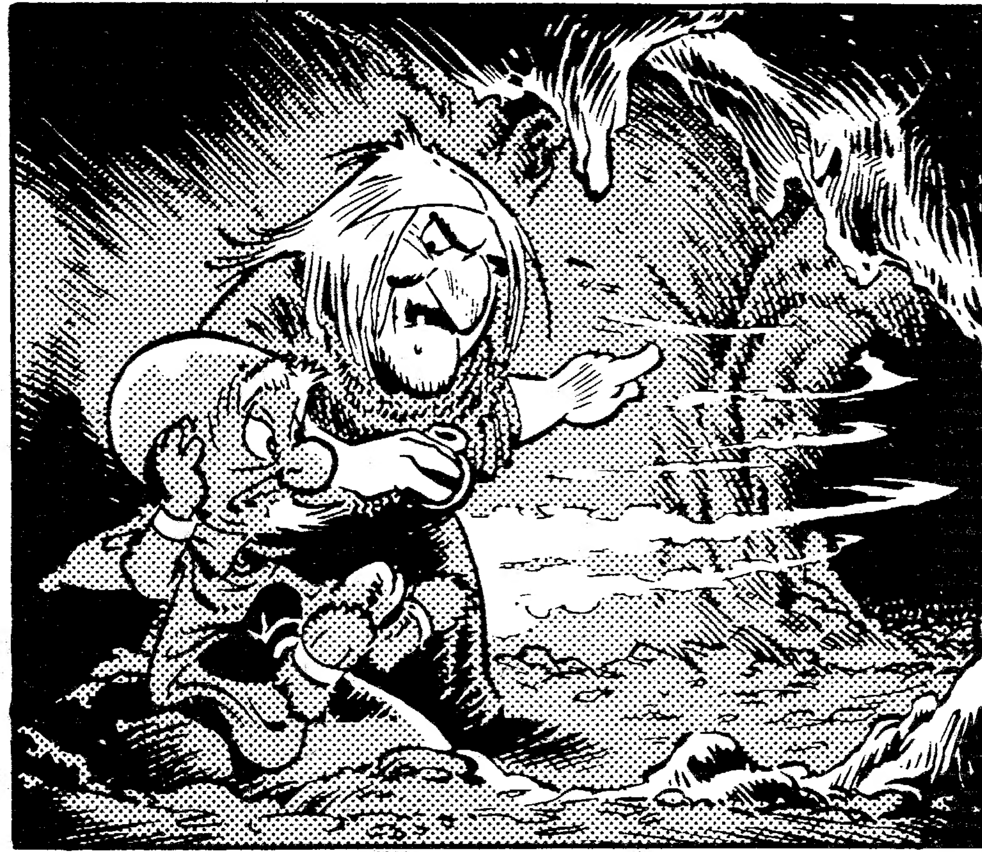
„Dat is duur", mompelde het oudje. „Heel duur. Kom binnen en ga zitten, dan kunnen we praten."

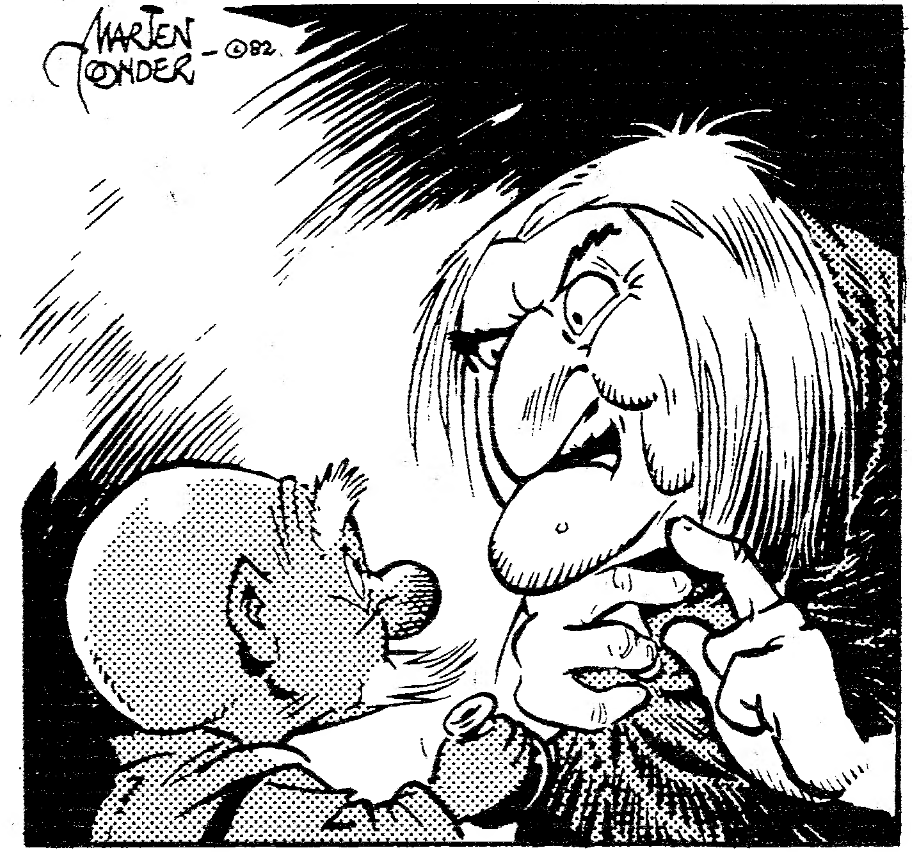
820823

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

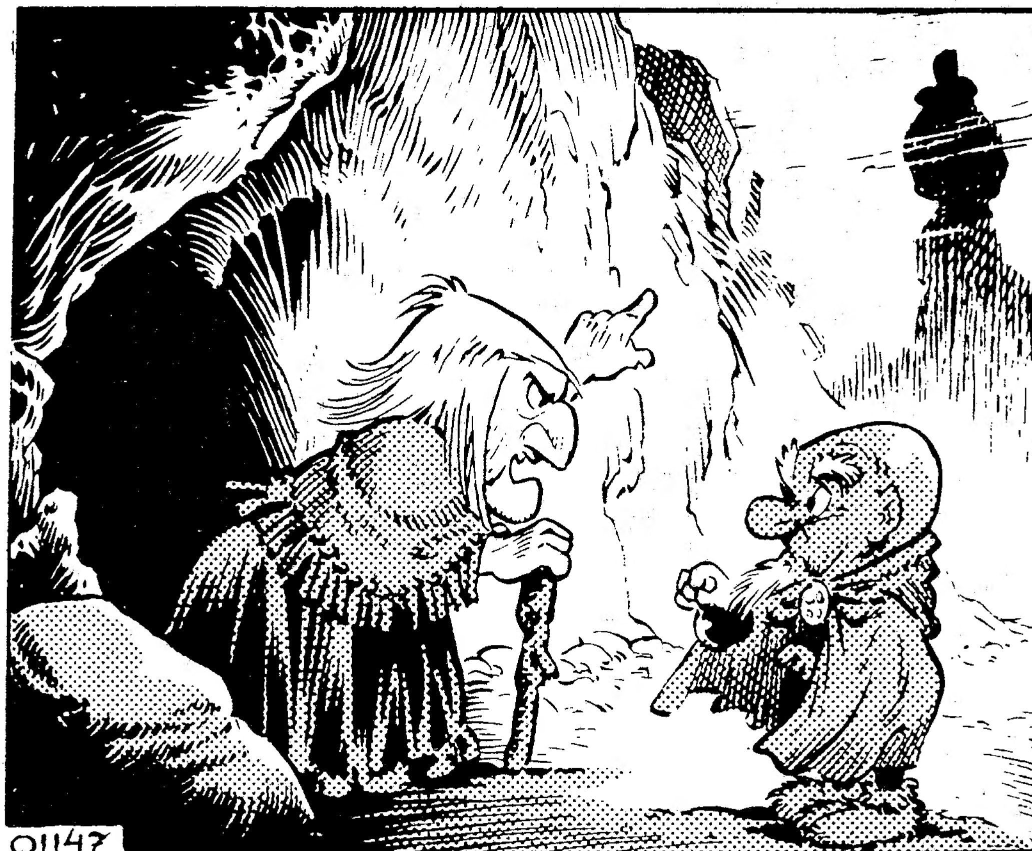

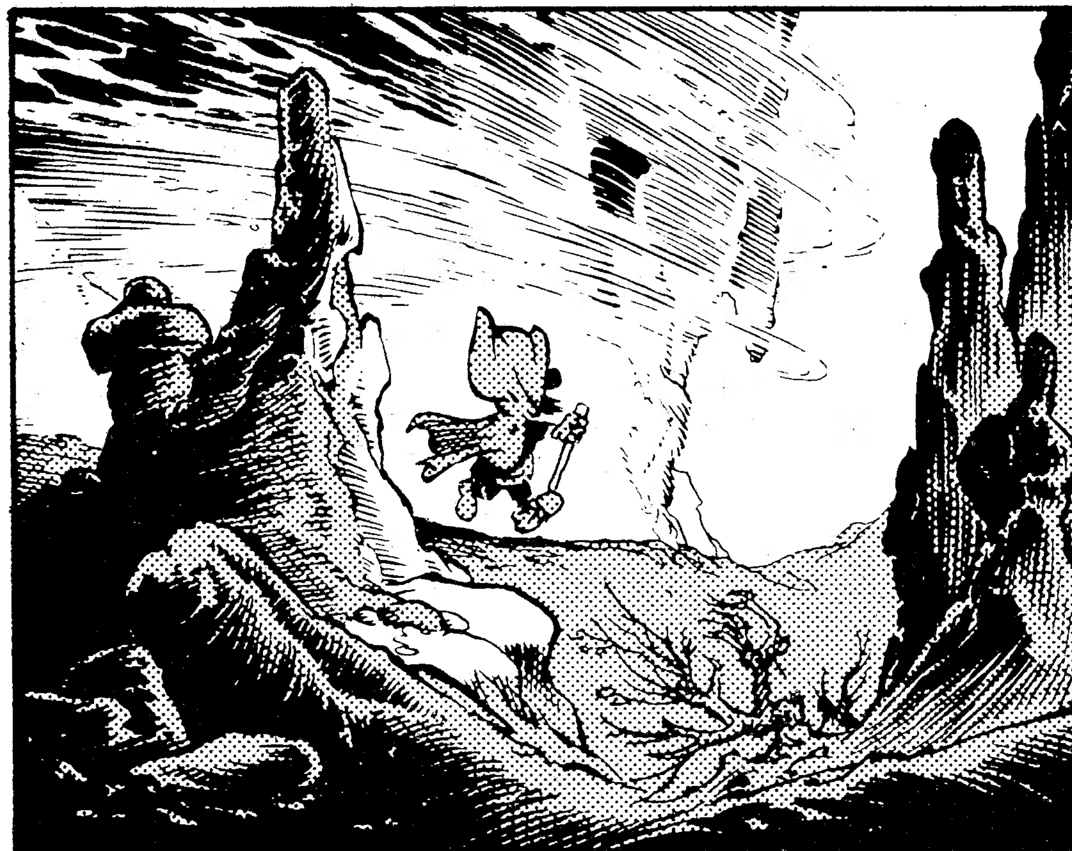
01146 „Ik heb maar een beetje lil nodig voor de dubbelaar die ik aan het voegen ben", verklaarde Kwetal, terwijl hij op een steen plaats nam. „Hoe duur is heel duur, Grit?"
„Een gagel", siste zijn gastvrouw, terwijl ze een kleverige vloeistof in een flesje schonk. „Hier moet ik een gagel voor hebben. Die heb ik nodig voor mijn zoon. Het ventje is zoveel alleen en je weet hoe dat gaat. Denken maar en denken maar. En nu weet hij alles. Alles, luister maar."
Een nieuwe windvlaag loeide uit het duister van de grot en daardoorheen kon een goede luisteraar woorden als: „Bla bla boeah, Kwurps krum bloeah!" onderscheiden.
„Dat is zijn boodschap", legde Grit schreeuwend uit. „Die wil hij bekend maken en daarom wil hij naar de bewoonde wereld. Onder de Oerterp is een mooie ruimte waar hij kan wonen. Maar zijn boodschap is een beetje moeilijk, en daarom moet er op de terp een gagel gemaakt worden. Gagels maken boodschappen begrijpelijk."

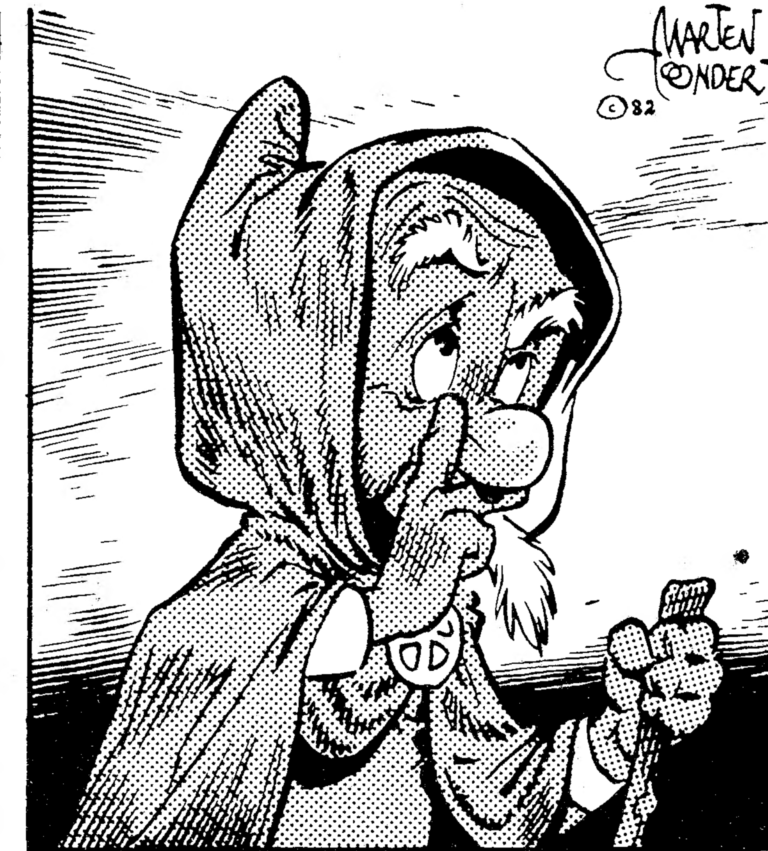
-„Een gagel is een stroelvanger", zei Kwetal peinzend. „Een ielwieling..."
Zijn stem stierf weg in de gierende tocht, maar toen die afnam, nam hij het flesje lil aan.
„Goed", besloot hij. „Ik zal erop zinnen."

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01147 In nadenken verzonken verliet Kwetal de grot en Grit liet hem uit. „Je moet wel opschieten!", riep ze snauwerig. „Met de volgende volle maan gaat mijn zoon verhuizen en dan moet de gagel dus klaar zijn". Het ventje knikte en terwijl hij het flesje in zijn mantel borg, liep hij haastig de kloof in.

„Deze lil is heel duur", zei hij tot zichzelf. „Want een gagel maken is een hele doening. Vooral de wieling. Maar denken is erg sprit en zo'n boodschap van Gritzoon kan meldenswaard zijn. Het is noppig om te weten hoe je denken moet. Ik ga voorts aan het voegen, want de volle maan is wel ver, maar toch dicht".

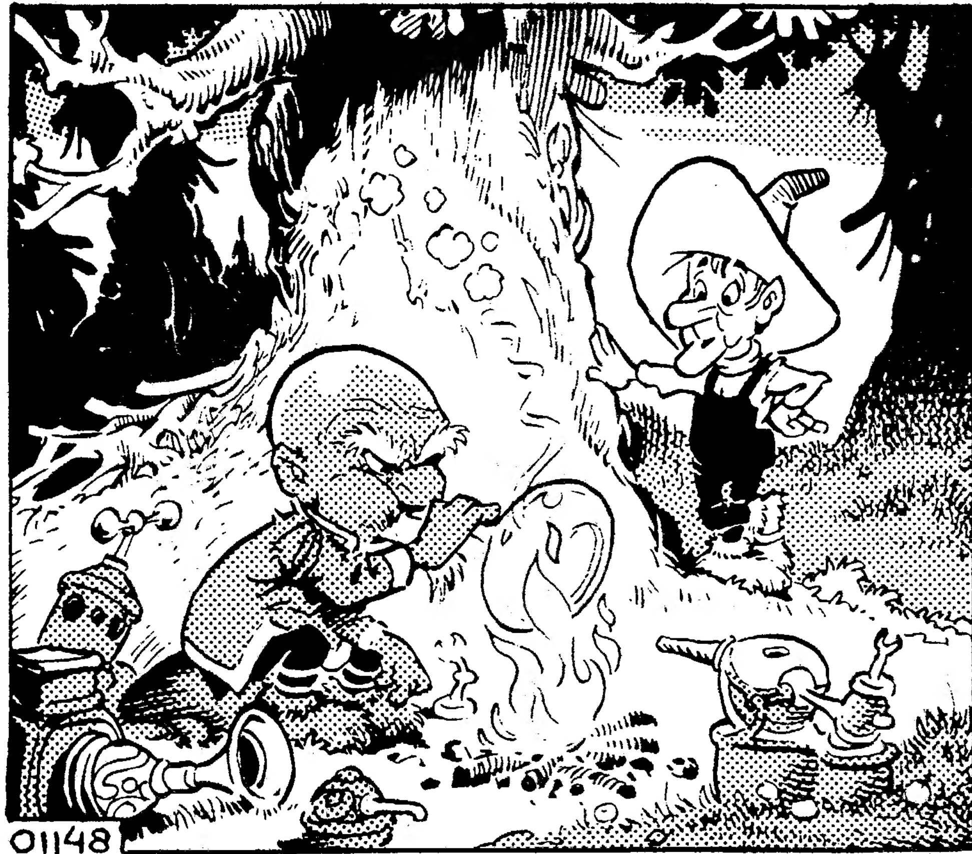
Hij raapte een afgewaaide tak op om het lopen te vergemakkelijken, want de huilende wind woei hem recht in het zorgelijke gelaat. Maar dat klaarde op toen hij de kloof achter zich had gelaten en op gemakkelijker terrein kwam.

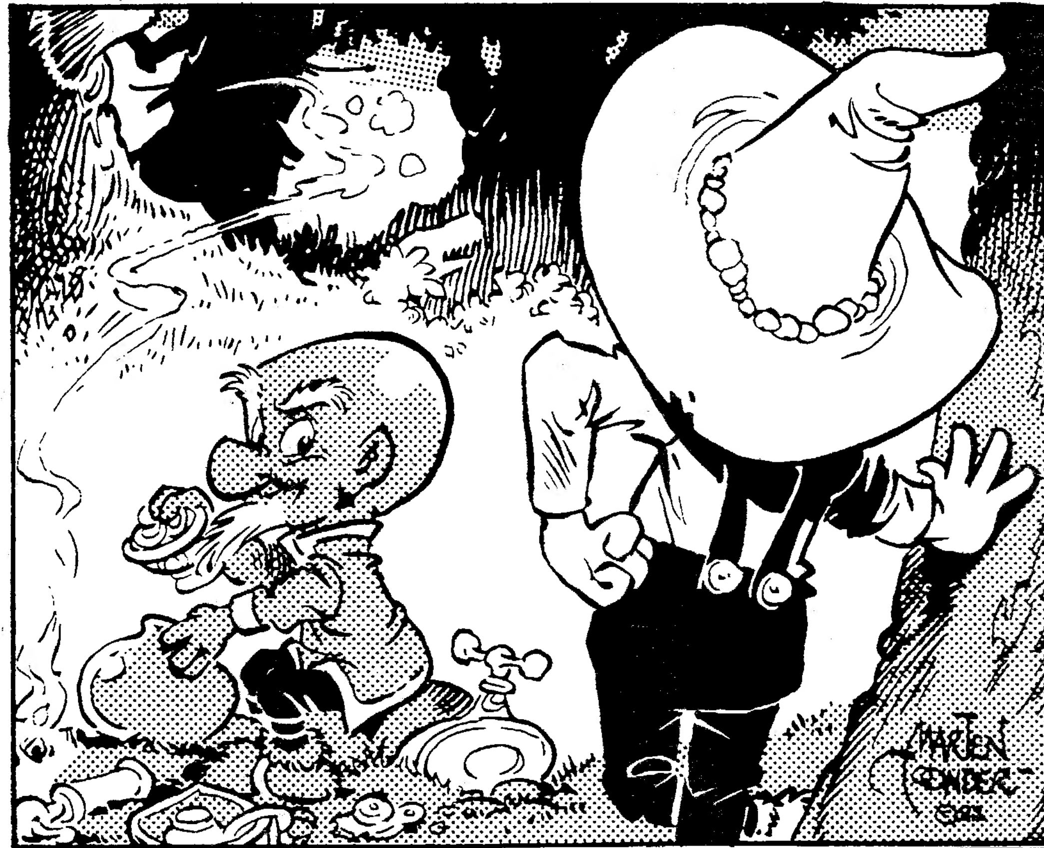
„Onder de Oerterp gaat hij wonen", mompelde hij. „Die ruimte ken ik. Daar hadden Altea en Aloë hun toef in de tijden van Amarant. En Polei en Dille. Toen was de wereld nog jong. Daarna gingen ze naar Betonië, zodat we nu altijd moeten ipsen als de zon laag staat. Maar alles is wisseling".

Hij zuchtte een klein zuchtje, maar toen zette hij zijn oude herinneringen van zich af en haastte zich om aan het werk te gaan.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

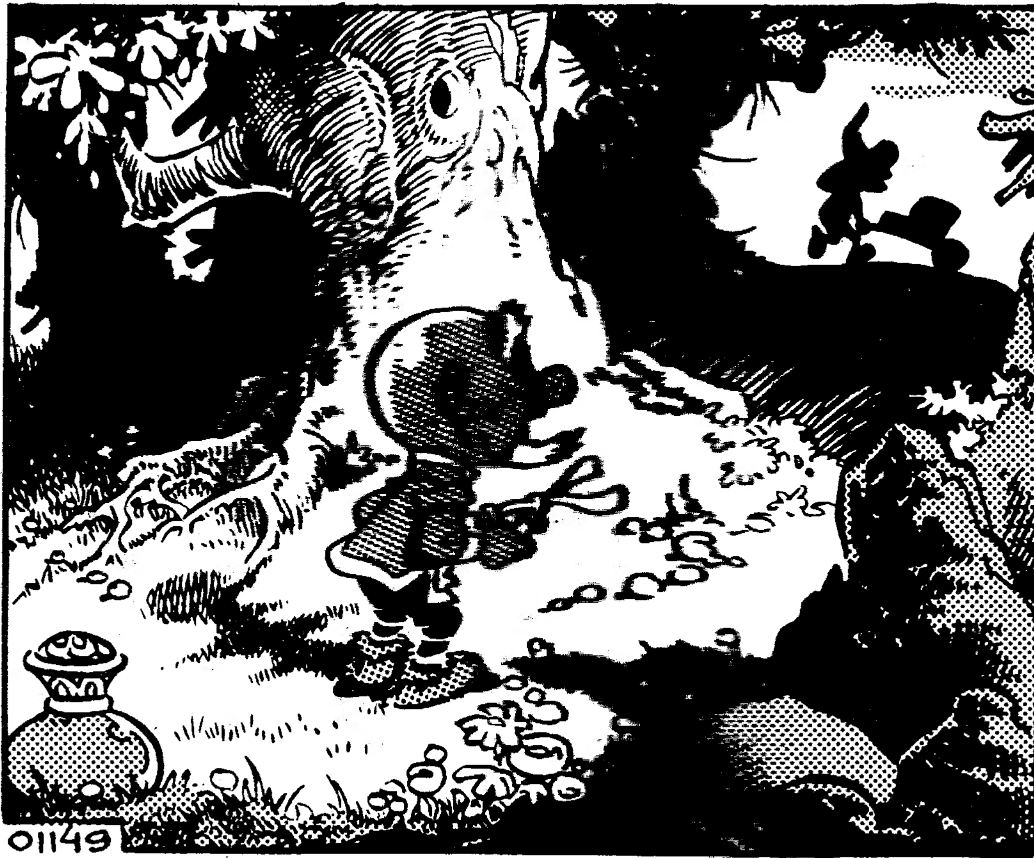

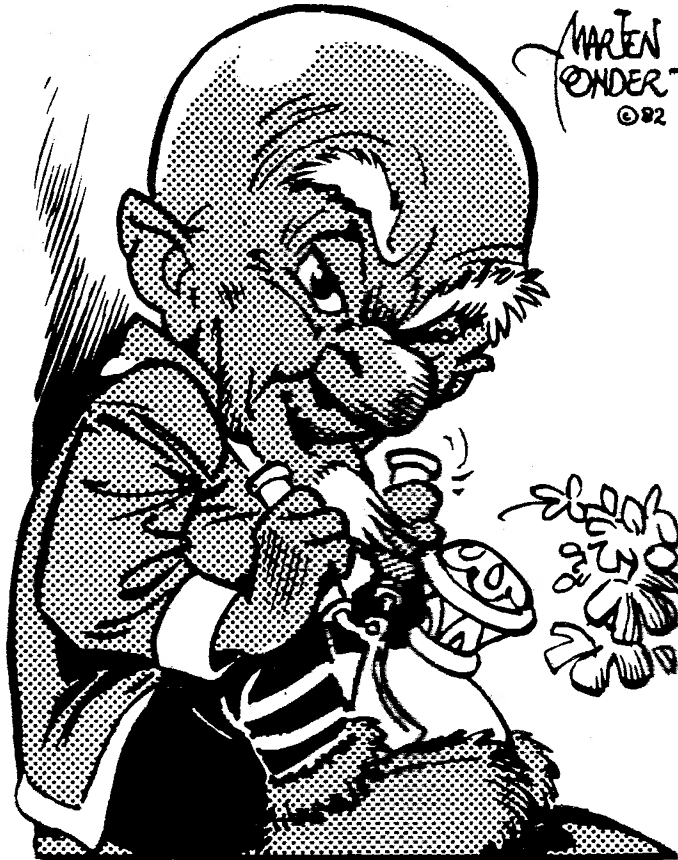
01148 Op een ochtend, vele dagen later, passeerde Pee Pastinakel de plaats waar Kwetal aan het werk was en hij bleef nieuwsgierig staan toekijken.

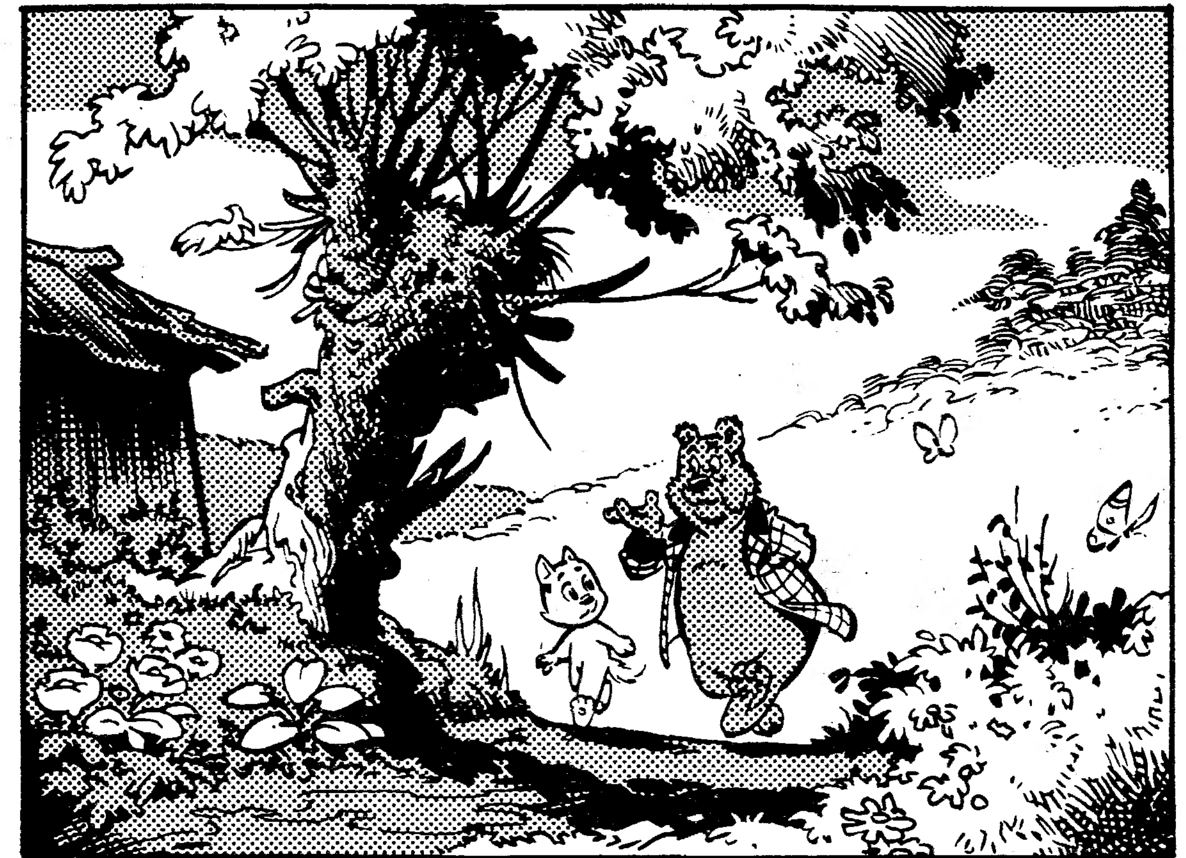
,,Wat wordt dat?'', vroeg hij.
Kwetal antwoordde niet direct. Hij zat aandachtig in een glazen bol te blazen die hij boven een vuurtje hield en langzaam rond draaide. De kleur van het glaswerk veranderde langzaam en toen het geheel ondoorzichtig was, zette hij het voorzichtig op de grond.
,,Een gagel'', sprak hij toen. ,,Ik heb er een ielwieling in gemaakt en nu heeft hij genoeg stroel om praat te kunnen maken van bla-bla''.
,,Bla-bla?'', herhaalde Pastinakel verbaasd. ,,Wat is dat?''
,,Dat is de boodschap van Gritzoon'', legde de ander geduldig uit. ,,Die wil hij bekend maken in de bewoonde wereld, want hij weet alles''.
,,Ik dacht dat jij alles wist'', mompelde Pee, maar Kwetal schudde glimlachend het hoofd.
,,Al is niet alles'', zei hij. ,,Al is vers en alles is vol. Gritzoon weet wat goed en wat ongoed is, zodat hij weet hoe je leven moet''.
Pee Pastinakel greep schouderophalend de handvatten van zijn kruiwagen, die hij bij een boom had laten staan, en liep weg.
,,Wat goed is voor leven, is goed'', zei hij. ,,De rest is ongoed. Jij ziet dat te sloerig. Dat komt omdat je maar een breinbaas bent''.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

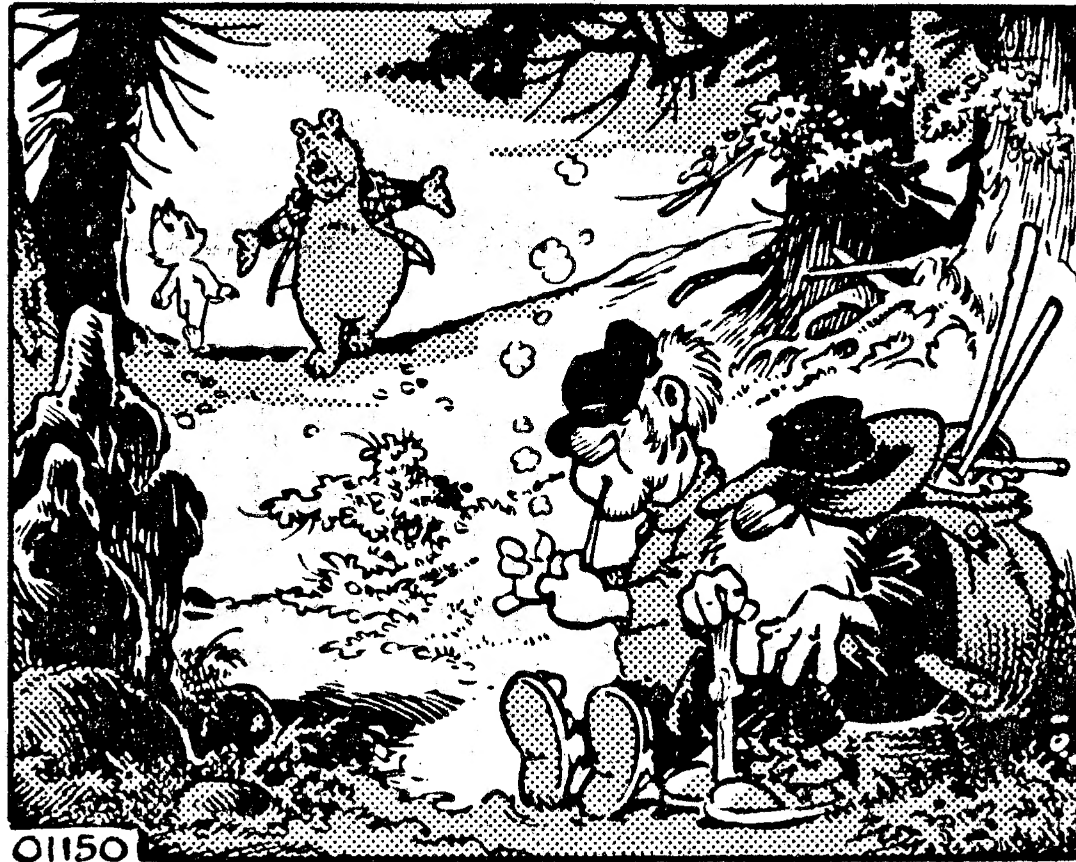
01149. Kwetal stond verontwaardigd op en liep een eindje achter Pee Pastinakel aan.
"Een breinbaas is baas over zijn brein!", riep hij schel. "Hij kan zijn brein stil zetten en dan weet hij wat goed is. Maar niet iedereen is een breinbaas! Daarom is de gagel nuts!"

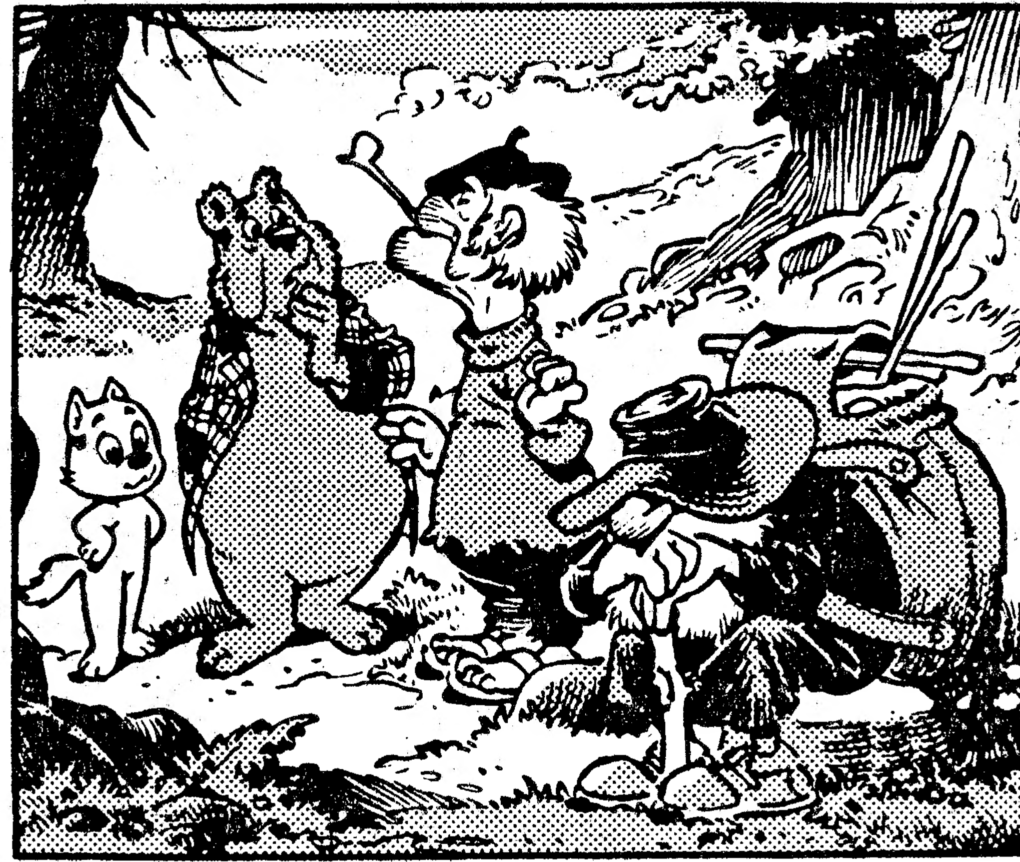
Het is niet zeker, dat Pee hem verstaan heeft, want hij verdween over een heuvel. Maar dat kon Kwetal niet schelen. Hij ging weer bij zijn glazen bol zitten en bevestigde er een fraai bewerkte trilvanger op.
"Brein stilzetten is moeilijk", prevelde hij voor zich heen. "De meesten zijn noest hun leven te krakken. Er zijn niet veel grote denkramen, zoals Bommel".

Maar daar vergiste hij zich toch in, want ook voor heer Bommel was het niet zo gemakkelijk. Hij wandelde met Tom Poes over een landweg in de zomerzon, zonder een blik op de fraaie natuur te slaan.
"Het leven is moeilijk, jonge vriend", sprak hij. Heb je de krant gelezen?"
"Zo'n beetje", zei Tom Poes. "Maar ik ging liever een eindje lopen."
"Juist", hernam heer Ollie. "Dat is nu precies wat ik bedoel, als je begrijpt wat ik bedoel. Als heer zijnde weet ik door het bestuderen van mijn dagblad precies wat er in de wereld te koop is, zodat ik niet voor elf uur klaar ben, met een zwaar hoofd, dat me omloopt."
"Wat hebt u daar aan?", vroeg Tom Poes.
"Veel natuurlijk!", riep heer Bommel verontwaardigd uit. "Daardoor weet ik dat niemand schijnt te weten wat goed of slecht is."

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

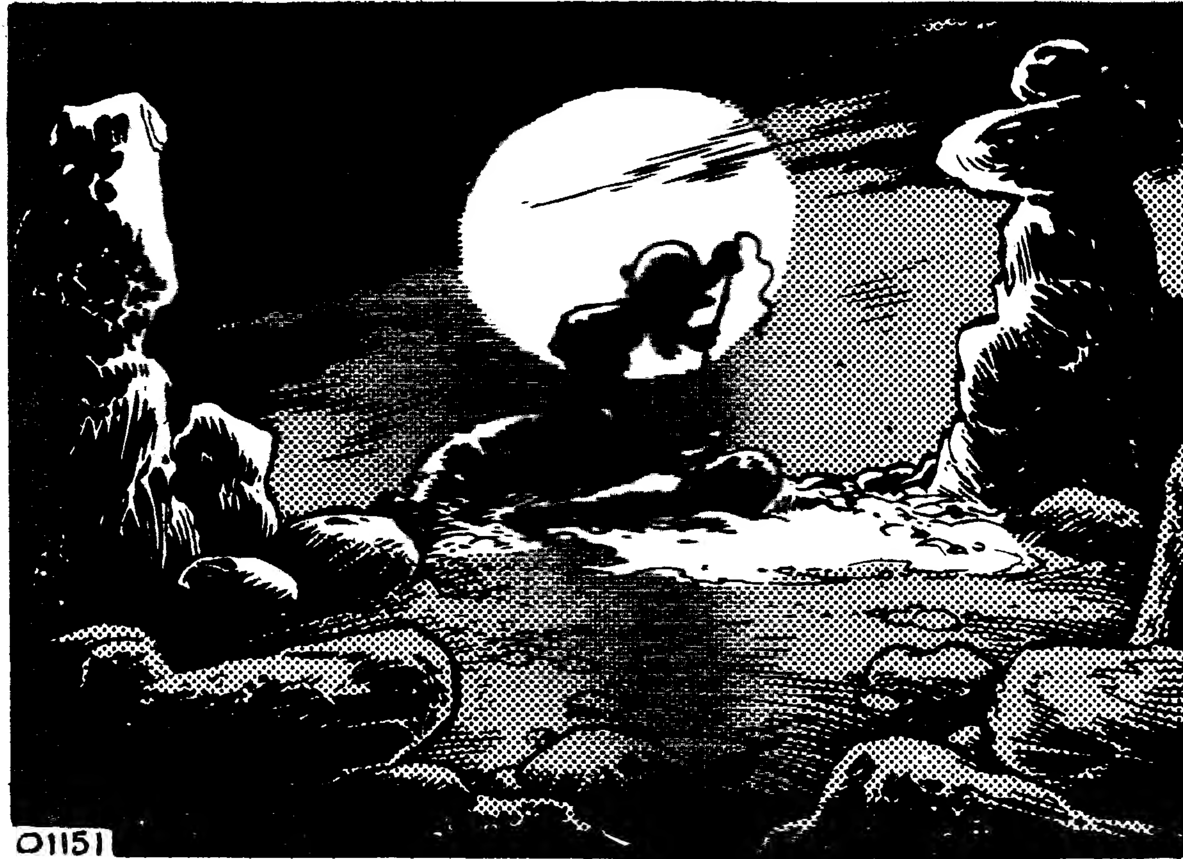

01150. "U ziet het te somber", zei Tom Poes. "Er zijn heel veel..."
"Niemand", onderbrak heer Ollie. "Wat is het doel van het leven? Waar gaan we heen, bedoel ik? En waarom? Dan vraag ik me af, als je me volgen kunt. Wat is het doel?"
"Leven", zei Tom Poes.

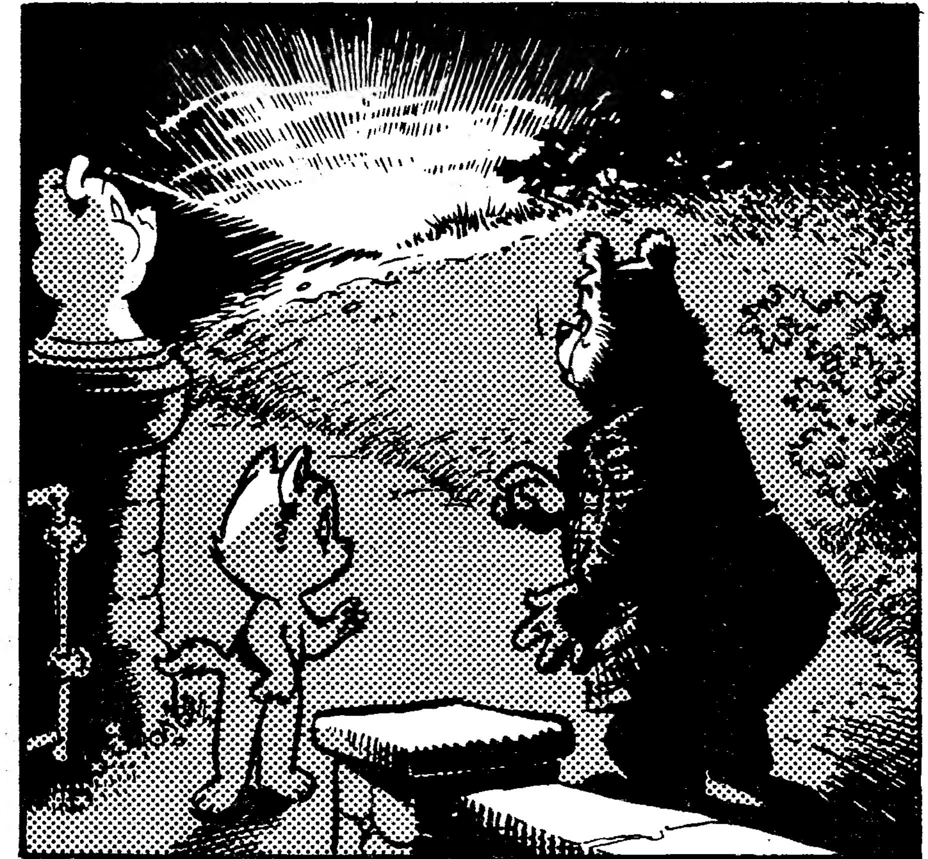
Zo sprekende hadden ze de beide figuren die aan de kant van de weg zaten, niet opgemerkt. Ze schrokken dan ook op toen ze plotseling werden aangesproken door een van hen, de bekende schilder Terpen Tijn.
"Vleeslichamen", sprak deze. "Geen trilling in de eh... dinges".
"Oho!", riep heer Bommel verontwaardigd uit. "Wij liepen juist heel fijn te trillen, wat jij, jonge vriend? Ik zei net..."
"M'n zolen", hernam de kunstenaar minachtend. "Wat, waar, waarom, leuterde je. Kijk, hier zit een Denker, makker!"
Hij wees naar zijn metgezel, die het hoofd misnoegd op de handen steunde, en vervolgde: "Hij weet het ook niet, maar hij zoekt! Eet geen spek, drinkt geen pekel en slaapt niet. Daarom zal ik hem helpen. Ik zal voor hem een mooie grondvibratie zoeken, zodat hij weet wat hij denken moet. Die is hier in de buurt en weet je hoe ik dat voel? Hierdoor".
Met deze woorden trok hij een wichelroede uit zijn zak.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

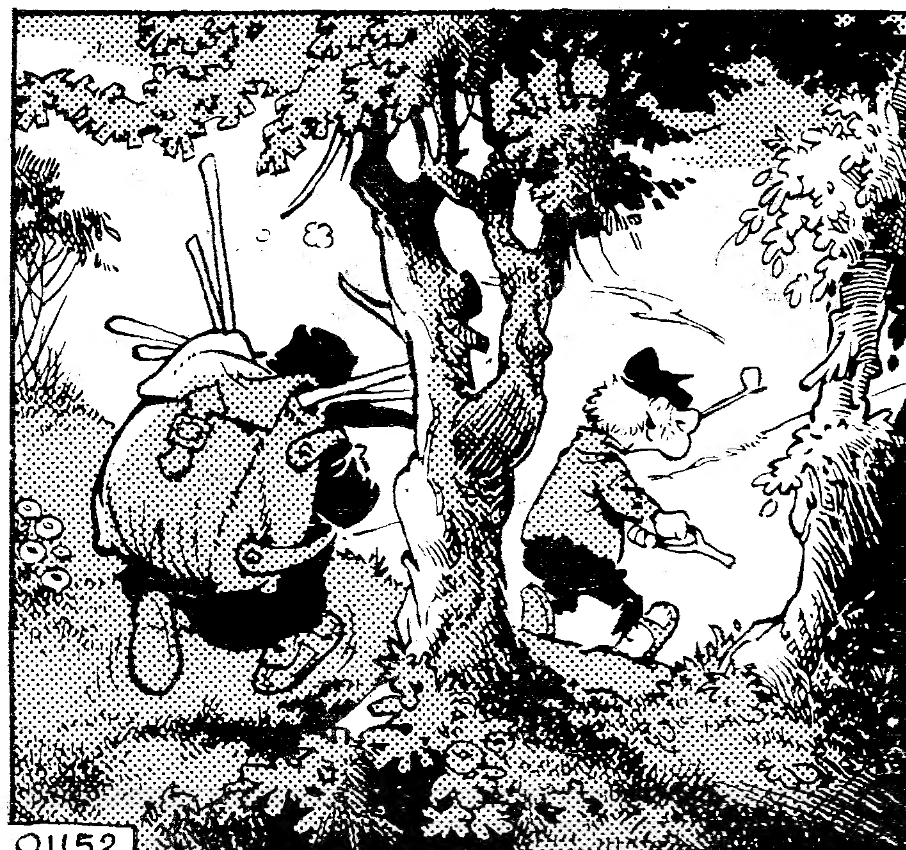

01151 De Oerterp is een bolle berggraat, die kaal en onaantrekkelijk tussen de bloeiende heuvels ligt. Hij is bedekt met brokken steen, die slordig om een kuil liggen, en de enige begroeiing bestaat uit korstmossen en granietschimmels.
Op de deze vreugdeloze hoogte was de dwerg Kwetal in het schijnsel van de maan bezig zijn gagel in de kuil te laten zakken. Het was een heel secuur werkje, want zo'n gagel is een gevoelig werktuig, dat schraag geschoord moet worden, en met mergel gevijsd. Het is dan ook te begrijpen, dat hij het niet voor elkaar kreeg zonder dat er enige ontladingen plaats vonden, en die waren tot in de verre omtrek merkbaar.
Heer Bommel, die juist met Tom Poes van een wandeling terugkeerde, werd er dan ook door opgeschrikt.
„Het weerlicht in de verte", sprak hij bezorgd. „Zou er verandering in het weer komen?"
„Hm", zei Tom Poes. „Dat is geen onweer. Er is geen gerommel."
„Geen gerommel", mompelde heer Ollie, na enig luisteren. „Maar wat is het dan wel?"
„Dat zou ik ook wel eens willen weten", zei Tom Poes. „Daar achter die heuvel gebeurt iets vreemds".
„M-maar dat is dichtbij", hernam heer Bommel ongerust. „M-misschien wel op mijn eigen land! Ach, een heer die een beetje grond om zijn huis heeft, zit ook altijd in de zorgen, omdat hij overal alleen voor staat".
„Ik zal morgen wel eens in die buurt gaan kijken", zei Tom Poes troostend.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01152

01152 Heer Bommel en Tom Poes waren niet de enigen die belangstelling voor de lichtverschijnselen hadden. De volgende morgen, reeds vroeg, kon men de schilder Terpen Tijn achter zijn wichelroede aan door het landschap zien lopen.

„Ik wist het wel", sprak hij langs zijn pijp. „We komen in de buurt, makker. Dat was een mooie vibratie, gisteravond. Schoorgeel, naar de chromaatkant, zou ik zeggen. En dit wichelstokje heeft vanmorgen trilling in de dinges".

„De tijden worden rijp", mompelde zijn metgezel achter hem. „Hoe lang nog moet ik met mijn beddeken wandelen? Mijn geest dorst naar voedsel".

De kunstenaar gaf geen antwoord. Hij beklom een kale, bolle heuvel en toen hij de top bereikt had, bleef hij staan.

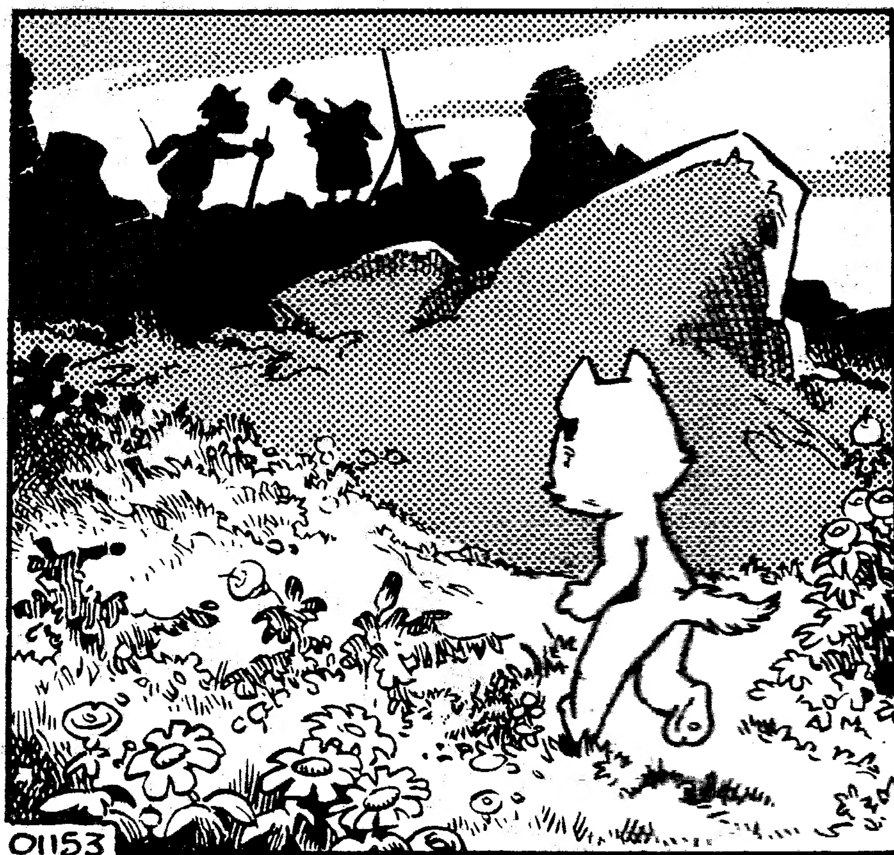
„Hij slaat neer!", riep hij zegevierend uit. „Dit is je plek, makker".

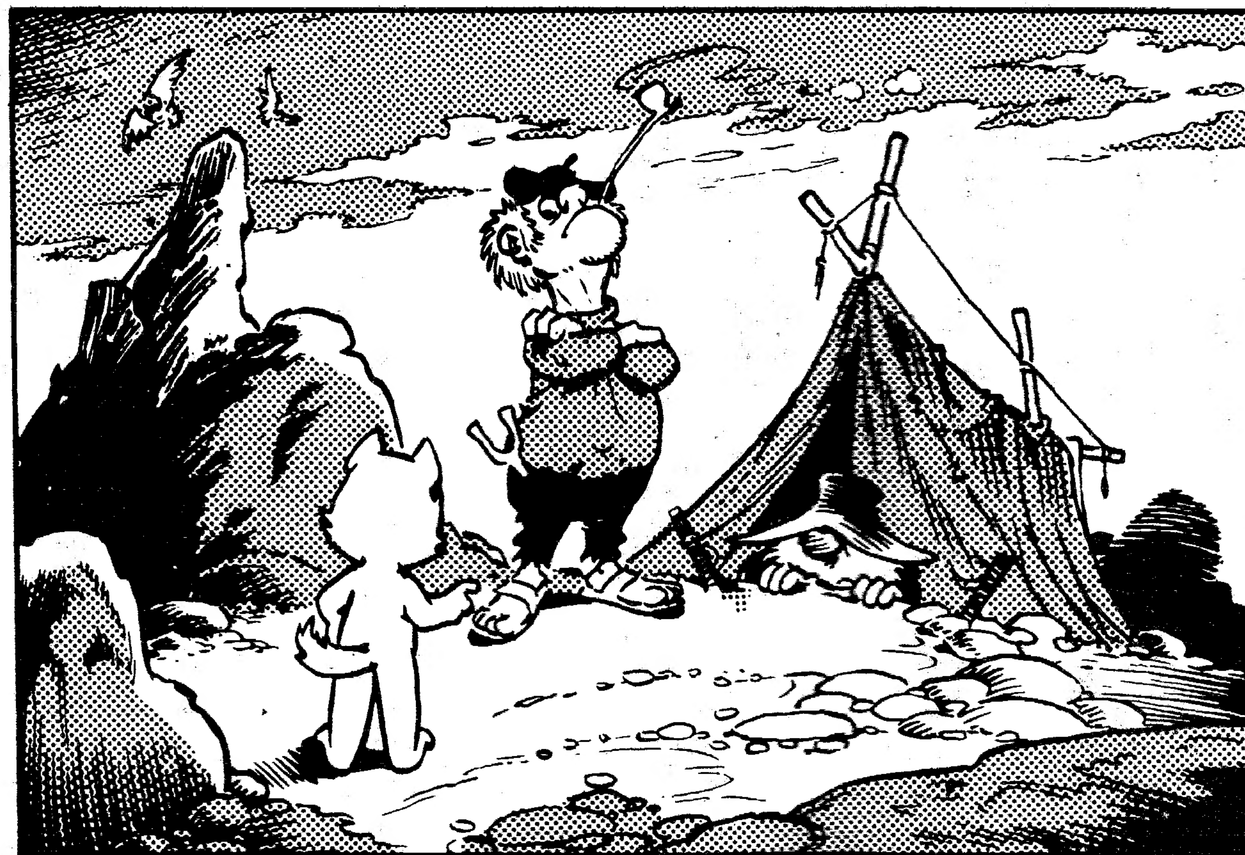
„Hier?", vroeg de grijsaard, zorgelijk in de kuil kijkend die de ander hem wees. „De vochten der aarde zullen het gebeente verkillen en de winden des velds..."

„Aan m'n zolen!", zei Terpen Tijn. „Wat er in je gebeente zal trekken, is vibratie! Zet hier je lappen maar op en ga denken. Hier zal je vinden wat je zoekt. En schiet een beetje op, want het wordt voor mij tijd om weer eens een doekje op te zetten. Ik heb aan jou genoeg tijd verwicheld."

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01153 Diezelfde ochtend ging Tom Poes op zoek naar de plek waar hij en Heer Bommel de vreemde lichtverschijnselen hadden waargenomen. Zodoende kwam hij na een poosje in de buurt van de Oerterp en daar werd zijn aandacht getrokken door twee figuren die bezig waren met het opzetten van een tent. Ze werkten vlug, want toen hij op de heuvel aankwam, was het broze optrekje klaar, en een van hen was doende zich er in terug te trekken.

"Terpen tijn!" riep hij uit. „Ik dacht al dat jij het was. Gaan jullie hier kamperen? Het lijkt me niet zo'n goeie plek. Gisteravond was hier een ontploffing of zo. Het kan ook een meteoriet geweest zijn, maar in ieder geval deugt het hier niet".

„Waar bemoei je je mee?" vroeg de kunstenaar uit de hoogte. „Deze bobbel trilt, makker. Hier kan je wat te weten komen. Niks kamperen. Daar heb ik geen tijd voor, want ik ben geen legetijdvuller, maar een van de onsterfelijken!"

„O", zei Tom Poes, een beetje onthutst. „Maar deze oude heer dan?"

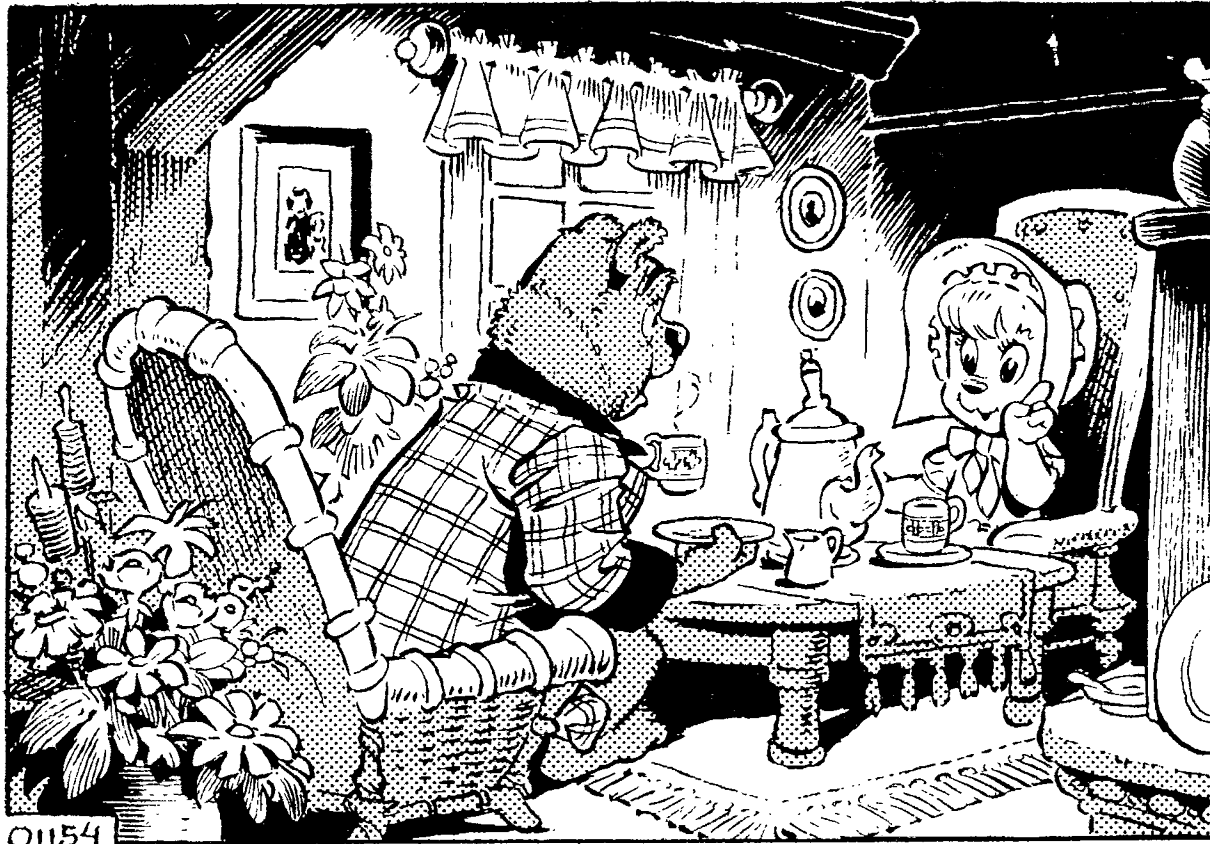
„Dit", hernam de meester, „is Krummknikker Kop. Hij komt hier om te ontdekken wat hij denkt, hij is een denker. Ik heb hem de plek gewezen waar hij een grondtrilling onder zijn dinges heeft".

„Je hebt anders maar een koud plekje opgezocht", zei Tom Poes. „Ik zou..."

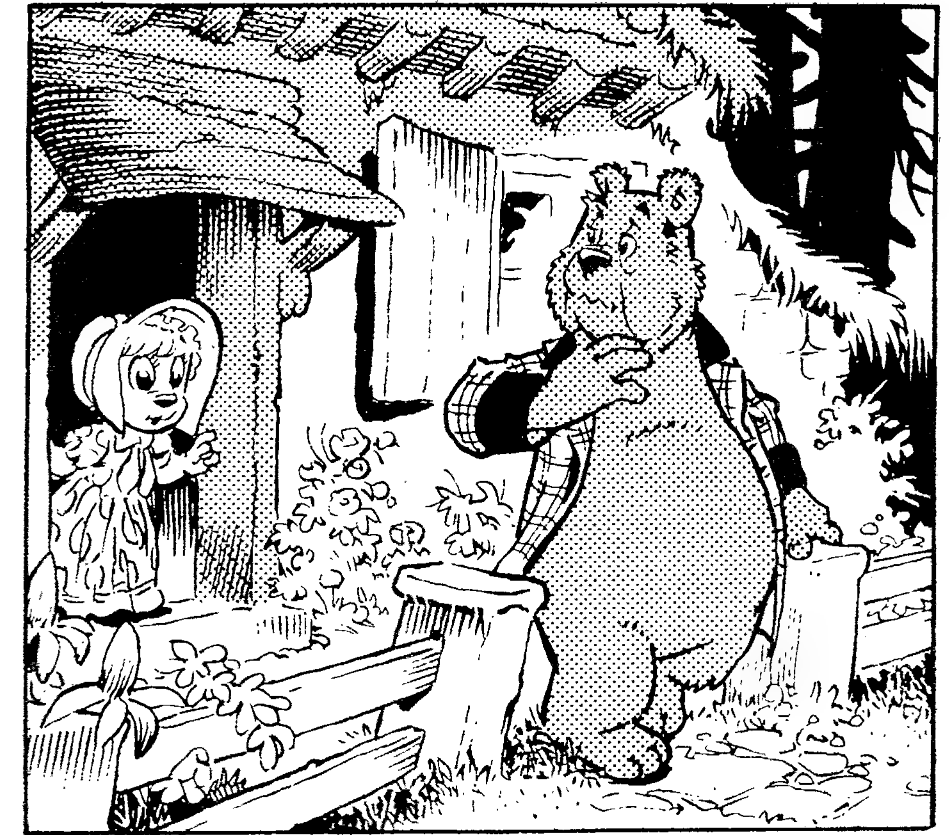
„Jij zou achter een warm kacheltje je vette prakje gaan eten", onderbrak Terpen Tijn. „En je zou denken wat je drukwerkjes je voorschrijven. Maar ik heb verder geen tijd voor je, ik moet voort".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

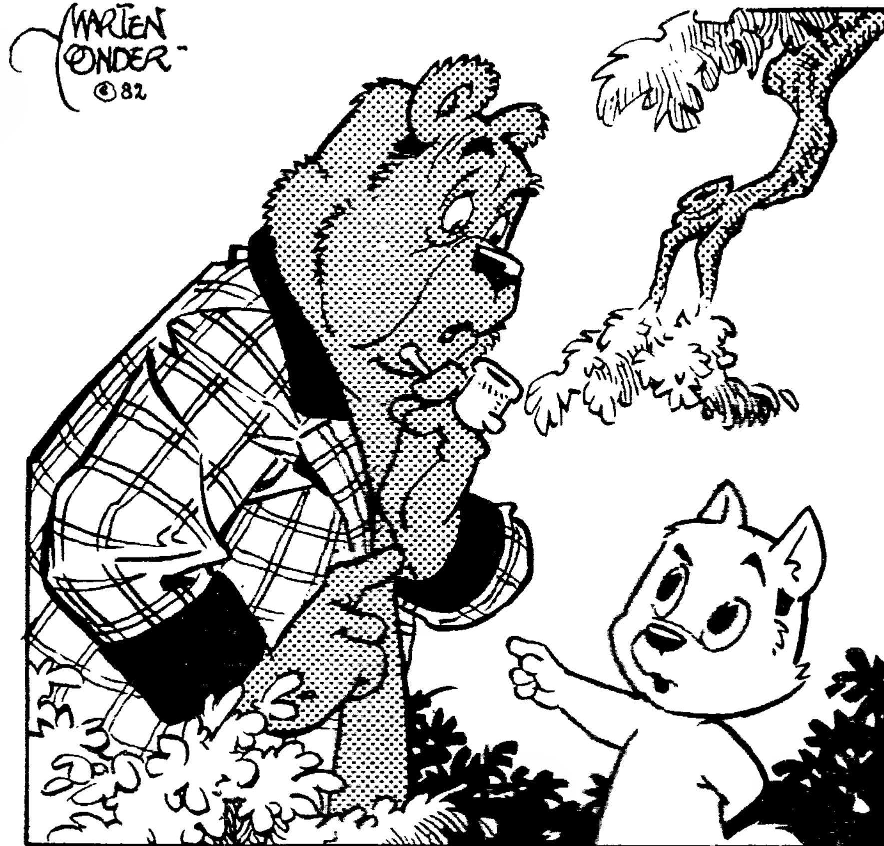
01154

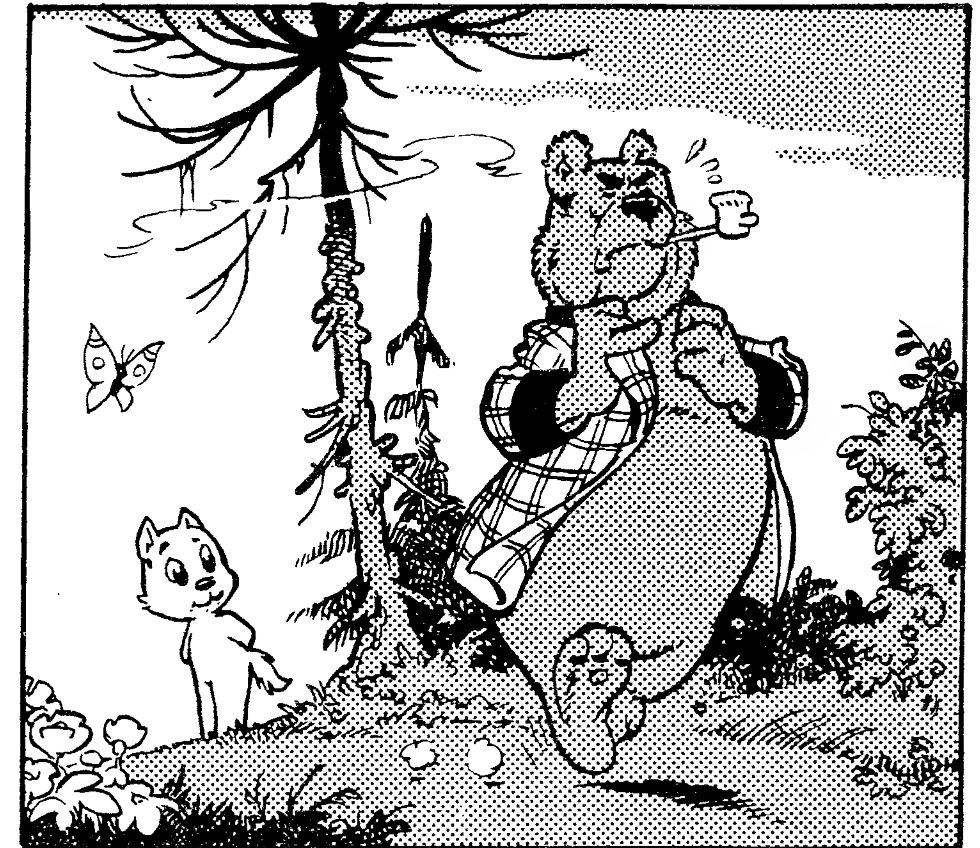
01154 Terwijl Tom Poes peinzend de heuvel afliep, zat heer Bommel bij zijn buurvrouw juffrouw Doddel een kopje koffie te drinken.
,,Dat smaakt toch maar nergens zoals hier", sprak hij. ,,Men denkt wel eens, dat een heer het gemakkelijk heeft in een geriefelijk huis met vertrouwd personeel. Maar u moest eens weten, mevrouw."
,,Mallerd!", riep zijn buurvrouw uit. ,,Zeg toch Doddeltje. En je kan hier zo vaak komen als je wilt, vooral je zorgen hebt, hoor."
,,Zorgen, ja, dat zijn het", hernam heer Ollie met een zucht. ,,Er wordt bijvoorbeeld van mijn beste sigaren gerookt als ik weg ben. En ook mijn voorraad oude port is ernstig geslonken. Ik vermoed wie de schuldige is, maar wat kan ik doen?"
,,Het wordt tijd dat je Joost eens de waarheid zegt", zei het vrouwtje. ,,Hij maakt misbruik van je goedheid en het stof ligt op de plinten."
,,De waarheid zeggen", herhaalde heer Bommel dof. ,,Ja, ja. Maar ik heb geen bewijzen en tenslotte is het een trouwe bediende, zodat ik liever geen kwaad van hem denk. Daarom zie ik het maar door de vingers."
Hij zette zijn kopje neer en verliet het huisje, na hoffelijk afscheid te hebben genomen.
,,Je bent veel te goed!", riep zijn buurvrouw hem uit de deuropening na. ,,Daardoor kom je altijd in moeilijkheden. Er wordt misbruik van je gemaakt, Ollie!"

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

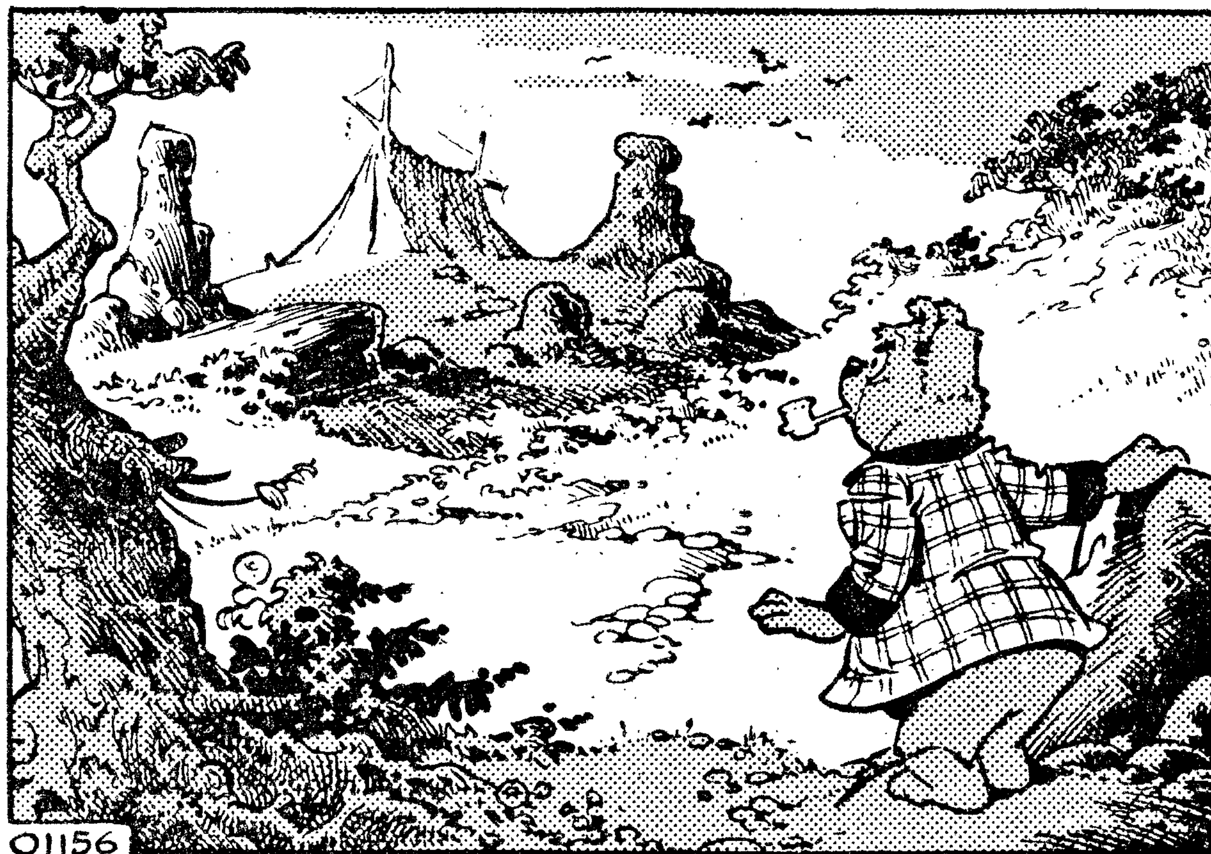

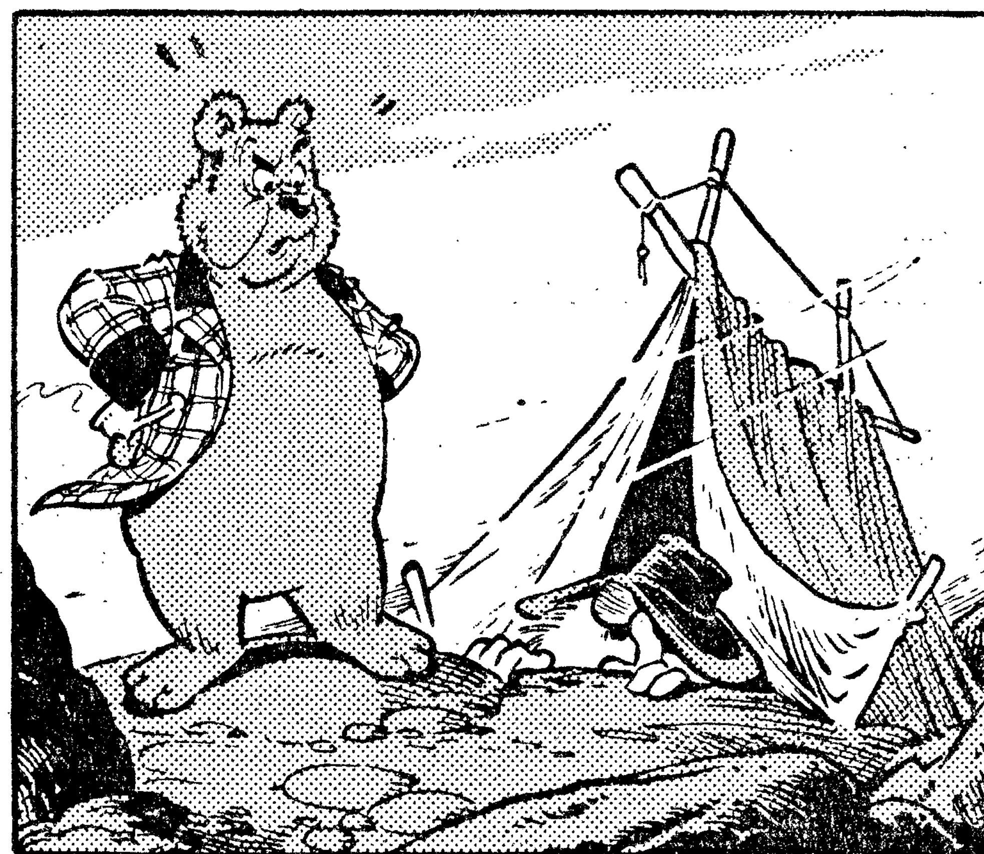
01155 — In diepe gedachten verzonken liep heer Bommel terug naar huis.
„De waarheid zeggen", sprak hij tot zichzelf. „Dat zegt mevrouw Doddel, die ik eigenlijk Doddeltje zou noemen als ik mijn hart volgde, wat erg moeilijk is als ik de waarheid zou zeggen, zodat ik me wel eens afvraag wat de waarheid is, als ik begrijp wat ik bedoel".
Op dat moment werd hij opgeschrikt door Tom Poes, die hem tegemoet kwam.
„Ik ben bij de heuvel geweest waar dat licht vandaan kwam", zei die. „Het is de Oerterp en daar heeft een zwerver een tent opgezet. Het is die Denker van Terpen Tijn, weet u wel? Hij blijft daar om te ontdekken wat hij denkt. Maar die heuvel is toch van u?"
„De Oerterp?", herhaalde heer Ollie opschrikkend. „Natuurlijk is die van mij! Een zwerver in een tent, zeg je? Schandelijk! Ik ben veel te goed, zodat er altijd door iedereen misbruik van me gemaakt wordt. Een hoogstaande dame heeft me daarnet nog gewaarschuwd en ik heb mijn besluit genomen, jonge vriend. Ik neem het niet langer".
„Hij heet Krummknikker Kop", zei Tom Poes.

„Ook dat nog!", riep heer Bommel uit. „Maar nu is het uit. Ik ga die heer Kop de waarheid zeggen, bedoel ik".
Zo sprekende trok hij zijn jas recht en stapte met vastberaden tred in de richting van de heuvels.
„Ik laat niet langer over me heen lopen", mompelde hij. „Tenslotte dient zelfs een zwerver te weten wat mag en wat niet mag, zonder toestemming van de eigenaar".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

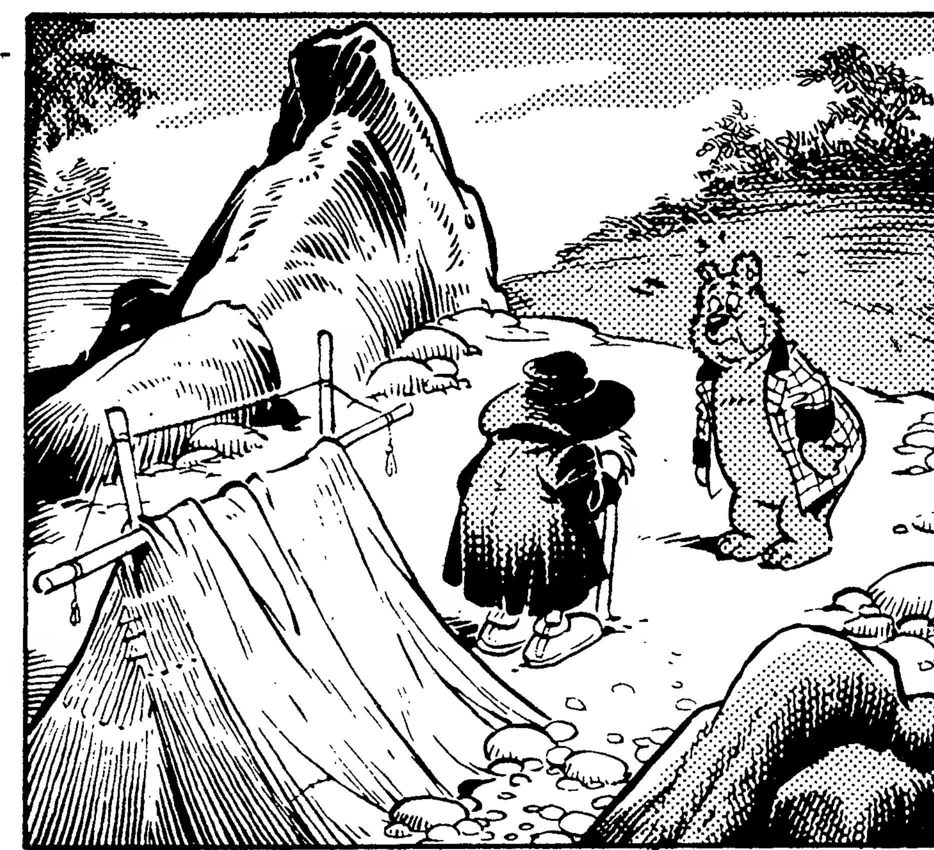
01156 — Toen heer Ollie na enig klimwerk de Oerterp in het zicht kreeg, bleef hij staan om zijn ademhaling en zijn ontstemming te regelen.
„Een kampement", stelde hij vast. „Op mijn heuvel, net als de jonge vriend zei. En nu betrap ik het met eigen ogen. Daar ga ik een einde aan maken, want dat gaat niet aan. Denker of niet. Hij had toch op z'n minst kunnen vragen of ik het goed vond!"
Met die gedachte begaf hij zich met een dreigend rokershoestje tussen de stenen en de tentbewoner stak het hoofd naar buiten om te kijken wie er aankwam.
„Het gaat niet aan om zomaar op andermans terrein zijn tenten op te slaan", sprak heer Bommel streng. „Wat zijn dat voor manieren?"
„Gegroet", zei de ander minzaam. „Ik zit hier op een mooie vibratie en daarom vraag ik me af waar ùw manieren zijn".
Deze opmerking sloeg heer Ollie een weinig uit het veld.
„Wat bedoelt u?", vroeg hij. „Ik ben heer Olivier B. Bommel en mijn manieren zijn bekend, als u begrijpt wat ik bedoel".
„U hebt anders een ongepaste manier om bezoekers te verwelkomen", hernam de ander. „U bent niet erg beleefd. Dat is, wat ik bedoel".
„O", zei heer Bommel, die nu in verwarring begon te raken. „Ik eh... ik wil niet over me heen laten lopen zonder dat er vergunning voor gevraagd wordt, zegt u nu zelf. Dat neem ik niet, zodat ik eh... nu ja, zo erg is het ook niet. Ik bedoel eigenlijk..."
Hij zweeg en enige tijd was het suizen van de wind het enige geluid op de kale heuvel.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

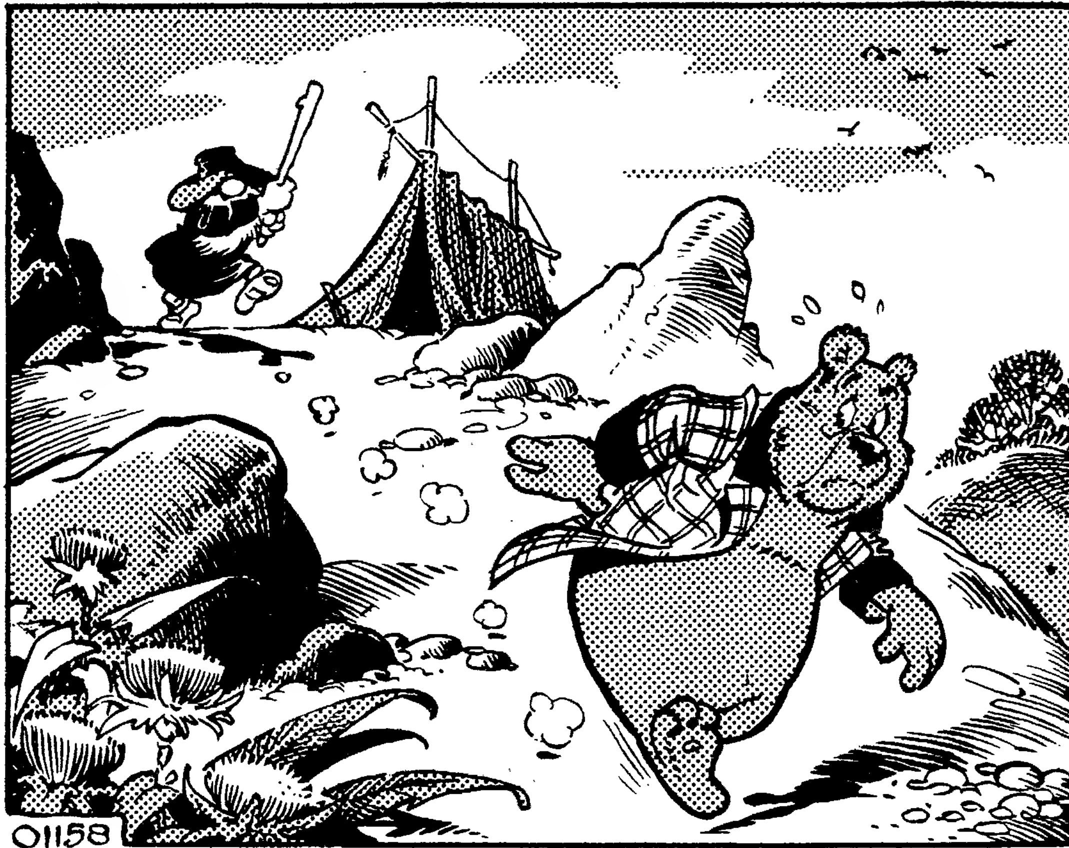

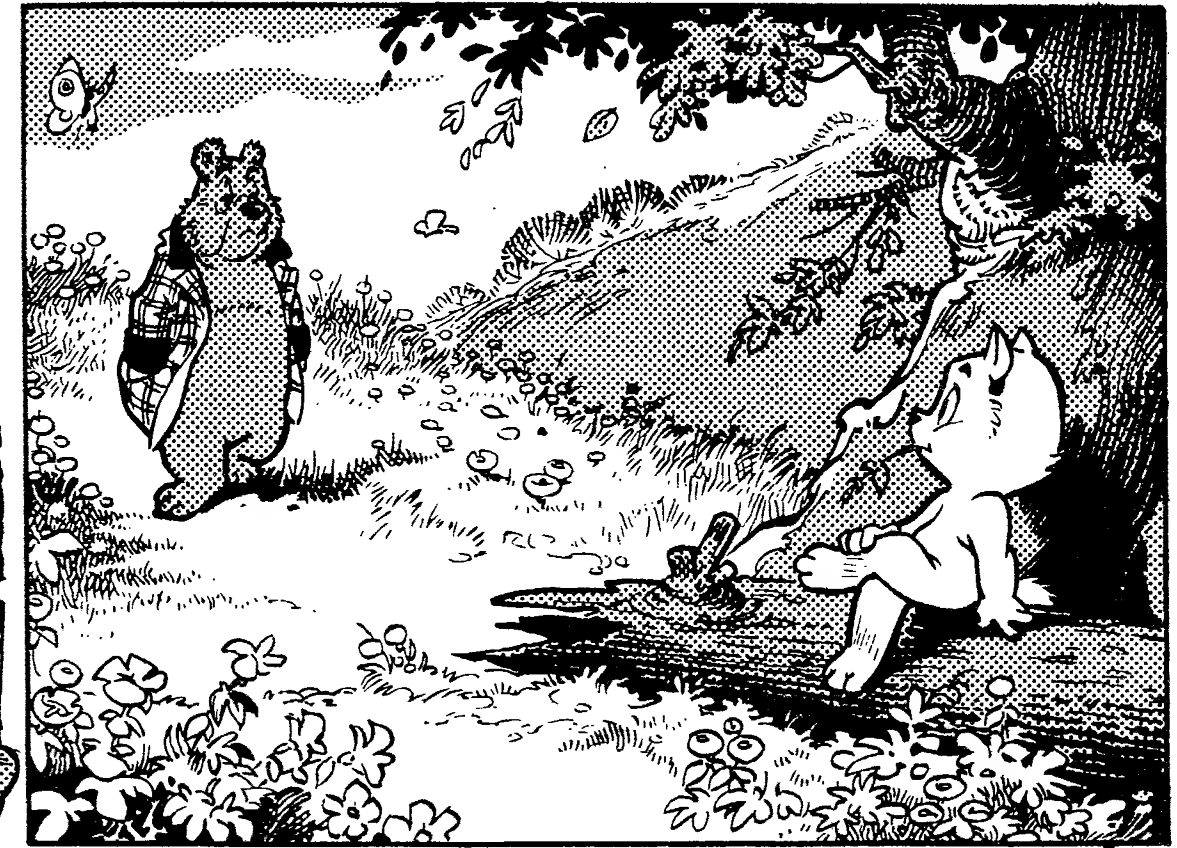
01157 Na even te hebben nagedacht kwam heer Ollie tot een besluit en hij deed een pasje achteruit.
„U bent welkom op mijn grond", sprak hij. „De wetten der gastvrijheid zijn me heilig, zoals mijn goede vader me heeft geleerd, terwijl het me een eer is om een Denker te huisvesten".
Nu klom de oude met enige moeite uit zijn kuil en barstte in een kakelend lachje uit.
„Huichelaar!", riep hij kraaiend. „Jokkebrok! Leugenaar! Waarom zeg je niet eerlijk wat je denkt?"
Het is te begrijpen dat heer Bommel nu geheel verbouwereerd was en het kostte hem moeite om de juiste woorden te vinden.
„Ik l-lieg nooit", stamelde hij. „Dat weet iedereen. Ik.. ik heb gezegd wat ik bedoelde toen ik u begroette... wat ik niet deed, omdat uw tent me te ver ging. Maar ik ken mijn manieren, zodat ik de vormen in acht neem, zoals het hoort, terwijl ik niet weet, wat ik bedoel. Ik bedoel..."
„Nou?", vroeg de bejaarde denker. „Wat bedoel je, huh? Het een of het ander, maar niet beide tegelijk, heer".
Heer Ollie zweeg in grote tweestrijd en zijn gast dook een weinig in elkaar, zodat hij een onaangename indruk maakte.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

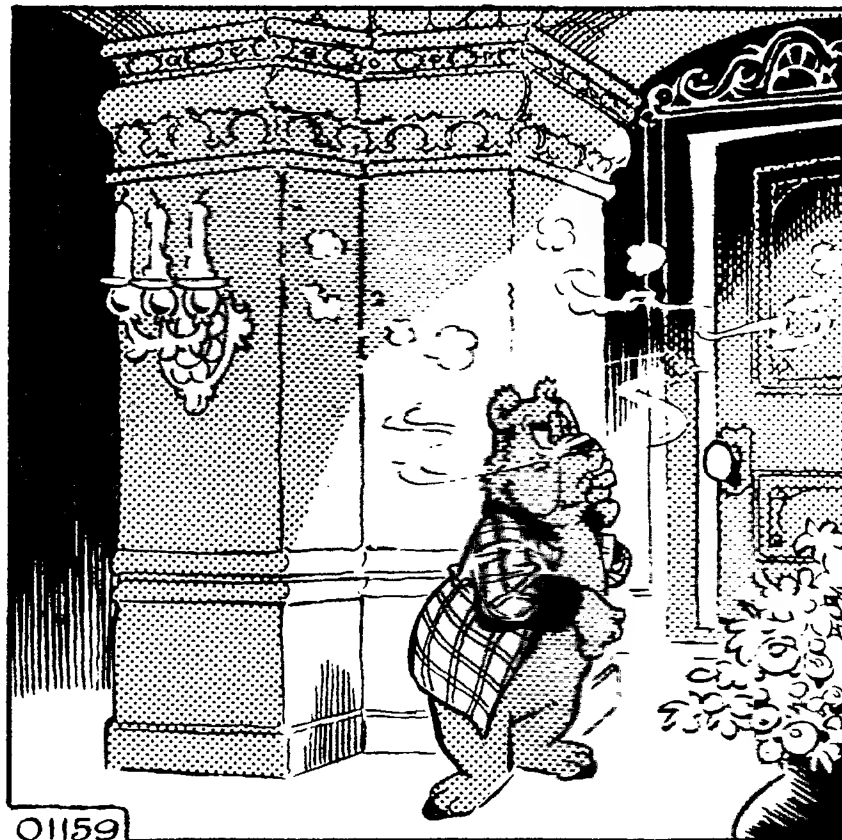

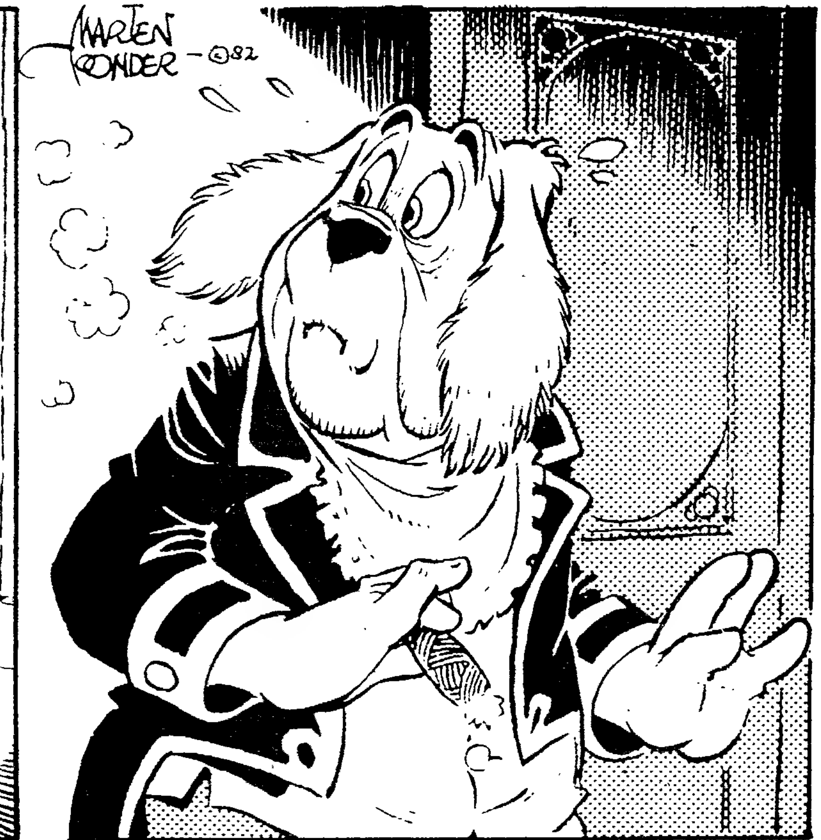
01158 "Vort met jou!", riep Krummknikker Kop, terwijl hij zijn stok ophief. „Je bent een zwetser. De vormen in acht nemen, zeg jij! Niet liegen, zeg je! Hoe gaat dat samen, huh? Ga weg, kletskous, je stoort de trillingen in mijn kuil".
Hij zwaaide dreigend met zijn staf en heer Bommel haastte zich de heuvel af, terwijl hij zich het gelaat afwiste en zijn gedachten verzamelde.
„Het leven is erg moeilijk voor een heer", sprak hij tot zichzelf. "Vooral als hij met een Denker te maken heeft. De manieren in acht nemen en niet jokken, zei heer Kop. Hoe kan dat nu? Wat is goed en wat is niet goed?"
Hij hield de pas wat in en sjokte peinzend verder, zonder oog te hebben voor het landschap om hem heen. Tom Poes, die op een boomstronk van de natuur genoot, zag hem naderen en keek hem nieuwsgierig aan.
"Hebt u die zwerver weggejaagd?", vroeg hij.
"Niet zo direct", mompelde heer Ollie lusteloos. "Meer indirect, eigenlijk, zodat ik niet weet wat ik denken moet. Hoe kan je een zwerver wegjagen zonder te goed te zijn, terwijl hij eigenlijk een denker is die beleefd behandeld moet worden?"
"Waarom moet dat?", vroeg Tom Poes.
"Omdat ik mijn manieren ken", zei heer Bommel. "Dat wil zeggen...ach, je moet me nu niet aan het hoofd zeuren, dat toch al op laag water staat omdat heer Kop me ervoor gestoten heeft met zijn akelig gelach. Laat me met rust, jonge vriend, ik moet denken".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

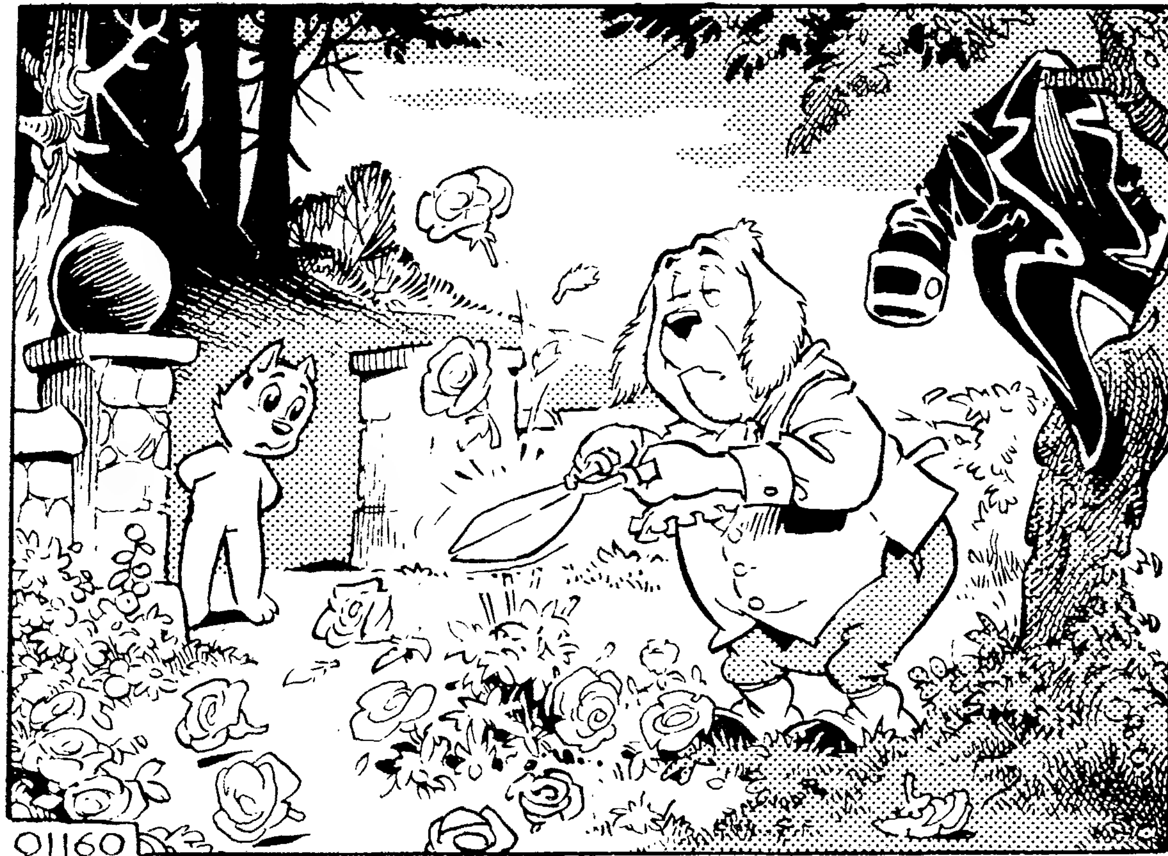

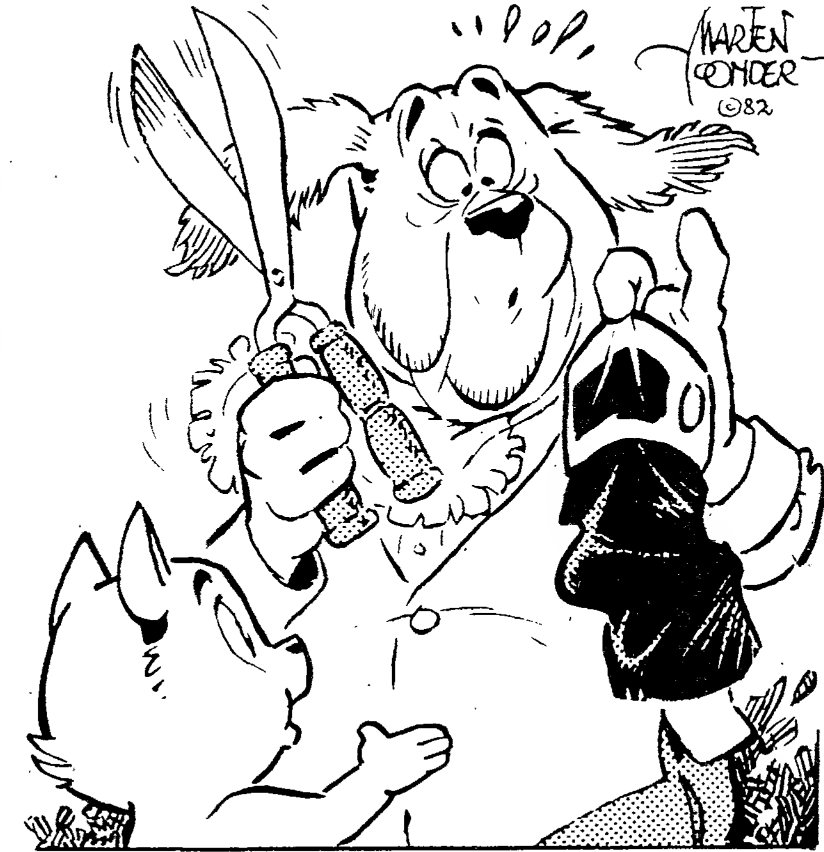
01159 Toen heer Ollie thuis kwam, waren zijn gedachten nog in nevelen gehuld, maar ze werden helderder toen hij een rookwolkje door de hal zag drijven.
,,Een sigaar", stelde hij na aandachtig snuiven vast. ,,Niet zo maar een. Dit is een goeie en ik ken het kistje waar hij uit komt, zodat ik weet wat ik ervan denken moet".
Hij volgde de geurige damp die uit de openkierende kamerdeur kronkelde, en stapte vastberaden naar binnen.
,,Net wat ik dacht", sprak hij. ,,Ik wilde vanmorgen geen namen noemen, maar ik had mijn vermoedens. Het wordt tijd dat je hem de waarheid eens zegt, zei de dame met wie ik erover sprak, en daar houd ik mij aan. Het komt niet te pas, dat je mijn sigaren rookt en mij in de nek kijkt, als ik er niet ben, Joost!"
,,U m-moet m-mij verschonen, heer Olivier," stamelde de bediende, verschrikt opspringend. ,,Ik heb m-mij vergeten, met uw goedvinden. het kwam door vermoeidheid, vrees ik. Afwassen, stofzuigen, tafeltje in de was zetten en toen viel mijn oog in het kistje, dat erop stond. Het werd me even te veel en ik dacht: Aan een boom zo vol geladen, mist men een, twee pruimpjes niet..."
,,Je dacht verkeerd, Joost", hernam Heer Bommel. ,,Goed denken is héél moeilijk, en daarom is het mij een genoegen, dat je mijn sigaren goed genoeg vindt om ze te roken. Ga gerust je gang".
Het werd de trouwe knecht vreemd te moede. Hij raapte met bevende vingers het gevallen rokertje op en verliet met onzekere pas het vertrek.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

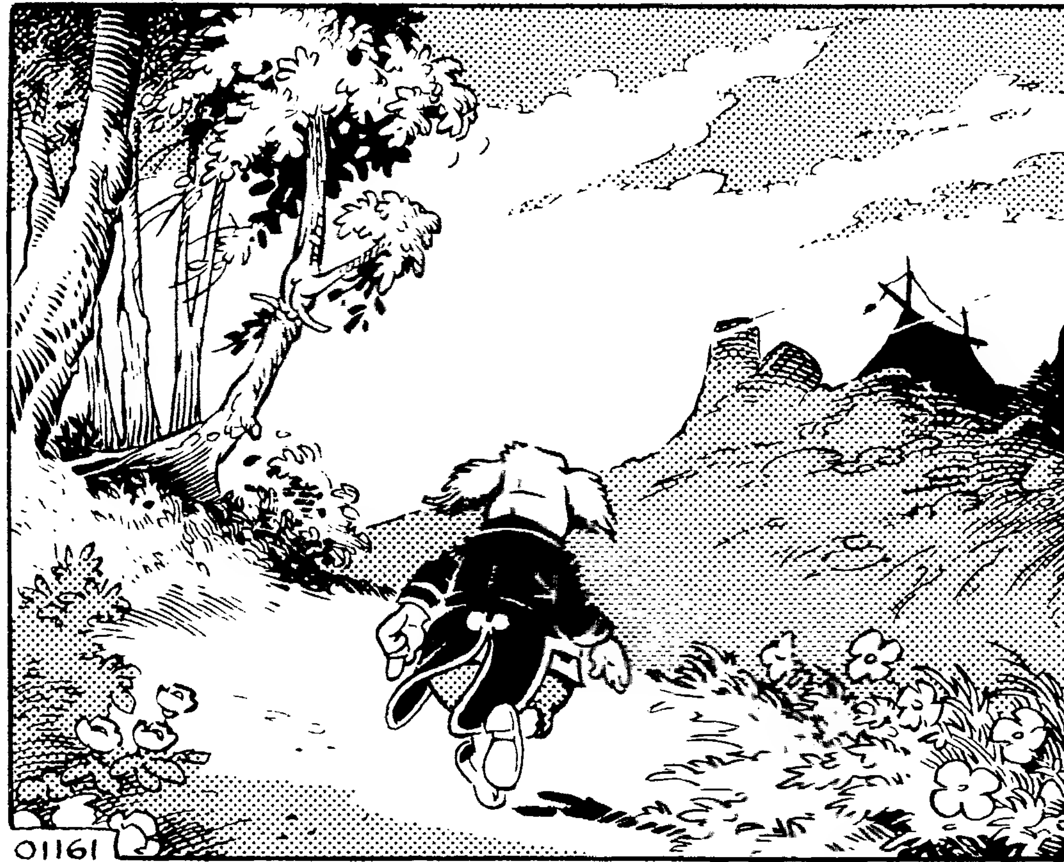

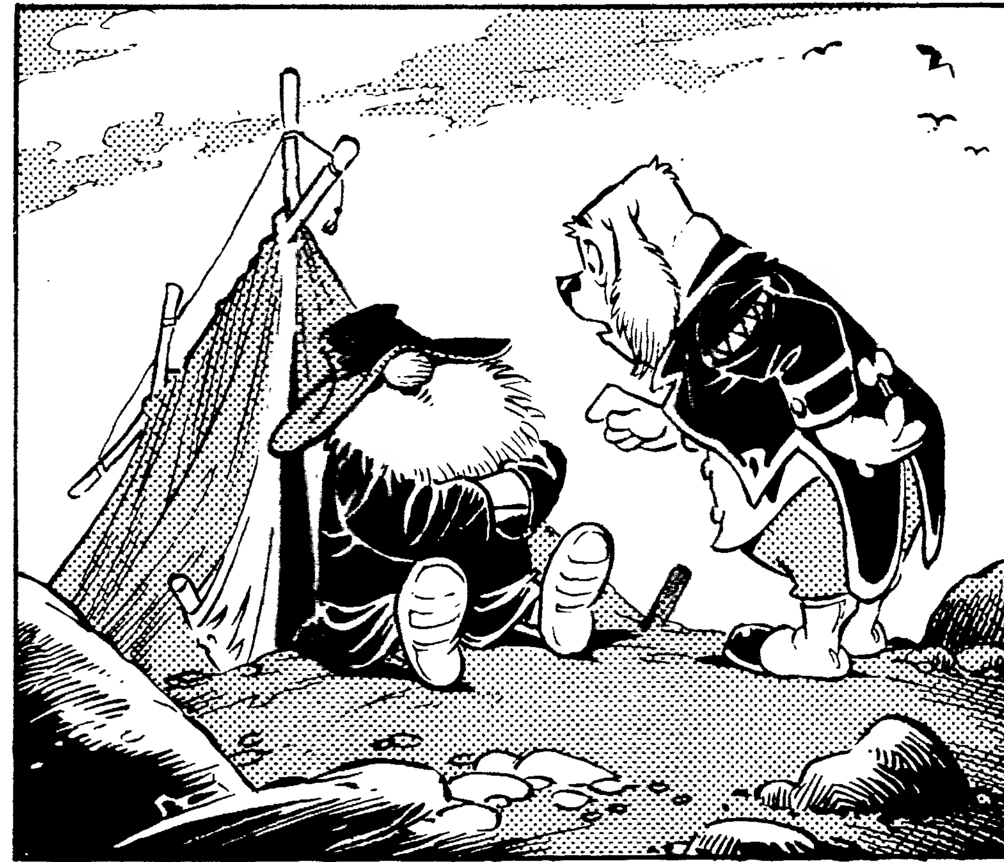

01160. Toen Tom Poes niet lang daarna Bommelstein passeerde, was Joost bezig de rozen te verzorgen. Het was echter duidelijk dat zijn gedachten niet bij het werk waren, want hij knipte met versufte gelaatstrekken in een rozestruik, zodat de bloemen in het rond vlogen.
„Wat ben je aan het doen?", vroeg Tom Poes verbaasd.
De bediende schrok op en keek ontsteld naar de schade die hij had aangericht.
„Ik b-ben een weinig in de war, als ik z-zo vrij mag wezen", verklaarde hij met bevende mond. „Ik weet niet meer wat ik denken moet, en dat is erg, jonge heer".
„Hoe komt dat?", vroeg Tom Poes nieuwsgierig.
„Ik eh... ik had me verstout een verversing te gebruiken in heer Oliviers tijd", zei Joost bevangen. „Heer Olivier was daar nogal ontstemd over, zoals te verwachten was. Maar daarna zei hij, dat hij het goed vond en dat ik rustig mijn gang kon gaan. Wat moet ik daarvan denken?"
„Hm", zei Tom Poes. „Ik weet het niet".
Hij dacht een poosje na, terwijl de bekommerde knecht met een gesmoorde uitroep zijn afgeknipte mouw opraapte.
„Kijk nu toch eens aan", klaagde hij. „Men had mij opgedragen het perk te doen en nu dit! Dat komt ervan. Het is gevaarlijk een eenvoudig persoon van zijn aperpo te brengen".
„Wacht eens", zei Tom Poes. „Heer Ollie heeft een bezoek aan de Denker gebracht, die op de Oerterp een tent heeft opgezet. Die heeft hem aan het denken gezet, dat wil ik wedden. Misschien kan die je helpen".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

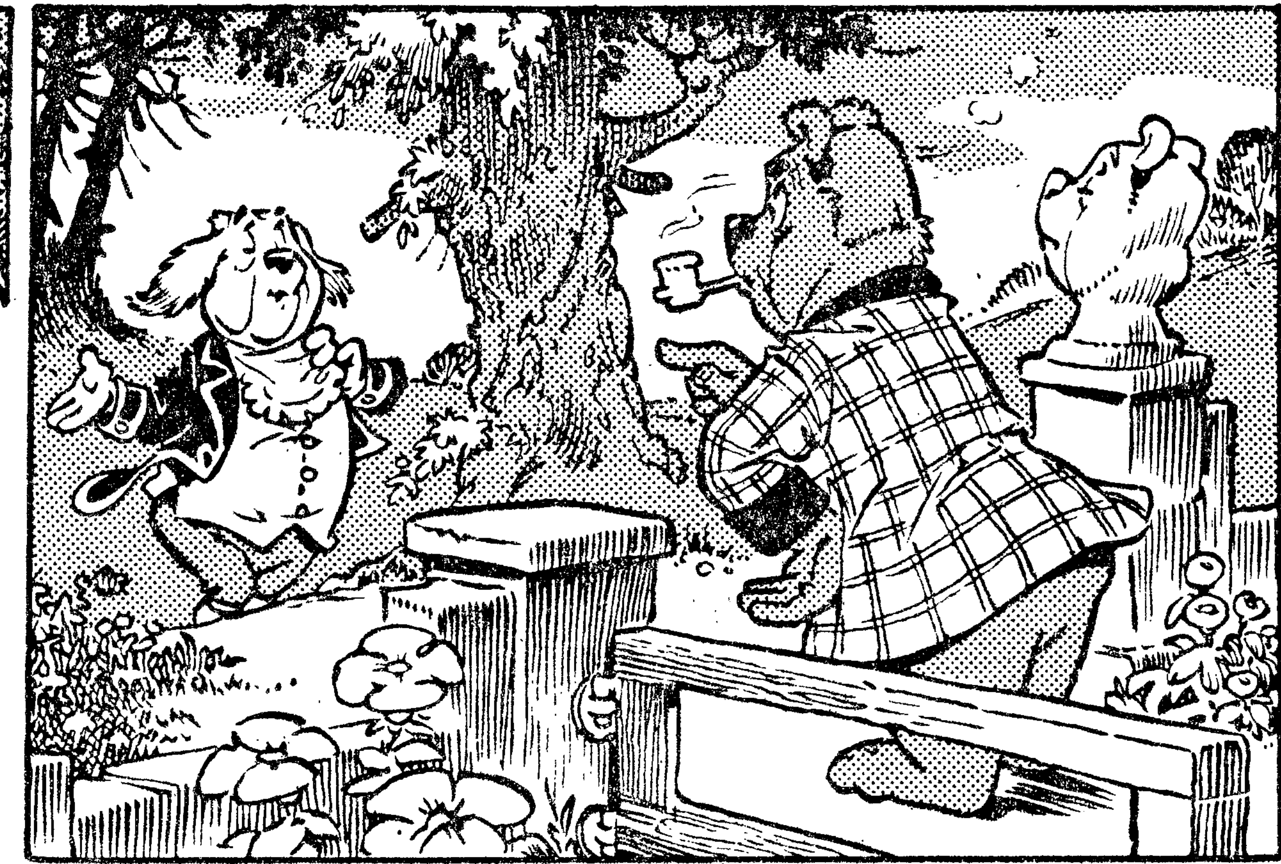
01161 — Joost naaide met een vlugge steek de mouw aan zijn jas en begaf zich naar de heuvel die Tom Poes genoemd had.
''Wat moet ik nu tegen zo'n denker zeggen?'', vroeg hij zich af, toen hij de tent in de verte zag staan. ''Tenslotte was ik in overtreding om eerlijk te zijn. Dat moet ik toegeven. Hoewel de markies niet op een flesje meer of minder kijkt, zoals zijn bottelier me mededeelde. Maar heer Olivier is de markies niet, daar moet ik rekening mee houden in mijn bediening''.
Met deze tegenstrijdige gedachten bereikte hij de heuveltop waarop de denker Krummknikker Kop voor zijn woning zat.
''Excuseer'', sprak de bediende. ''Mag ik u even lastig vallen met geestelijke moeilijkheden?''
''Spreek gerust'', zei de oude. ''Ik zit hier op een mooie trilling, zodat ik weet wat ik denken moet''.
''Ik heb eh... ik heb sigaren en port gestolen'', hernam Joost gesmoord. ''Daar moet ik eerlijk in zijn. Maar mijn werkgever zegt dat ik mijn gang kan gaan, hoewel hij het niet goed vindt. Dat kan toch niet? Ik wil niet liegen tegen mezelf, met uw welnemen''.
''Eerlijk zijn, hè?'', herhaalde de wijsgeer met een smalend lachje. ''Niet liegen tegen jezelf, hè? Maar als je niet tegen jezelf liegt, pleeg je verraad tegen een ander. Je kan alleen maar jezelf bedriegen, leugenaar!''

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

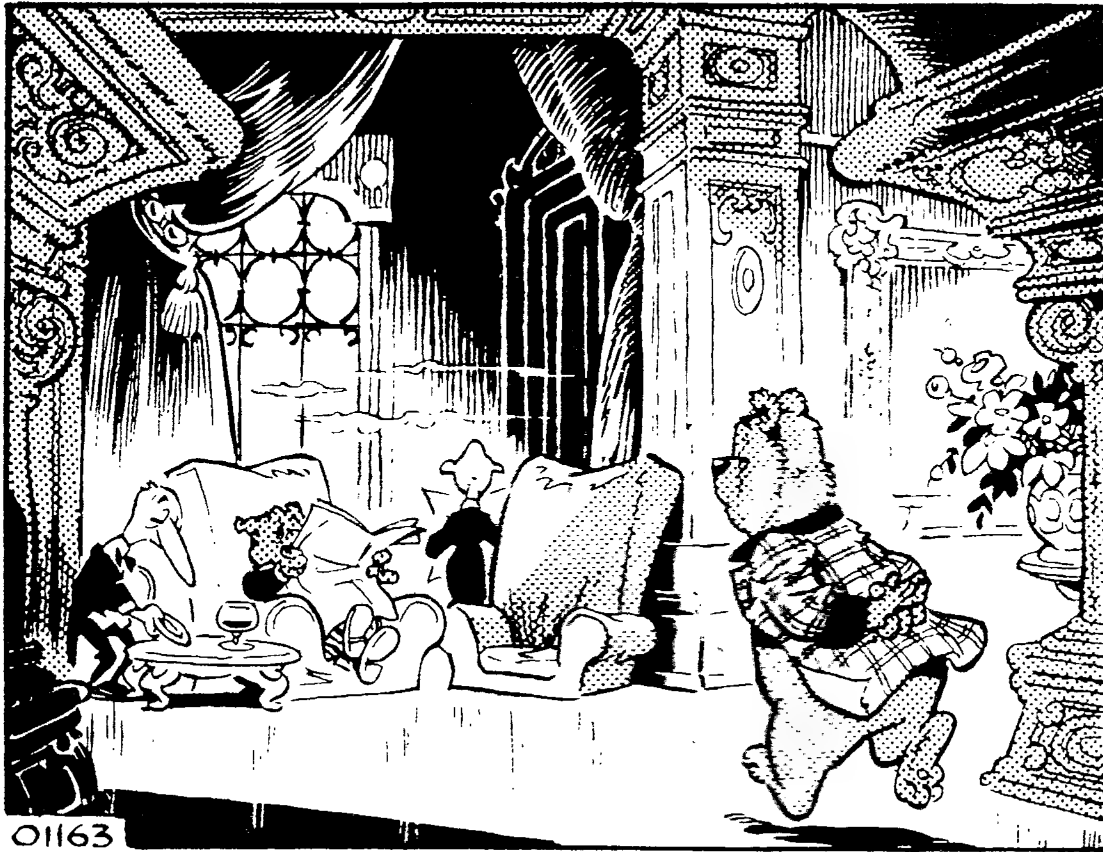

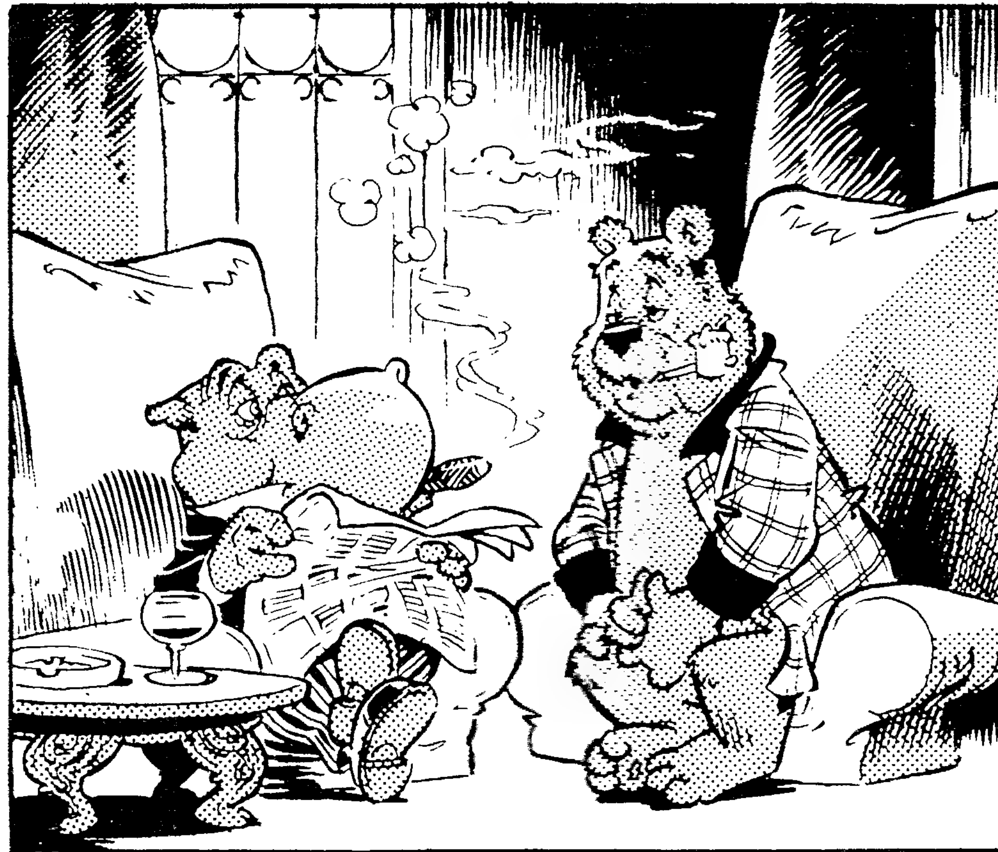

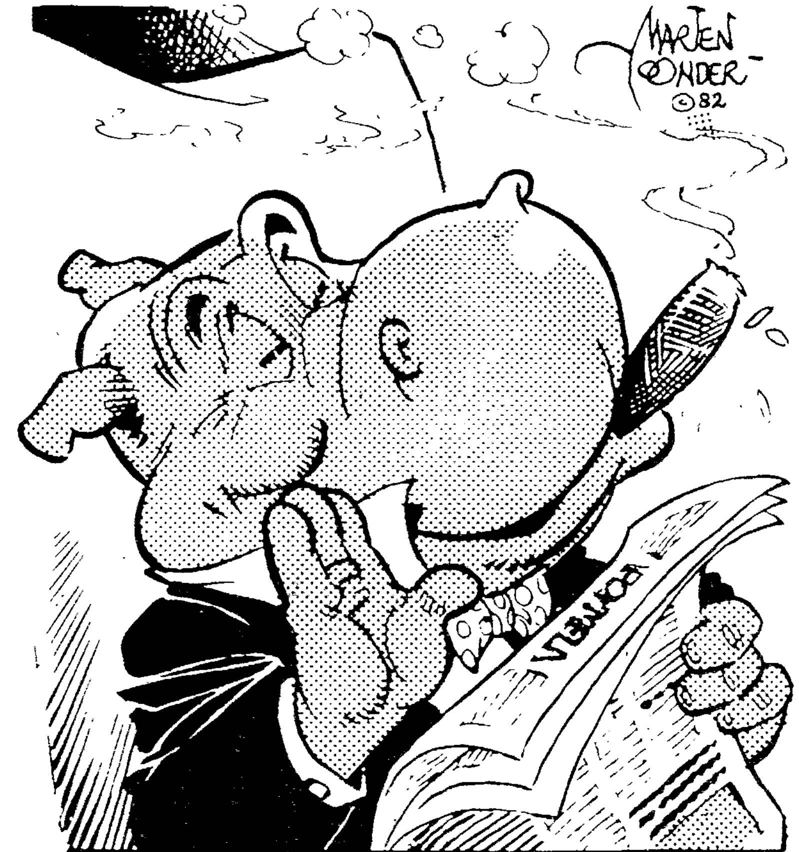
01162 — "Excuseer" zei Joost geschokt. "Ik lieg nooit tegen mezelf..."
"Zo!", riep de oude heer Koop uit. "En wat deed je dan toen je die sigaar opstak, huh? Je draaide een rad voor je eigen ogen, oplichter!"
Hij zwaaide dreigend met zijn stok en de knecht haastte zich de heuvel af.
"Als je de leugens uit je denken gooit, blijft er niet veel over!", riep de grjsaard hem na. "Je bent alleen maar iemand, als je tegen je zelf liegt".
"Zou dat waar zijn", vroeg Joost zich af, toen hij met een bezwaard gemoed naar huis liep. "Wat zei ik tegen mezelf? Eh... aan een boom zo vol geladen mist men een pruimpje niet. Dat zei ik. Ik loog, nu ik er over nadenk. Het is zeer betreurenswaardig. Want ik heb best recht op een weinig ontspanning op zijn tijd, om eerlijk te zijn".
Zo peinzend bereikt hij Bommelstein, waar zijn werkgever bij het tuinhek stond.
"Waar was je toch?" vroeg deze ontstemd. "Ik zit hier maar te wachten op een versterking, zonder dat iemand zich daar iets van aantrekt. Je had toch geen vrije middag?"
"Nee, heer Olivier", zei Joost. "Dat niet. Ik heb even frisse lucht geschept, na de ontregelde behandeling die ik vanmorgen genoten heb. Die zat me hoog, zodat ik bijna genoodzaakt was om mijn ontslag in te dienen, met uw weinemen. Maar als ik de leugens uit mijn denken gooi, blijft er niet veel over".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

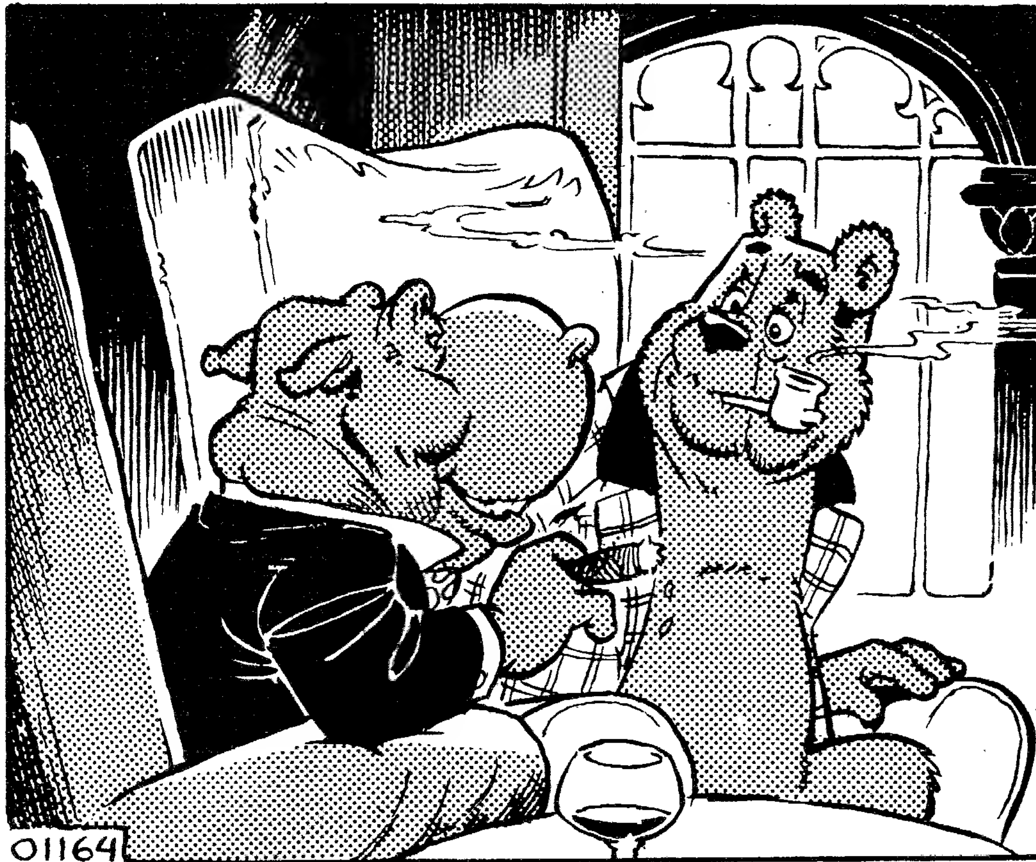
01163. De volgende morgen begaf heer Bommel zich naar de Kleine Club, omdat hij behoefte had om eens met ontwikkelde, hoogstaande lieden te praten. Hij trof er echter alleen de burgemeester aan, die in een gezellig hoekje de krant zat te lezen.
,,Het is moeilijk'', sprak heer Ollie, terwijl hij tegenover de magistraat plaats nam en een pijp stopte. ,,Men weet tegenwoordig niet meer wat men denken moet''.

,,Tja, het is wat'', mompelde de burgemeester. ,,Dat Rommeldamse Werfcontract gaat niet door. Ze doen maar''.

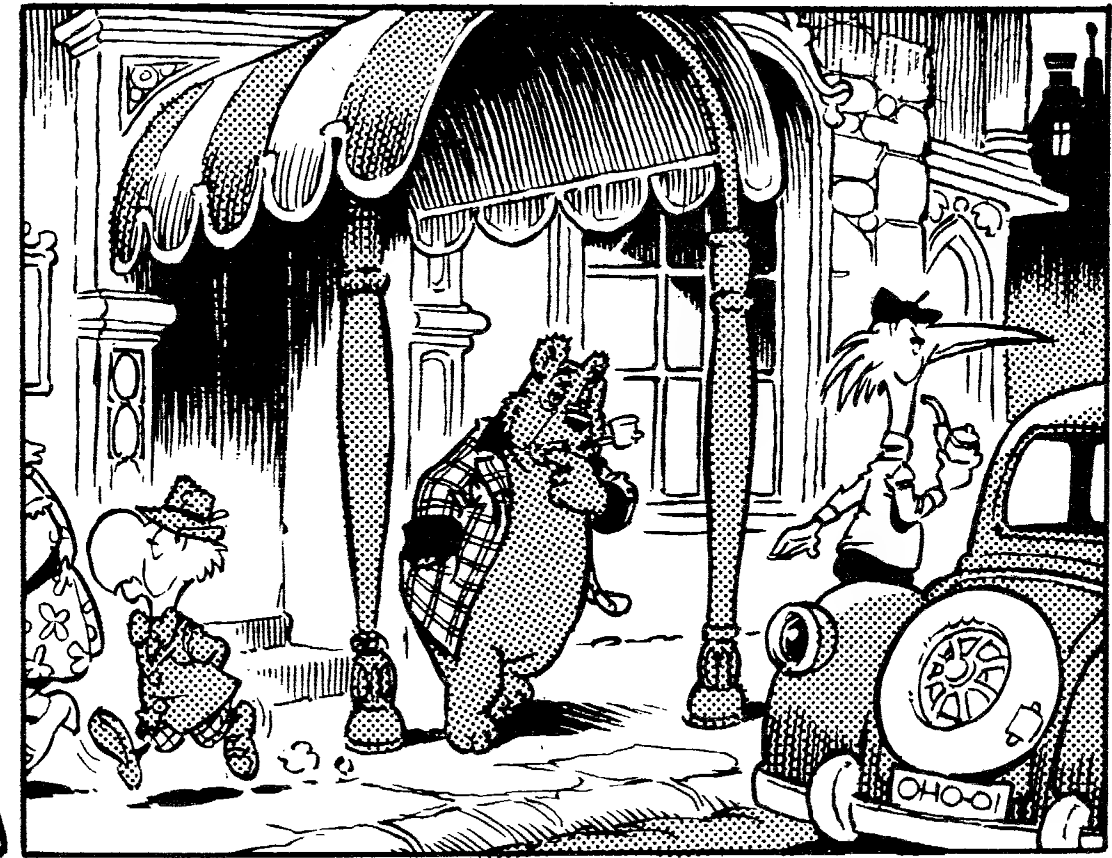
,,Dat bedoel ik niet'', hernam heer Bommel. ,,Ik bedoel: men moet de vormen in acht nemen, maar men mag niet huichelen, als heer zijnde. Hoe moet ik denken, als u begrijpt wat ik bedoel? Als men de leugens uit zijn denken gooit, blijft er niet veel over, zegt u nu zelf''.
,,Niet zo somber'', vermaande de heer Dickerdack glimlachend. ,,Dat is allemaal uit de tijd, amice. We hebben hier een voortvarend stadsbestuur, met de vinger op de pols, weet je wel? Het denken kan worden overgen men door piepkleine gevalletjes. Chips, zoals professor Prlwytzkofsy me uitlegde. En daarvoor gaat de gemeente nu een piekfijn gebouw opzetten, dat alle kopwerk overbodig maakt. Wat zeg je daarvan?''

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

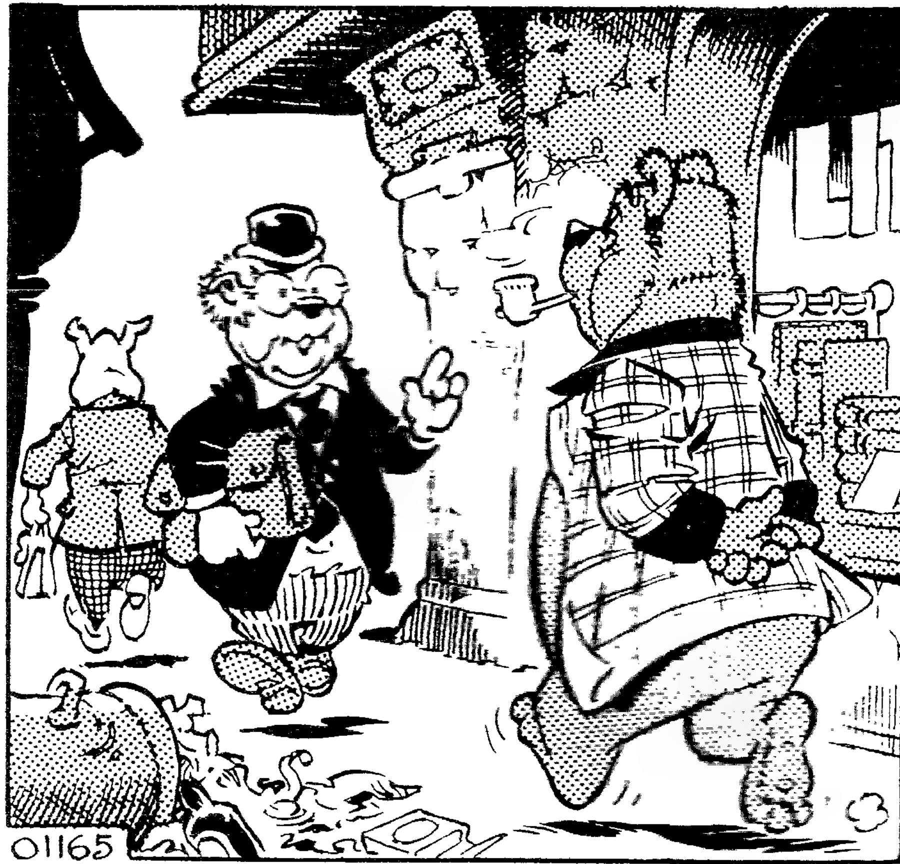

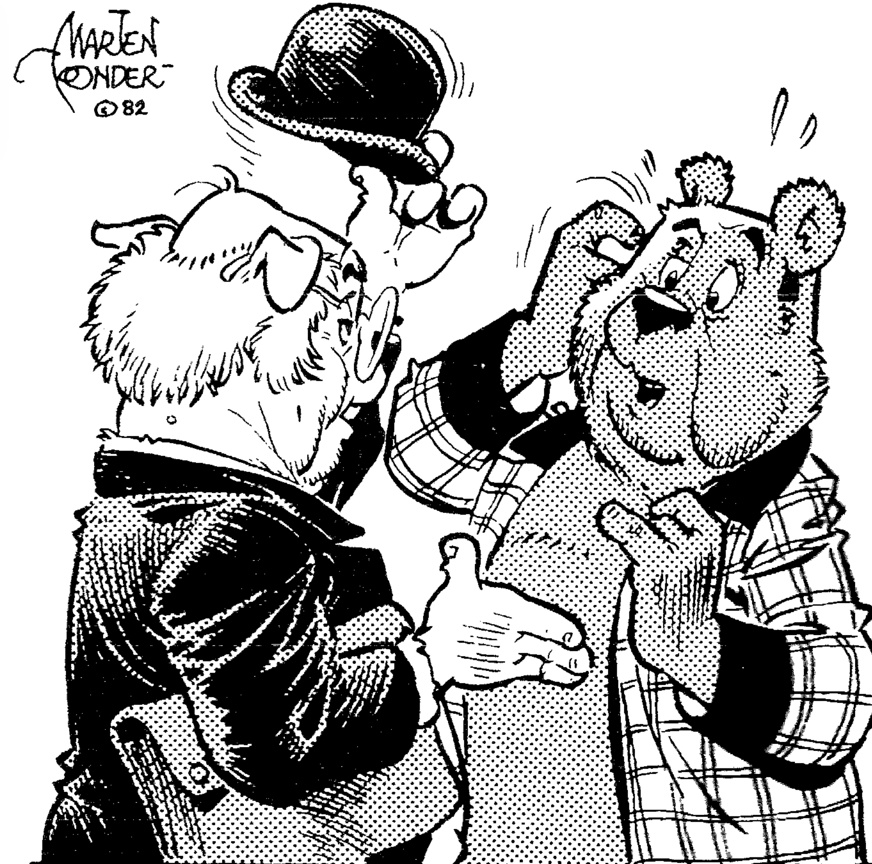
01164. „Piepkleine gevalletjes, die in een gebouw denken?”, herhaalde heer Ollie onthutst.

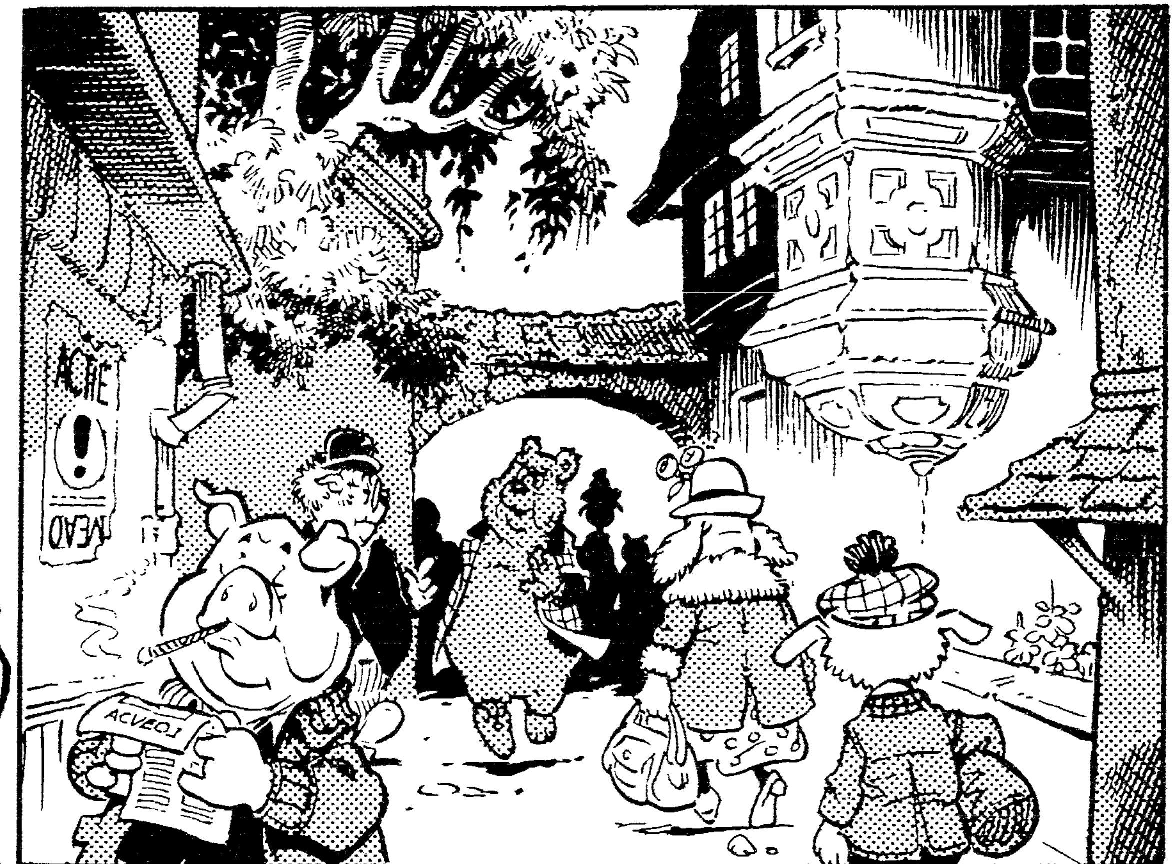
„Chips”, verklaarde de burgemeester. „Mooi, hoor. De enige moeilijkheid is dat gebouw. Het moet niet te ver weg zijn, want er zal heel wat toeloop komen. Maar aan de andere kant moeten we ruimte hebben, met het oog op het verkeersprobleem. We zoeken dus een geschikte plek. Maar och, dat is in handen van Dorknoper. Zoiets moet ambtelijk behandeld worden, met de wet in de hand. Anders komen er moeilijkheden”.
„Men moet de vormen in acht nemen”, gaf heer Bommel toe. „Maar men mag niet huichelen. Hoe moet dat? Ik bedoel: wat is goed en wat is niet goed?”
„Moeilijkheden zijn er altijd”, hernam de magistraat. „Wet is wet, dat is waar. Maar men moet op de mazen letten”.
Heer Ollie liet zich achterover zakken en staarde dubbend voor zich uit.
„Wet is wet”, sprak hij stilletjes langs zijn pijp. „Wat in de wet staat, is natuurlijk geen beleefdheid of gehuichel, zodat het wel goed moet zijn. Maar dan zijn er toch geen mazen?”
Hij nam afscheid van de heer Dickerdack, die weer in zijn krant verzonken was, en verliet nadenkend de Club.
„Met zo'n hoogstaand gesprek komt met niet veel verder”, mompelde hij. „Nu ben ik nog even ver, bedoel ik. En wat zijn sjips? Zouden die denken, zoals een heer denkt, terwijl de professor ermee te maken heeft?”

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

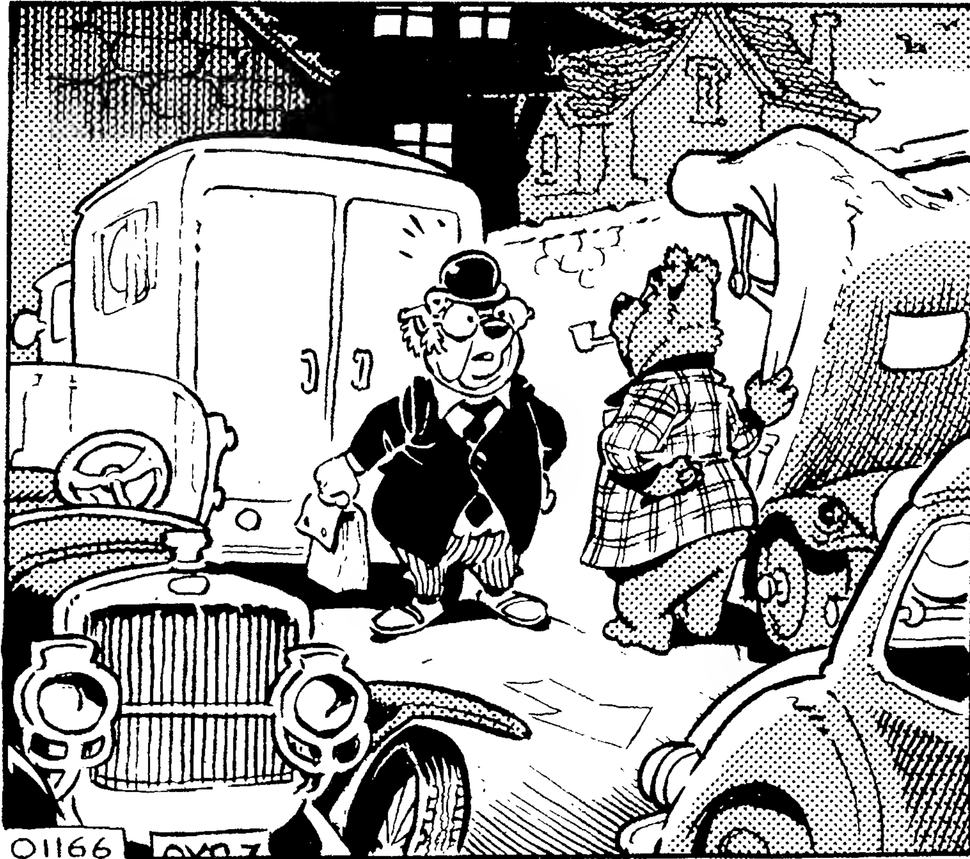

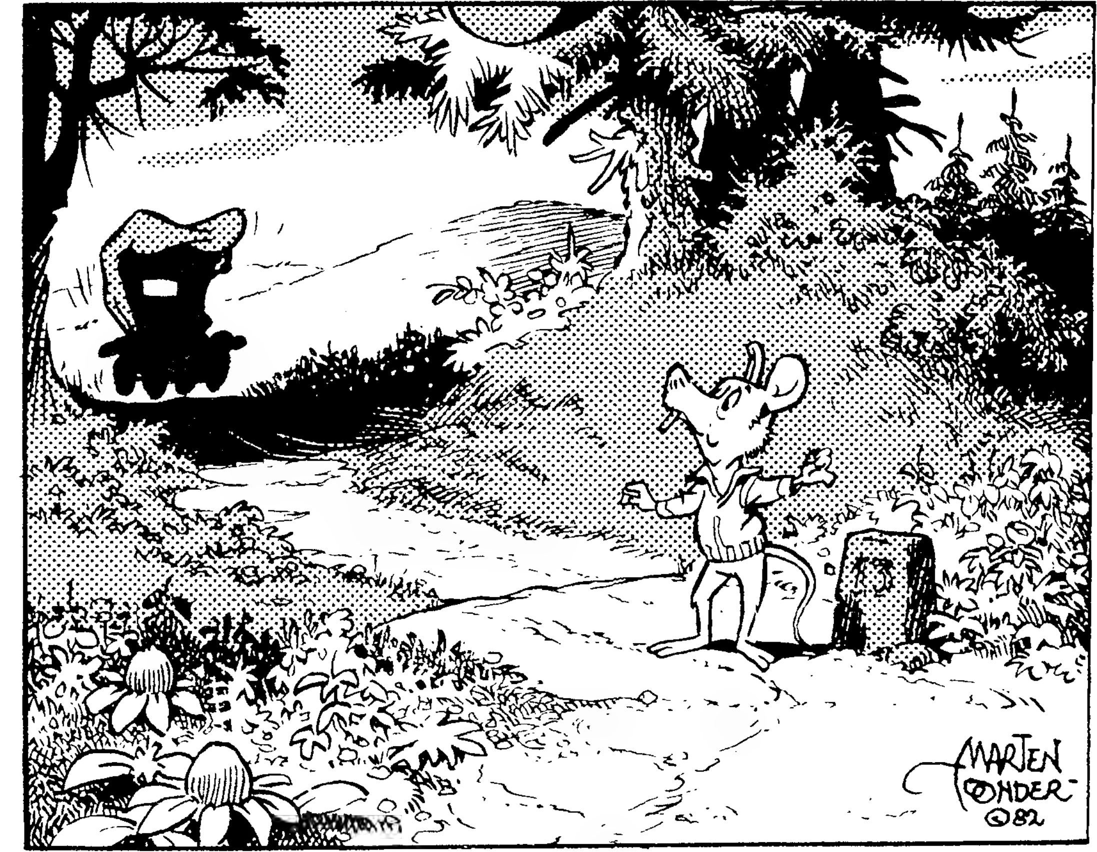
01165. Heer Ollie liep met een onvoldaan gevoel naar de parkeerplaats waar hij zijn auto had achtergelaten, en hij was dan ook blij, toen hij de ambtenaar Dorknoper tegenkwam.
''Misschien kunt u me helpen'', sprak hij. ''Wat zijn sjips? De burgemeester zei dat u een geschikte plek in handen hebt, met het oog op het denken, dat ambtelijk behandeld moet worden, omdat er mazen zijn, zodat ik nog steeds niet weet wat ik denken moet''.
''Meneer Bommel! Dat is toevallig'', zei de beambte, de hoed lichtend. ''Ik wilde juist naar u toe gaan om even rustig met u te praten. Het gaat om een stukje grond dat kadastraal uw eigendom is. Het zou bestemd zijn voor het vestigen van een overheidsinstellilng waar het bevolkingsregister met alle bijkomende gegevens gecentraliseerd kan worden en waar we economiserend kunnen werken''.
''O'', zei heer Ollie verbluft. ''Maar ik bedoel eigenlijk het denken, als u begrijpt wat ik bedoel''.
''Juist'', hernam de ambtenaar eerste klasse. ''Dat stukje grond willen we, behoudens wetenschappelijke instemming, gaarne van u overnemen. Op basis van de geëigende onteigeningsvoorwaarden, natuurlijk''.
''Mijn grond overnemen?'', riep heer Bommel uit. ''Geen denken aan. Het land moet blijven zoals het is, want de overheid maakt overal steenklompen van. Een heer beschermt de natuur, dat is zijn plicht, ook al weet hij niet hoe hij denken moet''.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

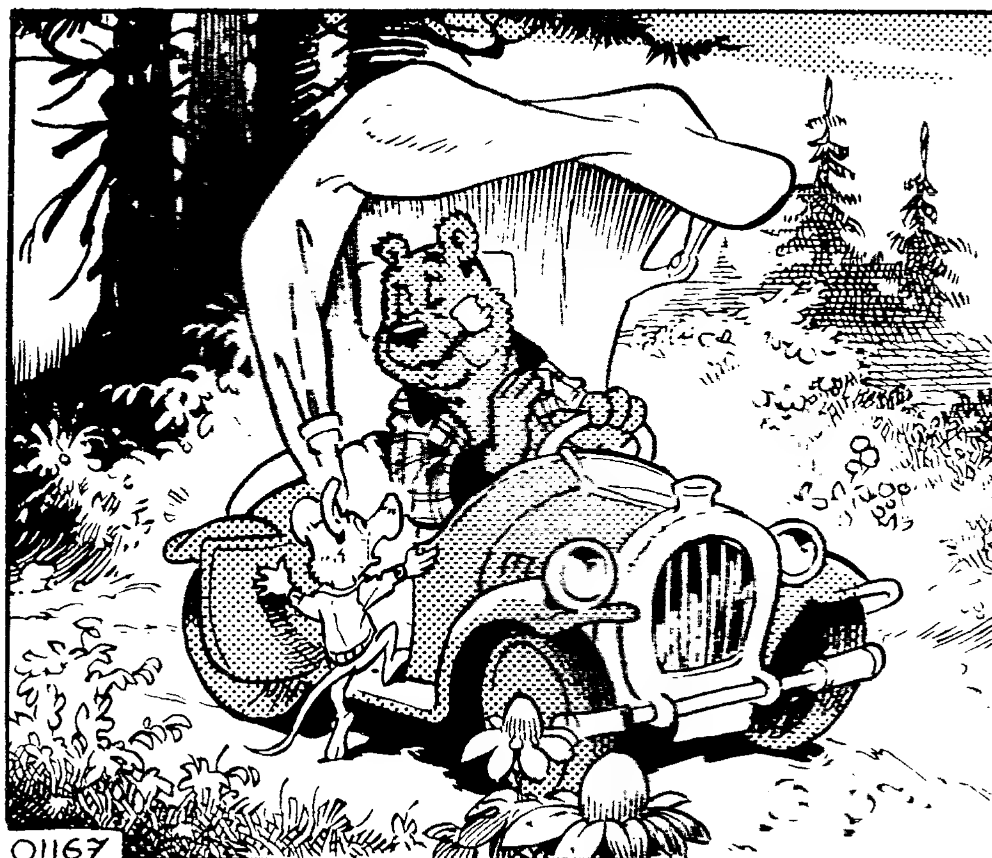

01166 — Al pratende waren ze op de parkeerplaats aangekomen en heer Ollie bleef staan bij de Oude Schicht.
„U moet van mijn grond afblijven, al is die ook in uw handen'', sprak hij uit de hoogte. „Ik ken mijn plicht, als heer zijnde.''
„Jammer'', zei de ambtenaar Dorknoper verkild. „Dan moeten we de ambtelijke weg bewandelen en de onteigening tot stand brengen middels een rechterlijke uitspraak. Ik had dit liever in der minne geschikt.''
Heer Bommel schakelde in en gaf driftig gas.
„Een heer schikt de natuur niet in der minne!'', riep hij bij het wegrijden. „Dat is tegen zijn beginselen.''

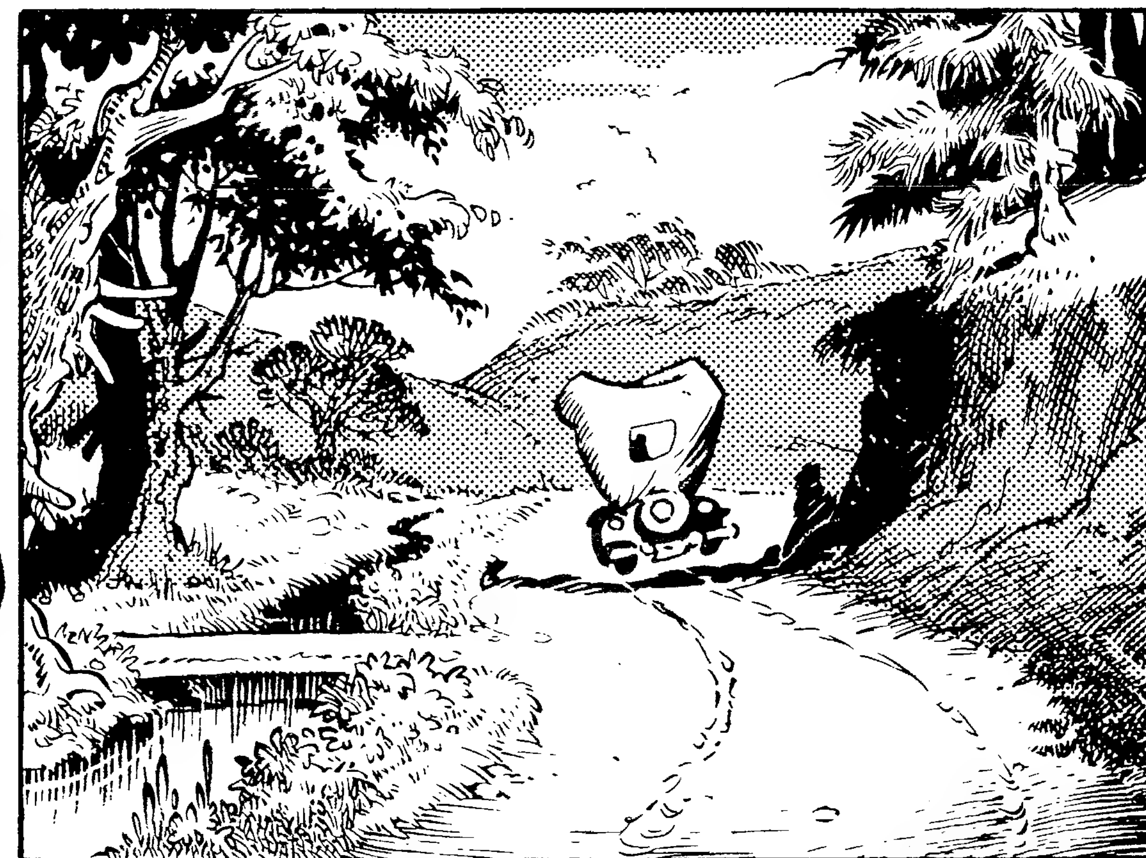
Toen hij echter de stad verlaten had, maakte zijn ontstemming plaats voor zachtere gevoelens en tussen de stille heuvels begon hij te twijfelen.
„Ik heb de heer Dorknoper niet aardig behandeld'', zei hij bij zichzelf. „Tenslotte doet hij alleen maar zijn plicht, zodat ik de vormen niet in acht heb genomen. Maar ik heb niet gehuicheld, dat weet ik zeker, al weet ik niet hoe ik denken moet. Als je de leugens uit je denken gooit blijft er niet veel over, zei Joost, terwijl het toch voldoende was om die beambte de waarheid te zeggen. En dat is mij genoeg. Hoewel... waar blijven de goede manieren, die mijn vader me geleerd heeft op die manier? Ach, het leven is moeilijk.''
Hij remde, want in de verte had hij een lifter opgemerkt, en bij het naderen zag hij, dat het Alexander Pieps was, de assistent van professor Prlwytzkofsky.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

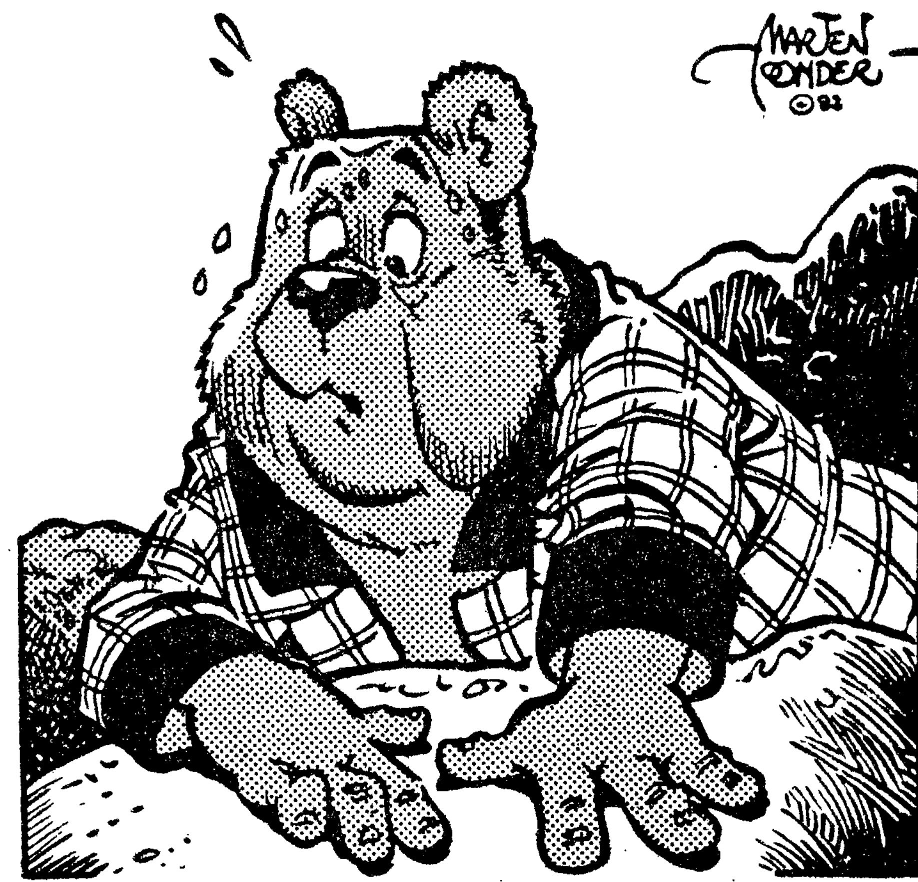
01167—,,Kan ik een eindje meerijden?'', vroeg de assistent Pieps, toen de Oude Schicht naast hem stilhield. ,,Er is geen bus om deze tijd. Trouwens: ik heb er eigenlijk geen geld voor met mijn soort salaris''.
,,Natuurlijk'', zei heer Ollie vriendelijk. ,,Het zou heel onaardig zijn om u daar te laten staan en ik ken mijn manieren, hoewel ik van plan ben de leugens uit mijn denken te gooien''.
,,Dat zal een hele klap geven'', meende de assistent.
,,Het is niet gemakkelijk'', gaf heer Bommel toe. ,,Maar waar moet u heen?''
,,Naar de Oerterp'', zei Pieps. ,,Ik heb gehoord dat daar een Denker zit met een Nieuwe Leer, die me erg nuttig lijkt''.
,,Nuttig?'', herhaalde heer Ollie bevreemd. ,,Op die terp woont een vreemde oude in een tentje, die ik daarvoor vergunning heb gegeven, zodat hij mijn denken in de war heeft gebracht''.
,,Het is een Leer voor de toekomst'', verklaarde de ander. ,,Die kan me helpen tegen de prof. Die is helemaal verkalkt''.
,,Verkalken is een ziekte van deze tijd'', zei heer Bommel. ,,Ze willen een stuk van mijn grond verkalken door er een sjipgebouw op te zetten. Over mijn lijk! Is die heer Denker daartegen? Dat geeft me te denken''.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

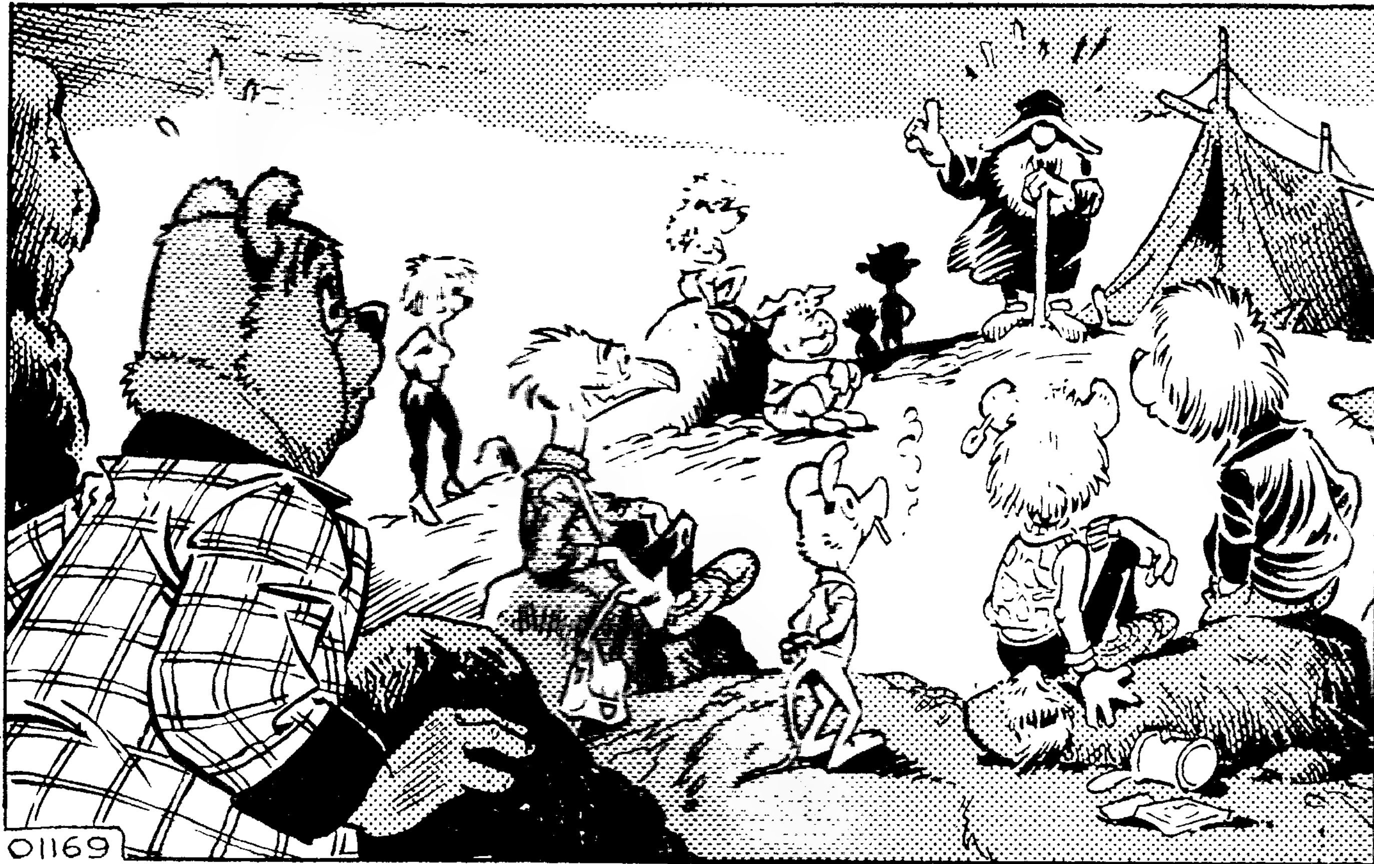
00168—Toen de Oude Schicht bij de Oerterp stilhield, sprong Alexander Pieps eruit en snelde de heuvel op, zonder afscheid te nemen.
"Hij heeft haast", mompelde heer Ollie. "Ach, dat is te begrijpen als daar een Leer voor de toekomst verkondigd wordt".
Hij dacht een poosje na en toen stapte ook hij uit het voertuig.
"Tenslotte moet men bij de tijd blijven, als heer zijnde", stelde hij vast. "Leg je oor te luisteren, zei mijn goede vader altijd, en daar houd ik mij aan, zodat ik ook eens even ga kijken. Maar ik moet zorgen dat ik niet gezien word, want die heer Kop heeft mij de vorige keer niet aardig behandeld toen ik hem welkom wilde heten door hem de deur te wijzen. Ik zal de noordkant nemen; daar liggen veel grote stenen, zodat ik mij verschuilen kan".

Met die gedachte liep hij een eindje om de terp heen en begon te klimmen. Dat viel niet mee, omdat de rotsblokken groter waren dan hij gedacht had, en hij geraakte dan ook al spoedig in ademnood. Maar boven het piepen in zijn luchtwegen en het geratel van neerstortend gruis uit hoorde hij de krassende stem van Krummknikker Kop. Die werd zo nu en dan onderbroken door het gerucht van stemmen en dat gaf hem kracht verder te gaan.
"Heer Pieps is daar niet de enige", sprak heer Bommel hijgend tot zichzelf. "Wat is er aan de hand?"

Op dat moment had hij de top bereikt, zodat hij een vrij uitzicht had op het toneeltje voor hem, en hij zette grote ogen op.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

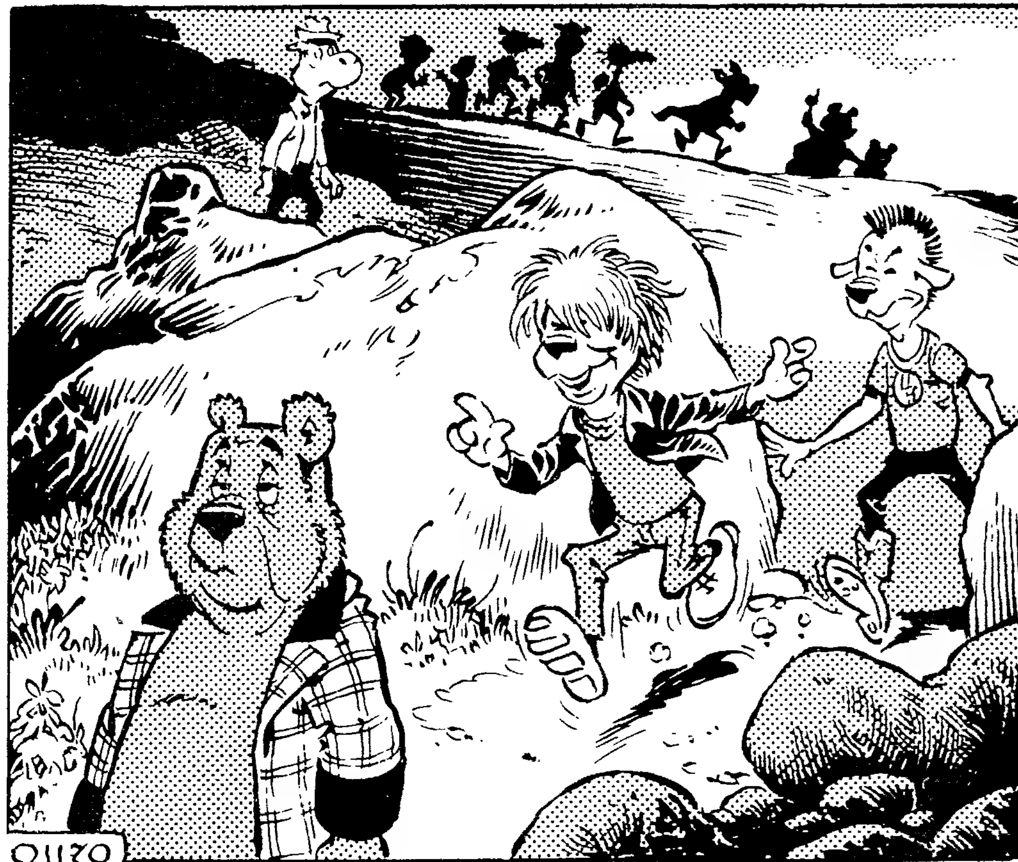

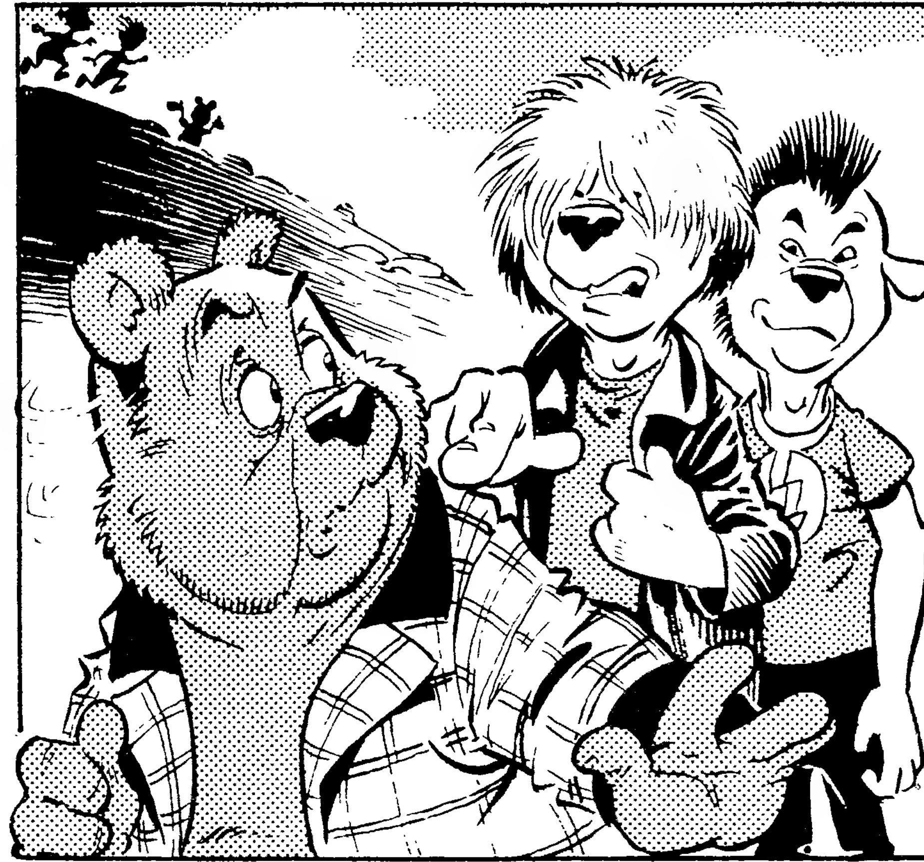

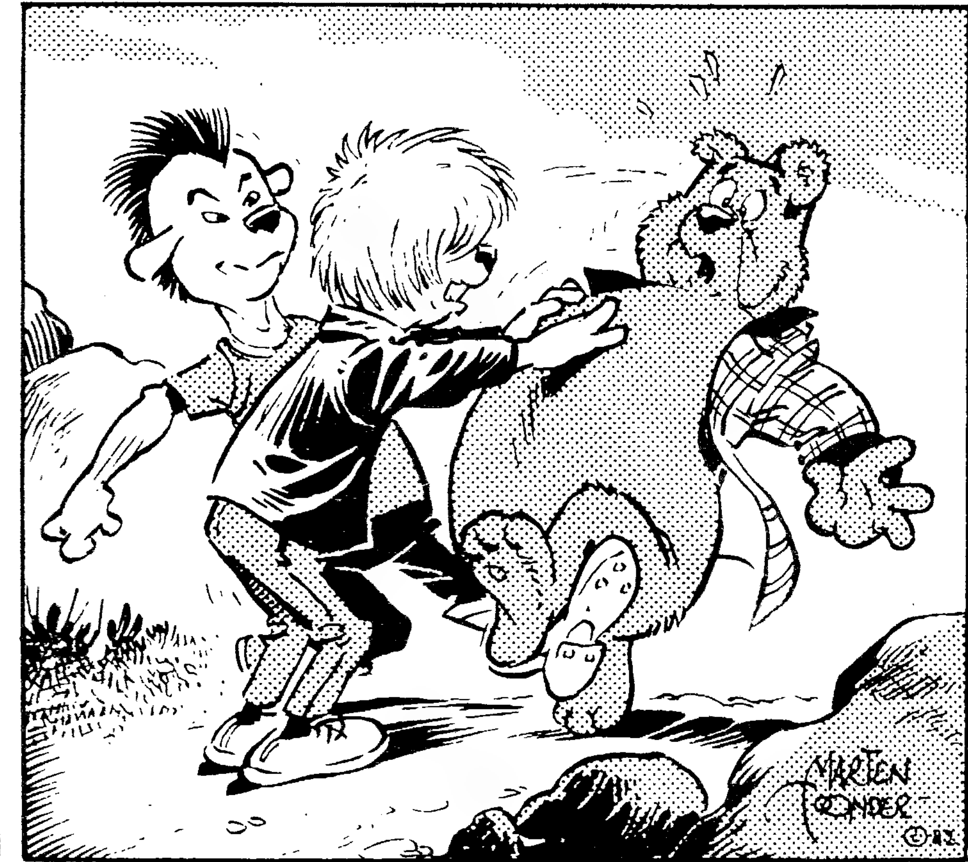

01169 Op de top van de Oerterp bevond zich een kleine menigte, die aandachtig luisterde naar de Denker die voor zijn tentje het woord voerde.
„Een vergadering", prevelde heer Ollie ontsteld. „En dat op mijn grond zonder mijn toestemming. Het is maar goed dat ik eens mijn oor te luisteren ben gaan leggen, want er wordt lelijk overheen gelopen!"
Zijn gedachtengang werd echter al spoedig overspoeld door het geroep van de grijsaard.
„Daar zitten jullie nu!", schreeuwde deze. „Allemaal jongeren, die de toekomst met lodderogen tegemoet zien. Wat er gebeurt is jullie schuld niet, zeg je. Jullie zijn onschuldig! Haha. Luister naar de woorden van iemand die op een mooie trilling zit, zodat hij weet wat hij denken moet. Ik zeg jullie, dat onschuld jullie vijand is. Jullie weten niet veel, maar het kwaad heeft jullie geleerd wat je weet en daarom is alles wat jullie weten kwaad".
„Interessant", mompelde doctorandus Zielknijper, die ook aanwezig was en snel enkele notities op het papier wierp. „Onschuld is vijand. Ik zie dat zo dikwijls in mijn praktijk".
„Jullie bedriegen jezelf", voer de wijsgeer voort. „Jullie zijn alleen iemand, als je tegen jezelf liegt. Wees eerlijk; de onschuld is jullie aartsvijand".
Heer Bommel had genoeg gehoord en verliet teneergeslagen het terrein.

Heer Bommel en de Antiloog

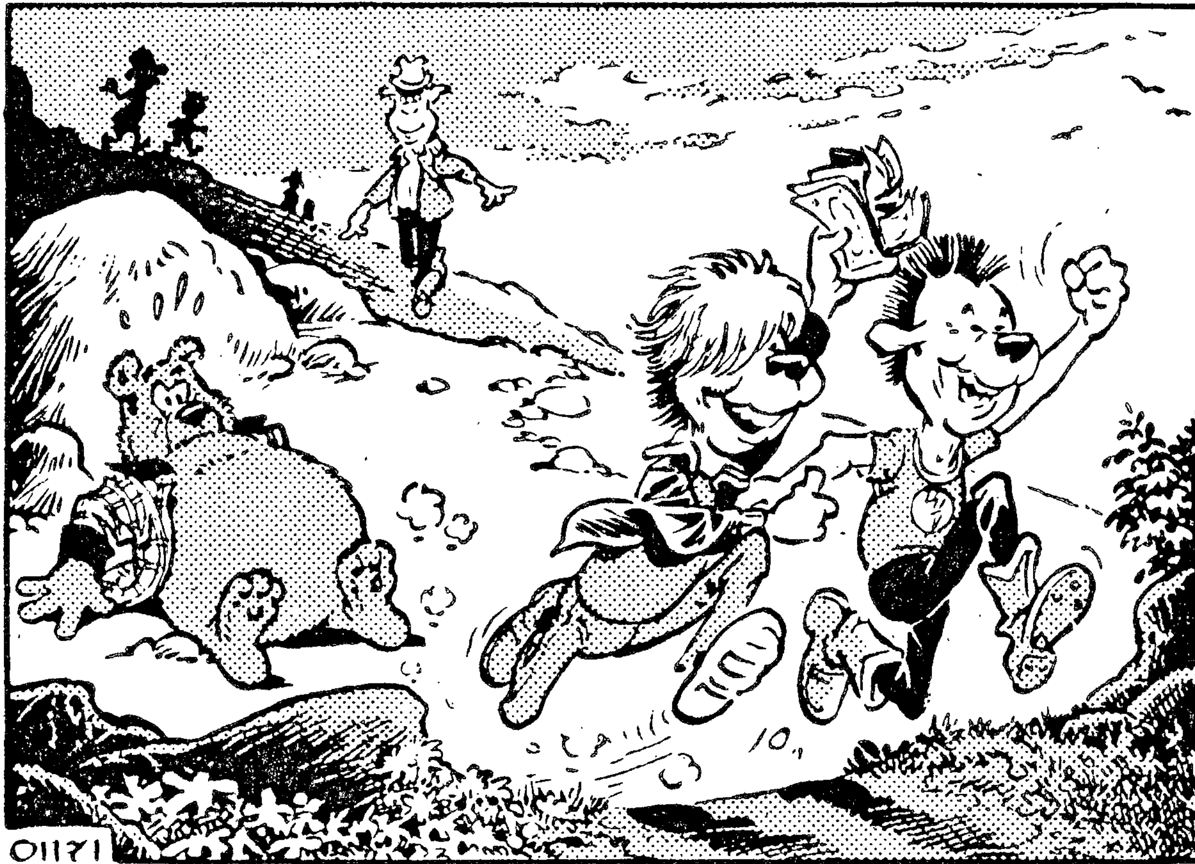

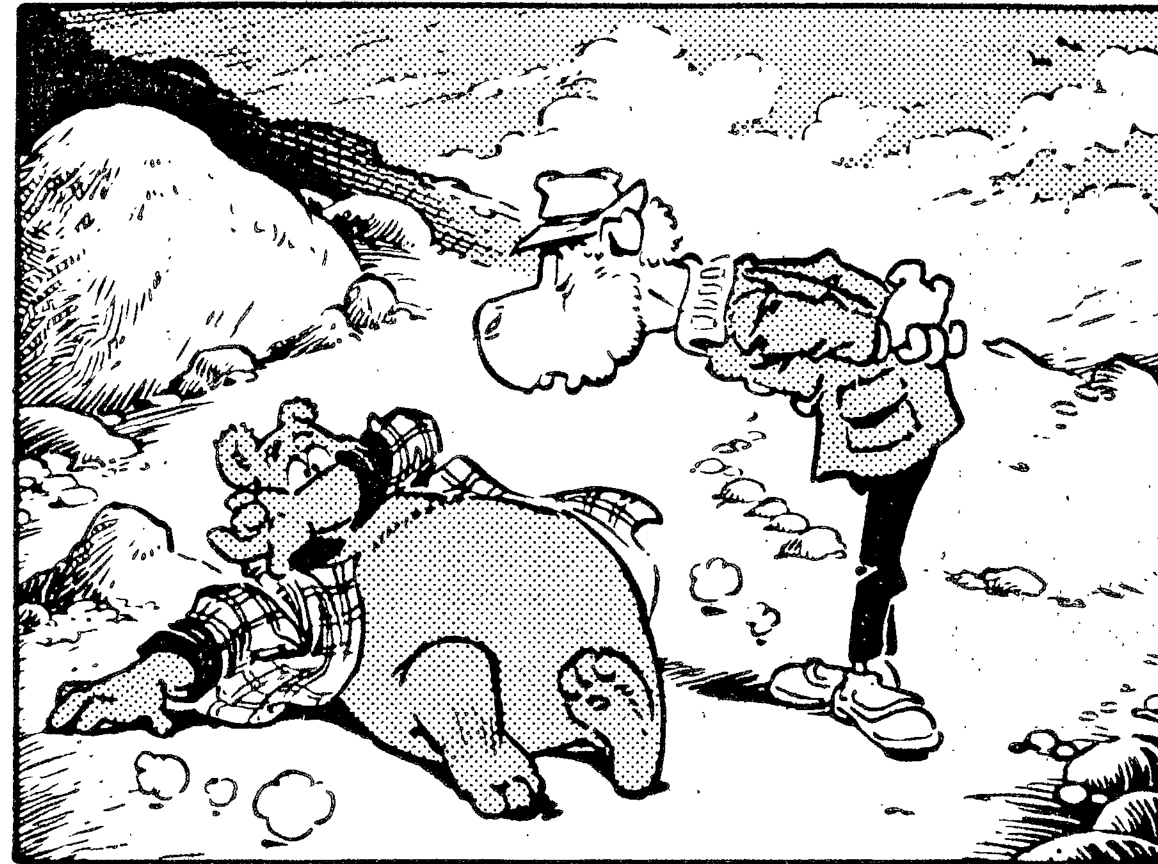

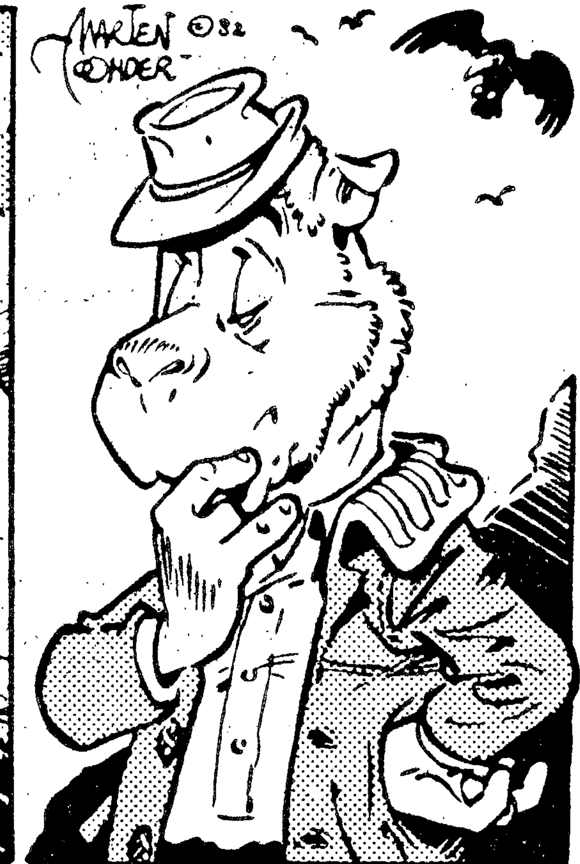
01170 - "Is de onschuld onze vijand?", vroeg heer Bommel zich af, toen hij bedrukt de heuvel afdaalde. "Wat is dat voor onzin, terwijl ik als onschuldige heer mijn best doe een goed voorbeeld te geven? Zo wordt de jeugd vergiftigd, en ik ook, als ik geen krachtige maatregelen neem, zodat ik ze ga nemen, als ik begrijp wat ik bedoel. Hier is een misstand, die om de sterke hand van een oudere en wijzere vraagt".
Hij was zo in zijn gedachten verdiept, dat hij het uiteengaan van de bijeenkomst niet opmerkte. Verspreide groepjes dwaalden over de kale terp en bespraken het gebodene; maar twee van de luisteraars hadden de eenzame heer opgemerkt en haastten zich achter hem aan. Heer Ollie kreeg ze pas in de gaten, toen een van hen hem op de schouder tikte, en hij schrikkend omkeek.
"Hoe laat is het, flap?", vroeg de vreemdeling.
"Ik eh... Wah?", stamelde heer Bommel.
"Versta je me nie?", hernam de ander, maar zijn metgezel liet hem niet uitspreken.
"D'r komp iemand an", maande hij. "Geef 'm 'n kletter".
De eerste jongeling was vlug van begrip, en voordat de aangesproken heer verdere navraag had kunnen doen kreeg hij een duw tegen de tors, zodat hij achteruit deinsde. Dit werd hem echter moeilijk gemaakt doordat de tweede hem een voet tegen de knie zette, en het gevolg was dan ook, dat heer Ollie het evenwicht verloor en achterover tuimelde.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01171 Heer Ollie kwam onzacht op de rotsachtige bodem terecht, en het duurde enige ogenblikken voordat hij zichzelf hervonden had. De beide jongelieden waren echter vlugge werkers, en toen de verslagen heer zich voorzichtig een weinig ophief zag hij ze reeds met zijn portefeuille wegdraven. Sprakeloos staarde hij de twee na, maar toen er opnieuw iemand naderde die zich over hem boog liet hij zich met een gesmoorde kreet terugzinken.

"Wees niet bang", sprak de bekende stem van doctorandus Zielknijper. "Helemaal ontspannen, en regelmatig ademen. Dan zult u zich al gauw weer beter voelen".

"B-beter?", stamelde de aangeslagen heer. "Het is schan... schandelijk. Wat er gebeurd is, bedoel ik. Op mijn eigen heuvel beroofd, door een paar schurken. In het openbaar opgehitst door mijn gast. Die huist daar in een tent, als u begrijpt wat ik bedoel".

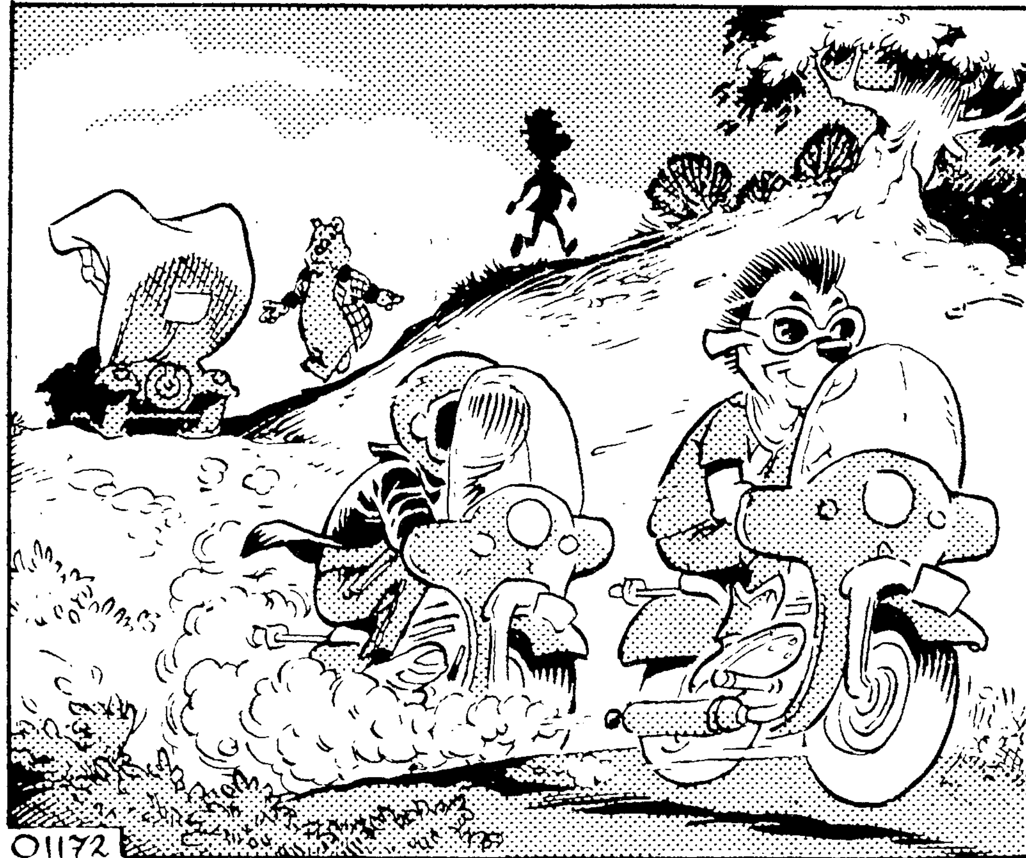
"Ik kan u heel goed volgen", verklaarde de zielkundige geruststellend. "Ik was daar ter plaatse. Maar uw gast heeft niet opgehitst, mijn waarde. Hij stelde enige feiten vast, die jongeren te denken zullen geven".

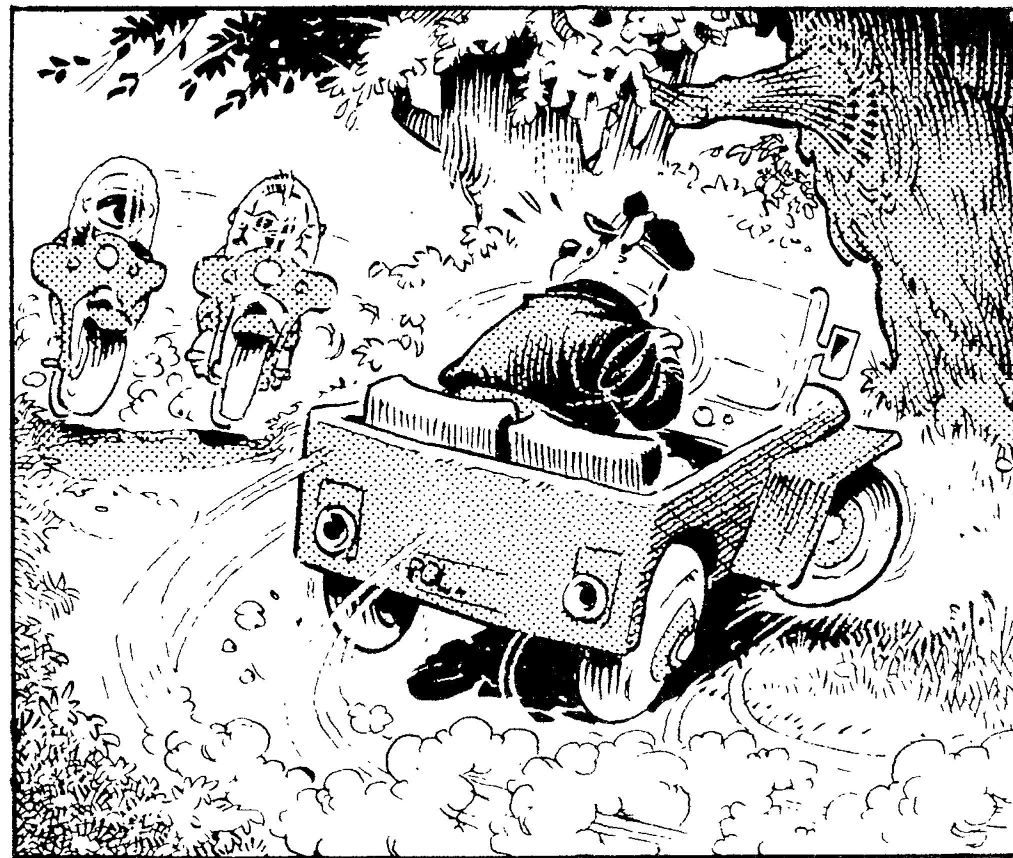
"Jongeren!", riep heer Bommel met zwakke stem. "Het waren misdadigers! Dat zo iets gebeuren kan! Bij daglicht nog wel. Mijn goede vader heeft zich in zijn graf omgedraaid, zodat ik hem niet in de ogen durf kijken!"

"Aha", prevelde de heer Zielknijper peinzend. "Een geval van vaderfixatie. Maar een indringende behandeling zou hier wellicht uitkomst kunnen bieden".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

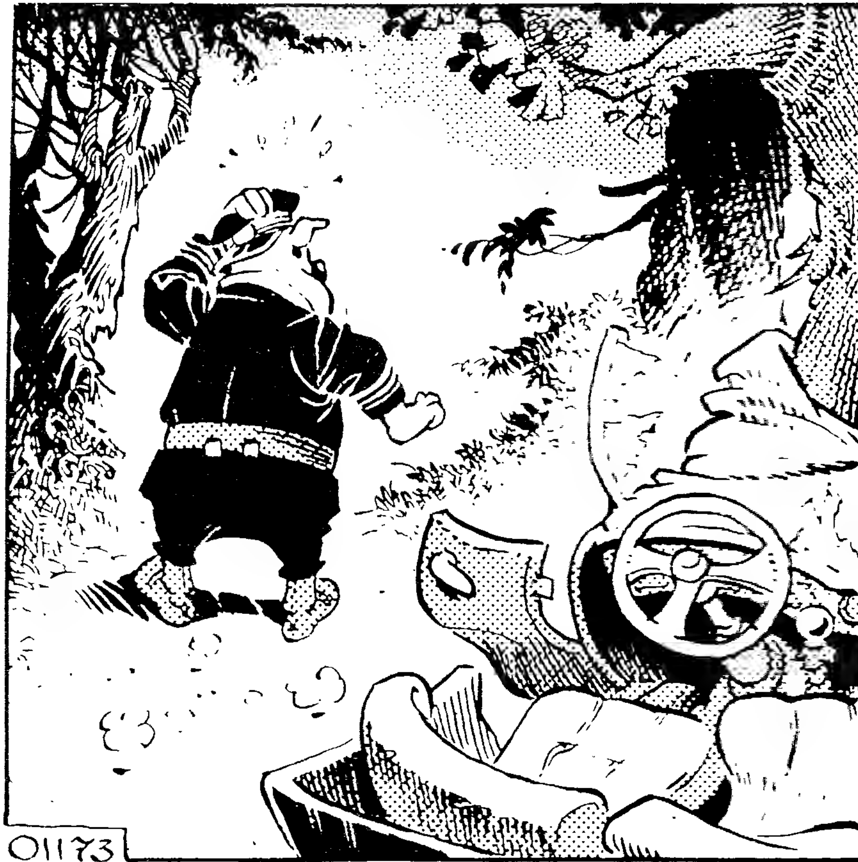

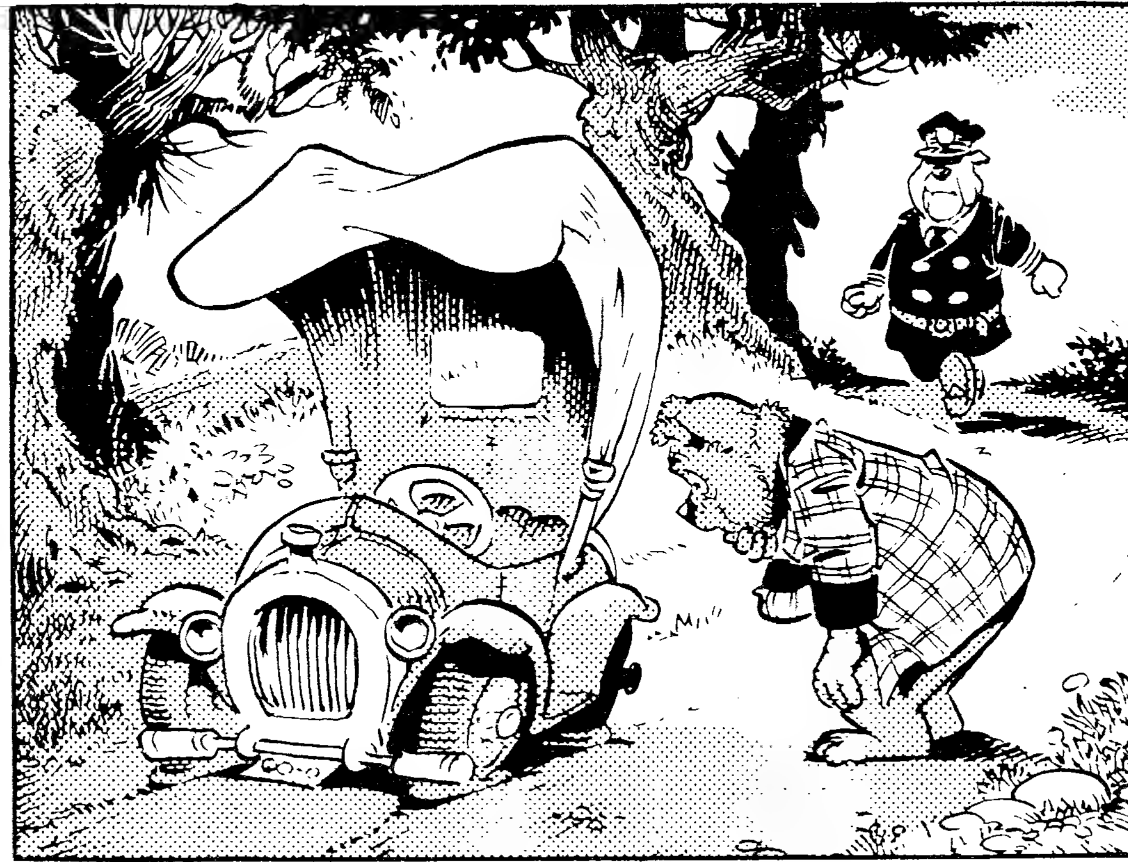
01172 Nadat heer Ollie op de been geholpen was begaf hij zich met onvaste tred naar de Oude Schicht, die aan de voet van de Oerterp op hem wachtte. Zijn berovers verdwenen reeds over een heuveltop, maar omdat ze nu op snelle Asagaya's gezeten waren herkende de versufte heer hen niet. Hij zou trouwens te laat geweest zijn om in te grijpen, want zware motoren kunnen een grote snelheid ontwikkelen. Dat merkte commissaris Bas, die in zijn dienstauto door het landschap reed om op de orde te letten, en een naderend gebrul waarnam.
„Eigenlijk zou hier moeten worden ingegrepen", stelde hij vast. „Het overtreft de toegestane decibellen. Maar ja, het tekort aan personeel..."

Op dat ogenblik verschenen de beide motoren reeds om de wegkromming, en omdat ze deden wie het scherpste kon snijden scheen een aanrijding niet te vermijden. De geoefende politiechef wierp echter met grote tegenwoordigheid van geest het stuur om, zodat hij in de berm belandde en tegen een oude kastanje tot stilstand kwam. Zó geschoold was hij, dat hij zich had omgewend toen zijn voertuig de boomstam beklom, maar toch had het voorval hem aangegrepen. Hij was daarom niet in staat de overtreders op te nemen, omdat hij in een moeilijke houding over de achterkant van zijn wagen leunde toen ze langs hem dreunden.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01173 Commissaris Bas maakte zich los uit zijn jeep en wankelde de weg op.
,,Kan dit niet laten passeren'', mompelde hij met verdroogde stem. ,,Niet eens tijd gehad de nummers te noteren. Neem dit hoog op. Geluidsoverlast, snelheidsovertreding, verkeerde kant van de weg. Eens kijken, daar kwamen ze vandaan...''
Hij zette zijn pet recht en begon met stramme benen de weg af te lopen om getuigen te zoeken. Erg ver hoefde hij niet te gaan, want na de eerste heuvel beklommen te hebben kreeg hij heer Ollie in het oog, die verzakt naar de Oude Schicht stond te kijken.
,,Heer Bas!'', riep deze uit, toen hij de politiechef in het oog kreeg. ,,Daar bent u dan eindelijk. Het is een schande''.
,,Huh?'', vroeg de beambte, onaangenaam getroffen.
,,Ik ben beroofd zonder dat er politie was'', verklaarde heer Bommel. ,,En mijn banden zijn doorgesneden zodat ik nu leeggelopen op de weg sta. En waarom? Omdat daar op mijn heuvel een schurk huist door mijn gastvrijheid''.

De heer Bas kruiste de armen over de borst en keek hem grimmig aan.
,,Wat ik wil weten'', hernam hij, ,,is of je soms twee gemotoriseerden hebt zien passeren. En zo ja, of je hun nummers hebt opgenomen'', riep heer Ollie uit. ,,Integendeel: ik ben beroofd, doordat de zwerver op mijn heuvel jongeren tot kwaad aanzet. Ik neem dat hoog op, als u dat maar weet. Er moet iets gedaan worden, bedoel ik''.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01174 Toen de politiechef hoorde dat er een volksmenner op de heuvel woonde begon hij onmiddellijk te klimmen, en heer Bommel volgde hem. Hun nadering bleef niet onopgemerkt, omdat de Denker mediterend in zijn kuil zat, met het hoofd boven de rand uit.
,,Ik wens u een slechte dag'', sprak heer Ollie. ,,Want ik heb het besluit genomen niet te huichelen, en daar houd ik mij aan, zodat...''
,,Daar gaat het nu niet om'', onderbrak de commissasris. ,,Ter zake''.
,,ik heb persoonlijk gehoord hoe u jongeren tot kwaad aanzette'', hernam heer Bommel. ,,Op mijn eigen grond nog wel, zodat ik uitgeschud ben, met leeggelopen banden. Als heer die het kwade bestrijdt, neem ik dit hoog op''.
,,Bestrijd jij het kwaad?'', vroeg de grijsaard, met een scheve glimlach uit zijn tent klimmend. ,,Die is goed. Hoe kan jij het kwade herkennen, als je zelf geen kwaad in je hebt? Jullie zitten er allebei vol mee, want het kwaad heeft jullie geleerd wat je weet, ook al draag je een jas met glimmende knopen. Alles wat jullie weten is kwaad''.
Heer Ollie was even sprakeloos, maar nu trad commissaris Bas voorwaarts en legde een zware hand op de schouder van de oude.
,,Ik heb genoeg gehoord'', zei hij gramstorig. ,,Mee naar het bureau; we moeten eens praten''.
,,U hoort het , heer Kop'', riep heer Bommel opgelucht uit. ,,De wet staat achter mij, en uw mooie praatjes zullen u niet helpen''.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01175 De politiechef reed met de wijsgeer naar de stad in een overvalwagen, die hij per radio had opgeroepen, en heer Bommel begaf zich voldaan naar huis. Maar toen hij Bommelstein naderde zag hij reeds van verre de bediende Joost in een verslagen houding voor de gevel staan, zodat hij begreep dat daar niet alles in orde was.

''Het is heel betreurenswaardig, heer Olivier'', klaagde de trouwe knecht, toen hij zijn meester ontwaarde. ''Een smeerboel, met uw welnemen. Enige jonge heren op motorfietsen hebben zich verstout om van mijn pas gelapte ramen glasscherven te maken! Ik heb ze nog op het ongepaste van hun gedrag gewezen, maar daarop waren ze zo vrij mij in het rozenperk te jonassen. Dat gaat toch niet aan, heer Olivier! Ik wil gaarne van u vernemen hoe u mij denkt te beschermen''.

Heer Bommel keek vol ontzetting van de slordig beschreven muren naar het gordijn, dat in de zomerbries naar buiten wapperde, maar met grote zelfbeheersing onderdrukte hij zijn gevoelens.

''Het is erg, Joost'', sprak hij. ''Heel erg, als je begrijpt wat ik bedoel. Maar alles komt in orde omdat ik persoonlijk maatregelen genomen heb, zodat de politie de zaak in handen heeft. Ik moet nu eerst even de garage opbellen wegens mijn versneden banden, en daarna zal ik heer Bas op de hoogte brengen, zodat de bewijzen zich opstapelen. Je kunt gerust zijn, bedoel ik''.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01176 Als heer Bommel op het politiebureau geweest was, zou hij niet zo zeker van zijn zaak zijn geweest. Commissaris Bas was daar bezig met de ondervraging van Krummknikker Kop, maar de denker voerde al spoedig de boventoon, zodat de politiechef in grote opwinding achter zijn bureau op en neer sprong.

''De wet schrijft voor wat goed en kwaad is!'', bulderde hij. „Jouw geklets is opruiïng; dàt is het. Je zet aan tot baldadigheid en overtreding van de verkeersregels. Je bent op kwaad uit! Verstoring van de openbare orde! Jongeren ophitsen. Opstand. De wet verbiedt dat! Ik handhaaf in deze stad de orde met de wet in de hand!''

Hij zweeg, door gebrek aan adem, en de grijsaard wendde zich schouderophalend af.

''Je draait de dingen om'', mompelde hij in zijn baard. „De wet stoelt op het kwaad en jij ook. Want het kwaad heeft de wet gemaakt, en daarom is de wet, die jij in de hand hebt, kwaad. Dat weet je best, als je de leugens eens even uit je denken gooit''.

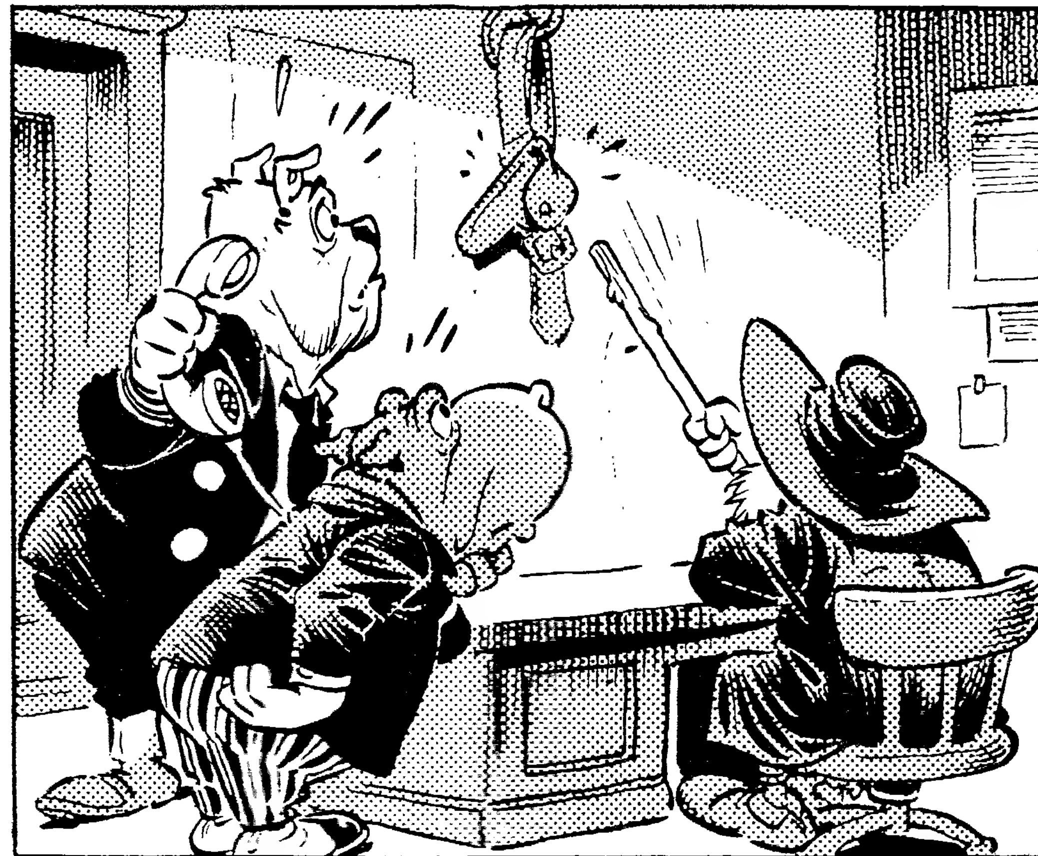
Dit was te veel voor de hooggeplaatste beambte, en terwijl een rode gloed zijn gelaat overtoog haalde hij diep adem om lucht aan zijn gevoelens te geven.

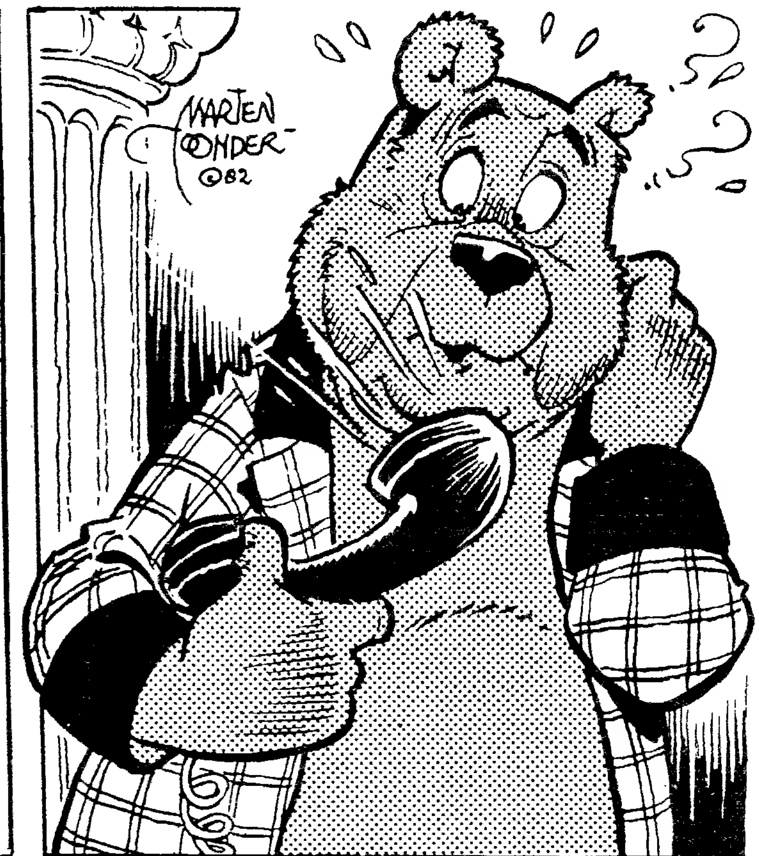
Dit bleef niet onopgemerkt. De burgemeester, die juist zijn dagelijks bezoek aan het hoofdbureau bracht, keek verbaasd naar de deur waarachter een onbeheerst gebrul opsteeg. En op het moment dat de magistraat zich naar binnen wilde haasten om hulp te bieden, werd het getier onderbroken door het gerinkel van de telefoon.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

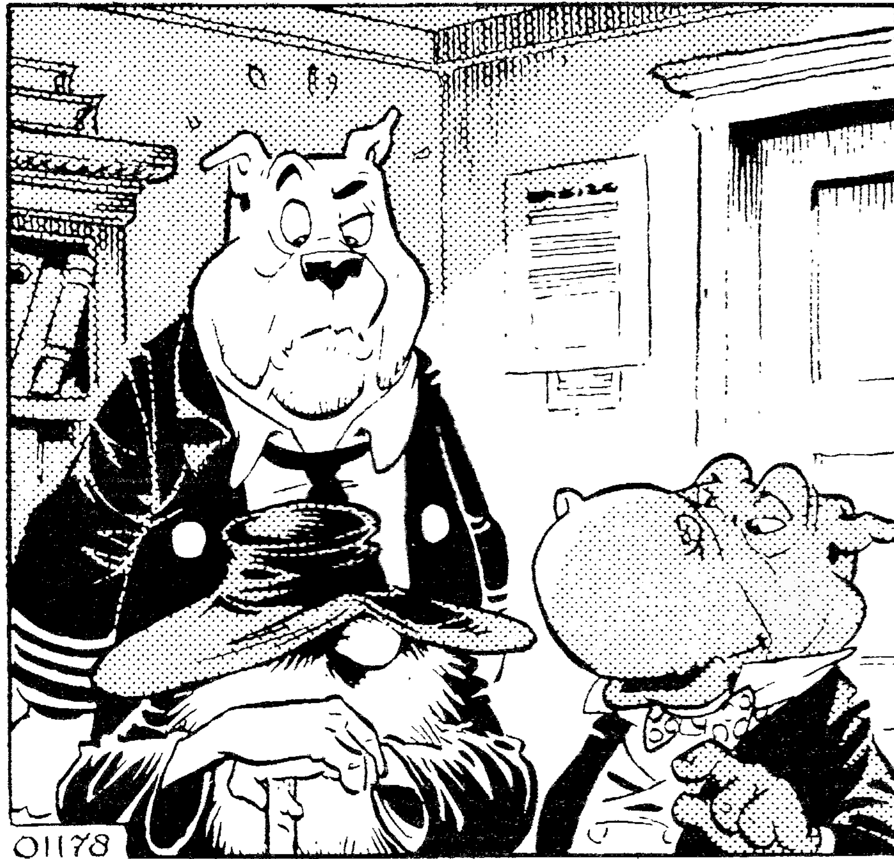

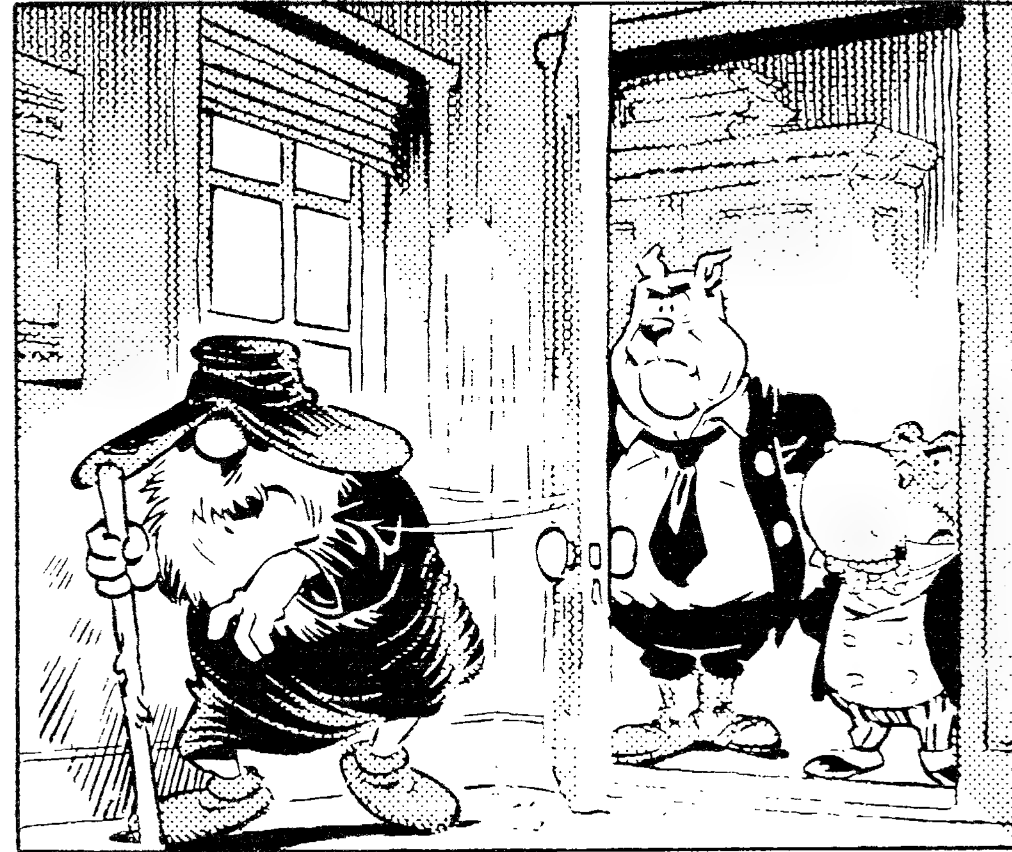
01177 Het was heer Bommel, die opbelde om zijn beklag te doen. „Het is heel vreselijk", sprak hij telefonisch. „Ze hebben op mijn muren geschreven en mijn raam ingegooid, zodat ik nu lelijk op de tocht zit en de bewijzen zich opstapelen".
„Zwerver!", schreeuwde de commissaris. „Ook dàt nog! Ruiten ingegooid op Bommelstein. Door jouw opruien. Belediging van een ambtenaar in functie. Opzetten tot muiterij en straatschenderij. Ja, ja, zeur niet, Bommel. Ik ben bezig. Zo lang ik er ben worden er in deze stad geen moedwillige vernielingen aangebracht. Door niemand!"
„Geen vernielingen?", vroeg de grijsaard, toen de politiechef even zweeg om adem te halen. „Waarvoor dient dat wapen dan?"
„Hallo!", riep heer Ollies stem uit het apparaat. „Bent u er nog? Ik wil mijn beklag doen over mijn beschreven muren. Er is ook met verf gegooid, en er liggen heel vieze blikjes. Bent u daar nog, heer Bas?"
De commissaris was er nog. Dat bleek toen de geluidstrilling zo sterk werd, dat de telefonerende heer de hoorn een eind van zich af moest houden.

„Ik weet het niet", mompelde hij onthutst. „De politie heeft de zaak in handen. Maar ik krijg de indruk, dat heer Bas overspannen is".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

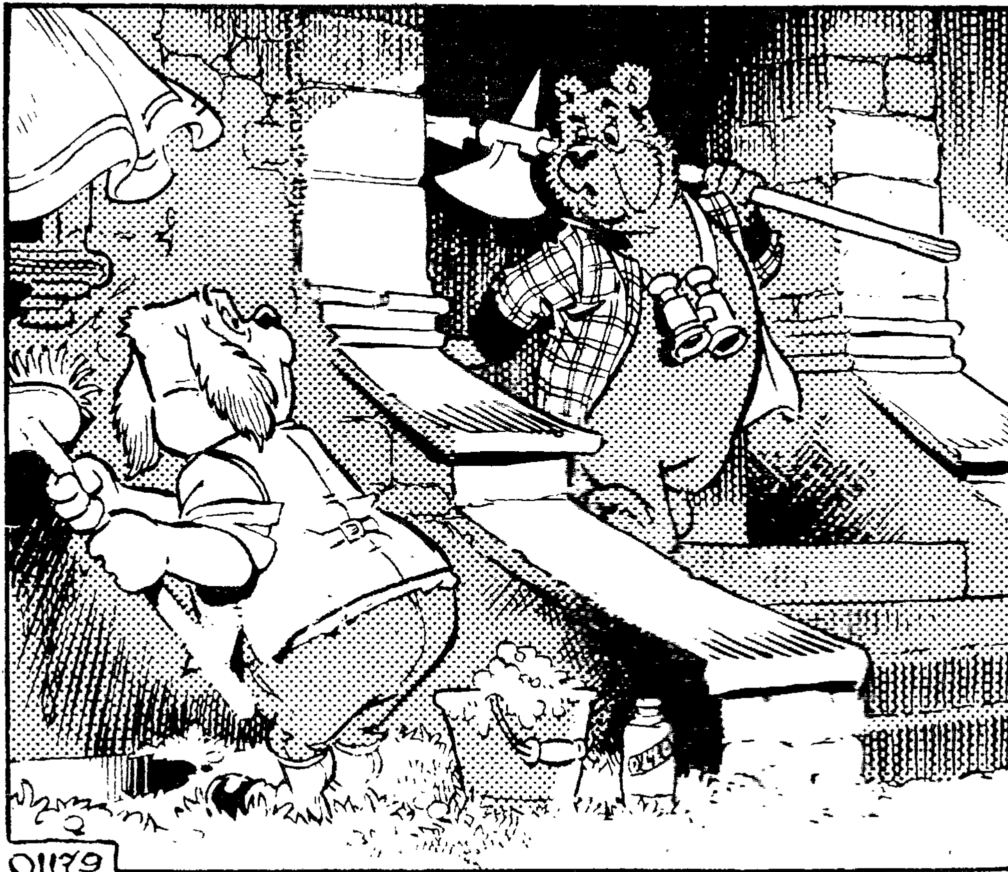

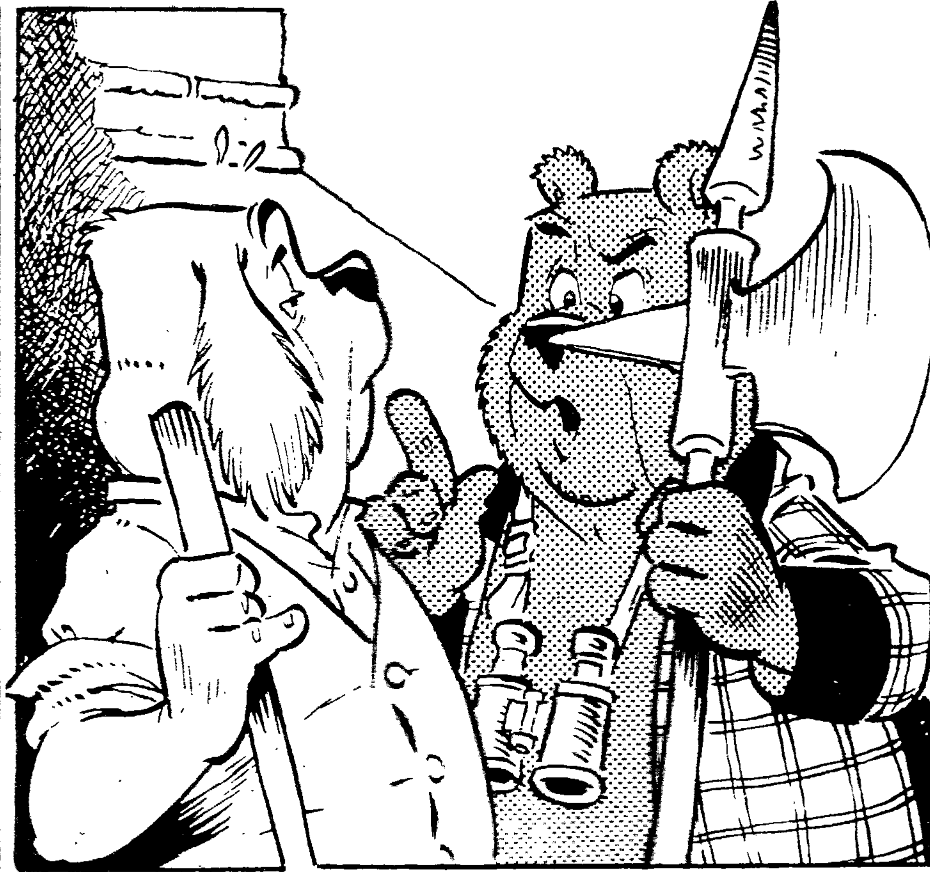

01178 ''Geen vernielingen'', mompelde de oude heere Kop. ''Maar wel een schietwapen aan de muur. Ja, ja. Huichelaars''.
''Dat wapen'', sprak de burgemeester onderwijzend, ''dient om de vrijheid te beschermen, amice. We leven in een vrije stad''.
De grijsaard stiet een dor lachje uit, en de magistraat wendde zich tot de politiechef.
''Als je geen directe aanwijzingen tegen deze zwerver hebt kan je hem beter laten gaan, Bas'', zei hij.
De commissaris opende zwijgend de deur en Krummknikker Kop schuifelde de gang op.
''Niet vernietigen, maar wel met schiettuig lopen'', kraste hij. ''Allemaal leugens en kwaad, net als ik al zei''.
De heer Bas leunde tegen zijn bureau en wiste zich het gelaat af.
''Laten gaan'', sprak hij bitter. ''Dat loopt nu maar vrij rond. Dat houdt bijeenkomsten. Dat sleept maar mee en brengt hoofden op hol. En de politie staat voor aap''.
''Je ziet het te zwart, Bas'', zei de burgemeester. ''Dit is een vrije stad. Die oude man is een warhoofd, dat is duidelijk. Je moet hem wel in de gaten houden, en als je hem ergens op betrapt moet je streng optreden. Natuurlijk. Een bende kunnen we hier niet hebben. Maar voorzichtig aan, amice. Wat hij over dat schiettuig zei geeft te denken, en je weet hoe sommige kranten zijn''.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

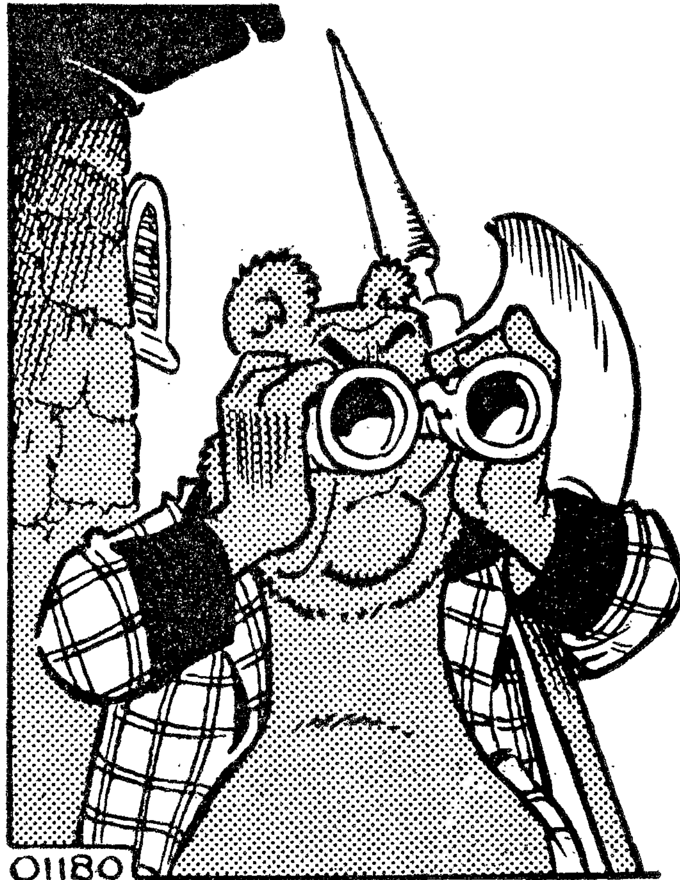

01179 Joost was bezig de muren van Bommelstein te reinigen. Hij had daartoe wat bleekwater in een emmer gedaan en boende daármee over de ongeschoolde belettering die het oude slot ontsierde. Het was zwaar werk, dat het uiterste van zijn krachten vergde, en hij keek pas op, toen zijn werkgever op de stoep verscheen.
"Wat hebt u daar, als ik zo vrij mag wezen?", vroeg hij geschokt. "Wees toch voorzichtig, heer Olivier. Een ongeluk zit in een klein hoekje".
"Dit is een hellebaard", verklaarde heer Bommel. "Die vond ik op zolder, bij het harnas van mijn goede vader. Ik moest wel, Joost. De politie is erg in de war, zodat heer Bas mij voor zwerver uitschold en mij van vernielingen beschuldigde."
"Zeer betreurenswaardig', zei Joost ontdaan.
"Zeg dat wel", hernam heer Ollie. "Er zit dan ook niets anders op dan het recht in eigen hand te nemen en Bommelstein persoonlijk te verdedigen, zodat jij veilig de rommel kan opruimen. Vooral veel bleekspul in het water doen, want dat schrijfwerk van tegenwoordig is hardnekkig".
"Dat heb ik gemerkt", mompelde de trouwe knecht. "Ik schrob me de scheuten".

Zo prevelende goot hij de bleekwaterfles leeg in de emmer, terwijl heer Bommel zich naar de rand van de heuvel begaf om de omtrek door zijn verrekijker te verkennen.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01180 Heer Ollie stelde de kijker scherp en toen werd hij aan de voet van de heuvel een paar voetgangers gewaar die zich langs zijn tuinmuur haastten.

"Kijk", prevelde hij, terwijl zijn wenkbrauwen zich dreigend boven het instrument samenvouwden. "Het is maar goed dat ik paraat ben, want daar beweegt zich een ander gevaar. De ambtenarij die mij mijn land wil afnemen! De terroristen loeren van alle kanten".

Hij had het oog op de ambtenaar Dorknoper en professor Prlwytzkofsky, die op zoek waren naar een plek waar de geleerde zijn computergebouw kon neerzetten.

"Die plek had ik gedacht", sprak de eerste. "Niet te ver van de stad, een aardig uitzicht op een oud kasteel voor de toeristen, genoeg parkeergelegenheid, en toch rustig".

"Praw", zei de ander. "Dat moeten wij eens aanzien. Is der aarde daar zuur, zo vraag ik mij? Dat kan men niet gebruiken, wanneer het zich om ener aanstalt met positieve metaal- en negatieve zuurrestionen handelt. Een duchtiger bodemonderzoeking is noodwendig".

Zo sprekende begon hij de hoogte naast Bommelstein te beklimmen en heer Ollie liet zijn kijkglazen zakken.

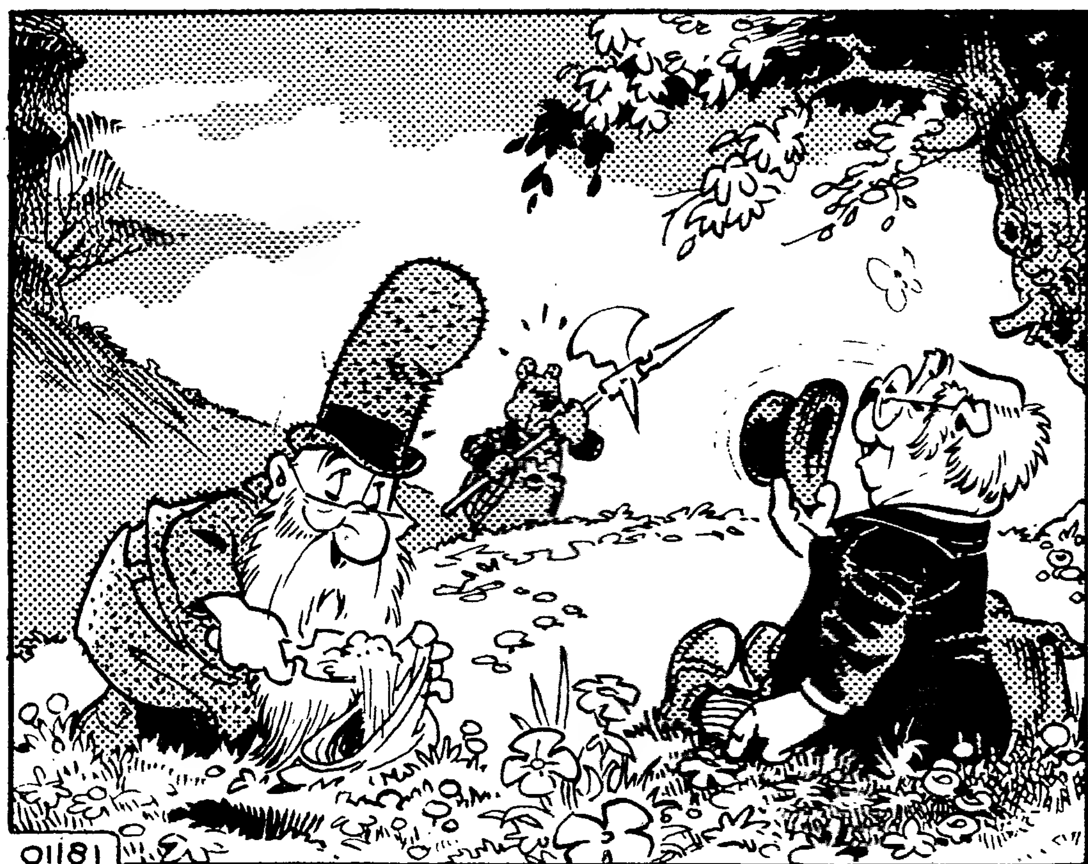
"Het gevaar zit overal!", riep hij uit, terwijl hij zijn wapen in de aanslag bracht. "Maar ik heb het in de gaten".

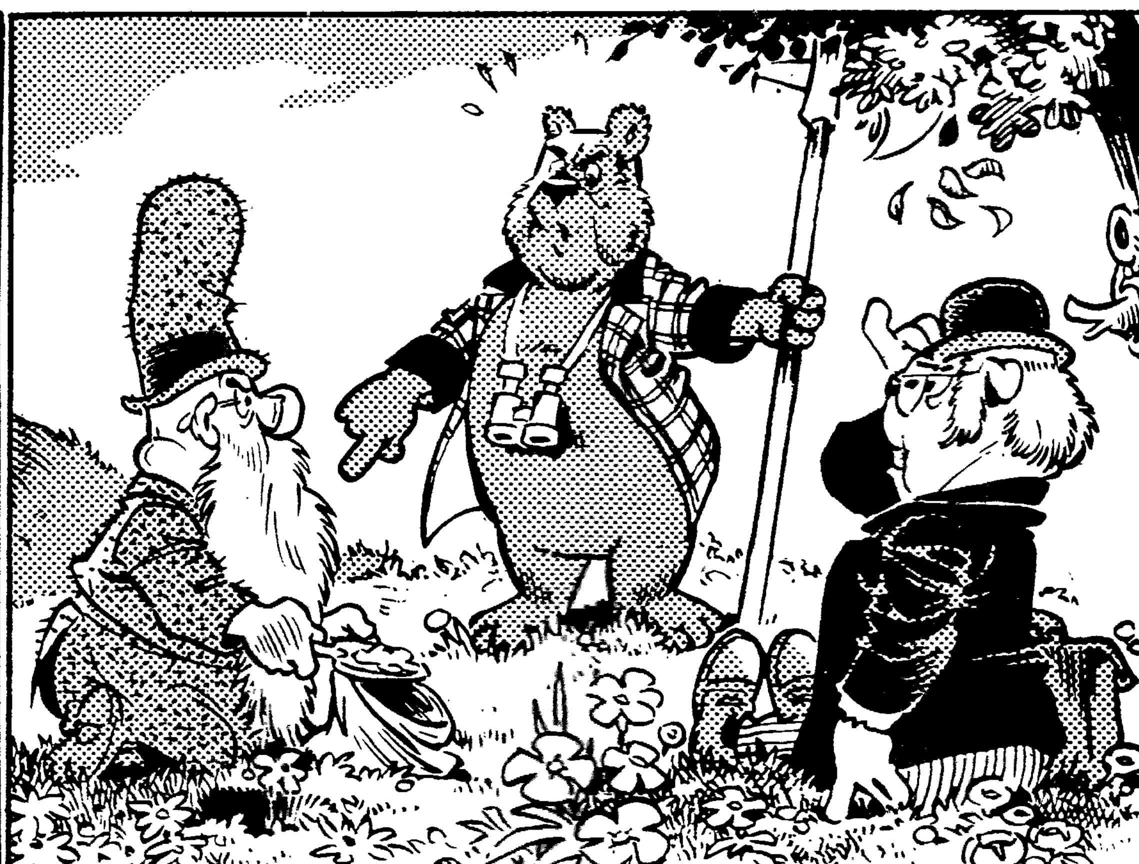
"Ik zie het, heer Olivier", zei Joost met geknepen stem. "Het bleekwater heeft mijn bezem aangetast. Hij is geheel kaal, met uw welnemen".

Zijn meester rende echter reeds de heuvel af, zodat hij hem niet hoorde.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

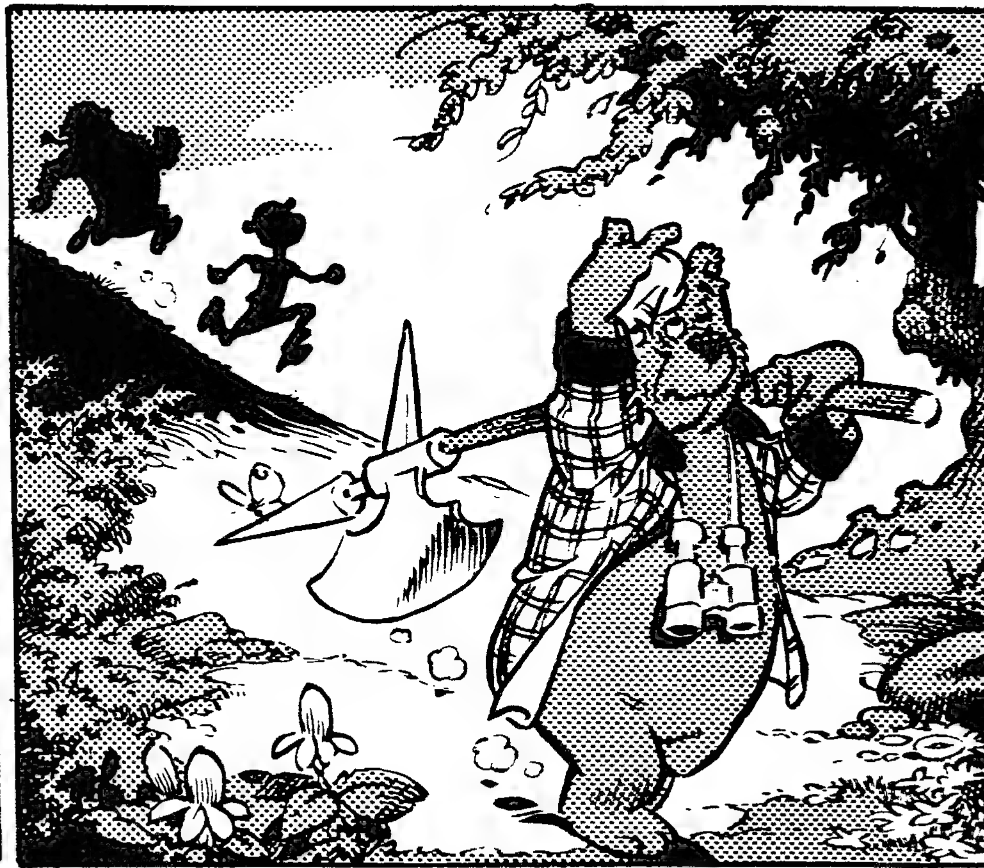
01181 Op de hoogte naast Bommelstein was professor Prlwytzkofsky doende aarde in een zak te scheppen, terwijl de heer Dorknoper het zich tussen de bloemen gemakkelijk had gemaakt.
„Een mooie plek", merkte de laatste tevreden op. „Ook een ambtenaar kan van de natuur genieten, al denkt het publiek daar wel eens anders over. En het uitzicht is bijzonder, wat u?"
„Het is geestbodem", gaf de geleerde toe. „Maar ik zal dieper moeten graven. Der oppervlakte is wellicht aangewaaierd en ik weet niet wat zich daaronder bevindt".

Op dat moment werden hun natuurstudies onderbroken door heer Bommel, die dreigend naderde.

„Wat betekent dit?", vroeg deze uit de hoogte. „Spitten in mijn bodem, zonder mijn toestemming? Maar een heer verdedigt zijn voorvaderlijke bezittingen. Ik wil die grond terug hebben, bedoel ik".
„Praw riep de geleerde verstoord uit. „Deze bodemaard moet ik duchtig betrachten voordat er gebouwd worden kan; dat is toch klaar!"
„Er is niets klaar!" riep heer Ollie, zijn hellebaard drillend. „Hier wordt niks betracht, want deze bodemaard is van mij".
„Kijk, dat is nu een moeilijk geval", zei de heer Dorknoper, zijn hoed op het hoofd plaatsend. „Artikel 729 van de gemeentelijke verordening zegt... Hoewel... De jurisprudentie van 2 maart... En de onteigening heeft nog niet plaatsgevonden. Tja, ambtelijk gezien staat de heer Bommel hier sterk, zodat ik u moet verzoeken de aarde terug te storten, professor".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01182 — Terneergeslagen verlieten de ambtenaar en de geleerde de hoogte en heer Bommel volgde hun aftocht door zijn kijker.

"Zo ziet men", sprak hij grimmig tot zichzelf. "Een heer moet zijn bezit beschermen, gewapenderhand als het moet. Kracht is macht, als men het goede wil, zei mijn goede vader altijd, en daar houd ik mij aan. Want de overheid doet niets, zodat ik er alleen voor sta, terwijl ik uit beleefdheid niet huichelen wil".

Hij nam zijn wapentuig over de schouder om een rondgang over zijn terrein te maken, maar omdat de weg ver en het weer warm was, begon hij al spoedig tekenen van vermoeidheid te vertonen.

"Het is wel zwaar werk wanneer men een lapje grond heeft", mompelde hij. "Vooral omdat ik vol zit met de denkbeelden die heer Kop aan al die jongeren heeft opgedrongen, zodat het kwaad op mijn muren tiert".

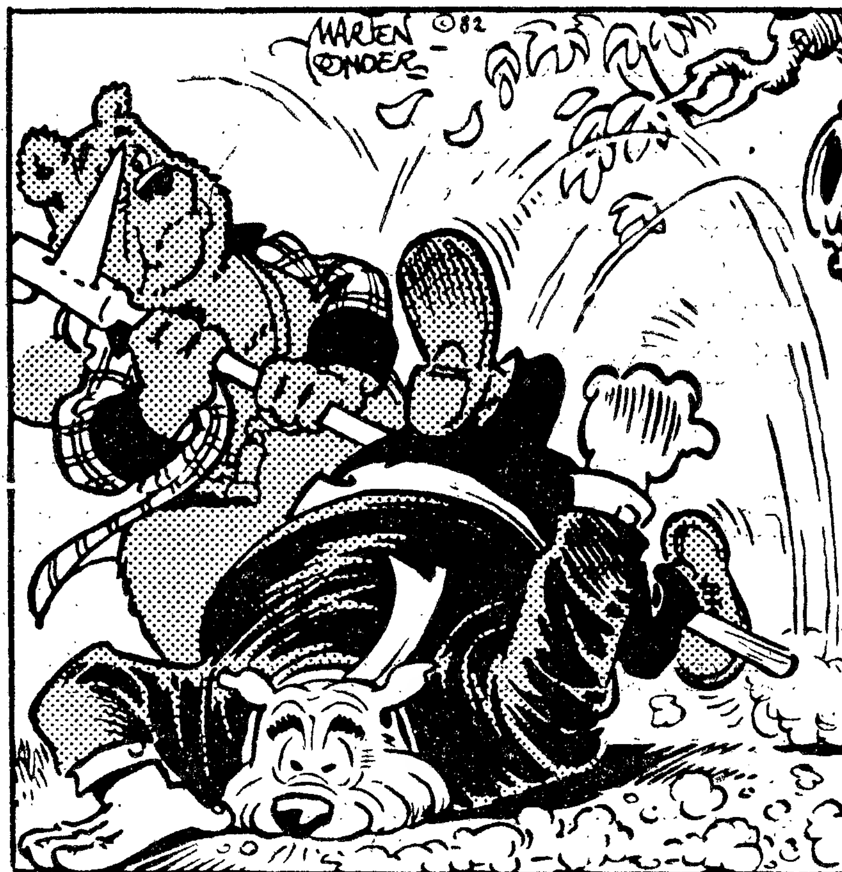
Hij was zo in deze gedachten verdiept dat hij geen aandacht schonk aan de rennende voetstappen achter zich. Ze waren van een van de door hem bedoelde jongeren, die op de vlucht was voor de parkwachter van de markies de Cantecler. Diens buiten was namelijk ook verontreinigd, maar de dader was op heterdaad betrapt, en terwijl de geoefende wachter de achtervolging inzette, greep de edelman de telefoon om politiehulp in te roepen.

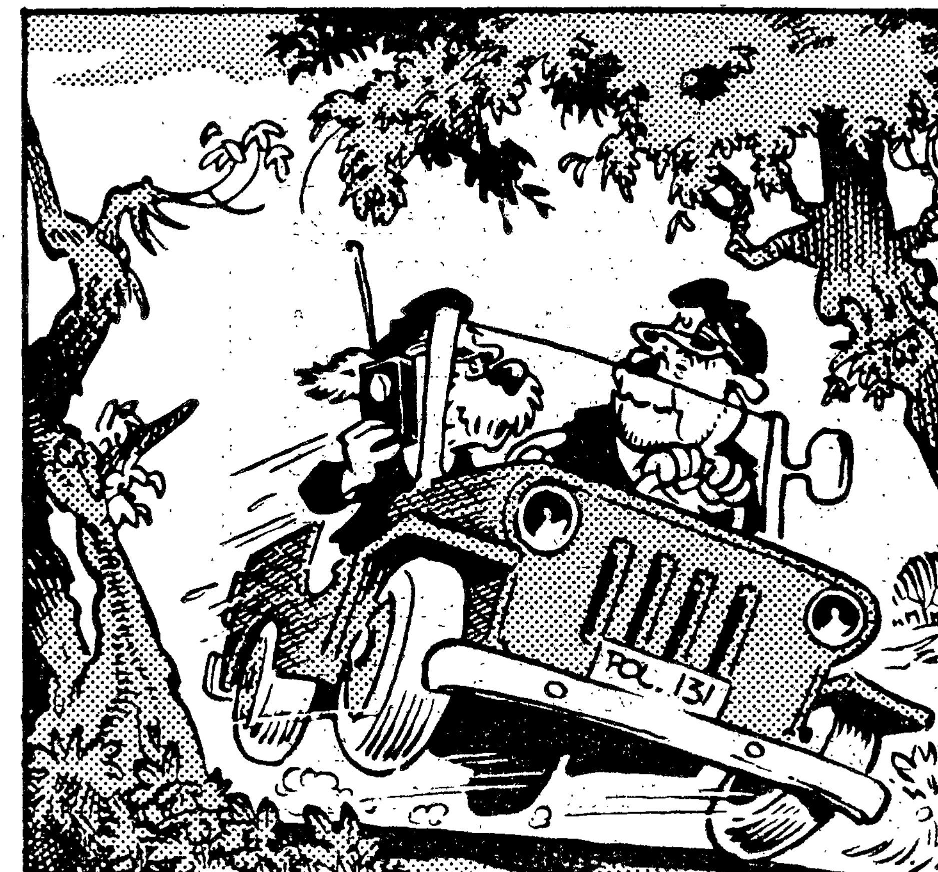
"Ik eis doortastende maatregelen", sprak hij. "Parbleu! Mijn rozenperk is totaal ontsierd door de blikjes waaruit het janhagel zijn dégoutante bieren pleegt te consumeren".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

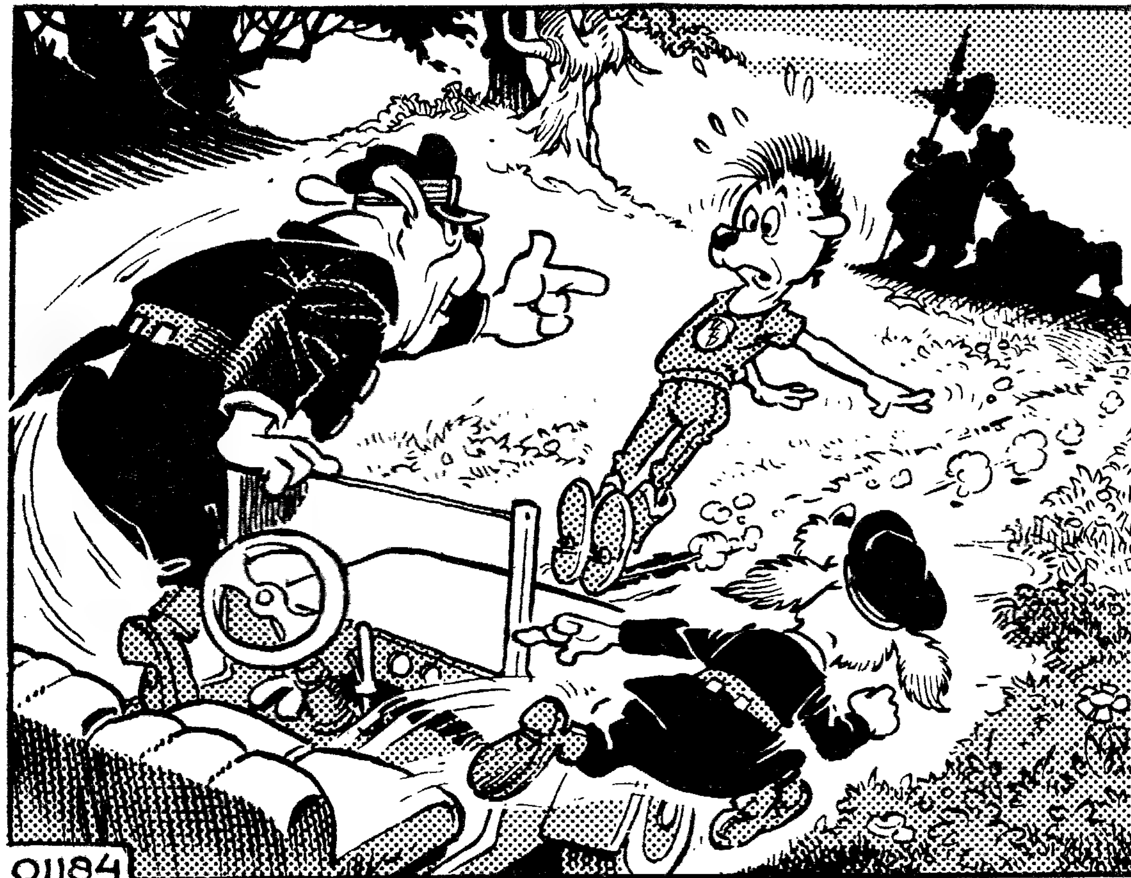

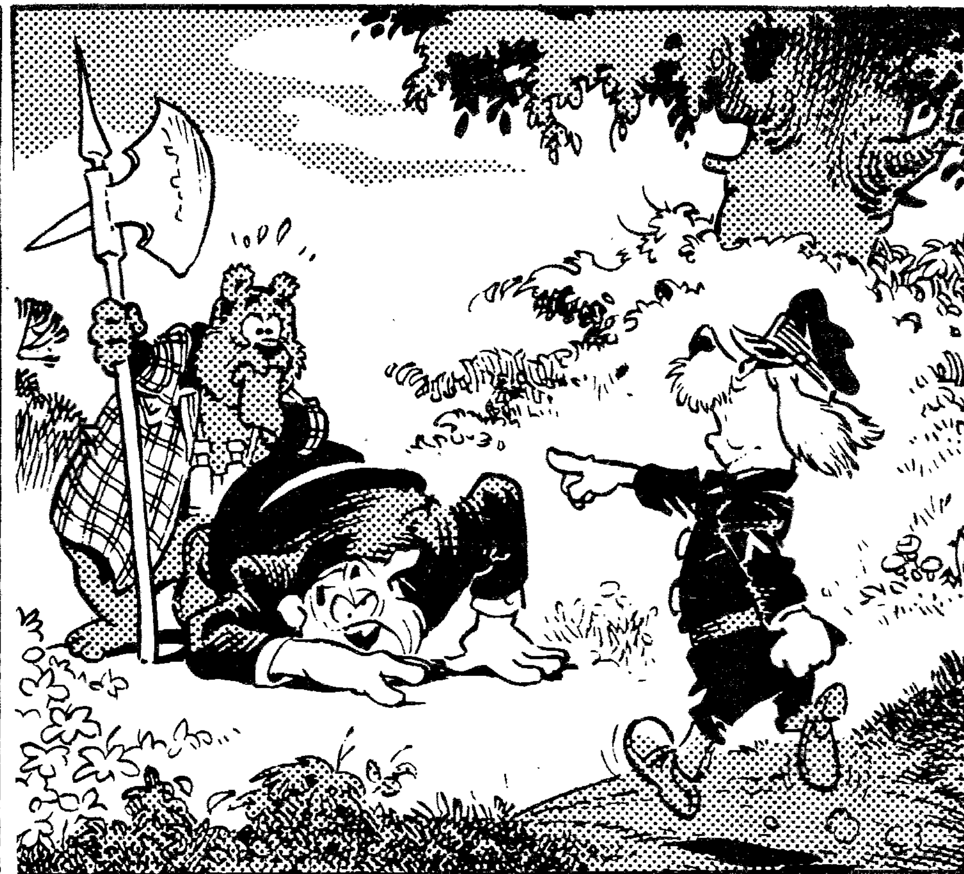
01183 „Zou het waar zijn dat alles wat ik denk, kwaad is?", vroeg heer Ollie zich af. Maar voordat hij tijd had daar antwoord op te geven, werd hij gepasseerd door de voortjachtende vluchteling.
„Help!", riep deze in het voorbijgaan. „Ze willen me kwaad doen!"
Deze woorden waren genoeg voor heer Bommel om te begrijpen dat hier een misstand dreigde.
„Kwaad is kwaad", stelde hij bliksemsnel vast. „Hier wordt een ondervoede knaap bedreigd door een bullebak. Mijn plicht is duidelijk".
Zo denkende omklemde hij zijn wapen en stak dat krachtig tussen de voeten van de naderdravende parkwachter, zodat deze dreunend ten val kwam.

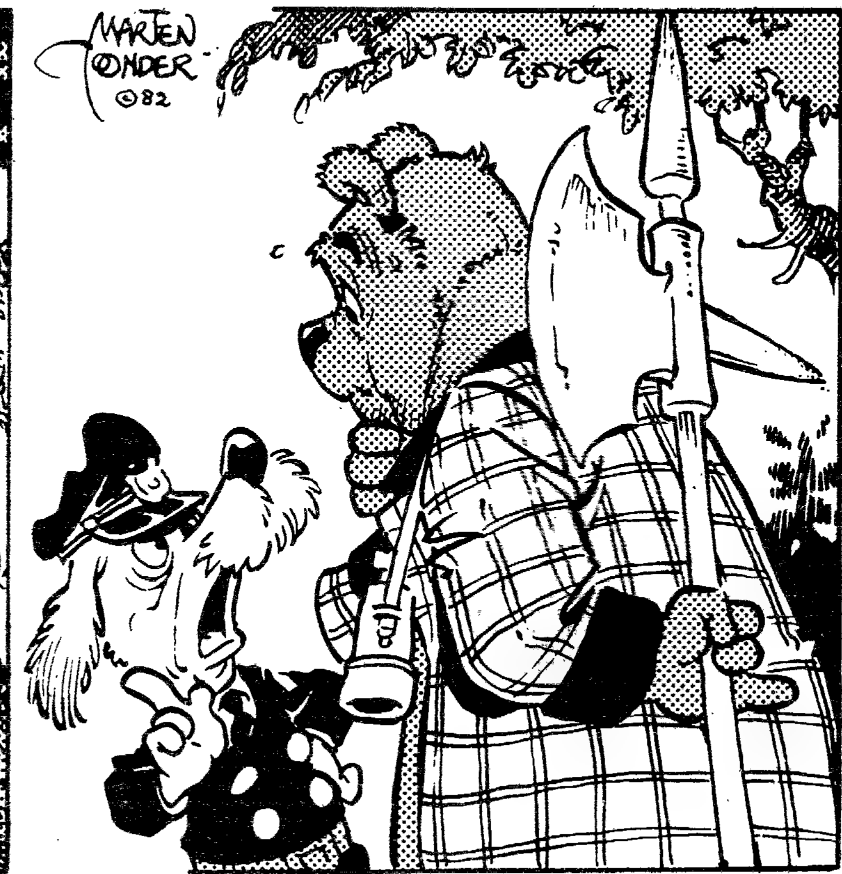
Intussen was de boodschap van de markies reeds doorgegeven aan brigadier Snuf, die met de agent Kloppers een ronde door de buitenwijken maakte.
„Toch handig, zo'n radiootje", zei de brigadier. „Er is net een overval bij de Cantecler gepleegd en we zijn daar in de buurt. Vandalisme, vuilspuiterij en een verknipt struikje, je kent dat. Alle kans, dat we op tijd zijn om ze te grijpen".
„Dat zou wel leuk zijn voor een keertje", meende Kloppers. „We zitten altijd achter het net te vissen. Alleen jammer dat we voorzichtig moeten optreden van de commissaris".
„Niet zo somber", suste Snuf. „Zelfverdediging is toegestaan".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

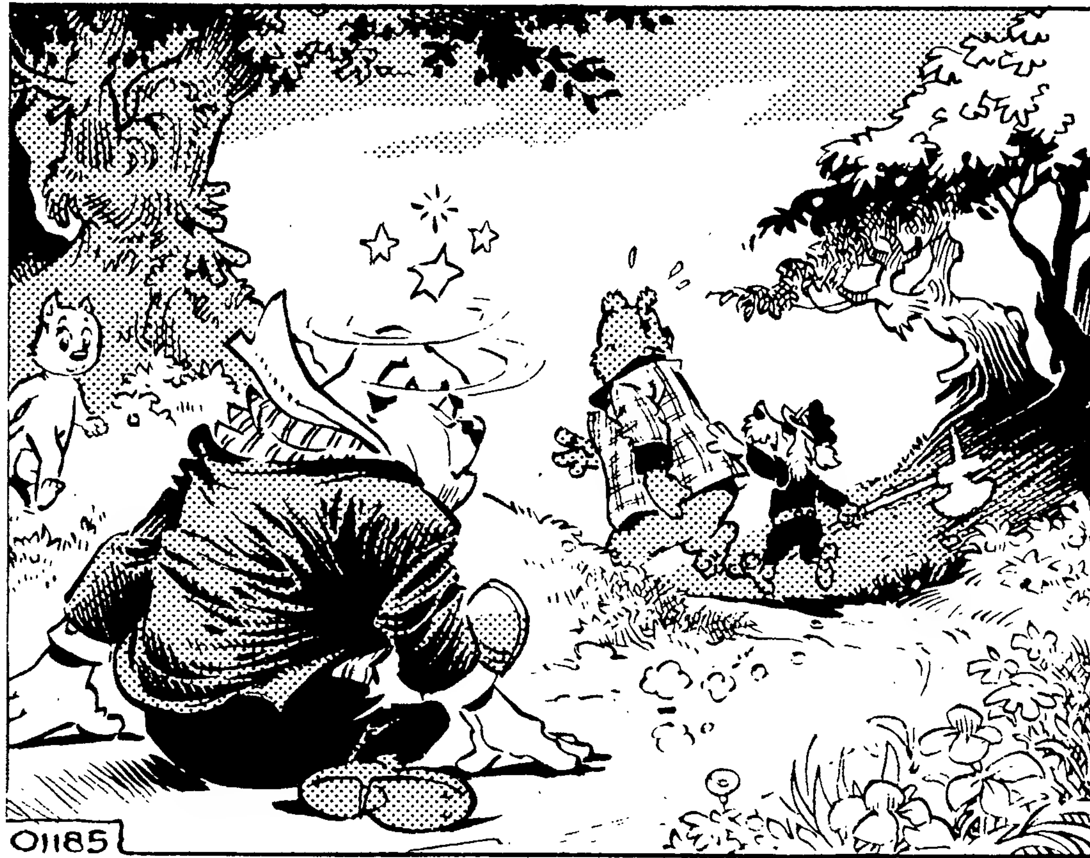

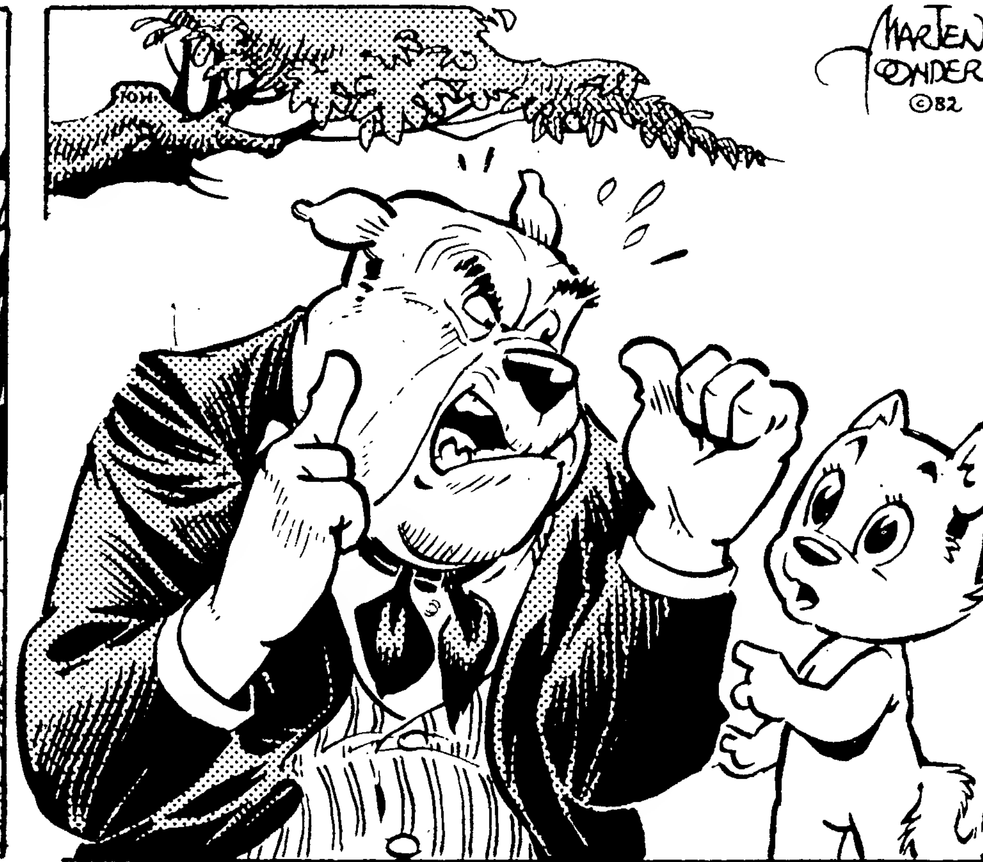
01184. De politieauto suisde de Bremweg op en daar bracht Kloppers hem met gierende remmen tot stilstand.
”Prachtig op tijd!”, riep hij, uit het voertuig springend. ”Dit is er een”.
”Prachtig”, beaamde de brigadier. ”En daar op de heuvel is de ander. Jij deze en ik die”.
Hij haastte zich de weg op en daar trof hij heer Bommel aan, die wat zorgelijk over de gevallen parkwachter gebogen stond.
”Zou het erg zijn?”, vroeg heer Ollie. ”Hij maakt zulke rare geluiden”.
”Als het meneer Bommel niet is”, sprak brigadier Snuf. ”En met een steekwapen nog wel”.
Heer Ollie keek onthutst naar zijn hellebaard en hield die toen haastig op zijn rug.
”Een heer moet zijn bezittingen verdedigen”, verklaarde hij. ”Gewapenderhand als het moet, omdat er geen politie is die mij uitscheldt als ik opbel om me te beklagen, zodat ik...”
”Geen praatjes”, zei de politiebeambte dreigend. ”We hebben je medeplichtige al te pakken en je kan beter rustig meegaan”.

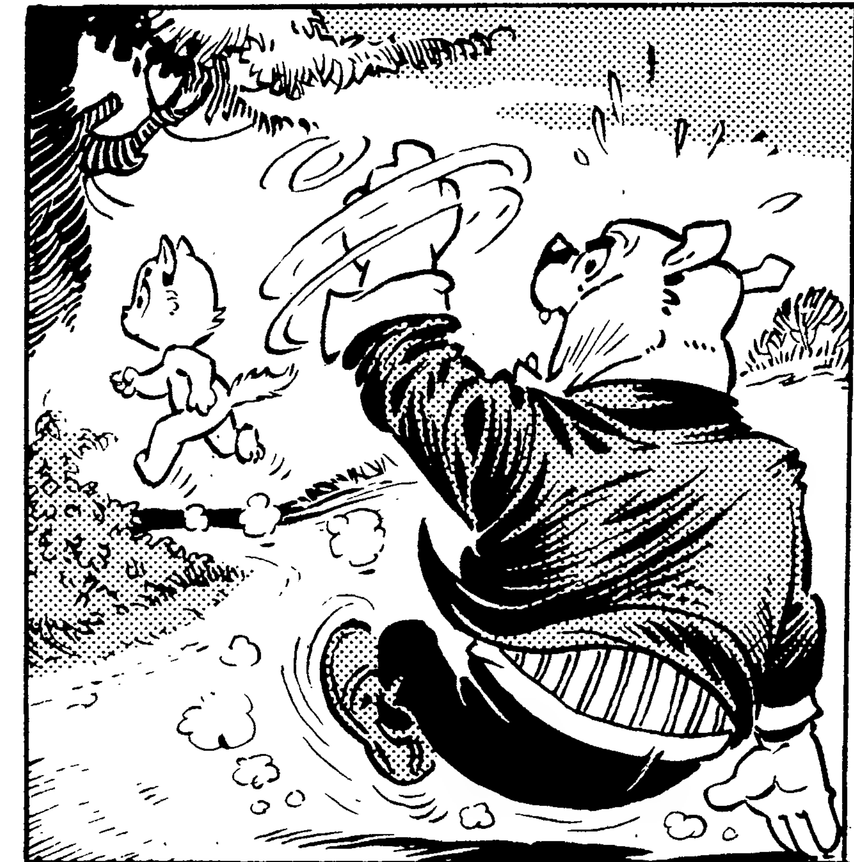
”Ik meegaan?”, vroeg heer Bommel ontzet. ”Waarom? Ik verdedig het kwaad en ik bescherm het goede. Ik bedoel andersom. Deze bullebak zat achter een zwakkere aan, zodat ik uit zelfverdediging heb gehandeld, als u begrijpt wat ik bedoel”.
”Juist”, snauwde de brigadier. ”Zelfverdediging. Als je niet rustig meegaat, rammen we erop. Orders zijn orders”.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

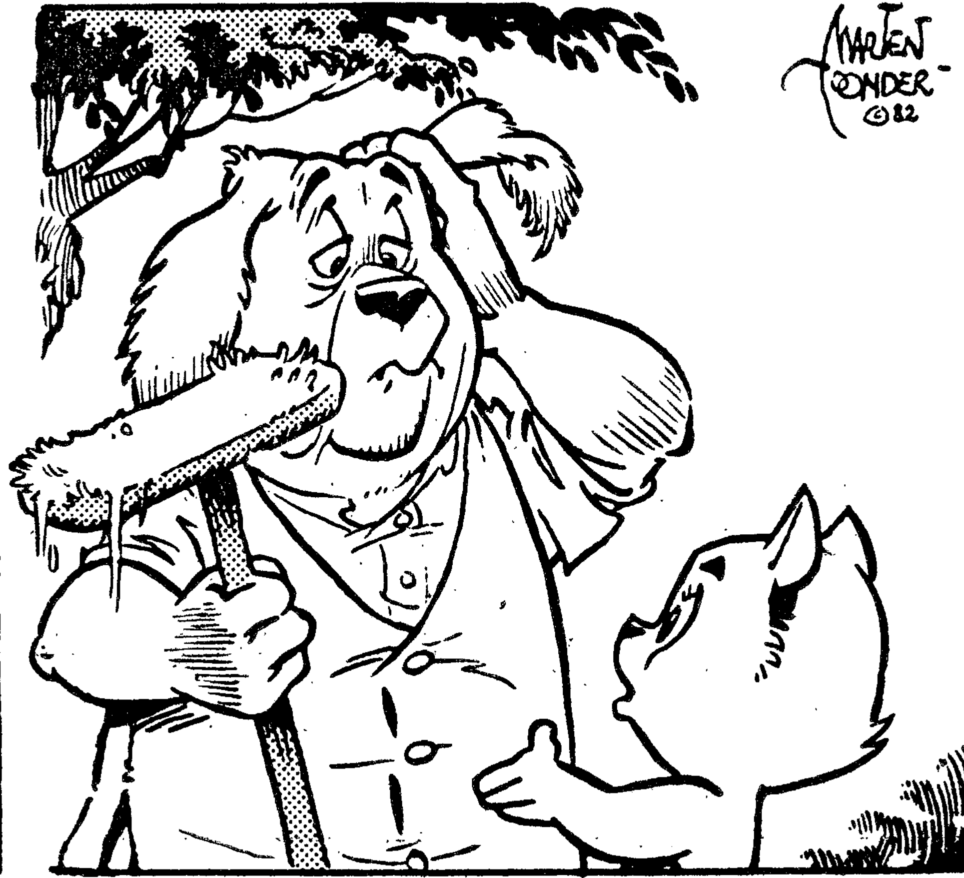

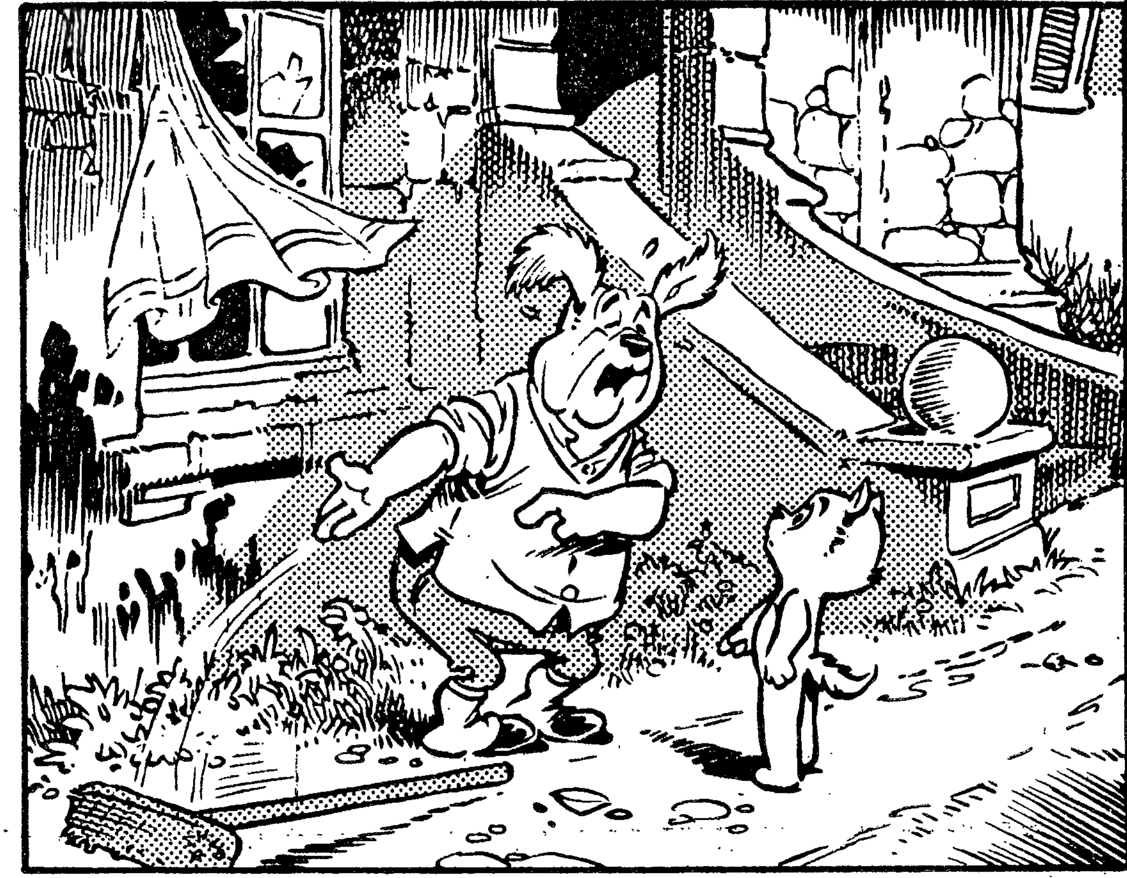
01185 „U hebt de verkeerde voor”, zei heer Ollie nog. „Ik ben zelf het slachtoffer van het kwaad, dat in het denken zit als men de leugens er uitgooit, zodat ik bekladderd ben met versneden banden...”
Zijn stem stierf weg achter de bomen, want Snuf duwde hem met krachtige hand naar de wachtende politiewagen. De gevallen parkwachter richtte zich langzaam op en keek hem broedend na; maar voordat hij uiting aan zijn gevoelens had kunnen geven, werd hij aangesproken door Tom Poes, die daar toevallig liep.
„Wat is er gebeurd?” vroeg die bezorgd.
„Falderappes!” riep de wachter met rauwe stem. „Krapalje! Die is geschuffeld!”
„Maar dat was heer Bommel”, zei Tom Poes onthutst. „Zit hij in moeilijkheden met de politie?”
„De politie!” schreeuwde de natuurbeschermer uitzinnig. „Die pakt dit zachtjes aan. Maar ik zal die patjepeeër wel eens uitspijkeren. Ik zal hem verbouwen! Ik zal hem zo oppletten, dat je hem niet herkent!”
Tom Poes luisterde niet langer, en haastte zich weg om naar Bommelstein te gaan.
„Wat er gebeurd is weet ik niet”, dacht hij. „Maar het is duidelijk, dat heer Ollie hulp nodig heeft”.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01186 "Dat was de parkwachter van de markies", dacht Tom Poes, terwijl hij de heuvel beklom. "Heer Ollie had hem nogal toegetakeld, zo te zien. Maar waarom?"
Op dat moment werd hij Joost gewaar, die bij de toren van Bommelstein naar zijn bezem stond te kijken, en hij rende naar de bediende toe.
"De politie heeft heer Bommel meegenomen", zei hij. "Weet je ook wat er gebeurd is?"
"Ook dat nog", mompelde Joost ontdaan. "Er is zo veel gebeurd, dat het me te veel wordt, als u me toestaat. Kijkt u zelf maar".
Hij slofte voor Tom Poes aan naar de voorgevel waar het gordijn vreugdeloos uit het vensterloze raam wapperde, en wees naar de vlekken die het metselwerk ontsierden.

"Men heeft zich verstout Bommelstein met een spuitbus aan te vallen", hernam hij met bevende stem. "Op aanraden van de Denker. En bij het reinigen is alles uitgelopen. Een smeerboel, jonge heer. Ik heb het uiterste uit het bleekmiddel gehaald, en toen.... toen is mijn boender aangetast..."
Zijn stem brak en in machteloze drift wierp hij de verkaalde bezem terzijde.

"Geheel verbleekt, m-met uw welnemen!", riep hij uit. "Ook zonder uw w-welnemen. Ach, ik w-weet niet meer wat ik zeggen moet. Er is niets van mij overgebleven. V-verbleekt, n-net als de boender..."
"Hm", zei Tom Poes verbluft. "Wat bedoel je?"

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

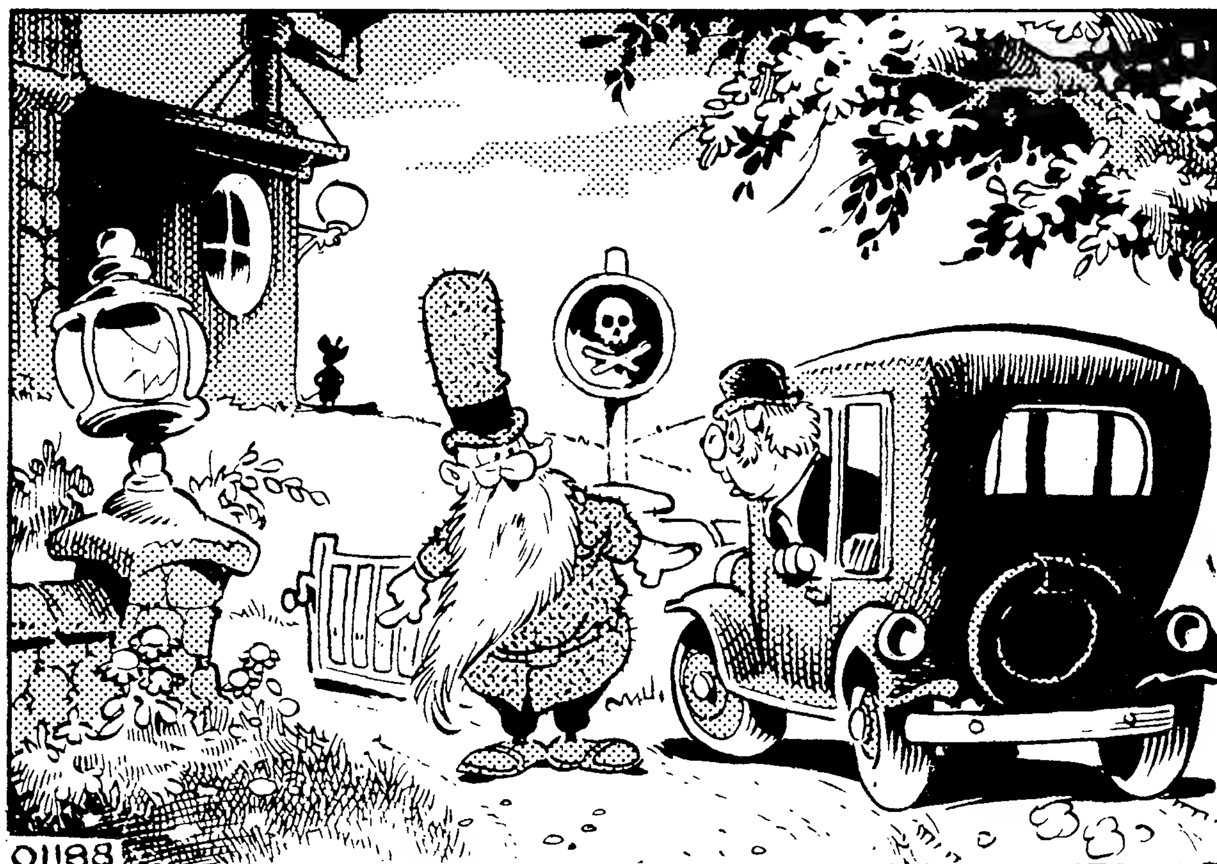

01187 De beklagenswaardige knecht trok zijn zakdoek en zocht steun tegen de morsige muur.
"D-de Denker", stamelde hij huilerig. "Op d-de heuvel. D-daar ben ik heengegaan. Hij zei... hij zei: als je de leugens uit je denken gooit... dan blijft er niet veel over. En v-vandaar; ik kan de juiste woorden niet m-meer v-vinden..."

Hij barstte in schreien uit en Tom Poes begreep dat hij hier niet veel hulp verwachten kon.
"Maar heer Ollie is door de politie meegenomen", zei hij tot zichzelf. "En in zo'n geval is het het beste om er een advocaat bij te halen. Ik zal meester Woordkramer opbellen, want ik herinner me dat die heer Bommels zaken al eens eerder behandeld heeft".
Met die gedachte beklom hij de stoep om het telefoonnummer op te zoeken, en toen hij het gedraaid had, bleek de rechtsgeleerde gelukkig thuis te zijn.
"De heer Bommel opgebracht?", vroeg deze. "Tja, ik heb het erg druk. Veel zaken die geen uitstel kunnen lijden. Maar de heer Bommel gaat bij mij voor. Een van mijn beste cliënten. Maakt u zich geen zorgen; ik weet al hoe ik zijn geval moet aanpakken. Laat het maar aan mij over".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01188 Terwijl heer Ollie weg was naar het politiebureau, werd professor Prlwytzkofsky door de ambtenaar Dorknoper teruggebracht naar het stadslaboratorium.

,,Het is jammer dat de heer Bommel niet mee wil werken'', zei de laatste, toen de geleerde was uitgestapt. ,,Maar ik zal een speciale vergunning aanvragen, zodat u op uw gemak een grondmonster kunt nemen. Weet u wat? Ik zal er haast achter zetten, zodat het grondonderzoek over een maandje of drie kan beginnen''.

Na deze belofte keerde hij zijn voertuig en reed stadwaarts, terwijl de hoogleraar ontstemd naar zijn werkplaats liep.

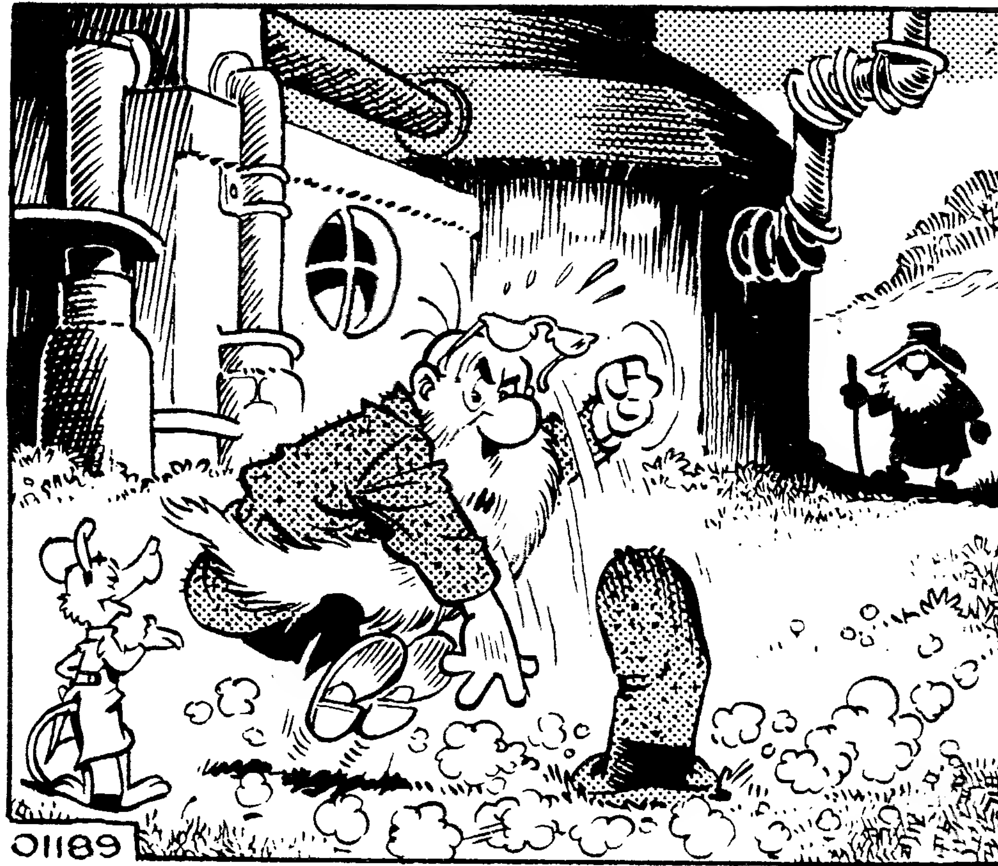
,,Der wááááánzin!'', riep hij tegen zijn assistent Pieps, die hem stond op te wachten. ,,Drie maandjes, zegt der beambter. Hoe kan men zo wetenschappelijk arbeiden? Ik wil eilig met der oprichting mijner aanstalt beginnen en nu wederstreeft der Boml een grondiger bodemonderzoeking!''

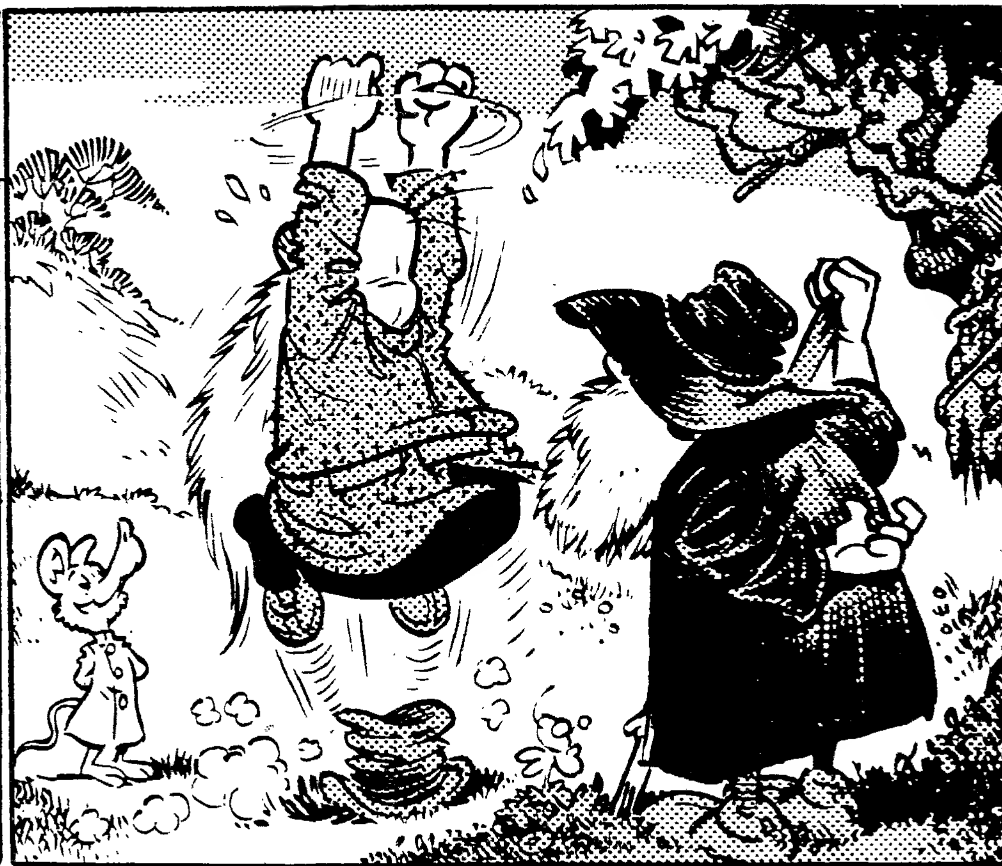
,,Waarvoor hebben we Bommel eigenlijk nodig?'', vroeg de assistent. ,,Waarom kunnen we hier op de heide geen gebouw neerzetten? Lekker dichtbij en ruimte genoeg''.

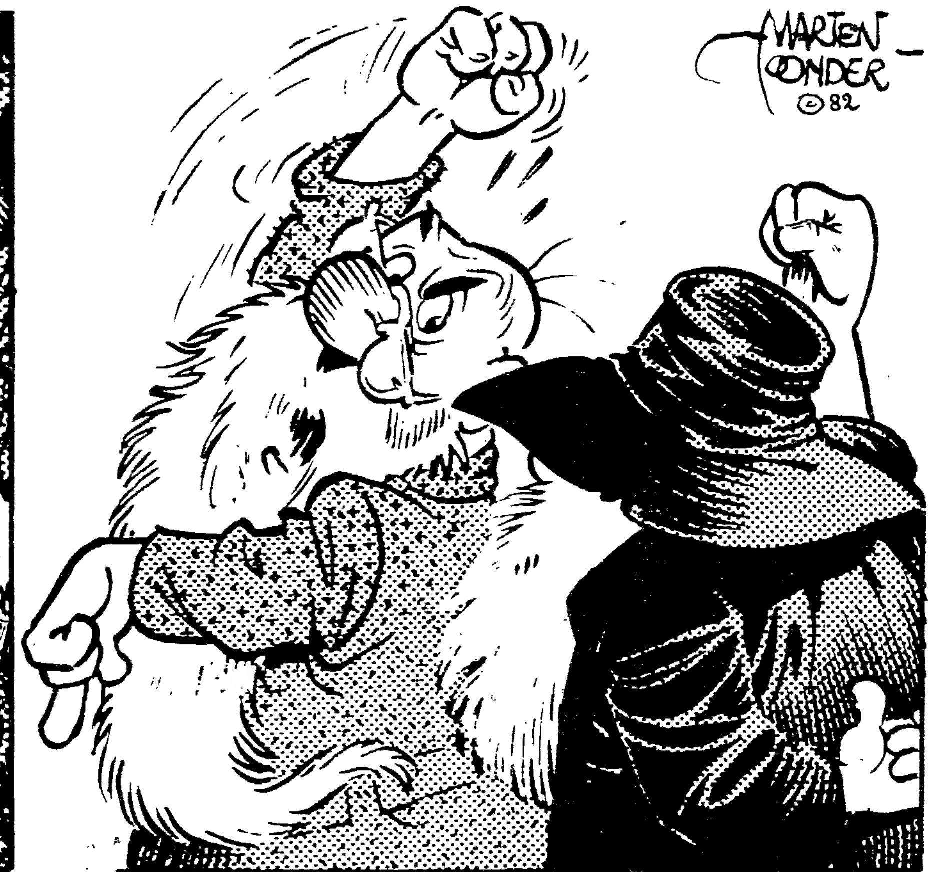
,,Omdat de bodem hier ondeugend is, domkop!'' schalde de professor. ,,Kwarts en zure glimmer. en bij der micro-elektronica handelt het zich ja om negatieve zuurrestionen!''

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01189 Alexander Pieps had geen begrip voor de zorgen die zijn chef plaagden.

„U hebt het over micro-elektronica", sprak hij. „Maar neemt u nu eens micro-biologica. Weet u wel, dat er niets mooier is dan zure grond? In zure grond kunnen zich geen schimmels of bacteriën ontwikkelen..."

„Praw!", riep professor Prlwytzkofsky, zijn hoofddeksel woedend op de grond werpend. „Wat hebben wij met schimmels van doen? Donderwederse doezeldraaier!"

„Maar in een zuur milieu is geen besmetting of verontreiniging", hernam de assistent. „Er is aangetoond, dat...."

„Dat u een verrukter klapperkop bent!" schreeuwde de hoogleraar, terwijl hij in dolle drift op en neer sprong. „Moet mijn eigener assistent mij met besjnemtsing en proeksel frlwortzln?"

Het was duidelijk dat zijn ontstemming een hoogtepunt bereikt had en ik weet niet hoe het zou zijn afgelopen, wanneer de denker Krummknikker niet gepasseerd was, op weg naar zijn tent.

„Kijk", mompelde hij, de pas inhoudend. „Een dansende geleerde! Ach, iedereen ziet wel eens een rose olifant".

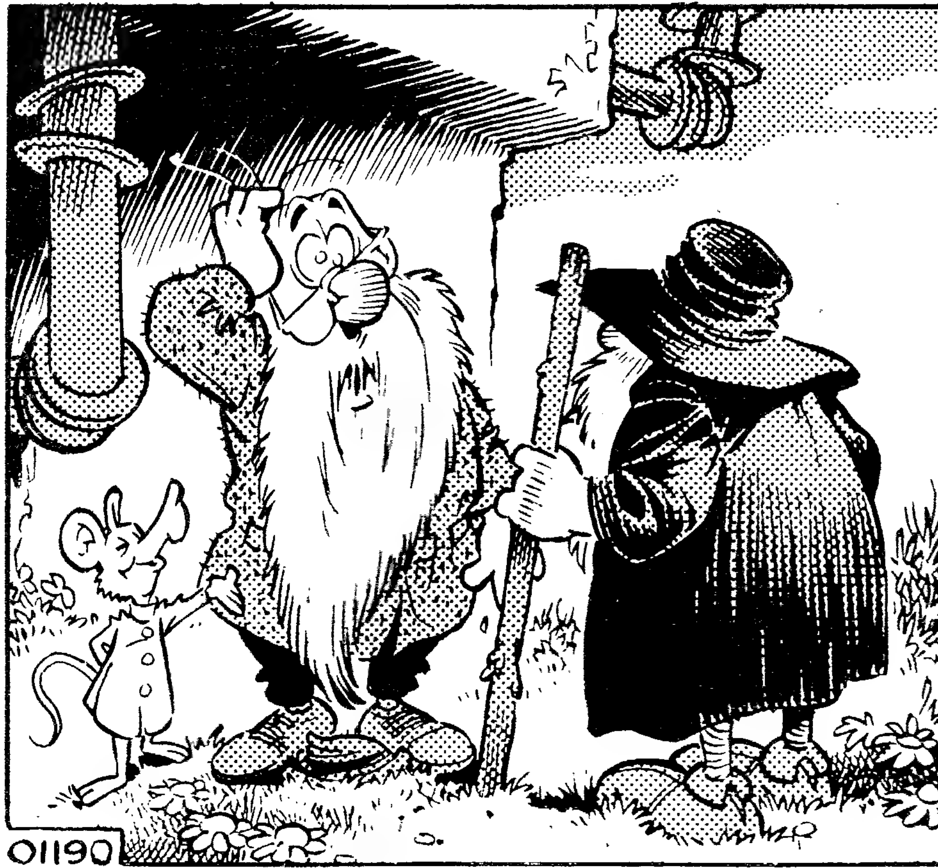
De heer Prlwytzkofski draaide zich met een ruk om.

„Wasssj?" tierde hij met verwrongen gelaatstrekken. „Dat slaagt ja als der tang op ener varken!"

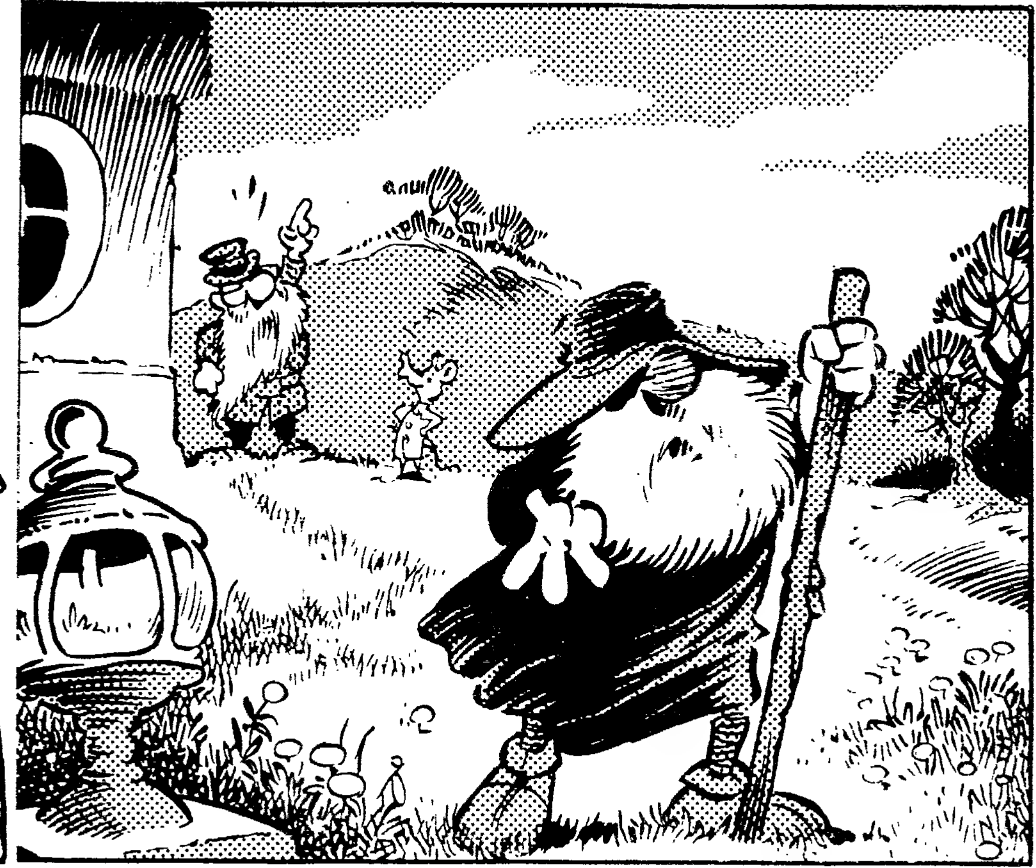
„Ja, ja", gaf de wijsgeer peinzend toe. „Tangen en varkens lijken op elkaar".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

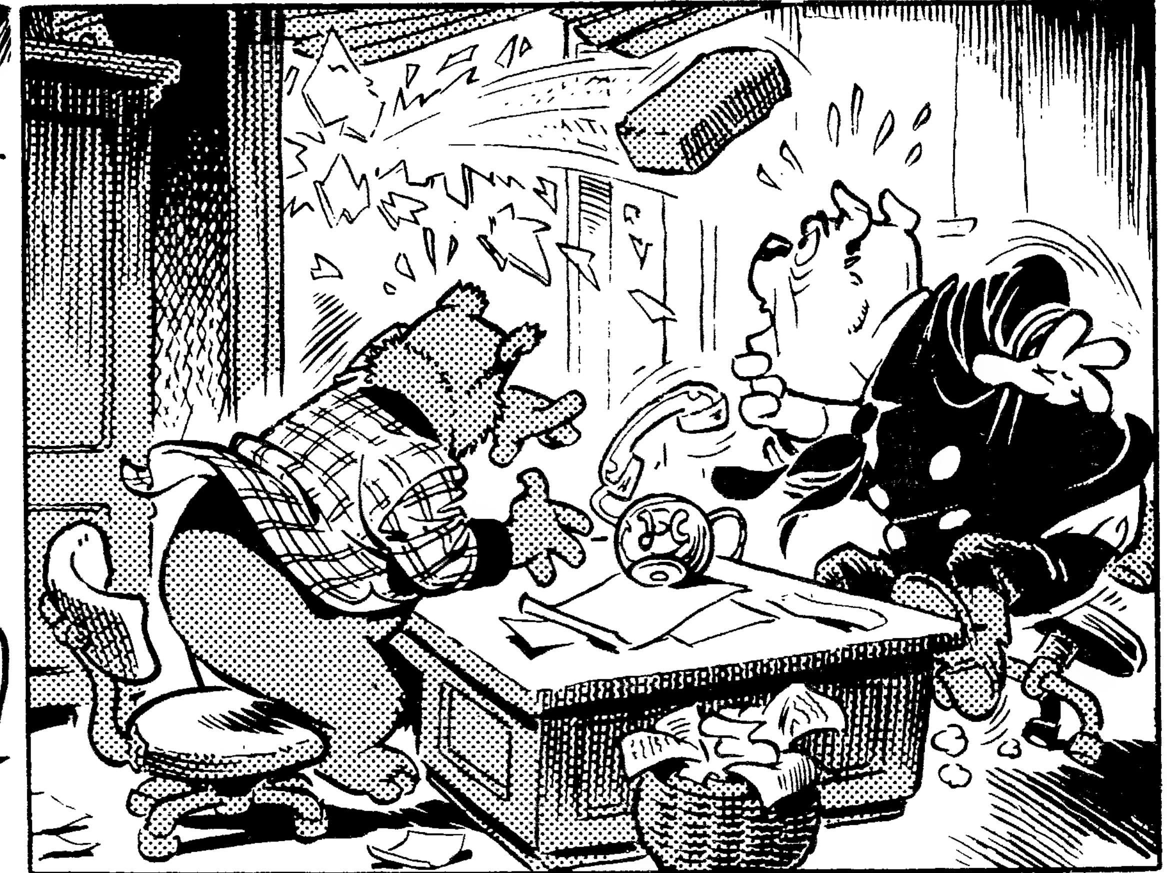
01190. De professor vergat zijn woede en staarde ontnuchterd naar de vreemde bezoeker.
"Gelijken tangen en varkens op elkander?", vroeg hij. "Wat is dat voor dolplapperij? Wat bent u dan voor ener?"
"Dat is een Denker", verklaarde Pieps. "Krummknikker Kop, u weet wel, prof. Hij heeft een nieuwe leer".
"Een nieuwe leer?", herhaalde de geleerde, voorzichtig zijn hoed oprapend. "Dezer zwermer zou een wetenschappelijker zijn? Lacherlijk! Hij weet niet eenmaal hoeveel één plus één is".
"O ja", zei de denker. "Eén plus één is twee, dat is erfelijk bepaald. Want daardoor is één maal één twee en een kwart".
"Goed, hè?", zei de assistent vergenoegd. "Daar sta je van te kijken. Zoiets heet het Krummknikker-effect. Een heel nieuwe manier van denken, die schimmels en ouwe koek afwijst".
Deze woorden maakten een einde aan de verstarring waarin professor Prlwytzkofski geraakt was.
"Dattisja... dat isj totaal verrukt!", riep hij met rauwe stem. "Dat isj gener wetenschap. Dat isj ja gans onlogisch!"
De denker keerde zich om en liep verder de hei in.
"Ja, ja", gaf hij toe. "Ik ben een antiloog".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

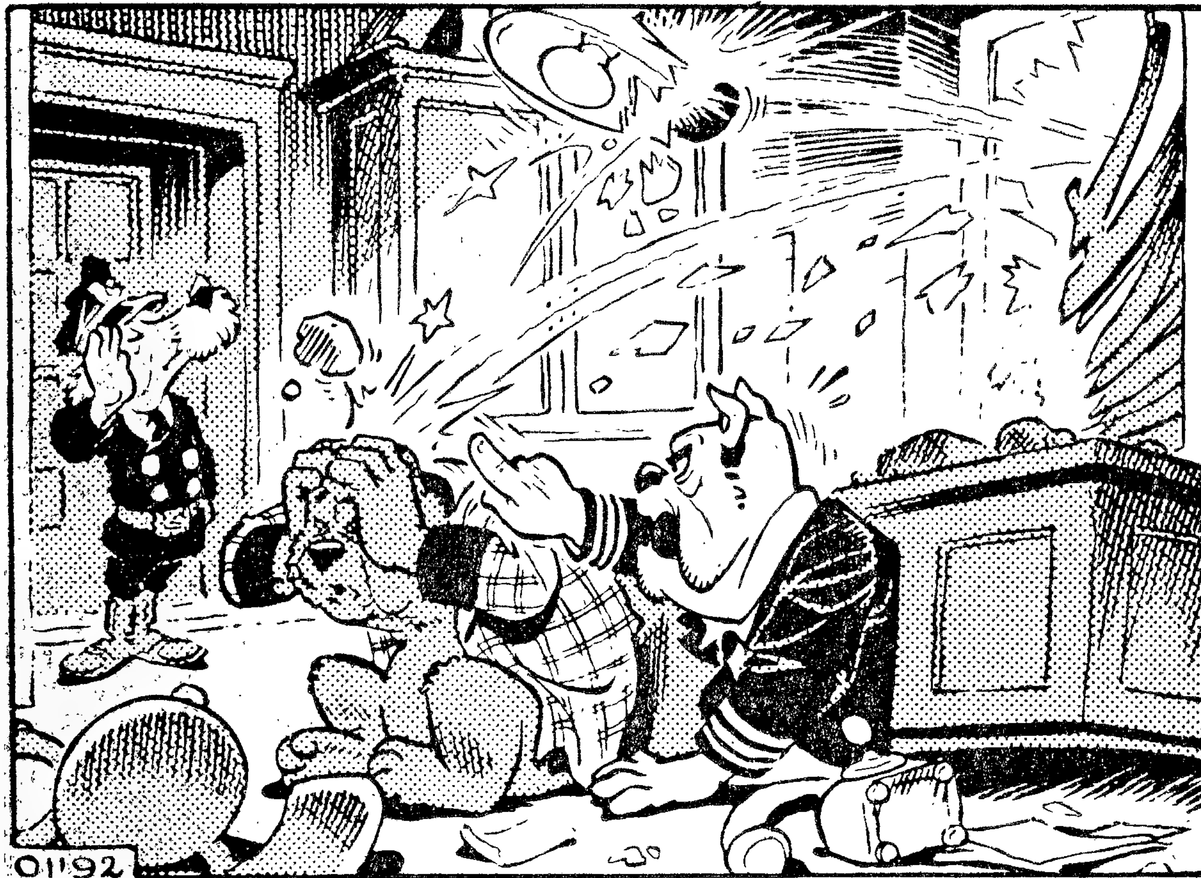

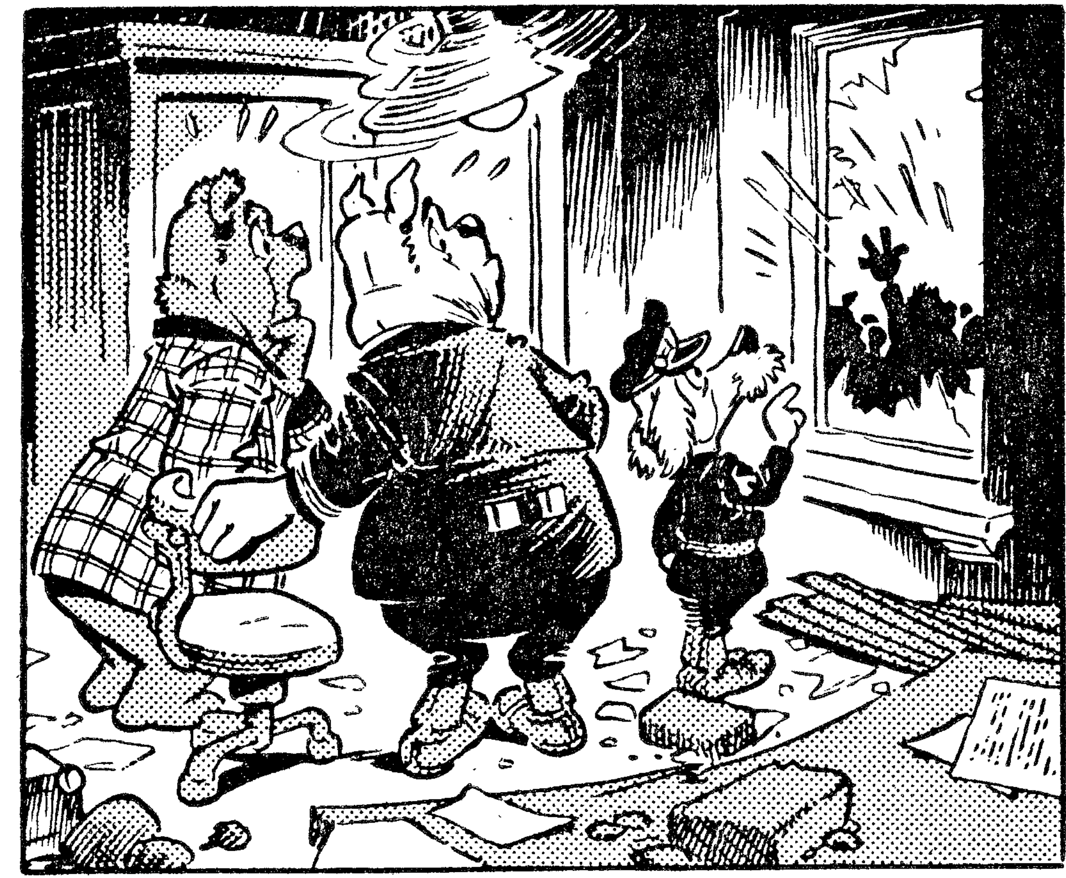
01191. Heer Ollie was naar de commissaris van politie gebracht om verhoord te worden en, terwijl buiten het geluid van een samenscholing aanzwol, leunde hij geknakt op het schrijfbureau.
''Dit is niet zo mooi', sprak de politiechef. ''Jij bent dus ook al onder de invloed van Krummknikker Kop, een oproerling zonder vaste woon- of verblijfplaats en zonder middelen van bestaan. Dat had ik niet van je verwacht, Bommel. Kattekwaad uithalen bij de markies de Cantecler! Je moest je schamen. Heb je wat te zeggen?''
''Kattekwaad uithalen? Ik?'', riep heer Ollie, terwijl hij zich verontwaardigd oprichtte. ''Natuurlijk heb ik wat te zeggen! Dat kan ik niet over me heen laten gaan, bedoel ik. Als heer neem ik de vormen in acht, als u begrijpt wat ik bedoel. Maar ik huichel niet, zodat ik die bullebak van de markies ten val bracht, waardoor ik de vlegel gered heb die mij beroofd heeft. Maar dat zag ik niet, omdat hij te hard liep en daarom zit ik hier mijn goede naam door het slijk te halen. Eenzaam en onbegrepen, omdat ik de leugens uit mijn denken verwijderd heb''.
''Juist'', hernam de commissaris. ''Je bekent dus. Ik zal Snuf vragen om je verklaring op te schrijven; dan kan je...''
Verder kwam hij niet, want een binnensuizende baksteen verbrijzelde het venster. En door de ontstane opening was het geschreeuw van het opstootje dat de vrijlating van de actievoerders eiste, duidelijk verstaanbaar.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01192 De eerste steen werd door meer gevolgd, en de eens zo ordelijke kamer van de commissaris ontaardde al spoedig een troep. Temidden van straatgejoel en het gerinkel van glaswerk trad brigadier Snuf na een korte klop het vertrek binnen.

„Er is een samenscholing voor het bureau, chef", rapporteerde hij boven het lawaai uit. „Men eist..."

„Ik weet wat er geëist wordt!", bulderde de heer Bas, die tactisch dekking had gezocht. „Ram erop, Snuf! Reken ze in. Achter slot en grendel met die bende!"

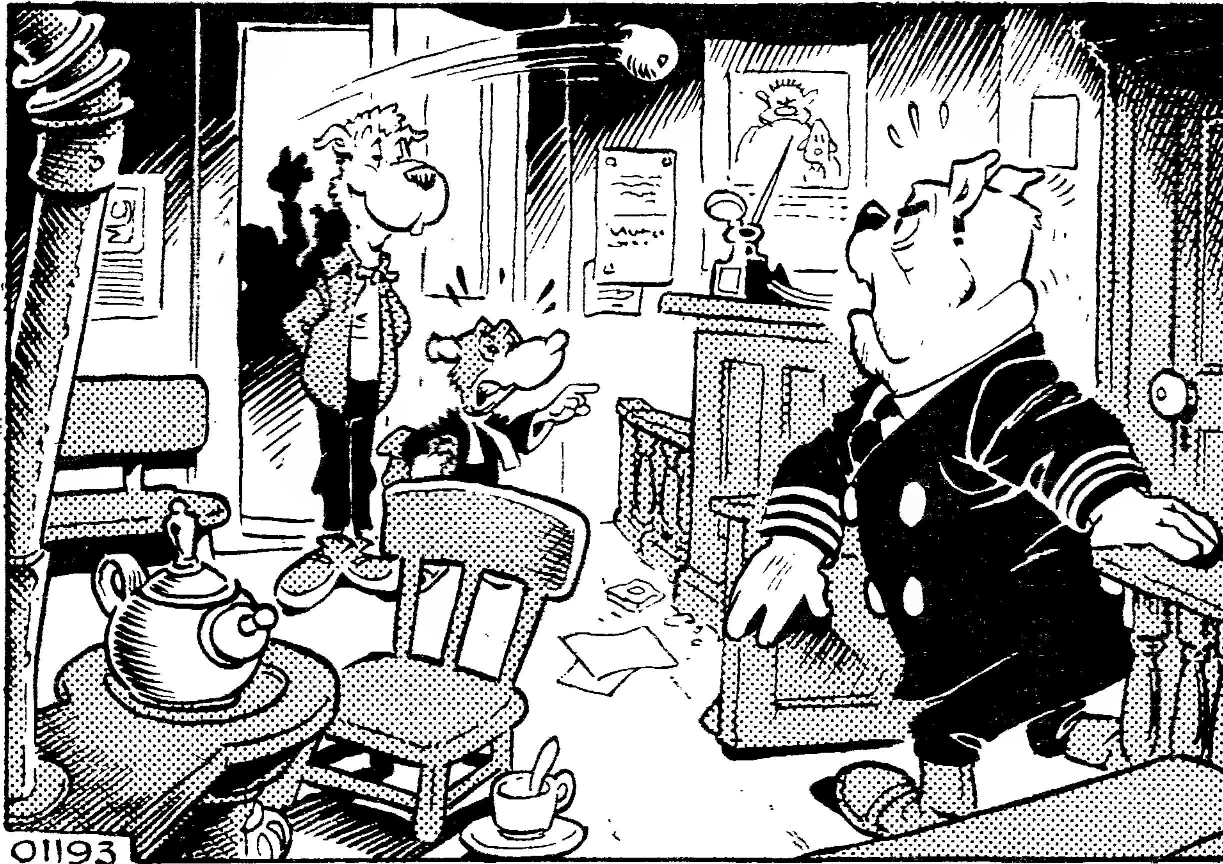
„Met permissie", hernam de brigadier roepend. „Het spijt me. Alle cellen zitten vol. En ik heb hier niet genoeg personeel om erop te rammen. Dat is trouwens tegen de orders. Met zachtheid optreden, weet u wel?"

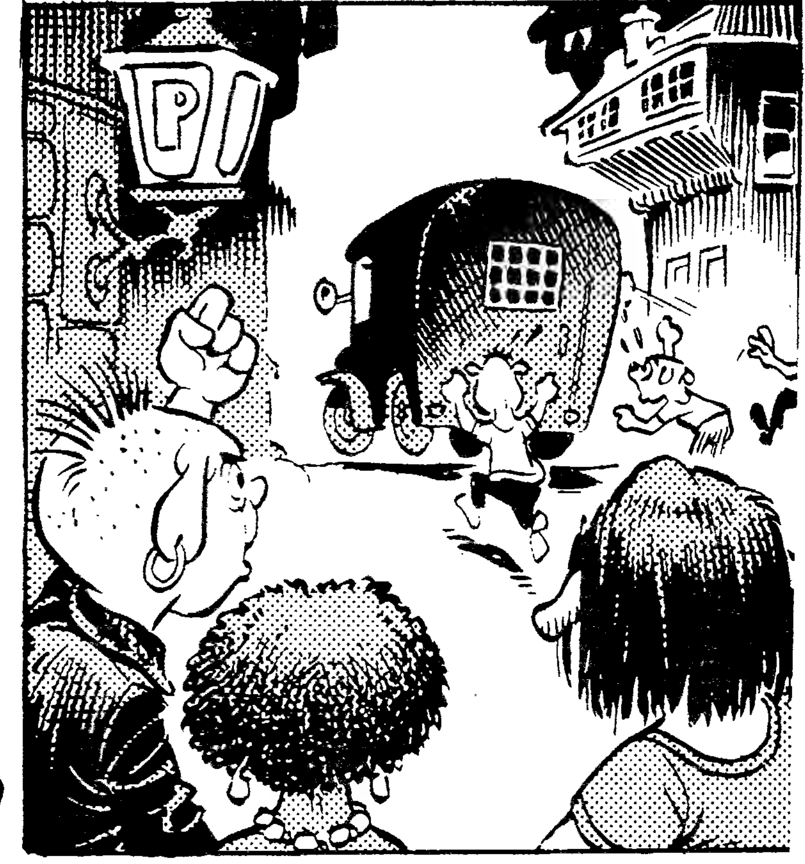
De politiechef zwol op, zodat het bureau gevaarlijk achterover helde. Maar voordat hij lucht aan zijn gevoelens had kunnen geven, begon het geschreeuw buiten te verstommen. En in de intredende stilte werd de stem van doctorandus Zielknijper hoorbaar.

„... door mijn praktijk", sprak deze. „Ik weet er alles van. Maar met geweld komen we er niet. Ik maan tot kalmte. Blijf rustig en probeer te ontspannen, dan zullen wij bemiddelen. Dit is meester Woordkramer, die pal staat voor jullie belangen. Een ogenblikje, goede vrienden!"

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01193 Commissaris Bas trok zijn jas recht en stampte het agentenlokaal binnen. Bij de deur stonden de advocaat Woordkramer en de zielkundige Zielknijper, terwijl achter hen het gemor van de menigte hoorbaar was. Maar op een overrijpe tomaat na werd er niet meer gegooid, zodat de rechtsgeleerde zich verstaanbaar kon maken.

„Ik vertegenwoordig de aksievoerders", sprak hij. „Ik eis de behandeling van deze zaak zoals omschreven in gemeenteverordening 539X tot en met Z. Daarom sta ik er op tegenwoordig te zijn bij de ondervraging. Dit, in verband met klachten over het politie-optreden".

„De politie treedt niet op!", riep de commissaris overspannen. „Er zijn geen cellen genoeg en ik heb geen personeel. Het is een bende!"

„Daar heb ik u", hernam de raadsman, maar voordat hij verder had kunnen gaan, trad doctorandus Zielknijper naar voren.

„Ik ken uw moeilijkheden", zei deze glimlachend. „Ik heb me al met de burgemeester in verbinding gesteld en die heeft vertrouwen in een behandeling langs zielkundige lijnen. De onlustgevoelens van de autonomen komen voort uit frustraties, weet u? Bovendien heb ik in mijn open kliniek een gesloten afdeling. Ik stel voor om de patiënten daarheen te voeren, met juridische bijstand".

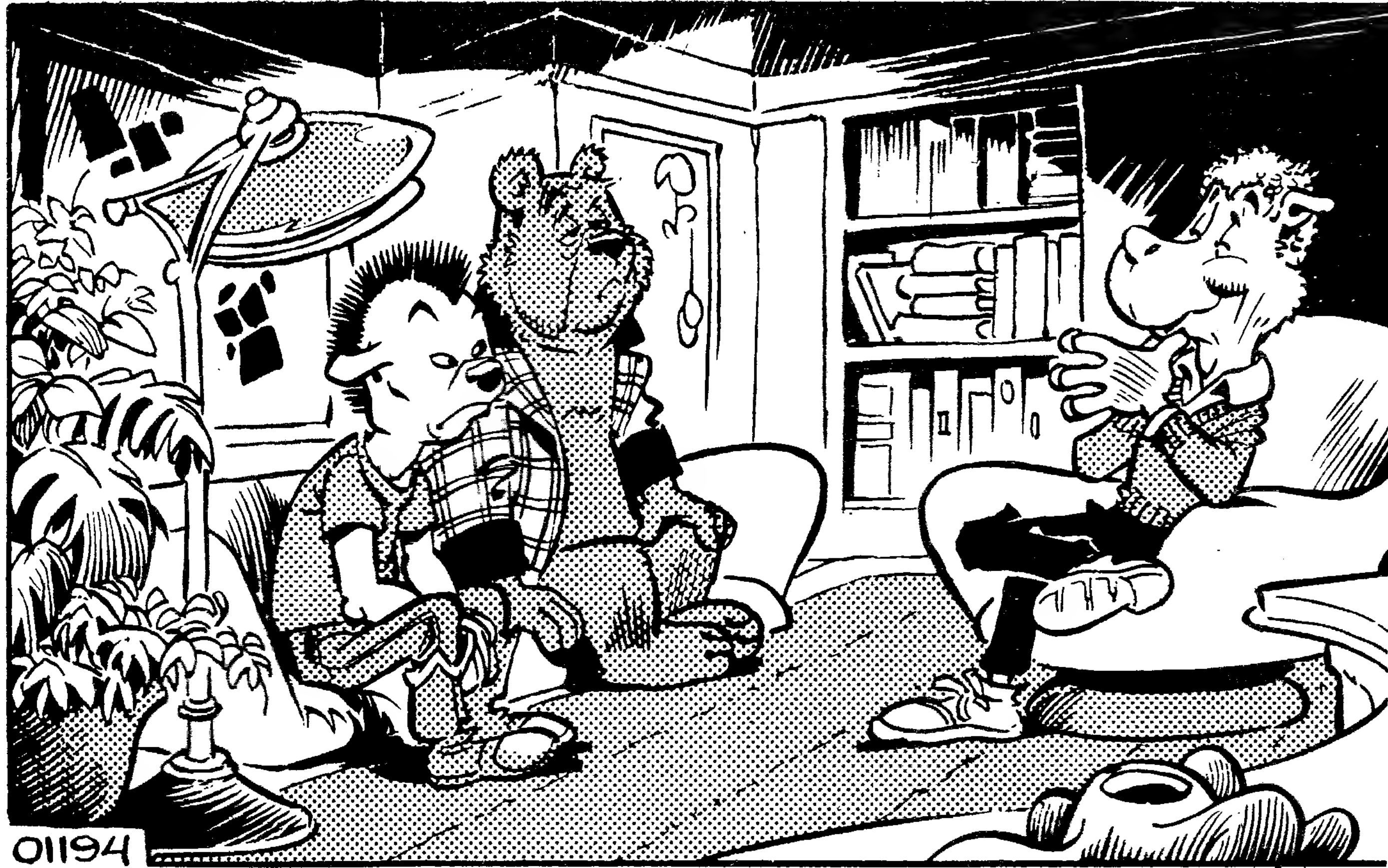
De heer Bas verzakte enigszins en wiste zich het voorhoofd af.

„Tegen de voorschriften", mompelde hij dubbend. „Maar vooruit. Onder protest, reken daar op. Onder protest. Ik zal dit met de burgemeester opnemen".

Hij gaf zijn orders en even later reed de overvalwagen met de arrestanten weg: nagekeken door morrende omstanders.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

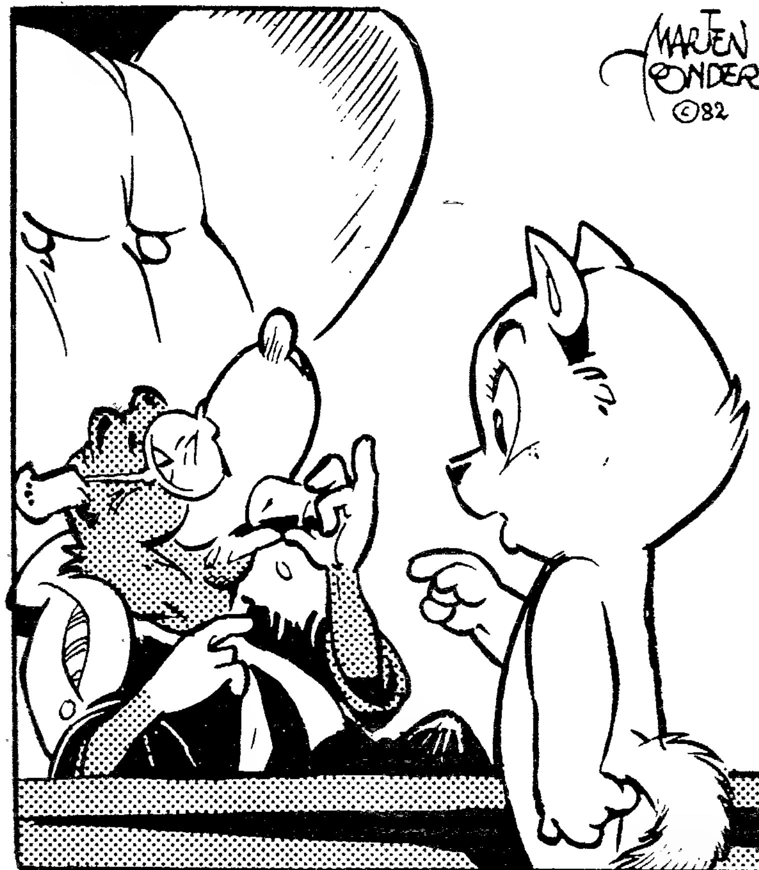

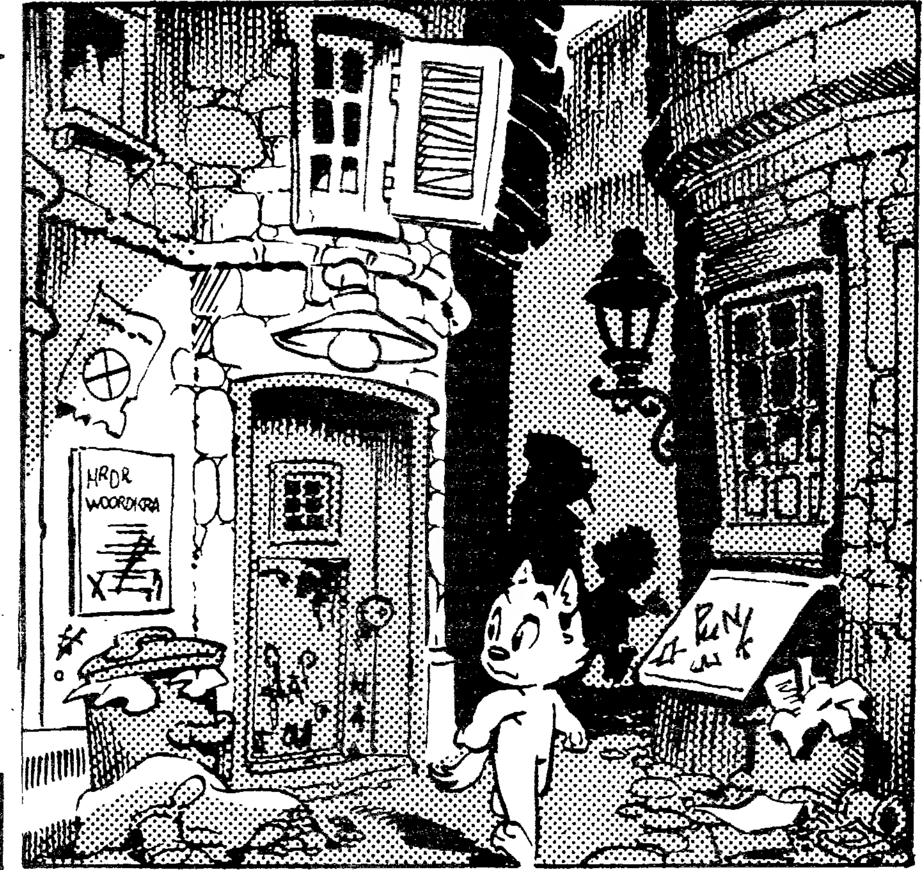
01194 Zo zaten de arrestanten even later in de spreekkamer van doctorandus Zielknijper, die hen met een kalmerende glimlach op hun gemak zette.
„Zo", sprak hij. „Dit is beter dan cel of politiebureau. Die hebben toch altijd een vervreemdend effect, nietwaar? Hier kunnen we rustig en ontspannen es even met elkaar praten. Om te beginnen: ik heet Okke, en dat is Ollie, en jij? Wat is jouw naam? Kom, samen zullen we de moeilijkheden best kunnen oplossen. Hoe heet je?"
„Belial!", riep de jongeling met overslaande stem. „Ik ben Belial van de Asmodé's. En jij bent een natte dweil. Een klierkledder. Jij lost niks op. Jij bent alleen maar een dreet. Een likker van de pliesie."
„Prachtig", prees de zielkundige, een blocnootje grijpend. „Praat maar vrijuit . . ."
„Weg met het gezag!", schreeuwde Belial. „Wij eisen afbraak! Wij eisen vrijlating van Johan Puttergast!"
„Hoe vreselijk is dit alles", prevelde heer Bommel, de ogen sluitend. „Ik kan alleen maar blij zijn, dat mijn goede vader dit niet hoeft mee te maken. Hij zou het niet hebben overleefd als hij nog geleefd had."
Okke Zielknijper dacht er echter anders over.
„Heel fijn", sprak hij, toen Belial even zweeg door ademnood. „Zo'n kort gesprekje klaart al heel wat op. Ik zie dat zo dikwijls in mijn praktijk. Allemaal een geval van jeugdmoeilijkheden. Tekort aan liefde aan de ene kant en vaderbindingen aan de andere kant. Het komt allemaal op hetzelfde neer. Maar we komen er wel uit, hoor."

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01195 De volgende morgen zocht Tom Poes meester Woordkramer op om te vragen hoe het met heer Ollie ging.

"Goed", zei de rechtsgeleerde, die juist zijn tien-uurtje gebruikte. "Heel goed, vent. Ik heb de politie gewezen op verordening 539 en nu verblijft de heer Bommel in een gesloten inrichting, in afwachting van zijn voorgeleiding. Ik kan op mijn gemak voor de verdere ontwikkelingen zorgen".

"Hm", zei Tom Poes. "Wat voor verdere ontwikkelingen?"

"Dit is een zaak voor de vakantiekamer", legde de advocaat uit, nadat hij even keurend geproefd had. "In eerste aanleg, zou ik zeggen. Wat ik met het oog op de aanklacht naar voren moet brengen, is niet zozeer de kwade dronk van de verdachte. Nee, ik had gedacht op zijn geestelijke moeilijkheden te wijzen, zodat dokter Zielknijper de behandeling kan voortzetten. Behandeling in een gesloten inrichting om kort te gaan. Daar kunnen we hem met geld en goede woorden wel uitkrijgen, na verloop van tijd. De wet is soepel op dat punt".

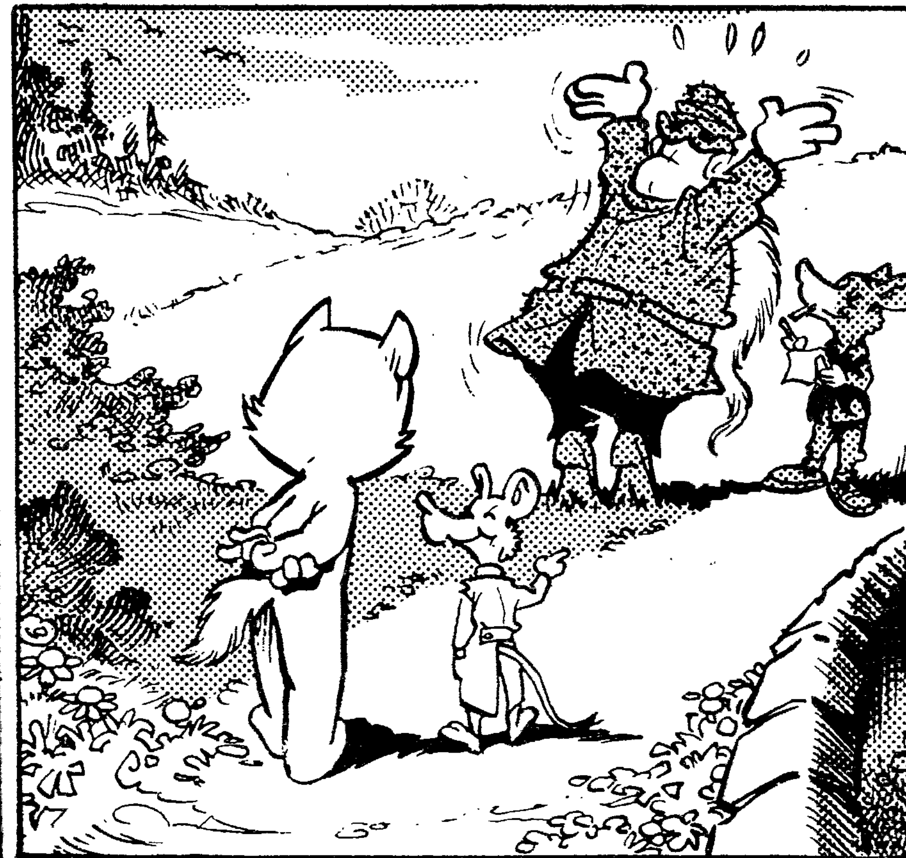
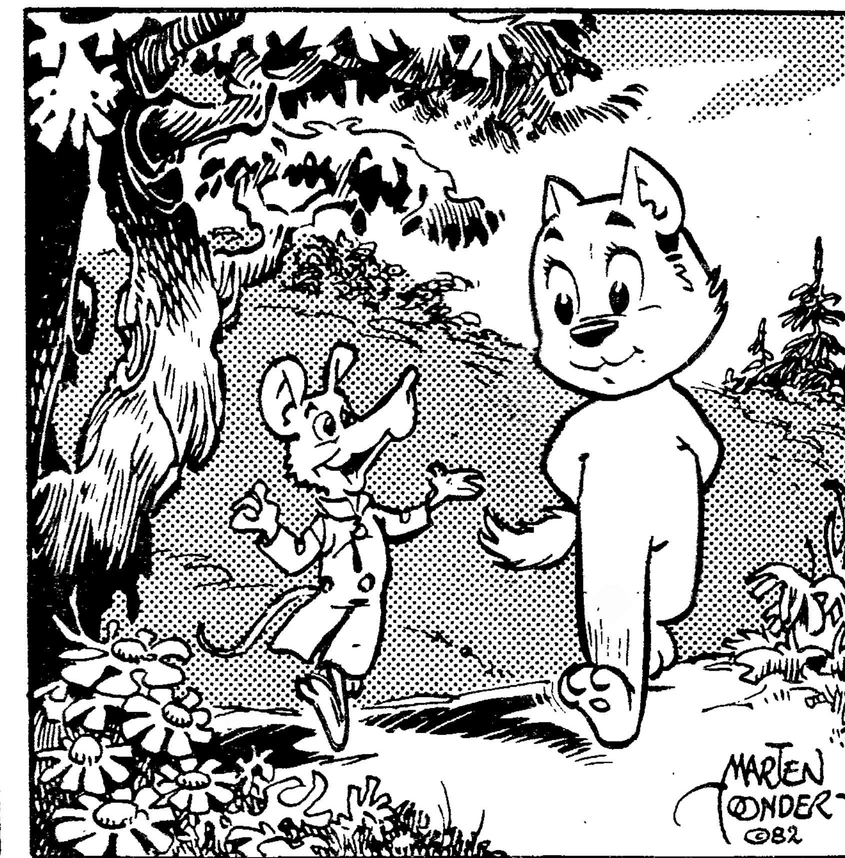
Tom Poes nam afscheid en verliet tamelijk onvoldaan het kantoor van de raadsman.

"Dit wordt niks", zei hij bij zichzelf. "Ik kan beter zelf aan het werk gaan en die aanklacht eens bekijken".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01196 Omdat het mooi weer was, ging Tom Poes lopend naar huis terug en zodoende kwam hij langs het stadslaboratorium, dat gewoonlijk stil en ernstig proeven lag te nemen. Deze morgen stond de dienstdoende geleerde echter met een gerimpelde hoed op de heide, waar de journalist Argus zijn klachten noteerde, terwijl de assistent Pieps glimlachend toekeek.

„Niet alleen de Geldbeurzen", riep de hoogleraar schallend. „Der ganse wereld is verrukt. Drie maandjes voor een kleiner bodemproeving, omdat der Boml wetenschappelijker arbeid verstoort met hellebaarden..."

„Ja, ja", onderbrak de verslaggever. „Dat hebben we al. Dat was gisteren. Maar waar maakt u zich nu nog zo druk over? Heeft iemand u bezeerd met die baarden?"

Professor Prlwytzkofski hief zich in zijn volle lengte op.

„Ach neen!", riep hij uit. „Het gaat dieper. Daar heeft zich ener antiloog gepasseerd. En dezer wedernatuurlijker wetenschapper stelt vooruit, dat één maal één twee en een kwart is. Heeft hij der oog op der jolentheorie der natuurkunstige Nobius, zo vraag ik mij? Der gezwindigheid der voortplantering bepaalt der hoeveelheid der betrokken delen, stelt dezer, en wanneer ik mijner aanstalt had, zou ik hem voorcijferen kunnen...."

Tom Poes luisterde niet verder en toen hij zijn weg vervolgde, liep Pieps een eindje met hem mee.

„De prof wil een computer bouwen", zei de laatste. „Maar Bommel heeft zijn bodemonderzoek verboden. Ze moesten wat meer naar de denker luisteren, dan zouden ze weten dat alles anders is. Hij heeft een nieuwe Leer".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

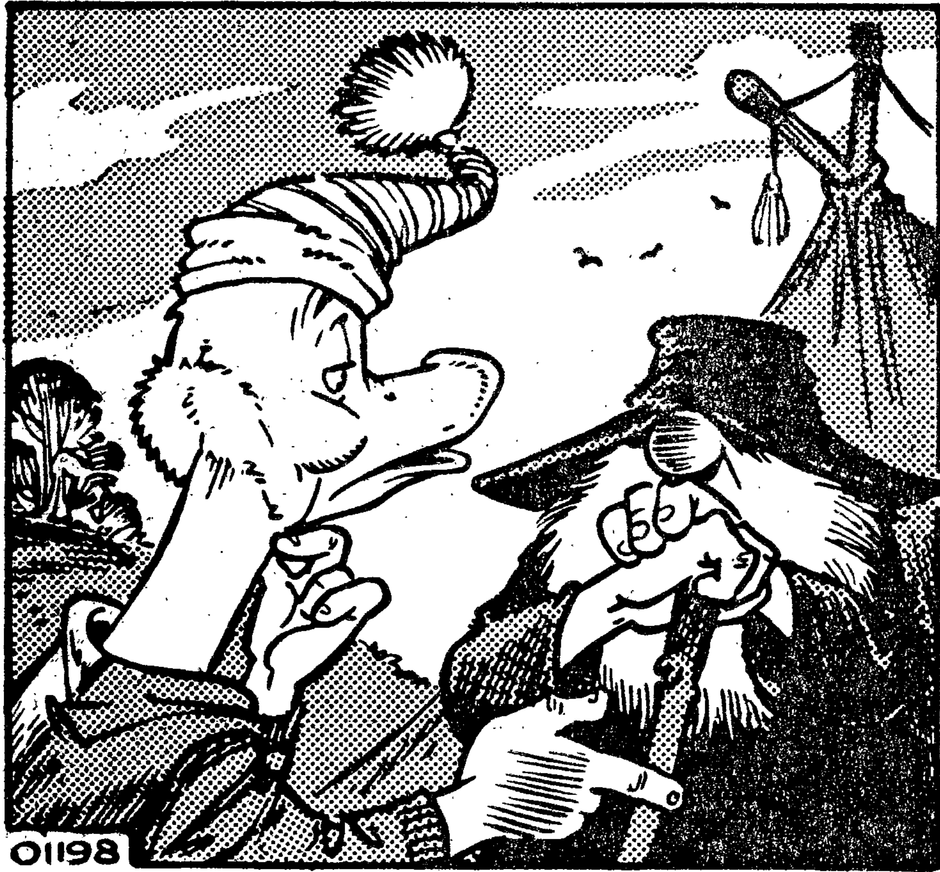

01197 Het was een rustige morgen voor de Denker geweest, zodat hij heel wat had afgedacht. Maar om kwart voor elf kwam daar een einde aan, omdat er een wandelaar passeerde die door gebrek aan werkzaamheden vakantie had. Deze, een zekere Wammes Waggel, kreeg na de beklimming van de Oerterp de tent in de gaten en bleef getroffen staan.
„Wat enigjes!", riep hij uit. „Woon je hier?"
„Ik woon niet", zei Krummknikker Kop knorrig. „Ik denk".
Dat maakte een diepe indruk op de eenvoudige voorbijganger en hij naderde de wijsgeer beschroomd.
„Dat is reuze moeilijk, he?", vroeg hij.
„Nee", zei de denker. „Ik ben een antiloog en ik zit op een mooie trilling".
„Wat mal", hernam Waggel. Hij had enige potten en pannen in het oog gekregen en die herinnerden hem eraan, dat hij al een poosje niet gegeten had.

„Krijg je geen honger van dat trillen?" vroeg hij.
„Het vlees vraagt zijn tol", gaf de antiloog toe. „Maar in ruil voor het denkvoedsel dat ik geef, brengen mijn volgelingen mij voedsel voor de botten".
„O", zei Wammes, terwijl hij er bij ging zitten. „Nou, ik heb best honger, hoor. Geef mij ook es wat?"
„Goed", gaf de grijsaard toe. „Luister goed, dan zal ik je je eerste les geven".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

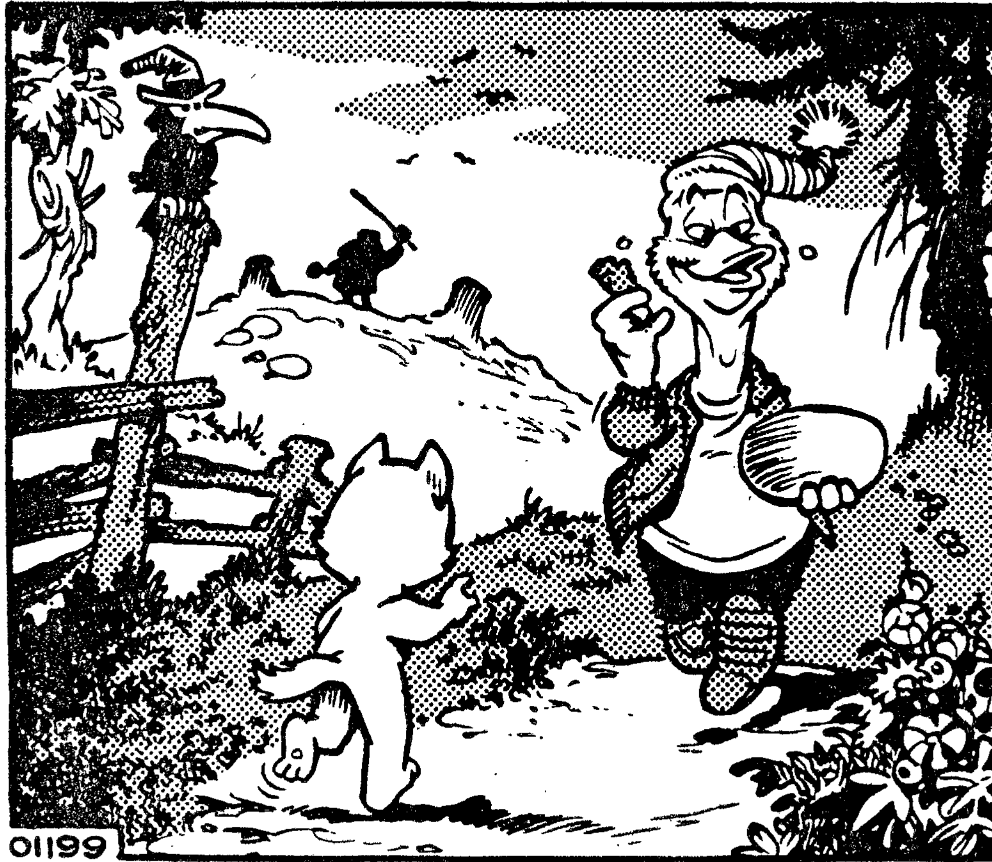

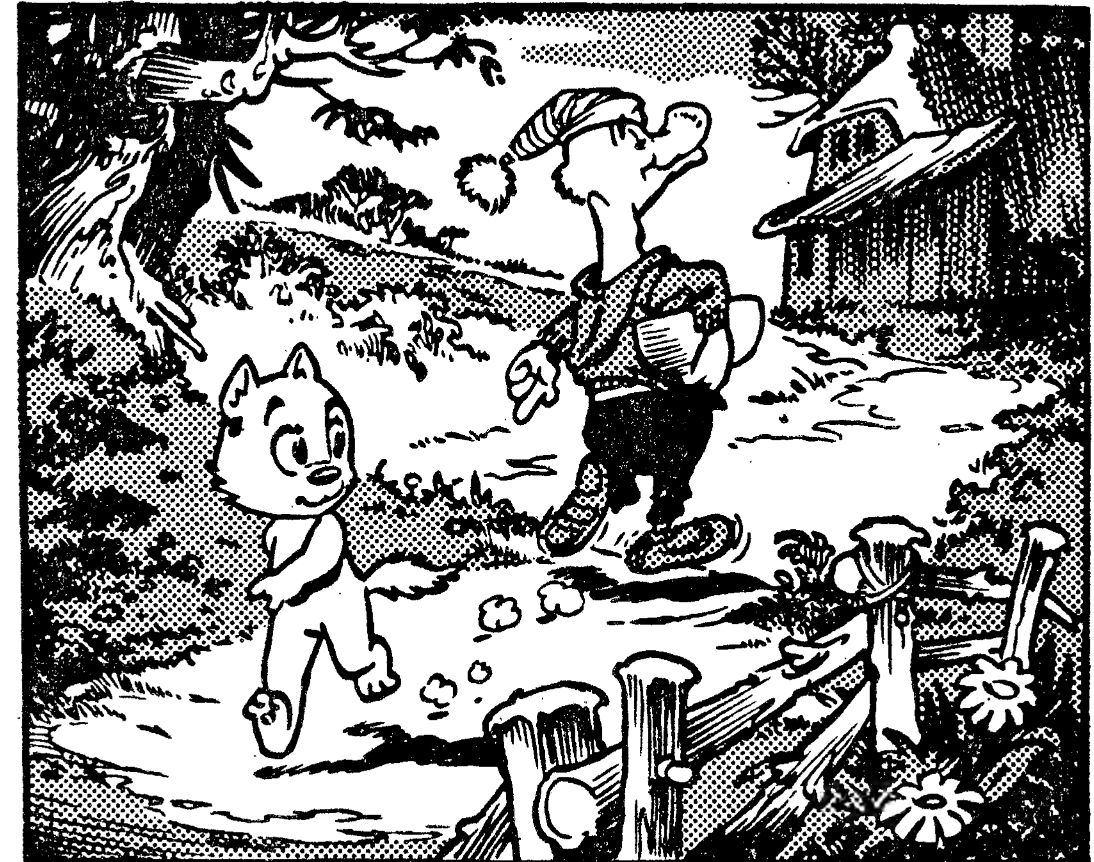
01198 "Zitten er lessen in die pannen?", vroeg Waggel, een beetje teleurgesteld. "Die lust ik niet, maar ik heb wel reuze trek".
"De lessen zitten in mijn hersenpan", verklaarde de Denker, "en ik zal je de eerste geven. Luister: Het goede wordt bestraft en het kwade wordt beloond!"
"Hihihi, wat mal", zei Wammes. "Dat grapje begrijp ik niet".
"Dan zal ik je de tweede geven", hernam de wijsgeer. "Een grapje is een waarheid die op zijn kop staat en de zaken laat zien zoals ze zijn. Als het onderste boven komt, gaat het bovenste vanzelf naar beneden".
"Daar geloof ik niks van", riep zijn toehoorder uit. "Boven is boven, dat weet iedereen. En ik heb best honger, hoor".
"Geloof is niet-weten", onderwees de oude. "En ik weet, omdat ik op een hoge trilling zit, die onder mij is".
Zijn stem ging over in gemompel en Wammes Waggel begaf zich naar een van de potten zonder verder te luisteren.
"Die meneer maakt grapjes die niks leuk zijn", sprak hij tot zichzelf. "En ik geloof dat hier lekkere peentjes in zitten".
Met deze gedachte tilde hij het deksel op en keek verlekkerd naar de rauwe wortelen die aan het daglicht kwamen. Tevreden nam hij het vaatwerk op en liep ermee weg, terwijl achter hem de grijsaard ontstemd overeind rees.
"Ik had het kunnen weten!", kraste hij en Wammes keek glimlachend om.
"Niks hoor!", riep hij terug. "Ik geloof jou niet, want wat je gelooft is waar".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01199 Tom Poes was op weg naar de Oerterp en zodoende kwam hij Wammes Waggel tegen, die zich tegoed deed aan een wortel.
„Dat is een grote", zei hij. „Vind je die lekker?"
„Reuze", zei Wammes. „En ze knapperen zo enigjes. Wil je er ook een?"
„Liever niet", zei Tom Poes. „Ik heb net gegeten. Trouwens, ik vind die dingen niet lekker".

„Wat stom!" riep Waggel uit. „Als je gelooft dat iets lekker is, dan is het lekker, en ik had hier nou net trek in".
Hij slikte behagelijk het voedsel door en in de invallende stilte werd nu een ijl geroep hoorbaar.
„Wat is dat?" vroeg Tom Poes. „Het komt van de heuvel, lijkt me".
Waggel stak de rest van de wortel in zijn mond en begon aandachtig te kauwen.
„Dat is een meneer die daar in een tent woont", sprak hij krakend. „Hij staat grapjes te maken die ik niet snap. Maar toch is hij wel aardig, hoor. Hij noemt zijn grapjes lessen en in ruil voor zijn lessen krijg je eten. Mal, hè? Maar toch is het wel enig, vooral als je honger hebt".
Hij liep voldaan verder en Tom Poes vervolgde zijn weg.
„Hm", mompelde hij. „Ik ben bang dat Wammes de grapjes verkeerd begrepen heeft. Aan dat geschreeuw te horen is die meneer op de heuvel nogal boos".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01200 De Denker was van zijn heuvel afgedaald en stond aan de voet ervan zijn gram te uiten.

"Waarom ben je zo boos?", vroeg Tom Poes, die hem roepend tussen de rotsblokken aantrof. "Ik dacht dat je je nooit kwaad maakte, omdat je daar alles van af weet".

"Mijn voedsel is gestolen!", riep de wijsgeer. "De beloning die ik in ruil voor mijn lessen krijg!"

"Hm", zei Tom Poes. "Maar een van die lessen is toch, dat alles wat je weet kwaad is? Wammes heeft alleen maar bewezen dat je gelijk hebt. Hij heeft geen geld om je lessen te betalen en hij had honger".

"Geld", herhaalde de grijsaard vol afschuw. "Ik vraag geen geld voor mijn lessen, alleen maar voedsel. Geld maakt recht wat krom is. Geld is een leugen, want alle recht is krom. Dat zou je weten als je mijn lessen volgde".

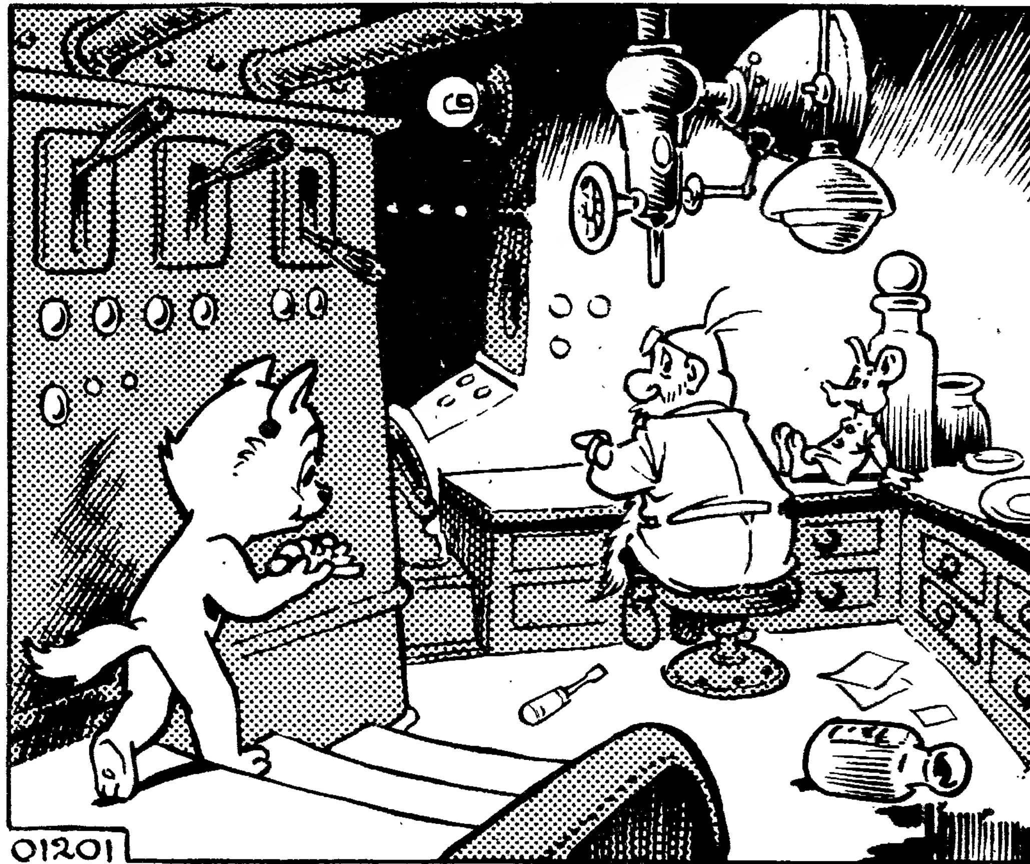
"Maar die volg ik niet", zei Tom Poes. "Jouw manier van denken is me te krom".

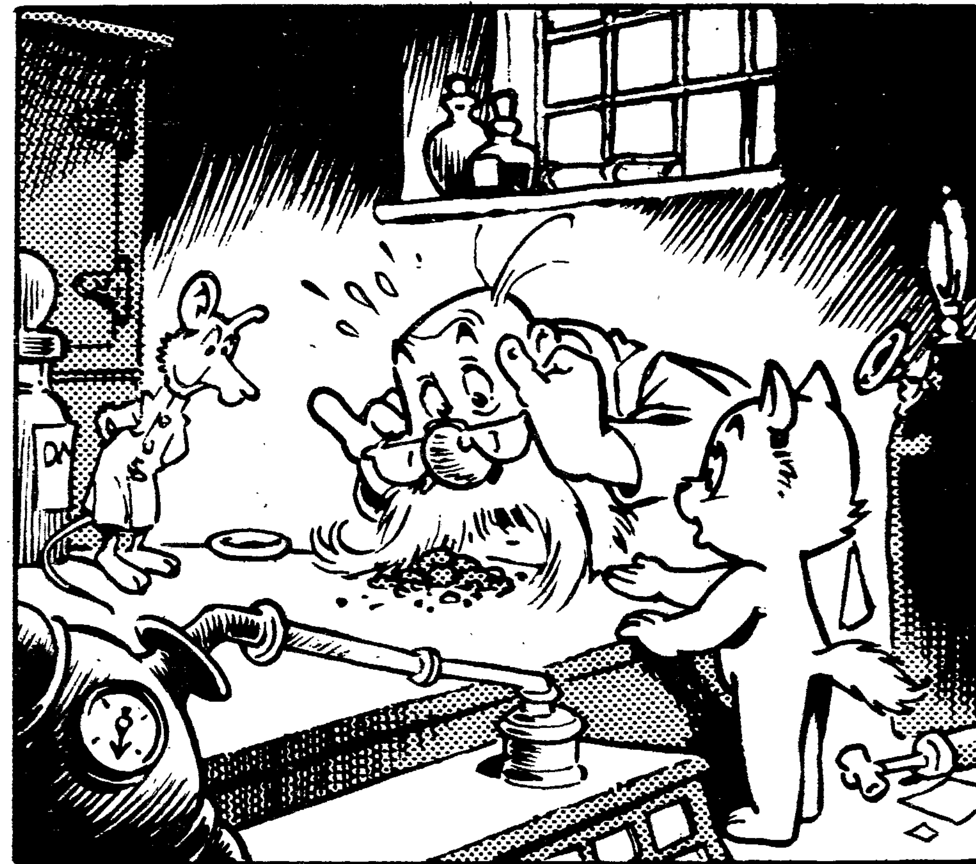
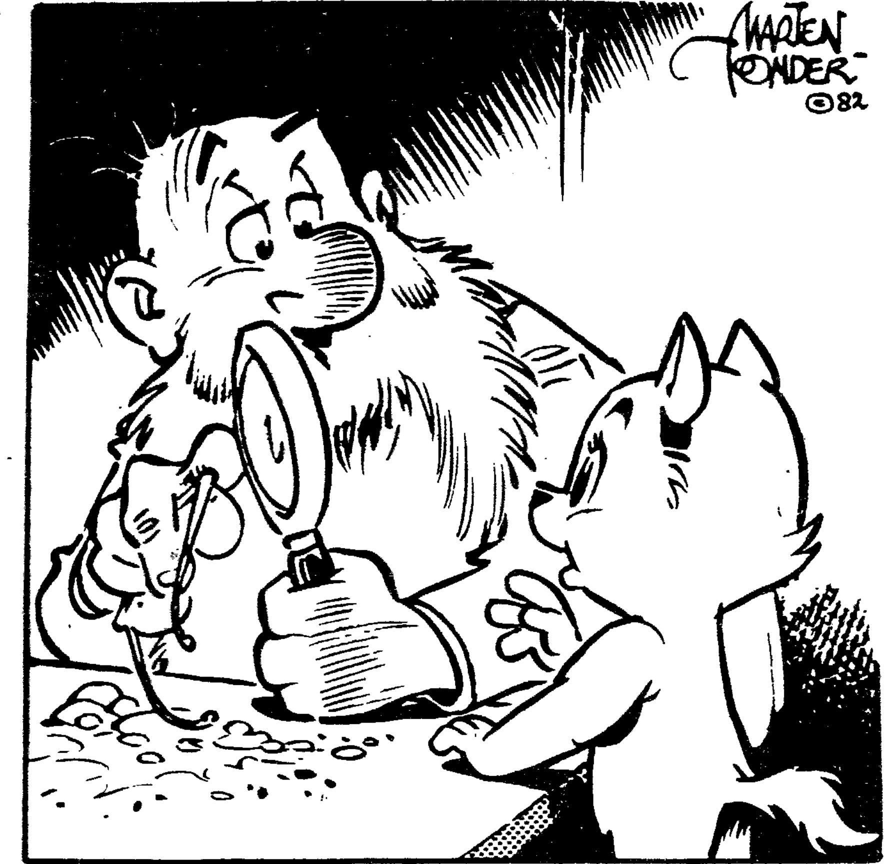
De Denker zweeg en staarde enige tijd dreigend onder zijn hoed uit. Toen keerde hij zich om en begon de heuvel te beklimmen, terwijl hij mompelde: "Niet-weters en gelovigen. Geld. Allemaal kwaad...."

Tom Poes schonk geen aandacht aan hem; hij had een puntig stuk steen opgeraapt en begon daarmee in de grond te hakken, zodat de splinters rotsbodem in het rond vlogen.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

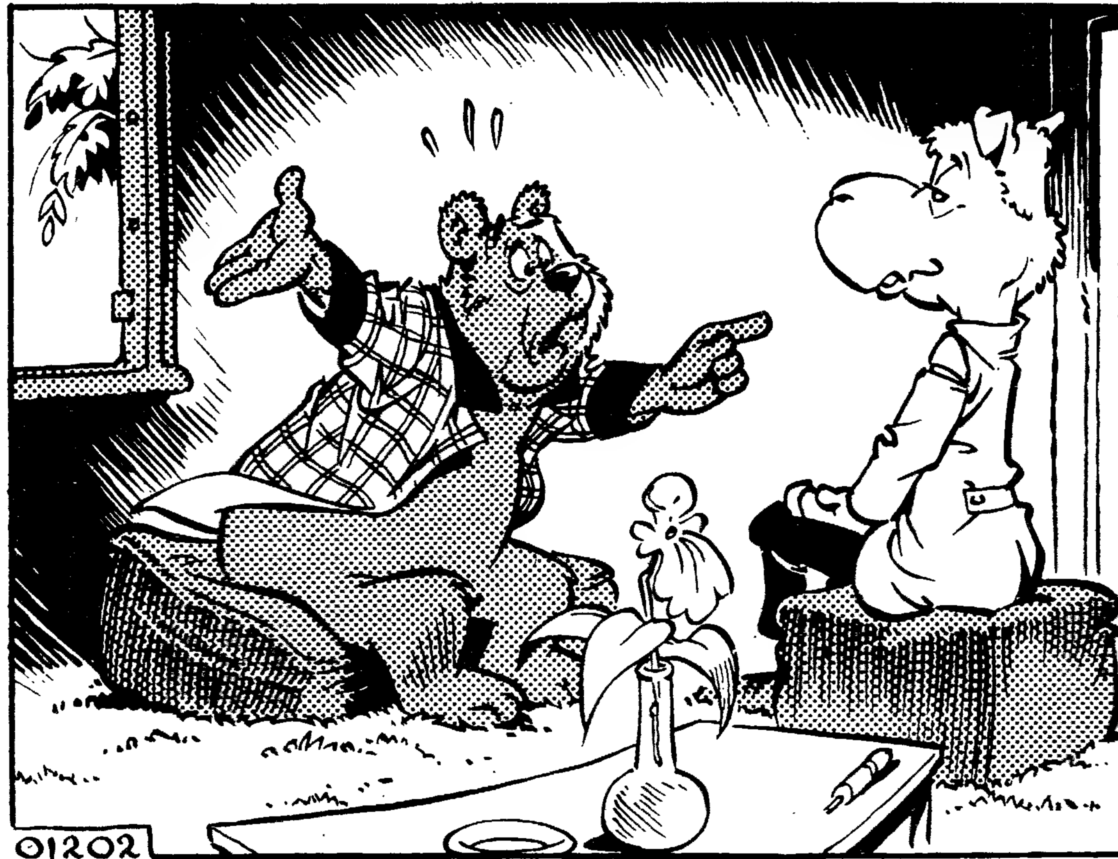

01201 In het stadslaboratorium hing een drukkende stilte, die slechts onderbroken werd door onverstaanbaar gemompel in de baard van professor Prlwytzkofski. Zijn assistent Pieps luisterde er verveeld naar, maar ten slotte werd het hem te veel.
„Wat zegt u?", vroeg hij.
„Hoe lange nog?", riep de hoogleraar uit. „Dát vraag ik mij. Hoe lange zal ik nog wachten moeten op mijner micro-electronica aanstalt? Wanneer zal ik ener bodemmonster bekomen? Over drie maanden, zei der beambter..."
„Zo lang duurt het niet", zei Tom Poes, die de werkruimte binnenkwam met een hand vol gruis. „Ik heb wat stenen uit een bodem gehakt die mij wel geschikt leek. Als u het daar mee eens bent, kan ik u dat terrein wel bezorgen, denk ik"
Hij wierp de splinters op de werkbank en de geleerde boog zich er verrast overheen.
„Praw!", prevelde hij opklarend. „Ziet gans goed uit! Zuurarme flijn, zou ik menen. Maak uwe retorten in bereidschap, mijnheer Pieps, dan gaan wij ener proeving maken."

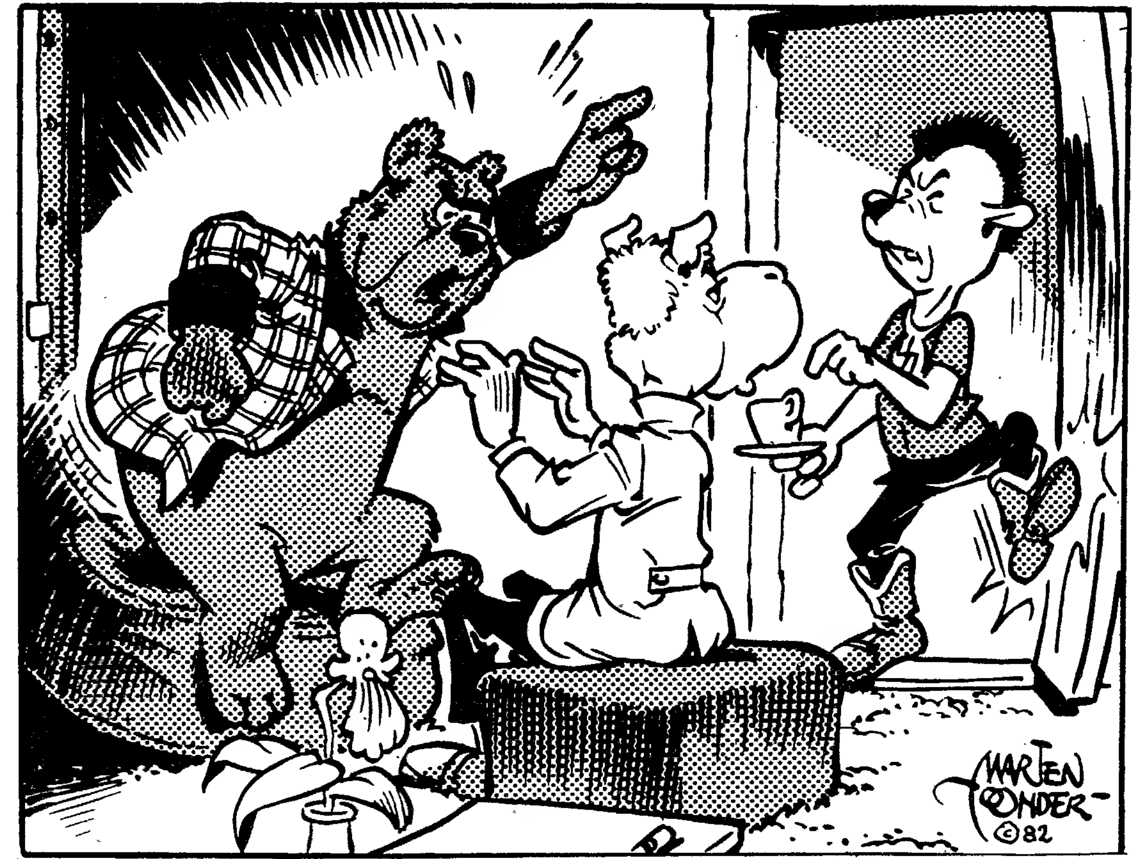
De assistent gehoorzaamde en de professoor greep zijn vergrootglas om het gruis beter te bekijken.
„Ik vertwijfel mij tussen zirg- en spritflijn", verklaarde hij. „Gans richtig. Vanwaar hebt u dit? Is der grondstuk dichtbij? Geeft het ruimte voor ener parkeergelegenheid?"
„Alles zoals u het hebben wilt", zei Tom Poes. „En als het geschikte grond is, geloof ik wel dat u binnenkort kunt gaan bouwen".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

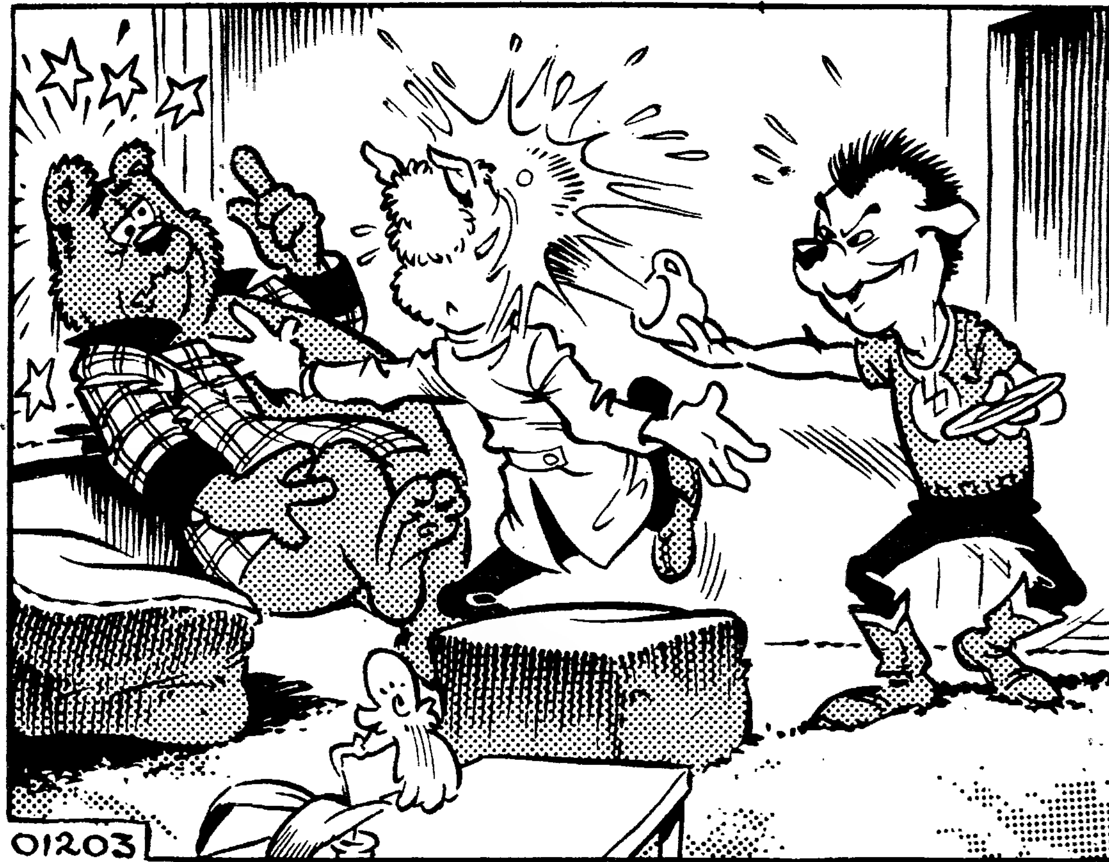

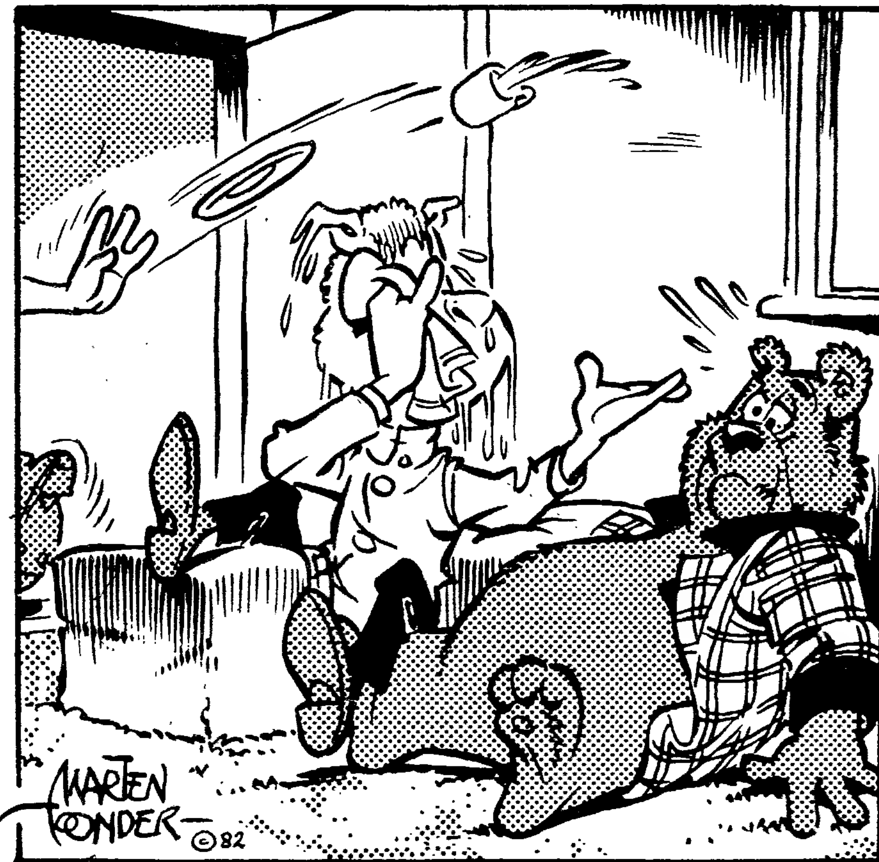

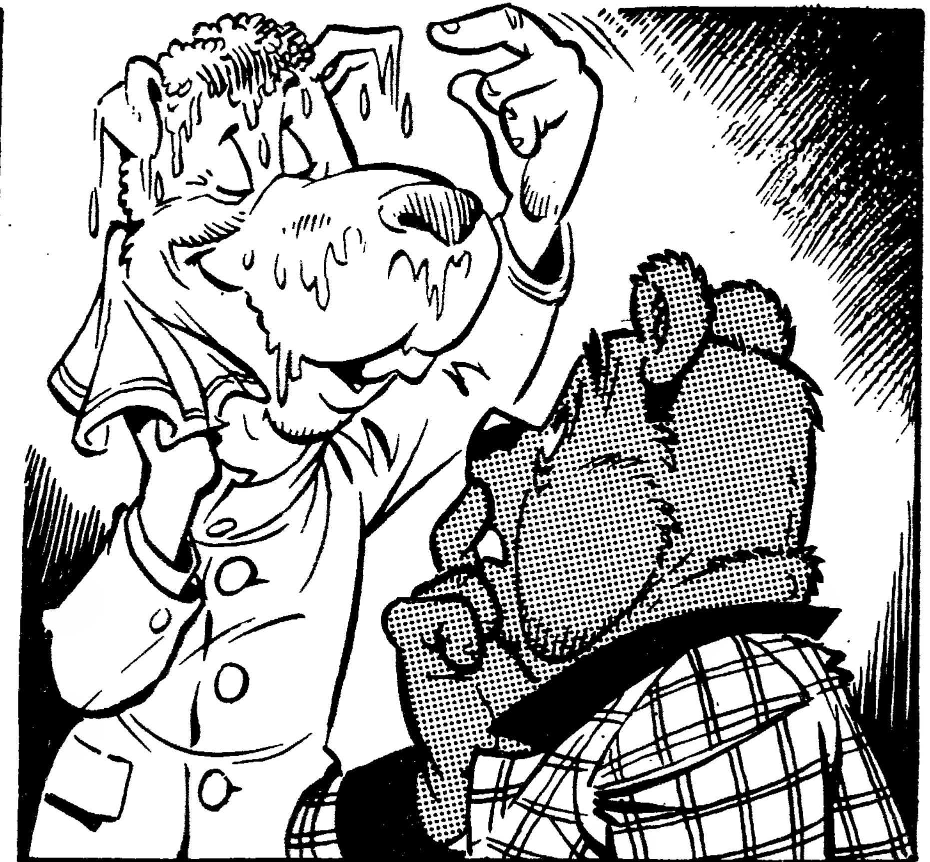
01202 Doctorandus Zielknijper begon zijn behandelingen meestal met een rustig gesprek en daarom liet hij de volgende morgen heer Bommel bij zich komen. Maar jammer genoeg was de patiënt in het geheel niet in de stemming.
„Rustig?", riep hij uit. „Hoe kan ik rustig zijn als ik hoor, dat alles wat mijn goede vader mij geleerd heeft slecht is en dat ik de leugens uit mijn denken moet gooien, zodat er niets overblijft? Het is heel vreselijk, omdat ik zo doende een jongere geholpen heb, die vol kwaad zit, zodat ik een bullebak in het zand heb doen bijten omdat die kwaad in de zin had. Tegen de jongere vol kwaad, als u begrijpt wat ik bedoel. Begrijpt u de moeilijkheden van een heer dan niet?"
„Ja, ja", sprak de zielkundige sussend. „We schieten al aardig op. Waarschijnlijk was uw vader een harde figuur, die u in uw jeugd met straffe hand gecorrigeerd heeft. Ik zie zo dikwijls in mijn praktijk, dat daaruit trauma's overblijven. Maar we zullen die samen wel..."
Hij kwam niet verder, want heer Ollie sprong driftig op en op hetzelfde moment werd de deur door Belial van de Asmodé's geopend, die een kop en schotel met zich voerde.
„Noem je dit thee?", riep de jongeling uit. „Het lijkt wel gootwater. Er zit niet eens suiker in, terwijl ik drie schepjes gevraagd heb".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01203 „Thee zonder suiker?", vroeg de heer Zielknijper ontdaan. „Dat kunnen we niet hebben, hoor. Ik zal..."
Het is onbekend wat hij zou doen, want zijn stem werd gesmoord door de inhoud van het kopje, zodat hij het evenwicht verloor.
„Hier", riep de autonoom, „proef zelf maar".
Met deze woorden verliet hij het vertrek, met achterlating van het serviesgoed. Een ogenblik heerste er stilte, doch toen trok de zielkundige zijn zakdoek om het overtollige vocht af te wissen.

„Een kleine storing", sprak hij glimlachend. „Ach, het is een tekort aan liefde. Dat speelt deze stakkers altijd parten. Maar met begrip en fijne gesprekken is dat aan te vullen. Het enige wat we nodig hebben, is geduld".

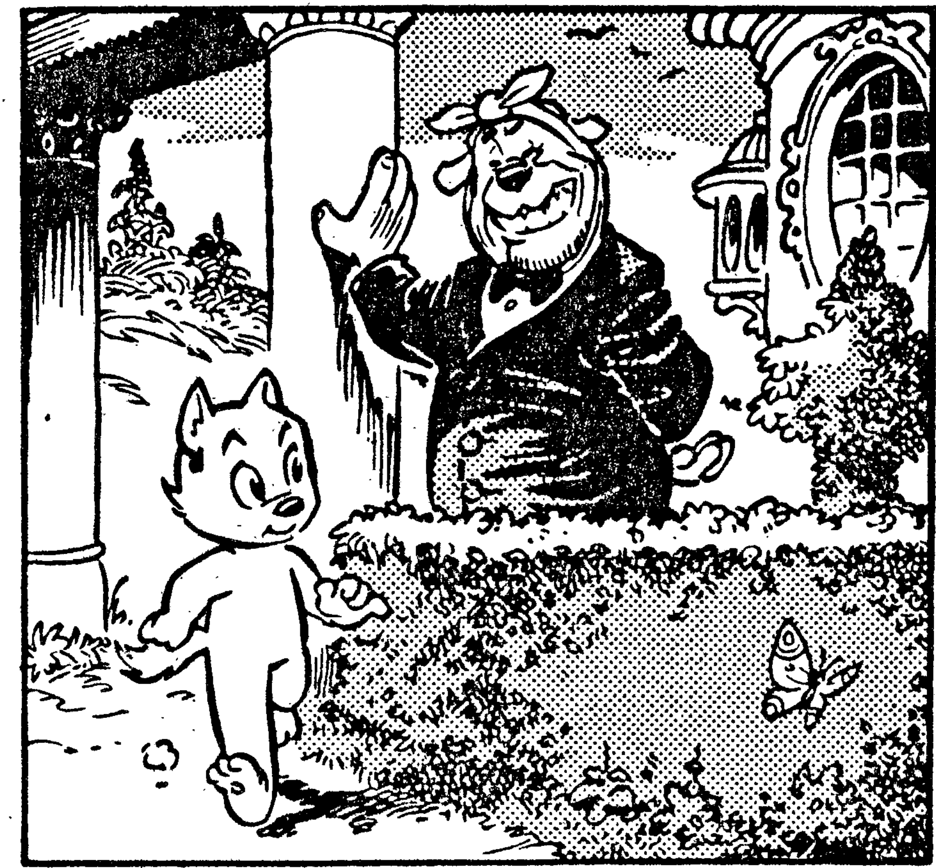
„G-geduld", stamelde heer Bommel, zich enigszins oprichtend. „M-maar dit gaat toch werkelijk te ver! Mijn goede vader zou dit nooit hebben goedgekeurd, zodat ik geen tijd heb voor geduld. Ik wil hier weg, bedoel ik!"
„Kom, kom", hernam de geneeskundige. „Blijft u toch vooral rustig. Ik zal u een pilletje geven, dan zult u zich prettiger voelen. En morgen komt deze zaak voor de rechter, zodat de patiënten dan officieel in de betreffende afdelingen kunnen worden overgebracht. Dan zullen dit soort kleine interrupties niet meer voorkomen, dat beloof ik. Vanaf morgen hebben we alle tijd om uw geval rustig omhoog te krijgen".
Deze woorden troostten heer Ollie echter niet; integendeel. Met een doffe zucht liet hij zich achterover zakken, terwijl de toekomst hem duister in het gelaat staarde.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

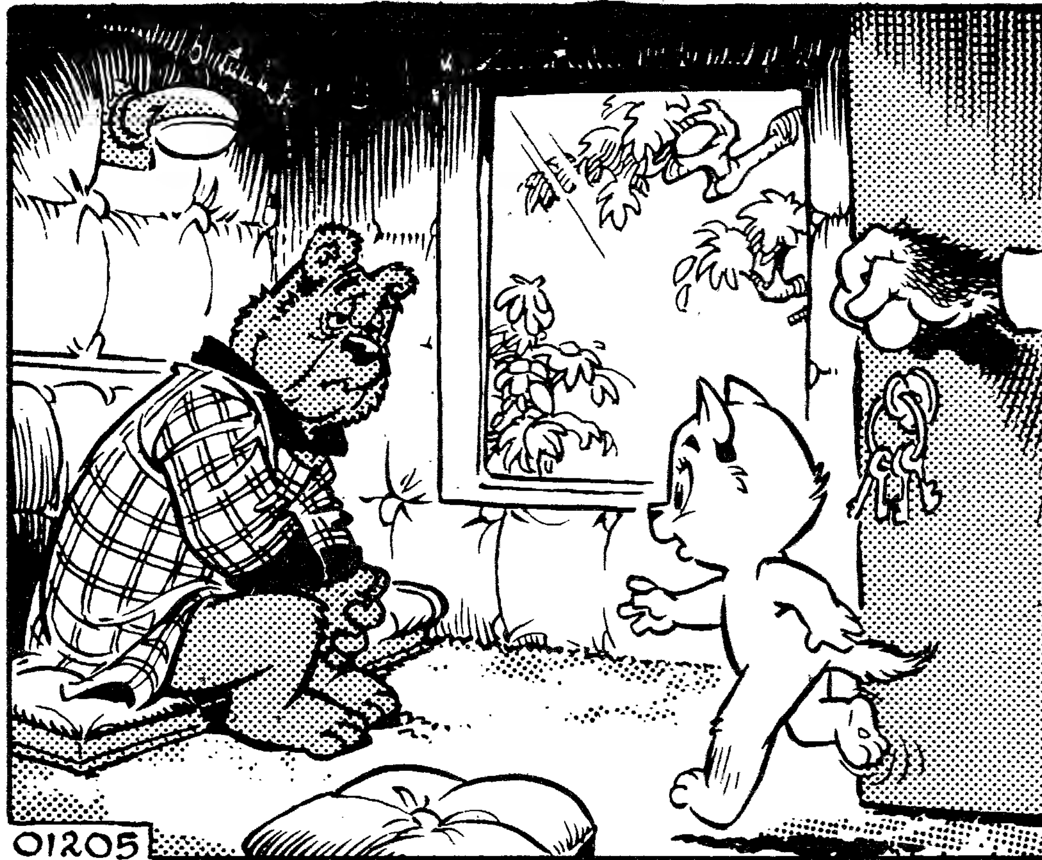
01204 Tom Poes begaf zich die morgen naar het buiten van de markies de Cantecler, waar de parkwachter met een grimmig gelaat bij het poortje stond om ongewenste elementen buiten te houden.
„Wat mot je?", snauwde hij.
„Hoe gaat het ermee?", vroeg Tom Poes vriendelijk. „Het je je pijn gedaan bij die val?"

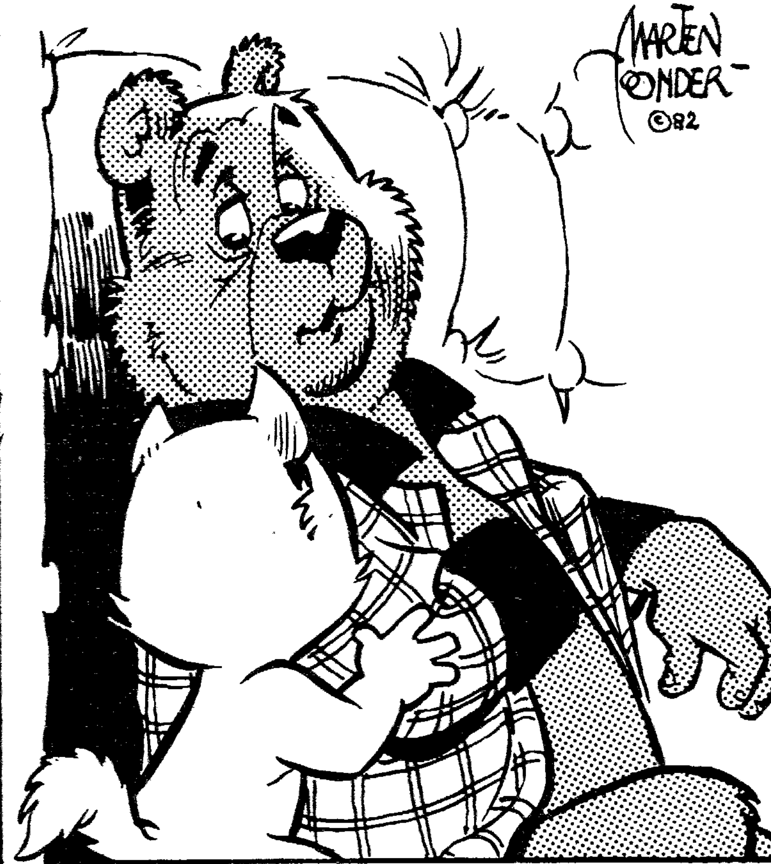
„Wat heet pijn?", vroeg de wachter. „De vulling in mijn verstandskies is gebarsten, dan kan je wel nagaan. Maar ik zal de geschuffelde vetzak die met dat gelapt heeft, de ruiten van zijn jas boenen. Als hij uit de bajes komt, is hij nog niet klaar, dat snap je".
„Ja", zei Tom Poes. „Daar was ik al bang voor. Maar aan de andere kant is die bajes ook geen lolletje. En ik weet toevallig dat geld voor hem geen rol speelt. Hij zou er vast wat voor over hebben om eruit te komen".
„Wat bedoel je?", vroeg de ander, terwijl een nadenkende rimpel zijn eenvoudige trekken ontsierde.
„Ik bedoel smartegeld", legde Tom Poes uit. „Als je nu eens een leuk bedragje kreeg, zou je de zaak dan niet kunnnen vergeten? De aanklacht intrekken, bijvoorbeeld? Uit de rechtszaak krijg je geen stuiver. Daar zal je niet rijker van worden".
Er verscheen langzaam een glimlach om de pijnlijke mondhoeken van de parkwachter.
„Smartegeld", herhaalde hij. „Daar zeg je wat. Als het nu genoeg is om de kiespijn te vergeten, dan vergeet ik alles".

700 F

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

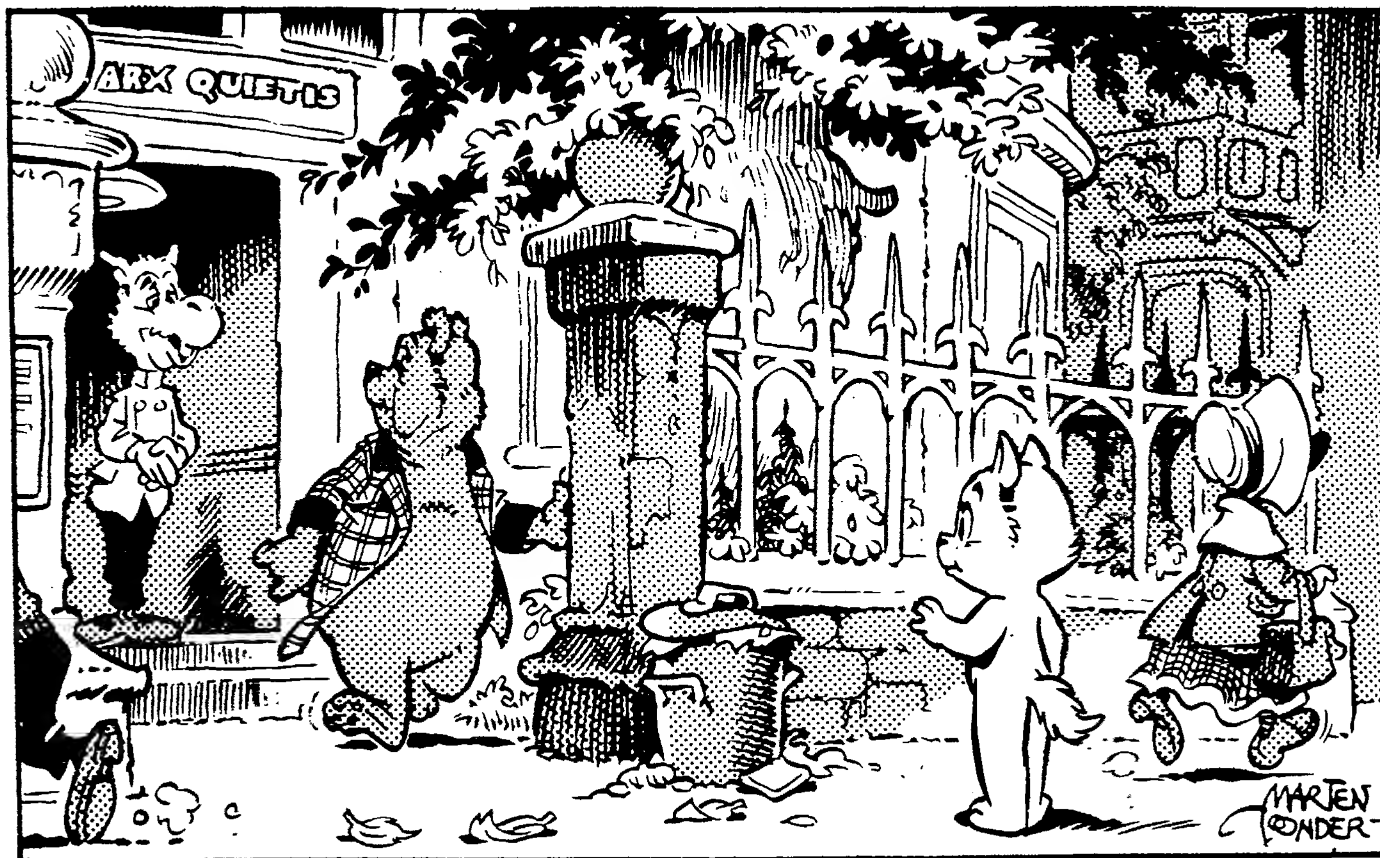

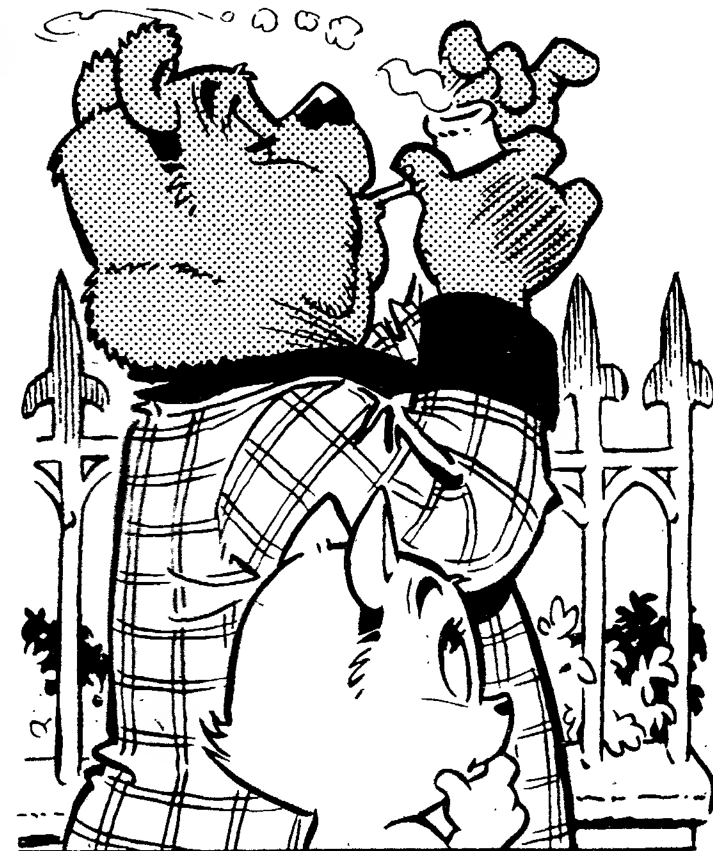
Die middag zat heer Bommel in zijn gecapitonneerd kamertje moedeloos door het onbreekbare venster naar buiten te kijken, toen hij bezoek kreeg van Tom Poes.
"Hoe gaat het ermee?" vroeg die deelnemend.
"Slecht", zei heer Ollie. Héél slecht. Morgen is er een rechtszaak en heer Zielknijper en heer Woordkramer zullen er voor zorgen, dat ik ter beschikking gesteld word. Weet je wat dat betekent? Dat betekent dat ik de rest van mijn jonge leven in deze gesloten afdeling behandeld zal worden om mijn goede vader kwijt te raken, zodat ik nu vol kwaad zit, zoals de Denker zei!"
"Dat treft", zei Tom Poes. "De Denker zei ook dat macht kwaad is, net als geld. Maar macht is recht, en geld maakt recht wat krom is. Dat heeft hij allemaal gezegd".
"W-wat bedoelt hij?", vroeg heer Bommel verward.
"Dat doet er niet toe", zei Tom Poes. "Maar als u mij nu wat geld geeft, zal ik zorgen dat er recht geschiedt. Want geld is macht".
Heer Ollie trok peinzend zijn portefeuille en haalde er een handvol bankbiljetten uit.
"Daar zit wat in dat ik begrijp", mompelde hij, toen Tom Poes de deur uitliep. "Geld is dus kwaad. Wel, misschien is het kwade dat ik in mij heb, alleen maar geld, terwijl ik weet, dat geld geen rol speelt, omdat mijn goede vader dat zei. Ach ja; als ik op een goede trilling zat, zou ik misschien ook een denker zijn. Maar wat wil de jonge vriend met dat geld?"

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

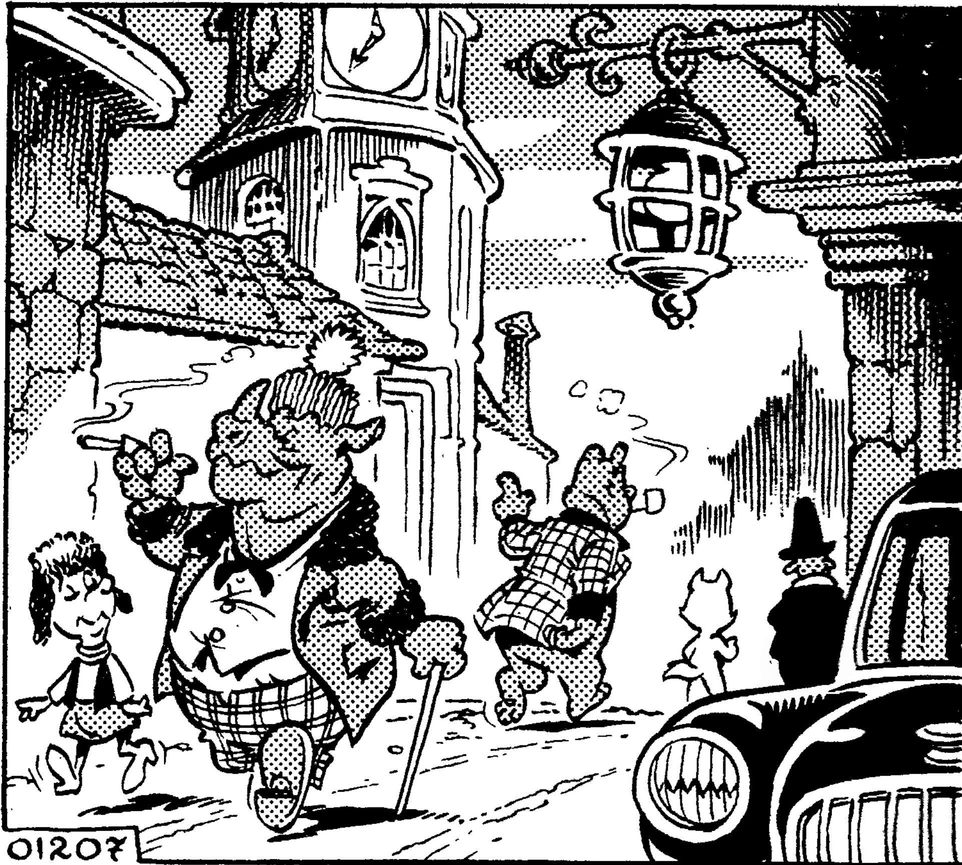

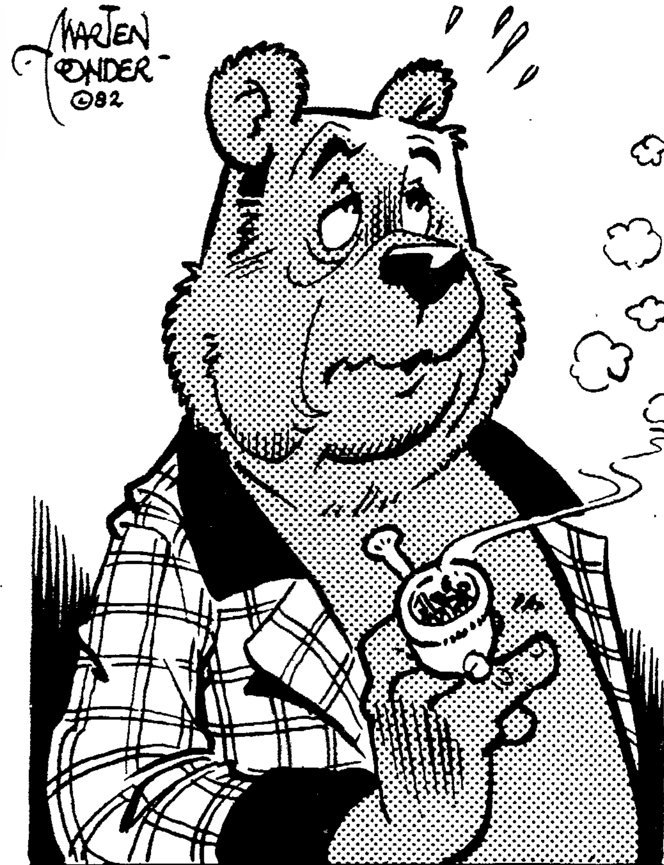
01206 De volgende morgen verscheen doctorandus Zielknijper al vroeg in het vertrekje van heer Bommel.
"Het spijt mij", sprak hij in de deuropening. "De aanklacht tegen u is ingetrokken, zodat u kunt gaan, meneer Bommel. Jammer, heel jammer. Dit was nu zo'n mooie gelegenheid om al uw moeilijkheden er voor eens en altijd uit te woelen".
"Ik heb geen moeilijkheden", zei heer Ollie. "Alleen maar geld, dat geen rol speelt, zodat ik recht kan maken wat de Denker krom gemaakt heeft. Dat ziet u nu maar weer eens. Want die ingetrokken klacht heeft iets met geld te maken; dat voel ik heel fijn aan".
Met deze woorden verliet hij de gastvrije kliniek en de zielkundige liet hem uit.
"Tot de volgende keer dan maar", sprak deze. "Het is erger met u dan u weet".
"Erger dan ik weet?", zei heer Bommel tegen Tom Poes, die hem stond op te wachten. "Ik weet veel, want ik heb diep nagedacht in mijn eenzaamheid, jonge vriend. Maar het is aardig van je, dat je me afhaalt en dat je mijn geld goed besteed hebt".

"Ik heb het gegeven aan de parkwachter...", begon Tom Poes, maar heer Ollie vervolgde zijn eigen gedachtengang.
"Diep nagedacht", herhaalde hij met klem. "Geld maakt krom wat recht is, dacht ik tussen al die kussentjes. Ik bedoel: ik ben ook een denker en als ik op een trilling zat, zou je vreemd opkijken".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

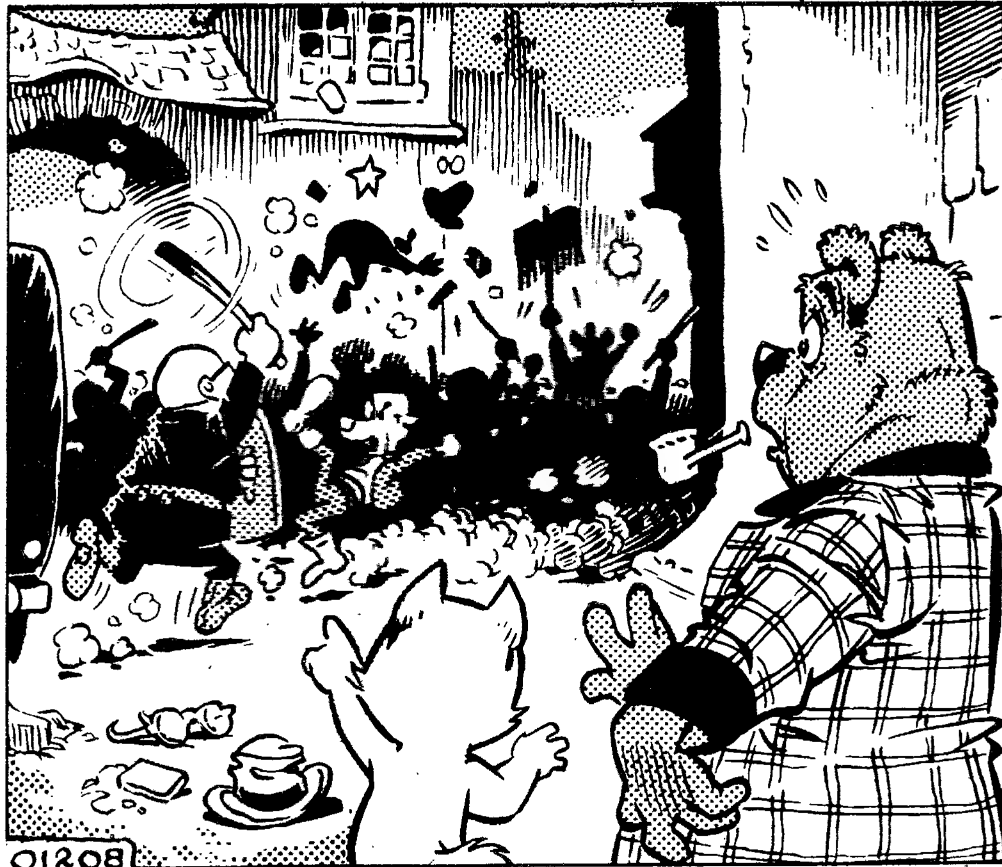

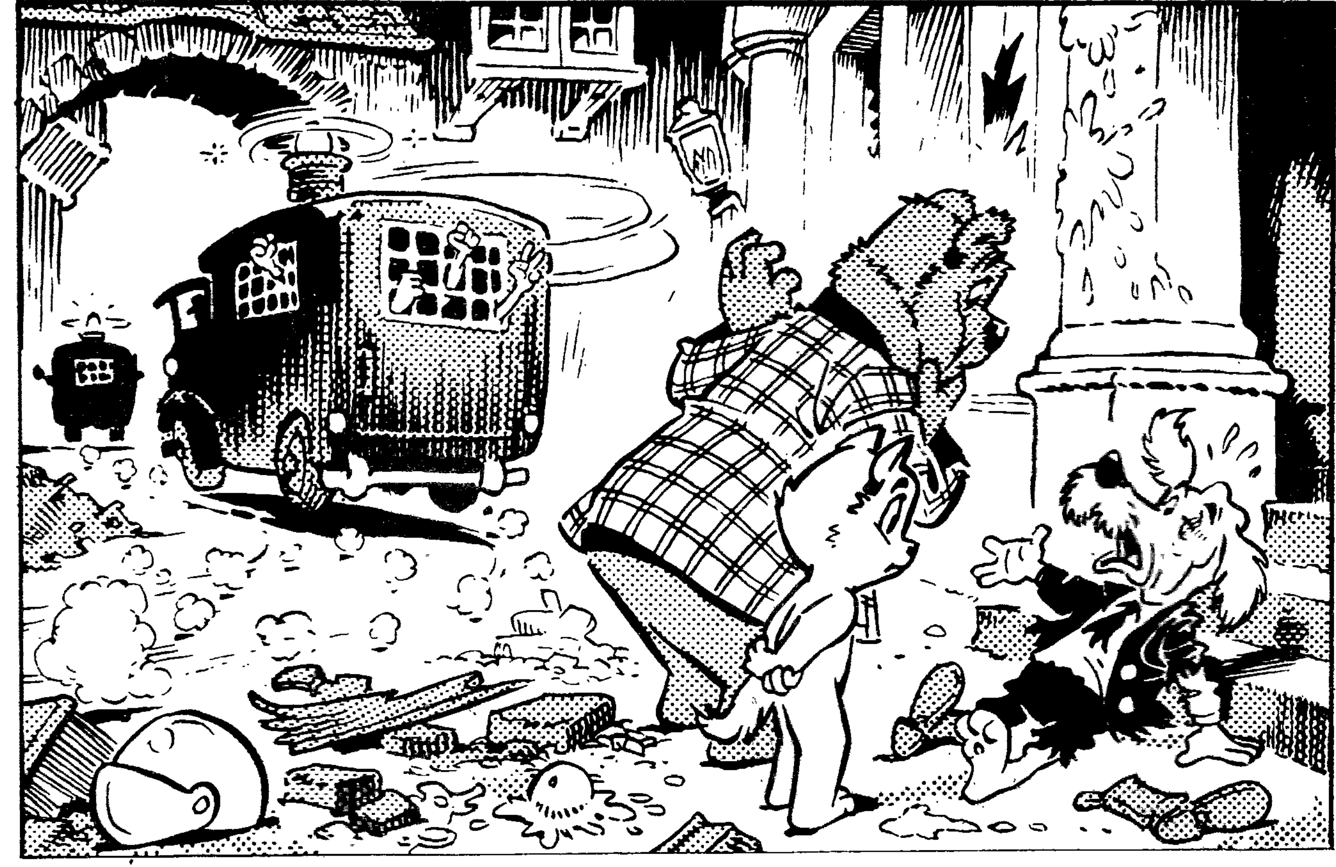
01207 „Bent u niet blij, dat u weer vrij bent?", vroeg Tom Poes, toen hij met heer Bommel naar de bushalte liep.
„Natuurlijk", gaf heer Ollie toe. „Het zitten in zo'n kapokkamertje is heel drukkend voor een heer van mijn stand, omdat de verversingen veel te wensen overlieten, en hij naar de praatjes van heer Zielknijper moet luisteren, zodat hij tot nadenken vervalt. Als geld krom is, ben ik dan wel vrij, vraag ik me zelfs af".
„Het komt allemaal van die Denker", zei Tom Poes. „U moet hem weg zien te krijgen; en dat kunt u doen..."
„Niet waar!", riep heer Bommel uit. „Hij heeft volgelingen op zijn hand, en die zouden mij kwaad doen. Want hij heeft ze vol kwaad gestopt, terwijl ze geen geld hebben om recht te maken wat krom is".
Hij hield de pas wat in terwijl er een zorgelijke rimpel over zijn voorhoofd trok.
„Eigenlijk zielig", hernam hij peinzend. „Ik ben nu wel vrij, door geld dat kwaad is. Maar wat zal er vanmiddag met die Belial gebeuren, als hij voor de rechter moet komen? Hij heeft de dokter met ongare thee gegooid, wat hij niet helpen kan omdat er geen suiker in zat en zijn moeilijkheden niet losgewoeld zijn, als je begrijpt wat ik bedoel".
Hij zweeg verrast, want op dat moment begon de grond te dreunen, en om een straathoek verscheen een groepje agenten.
„Naar het gerechtshof!", riep brigadier Snuf, die leidinggevend voorop draafde. „Daar is een relletje. Ze zijn de rechtzaal binnengedrongen. Ram er op!"

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01208 Heer Ollie keek de voortsnellende politiebeambten ontsteld na; toen keerde hij zich om en begon hen te volgen.
"Wat gaat u doen?", vroeg Tom Poes. "Het is gewoon een vechtpartijtje. Ze willen die Belial vrij hebben, hoort u wel?"

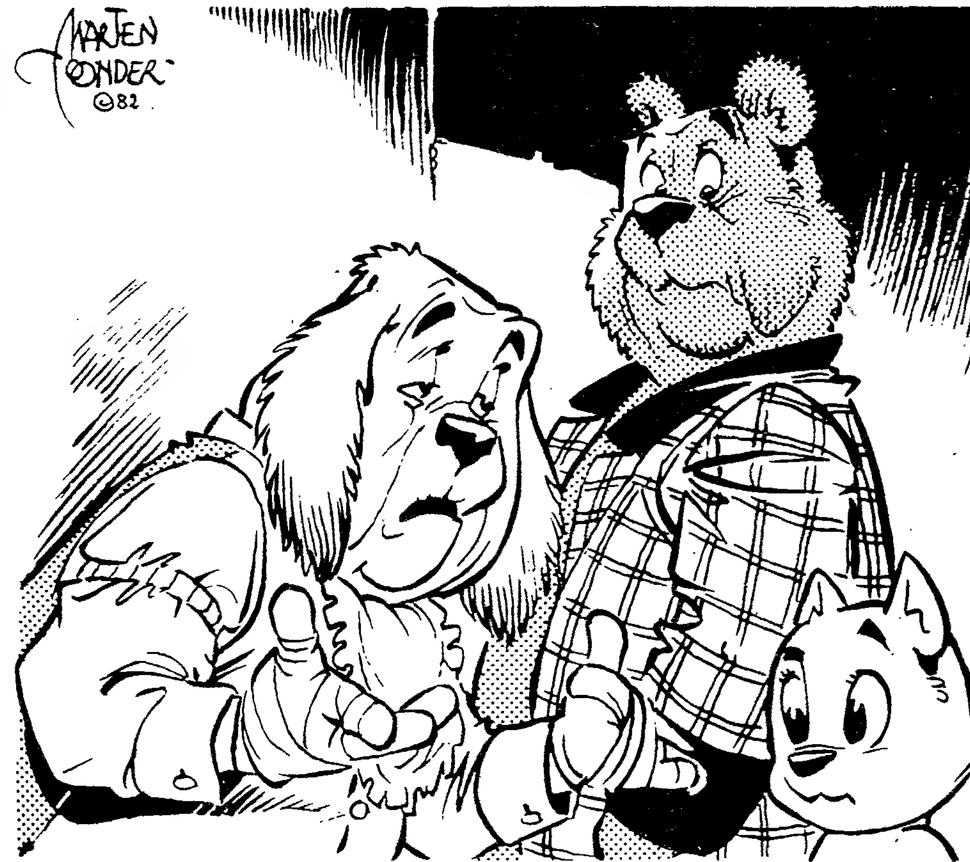
Heer Bommel antwoordde niet. Hij keek vol ontzetting naar het stuitende toneeltje dat zich voor het gerechtsgebouw afspeelde, en wrong de handen.
"Hoe vreselijk is dit alles", mompelde hij. "Daar heb je het nu al. Z-zouden ze bezig zijn de leugens er uit te gooien? Had ik nu maar... Ik had eigenlijk... Ach, was ik maar een denker! Hoe moet dit aflopen?"

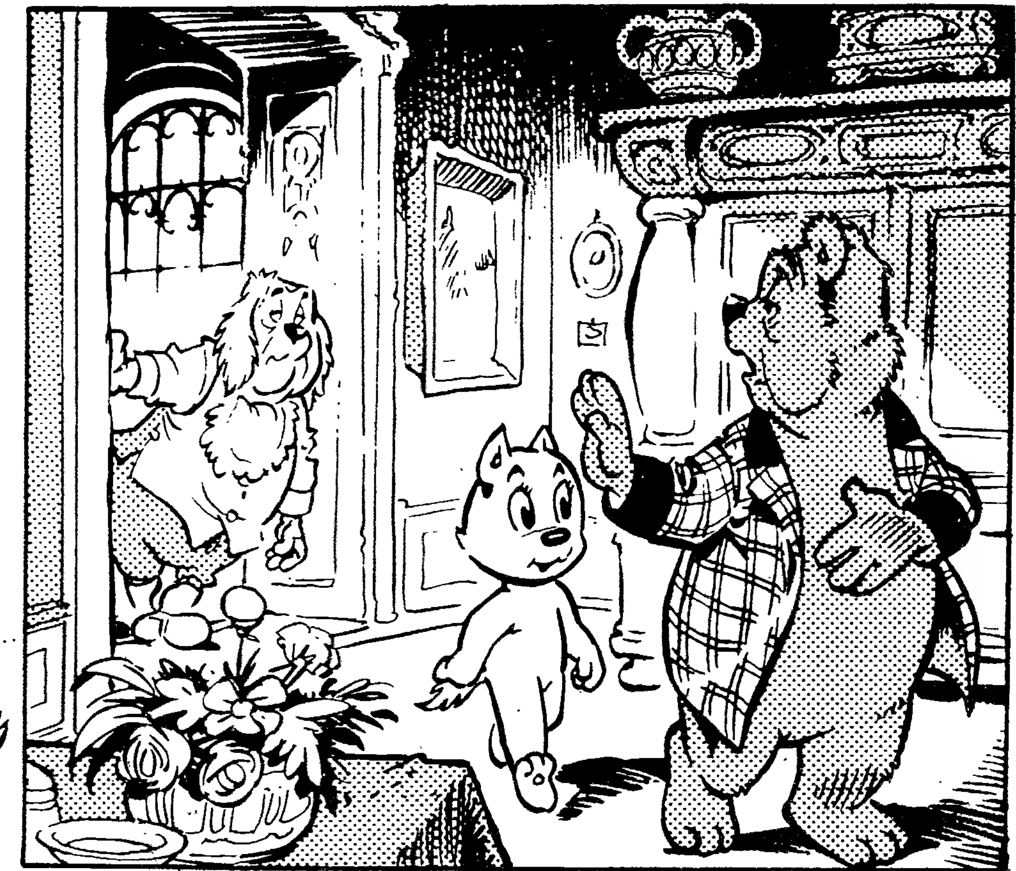
Het geschreeuw overstemde zijn geprevel, en Tom Poes hoorde alleen de laatste woorden.
"Heel gewoon!", riep hij. "De politie zal ze inrekenen. Het recht zal zijn loop wel hebben. Dat gebeurt altijd in Rommeldam".
Hij had gelijk; er verschenen enige overvalwagens, en al spoedig was het plein ontruimd, zodat het weer vredig in het zonlicht lag. Slechts enig puin en overrijpe vruchten duidden op de onlusten die er gewoed hadden, en toen ze het paleis van justitie naderden werden ze ook brigadier Snuf gewaar, die verslagen de ingang van het gerechtshof bewaakte.
"Niks", sprak deze desgevraagd. "Hebben de belhamels te pakken. Recht heeft z'n loop".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01209 Toen heer Bommel en Tom Poes die middag Bommelstein bereikten werd de deur opengedaan door de bediende Joost, die er onverzorgd uitzag.

„Welkon thuis, heer Olivier", sprak hij met doffe stem. „Ik hoop, dat u lekker uitgerust bent. Het waren moeilijke dagen, met uw welnemen".

„Heel moeilijk", gaf heer Bommel toe. „Opgesloten in een vermuft kamertje vol gepraat en gedachten, terwijl ik daarna oog in oog met een oproer stond".

„Heel betreurenswaardig", hernam Joost. „Want ik heb de muren gereinigd. Ze zijn weer schoon. Ik heb ze bewerkt met schuurpapier. Daarna heb ik met rauwe vingers de rommel opgeruimd, die de ruithersteller had gemaakt. En nu voel ik mij een weinig ontregeld".

Heer Ollies vermoeidheid maakte plaats voor ontstemming.

„Wat bedoel je?" vroeg hij.

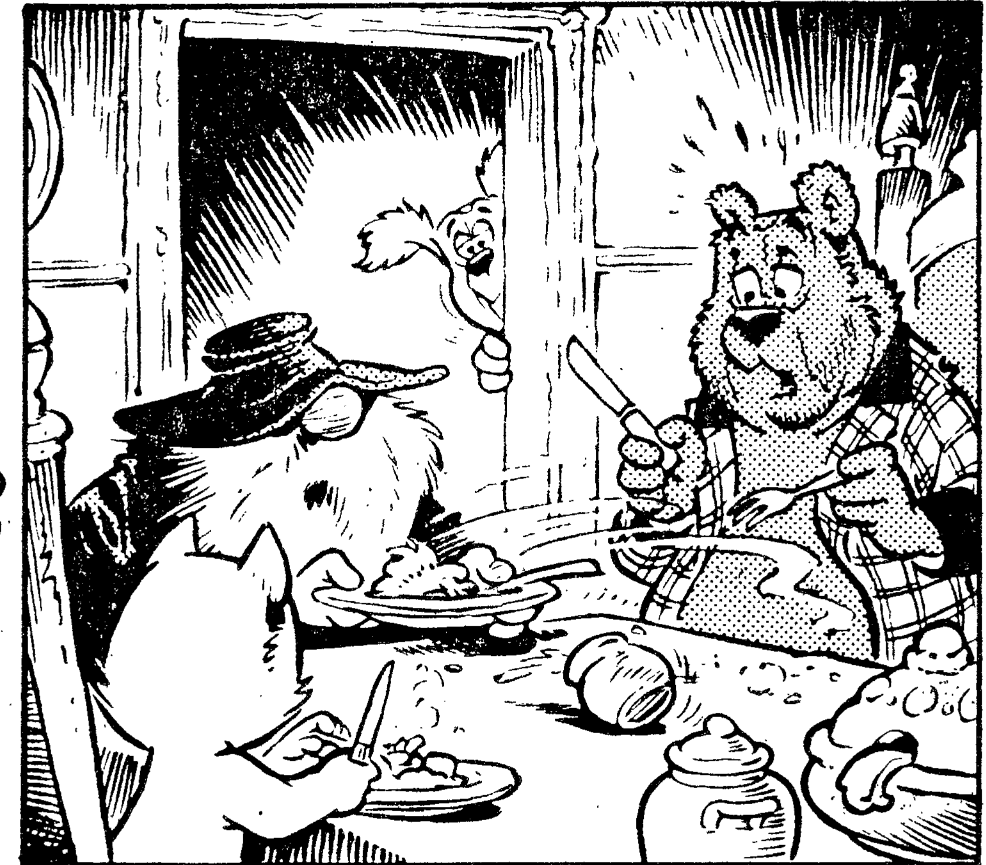
„Dit", zei de bediende, zijn verbonden handen opstekend. „Het is vriendelijk van u, dat u zo goed bent om tegen etenstijd thuis te komen. Maar ik voor mij zie geen kans om met ontwrichte vingers een voedzame maaltijd te bereiden. Om de waarheid te zeggen, nadat ik de leugens uit mijn persoon heb verwijderd, als ik zo..."

„Goed, Joost. Goed", onderbrak heer Bommel, terwijl hij zijn kamer binnenliep. „Maak dan maar een blikje open, of zo. Ik heb geen trek. Mijn innerlijk is toch al aangetast door de vreselijke tonelen, die ik gesmaakt heb, zodat ik niets lust. En over leugens wil ik niets meer horen, als je begrijpt wat ik bedoel".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

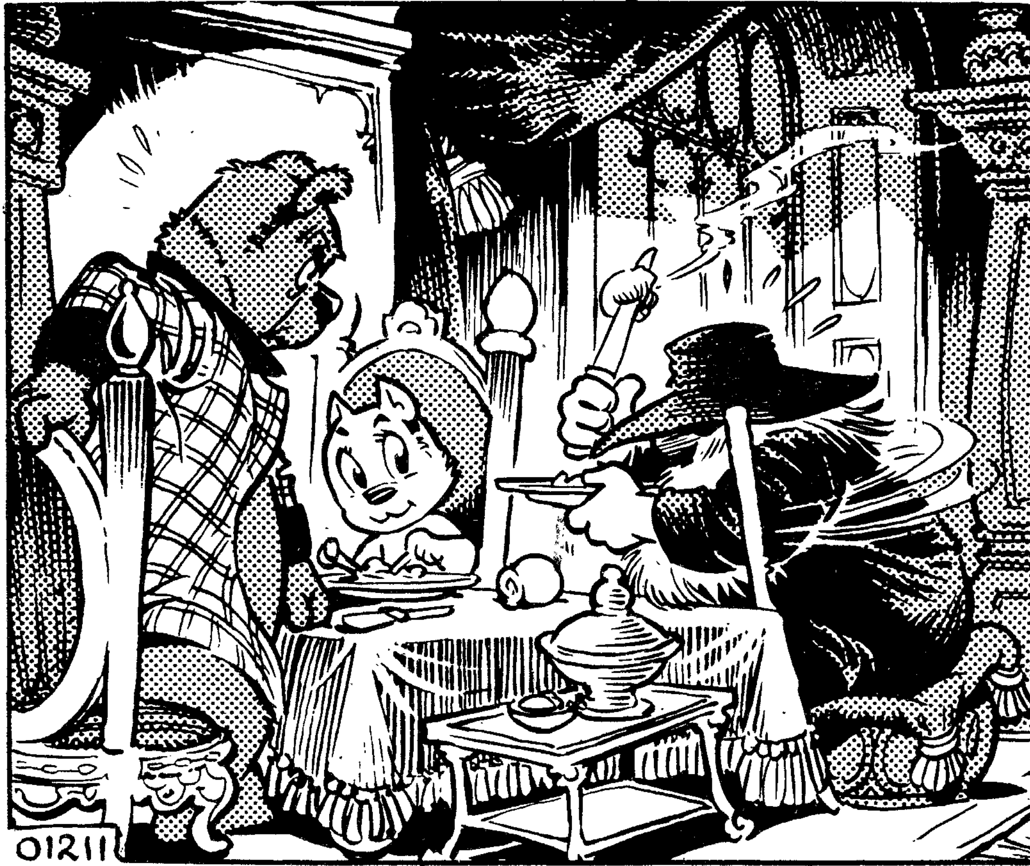

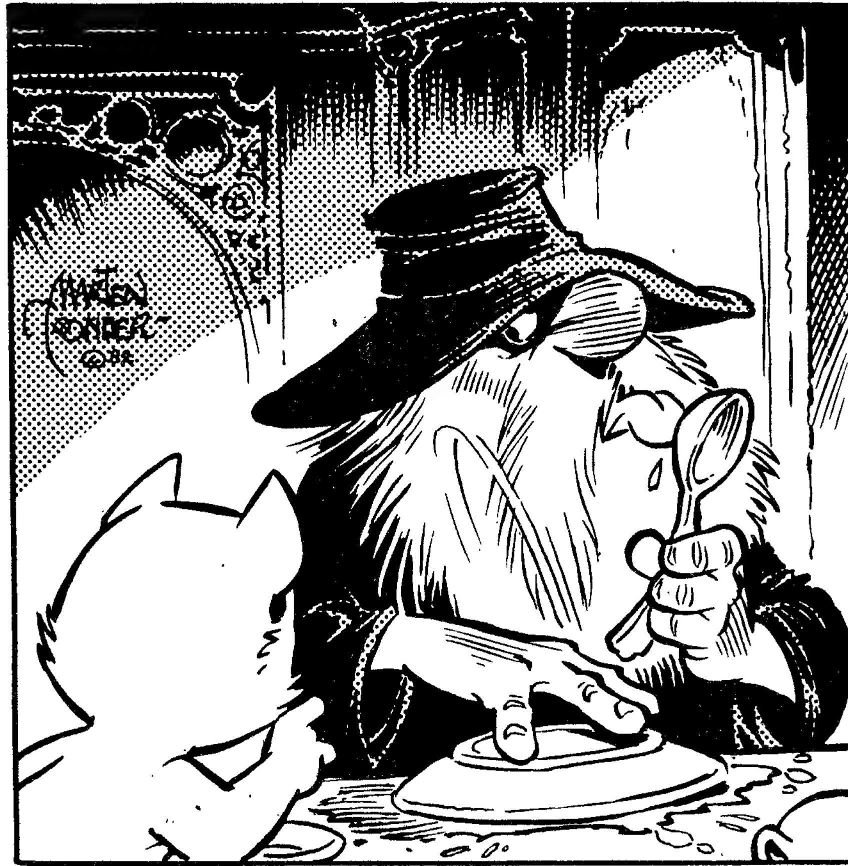

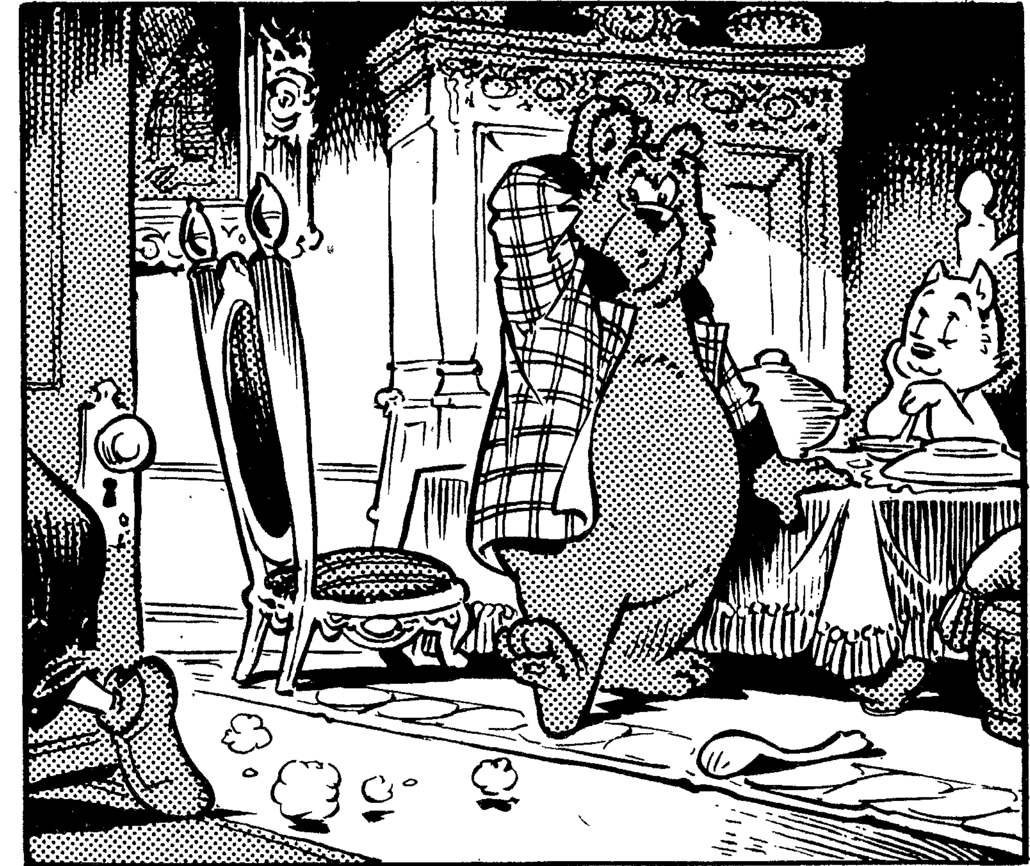
01210 De maaltijd die Joost na enige tijd op tafel zette, was inderdaad van grote eenvoud. Maar hij was warm, en dat was prettig omdat de avonden al weer fris begonnen te worden.
Voordat heer Ollie de eerste hap echter naar zijn mond had kunnen brengen, kondigde de knecht het bezoek van de Denker aan.
„Ik heb belet!", riep heer Bommel uit. „Mijn hoofd staat helemaal niet naar iemand, die met zijn gedenk oproer heeft gemaakt, zodat ik helemaal leeg ben van binnen. Zeg maar, dat ik er niet ben".
Joost kreeg geen tijd deze boodschap over te brengen, want reeds betrad Krummknikker Kop het vertrek.
„Je bent er niet, hè?", kraste hij. „Dat komt omdat je zo vol leugens zit, dat je zelf een leugen bent. En als je daar de leugens uitgooit blijft er niets over. Maar ik wil graag een hapje meeëten".
Hij schikte gezellig aan, en vervolgde: „Als het eten niet bij de denker komt, komt de denker bij het eten. Ik ben ook leeg van binnen, want er zijn vandaag geen jongeren verschenen."
"Geen wonder," zei heer Ollie boos. „Die jongeren van u hadden het te druk met vechten tegen de politie. Maar gelukkig zijn ze allemaal ingerekend."
„Het zijn helden," verklaarde de heer Kop. „Vechten tegen onderdrukkers is heldendom."
En met deze woorden trok hij het bord van zijn gastheer naar zich toe.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

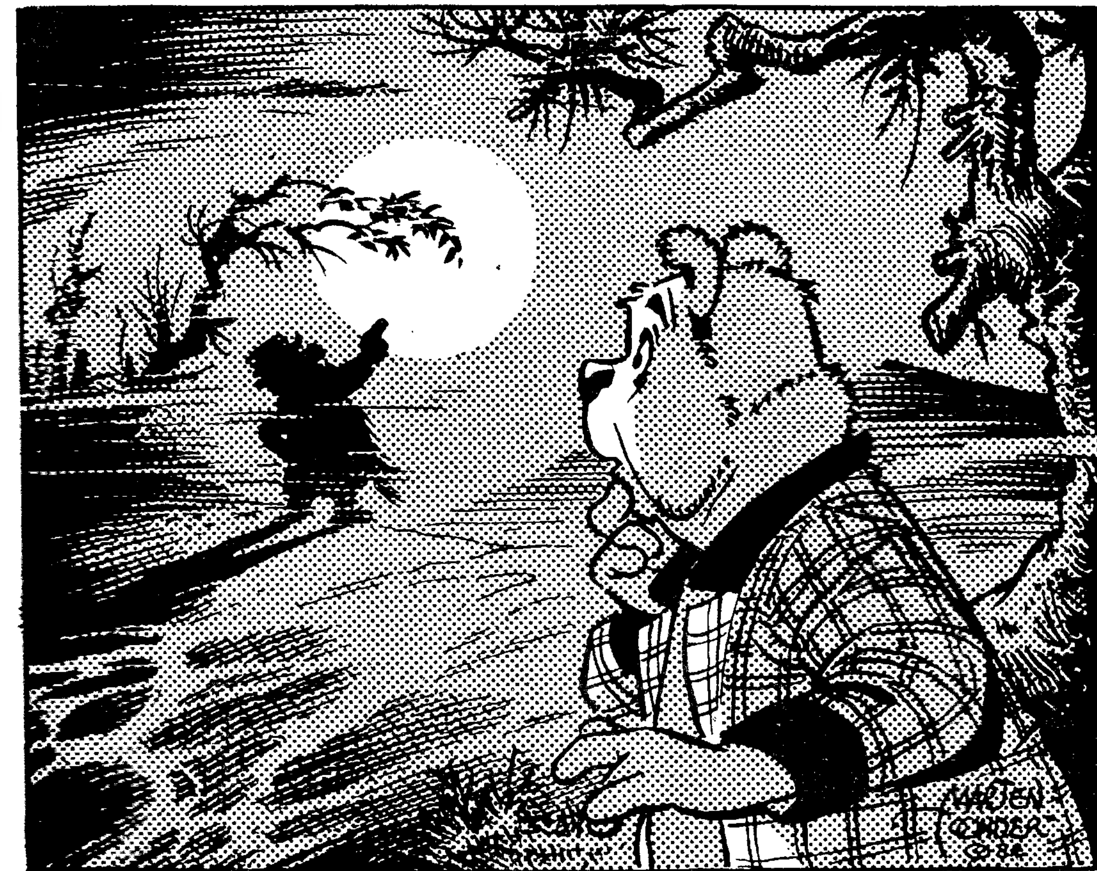
01211 Heer Bommel rees overeind en keek vol afschuw naar zijn gast, die het zich goed liet smaken.
"Dit neem ik niet" sprak hij dreigend. "Brigadier Snuf heeft zo'n klap op zijn oog gehad, dat hij niet kon lopen! Als u hem gezien had zou u niet zeggen dat vechten tegen de politie heldendom is, terwijl u met een volle mond mijn eten opeet. De politie heeft handen vol werk om die lummels eronder te houden".
"Helden, die politie", verklaarde Krummknikker, zijn geledigd bord neerzettend. "Het onderdrukken van oproerlingen is heldendom".
"Je kletst maar wat", zei Tom Poes.
"Ik zeg wat ik geleerd heb" zei de Denker berispend, terwijl hij zijn lepel aflikte. "Dat is erfelijk bepaald. Zo goed als jouw witte haren aangeleerd gedrag zijn. Bedankt voor de hap; er was niets aan, maar hij vult de maag".
Zo sprekende pakte hij zijn staf en verliet het vertrek.
"D-dit kan ik niet nemen", mompelde heer Ollie verslagen. "Ik kan hem niet volgen, bedoel ik. Zou dat komen door de trilling waar hij meestal op zit? Hij is een Diepe Denker, als je begrijpt wat ik bedoel".
"Bodemloos", zei Tom Poes. "Hij is gevaarlijk, en u moet zo gauw mogelijk van hem af".
"J-ja", gaf heer Bommel aarzelend toe. "Maar hoe moet dat? Zo'n diep iemand kan men toch niet zo maar wegsturen? Ach, ik wou dat ik ook een Denker was geworden. Als ik geweten had dat er een trilling in mijn heuvel zat, had ik het ver kunnen brengen, zeg nu zelf".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01212 Er viel heel wat te praten, en daarom was het al laat, toen Tom Poes afscheid nam.
„Als u die zwerver niet weg kan sturen, weet ik er wel wat op", zei die. „We kunnen het door de overheid laten doen".
Heer Ollie keek hem peinzend na, en omdat het een mooie avond was besloot hij nog een eindje om te lopen, voordat hij ging slapen.
„Nee ik kan hem niet wegsturen", sprak hij tot zichzelf. „Want hoe meer ik over alles nadenk, hoe meer ik het met de Denker eens ben terwijl ik er niets van begrijp, zodat het hoofd me omloopt. Maar dat soort dingen heeft men als heer. Gewone lieden hebben er niet zo'n last van, want die leven oppervlakkiger".
Op dat moment werd hij zich bewust van een stem, die niet ver vandaar door de stille natuur neuzelde. Hij keek verrast om en toen zag hij in het licht van de maan een eenzame figuur tussen de kronkelende nevels staan.
"Multiplikaatsjn", hoorde hij hem zeggen. „Dat is een versnellern der massa. Het handelt zich ja om ener krachtdadiger dinamiek en dat geeft anderingen in dezer massa. Vral wanneer der snelligheid des lichtes benaderd worden is".
Er viel een stilte en heer Bommel bleef aarzelend staan. „Zou hij gevaarlijk zijn?", vroeg hij zich af. „Dat is vast iemand die uit de gesloten inrichting ontsnapt is".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01213 Heer Bommel naderde omzichtig de gestalte die daar tegen de bleke maan stond te praten.
„Het is de professor!", riep hij uit, toen deze verschrikt omkeek. „Wat doet u daar?"
„Ik vertob mij", zei de geleerde met doffe stem. „Een verzwalkter wetenschapper stelde, dat een maal een twee en een kwarts geeft. Dat laat mij niet in der rust".
„Maar 1 keer 1 is toch 1?", vroeg heer Ollie verbaasd. „Dat heb ik op school geleerd en dus is het zo".
„Praw", hernam de heer Prlwytzkofsky. „Het was ener antiloog en hij is niet zo ekel als hij toescheen wanneer u der Leo-formule der geleerde Eensteen toepast. En der Pieps zegt dat dezer Denkr een nieuwer leer verkondt. Als wetenschapper moet ik op der hoogte blijven, verstaat u?"
„Niet helemaal", mompelde heer Bommel, terwijl hij peinzend met de hoogleraar opliep. „Als heer zijnde pas ik nooit formules toe".
„Het is vreesbaar", klaagde de ander. „Ach, kon ik nu maar dezer probleem aan der kompjoetr voorleggen. Er zitten immer nog vele leugens in der wetenschap, hoe ik ook mijn bestes doe".
„In mij ook", gaf heer Ollie zuchtend toe. „Daarom kan ik die Denker niet zo maar wegsturen, wat ik wel zou kunnen doen als hij niet zo diep was, zodat ik begreep wat hij bedoelt".
Zo pratende waren de beide heren op een bankje gaan zitten dat daar voor het uitzicht was neergezet. Het geluid van hun stemmen klonk bedrukt door de stille nachtlucht en trok de opmerkzaamheid van commissaris Bas, die een wandeling door de natuur maakte omdat hij last had van slapeloosheid.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

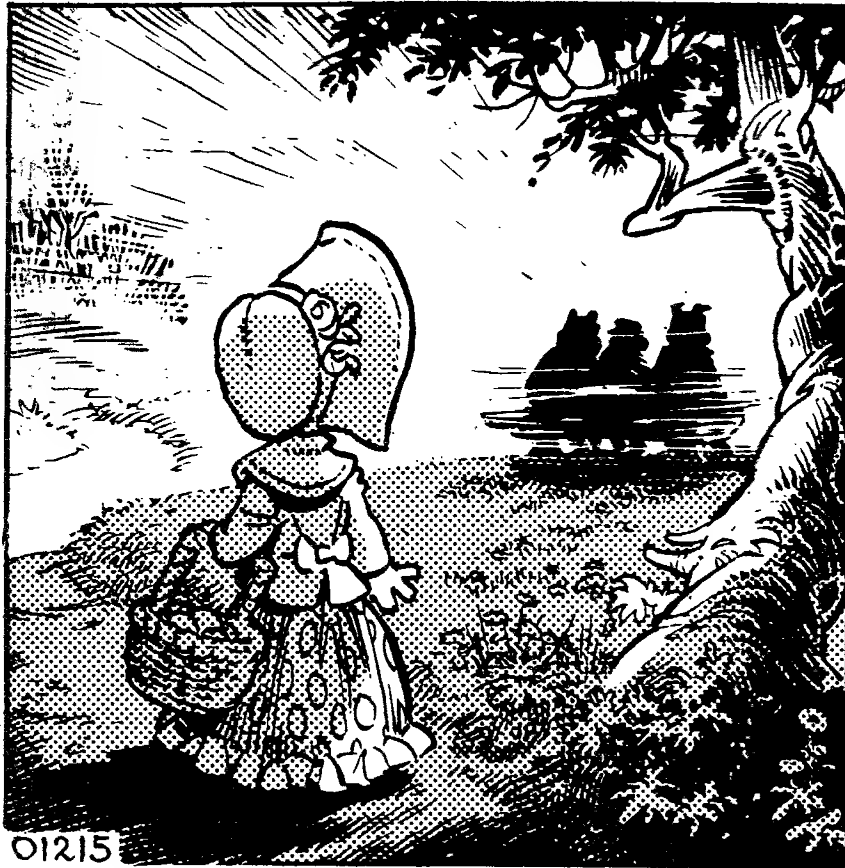

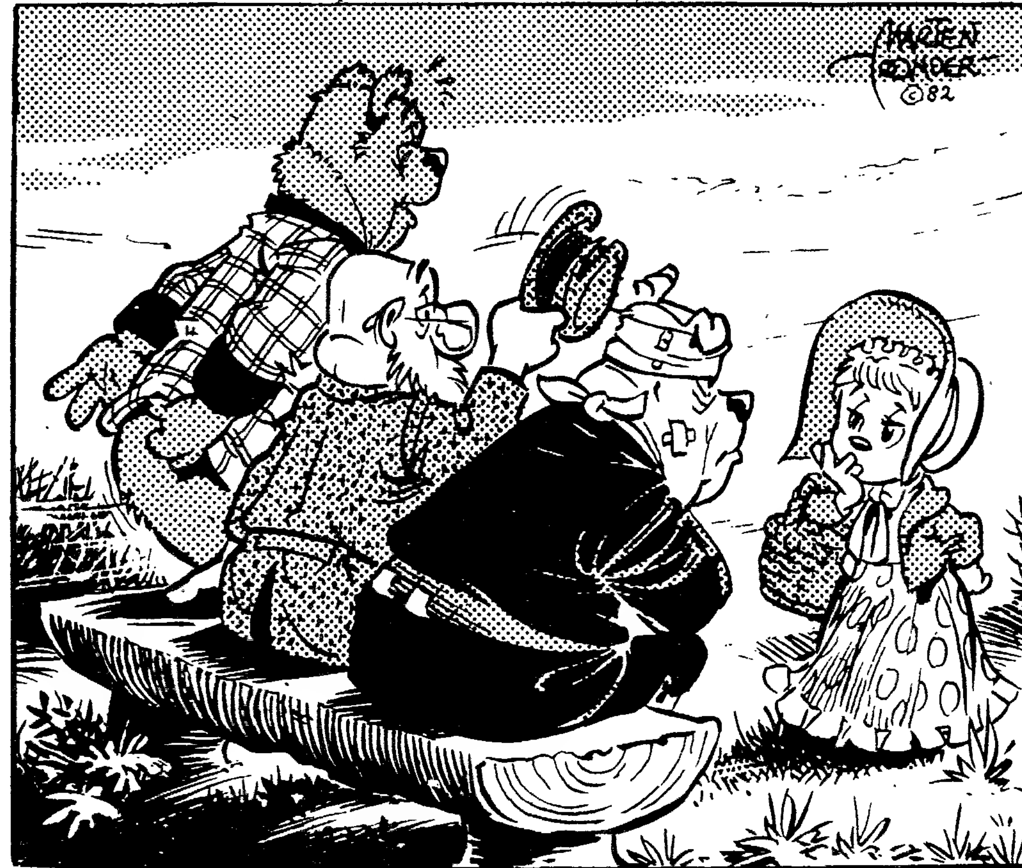

01214 Het gesprek van heer Bommel en professor Prlwytzkofsky werd onderbroken door de politiechef, die sloffend de heuvel opkwam.
„Heer Bas!", riep heer Ollie uit. „W-wat is er gebeurd? Bent u gewond?"
„Een opstandje in het huis van bewaring", legde de commissaris uit. „Dat was overvol, na de vechtpartij voor het gerechtsgebouw, en dan krijg je natuurlijk moeilijkheden. Die zijn neergeslagen, maar vraag niet hoe. De burgemeester heeft een commissie benoemd om de klachten in de gevangenis te onderzoeken".
Hij zuchtte en ging naast de anderen op het bankje zitten.
„Het komt allemaal van die oude zwerver op jouw heuvel, Bommel", gromde hij. „Dat is een ophitser".
„Het is ener antiloog", verbeterde de geleerde. „Als zijner Leer richtig blijkt, zal ik mij verafscheiden moeten. Dan ga ik uiers kweken".
„Ach wat, antiloog", snauwde de commissaris. „Hij lokt rellen uit. Het gaat zo niet langer. Ik ga met vervroegd pensioen als het onderzoek van die commissie uitvalt zoals ik vrees..."
„Het is heel vreselijk", sprak heer Ollie, die enige kracht uit zijn pijp getrokken had. „En het komt allemaal van het denken op mijn heuvel, waar ikzelf had kunnen zitten in plaats van die zwerver. Een denkende heer had de aarde kunnen verbeteren! En nu dit..."
Hij zweeg en er viel een lange stilte op het bankje, slechts zo nu en dan onderbroken door gemompel.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

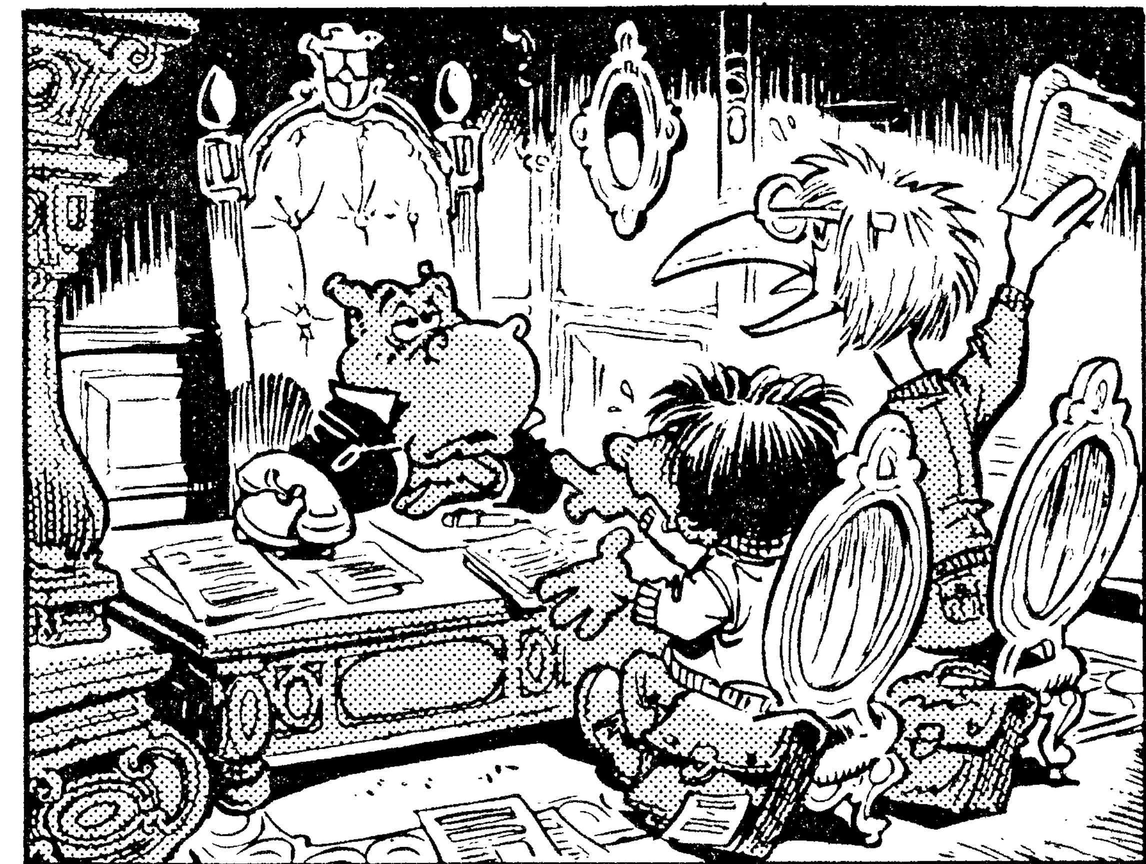
01215 Toen juffrouw Doddel de volgende morgen naar de markt ging, zag ze tot haar verbazing dat er al drie figuren van het uitzicht zaten te genieten.
„Die zijn vroeg", sprak ze tot zichzelf. „Het is natuurlijk wel mooi als de zon opkomt met al die kleuren en zo. Maar het lijkt me maar killetjes, hoor".
Ze vervolgde haar weg, maar toen ze dichterbij kwam, herkende ze een van de natuurliefhebbers, en ze haastte zich naar het bankje toe.
„Ollie!", riep ze uit. „Wat zie je eruit! Jullie allemaal trouwens. Heeft meneer Bas een ongeluk gehad? Hebben jullie al ontbeten?"
„Nee", zei de commissaris knorrig. „Ik heb wat anders aan mijn hoofd. Die commissie..."
„Het handelt zich om ener multiplicering, genadige vrouw", onderbrak de geleerde, de hoed lichtend. „Ik benodig ener micro-electroniker".
„We hadden het te druk om te ontbijten", legde heer Bommel uit. „Maar nu u het zegt. Ik zou eigelijk best... eh..."
„Ik begrijp het al", zei zijn buurvrouw. „De heren hebben zorgen en jij zit ze te helpen. Maar met een lege maag kan je niet denken. Weet je wat? Komen jullie maar mee; een gebakken eitje met spek is net waar jullie behoefte aan hebben. De kachel is nog aan, dus dat treft".
Ze hoefde niet aan te dringen, want het groepje rees oplevend overeind en volgde haar met verstijfde ledematen naar haar huisje.
„Als het niet te veel moeite is...", zei heer Ollie, die voorop liep. „Maar Joost is nog niet wakker, omdat ik niet wist, dat het al zo laat was, met al die zorgen en zo, mevrouw!"
„Zeg toch Doddeltje, mallerd!", riep zijn buurvrouw uit.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

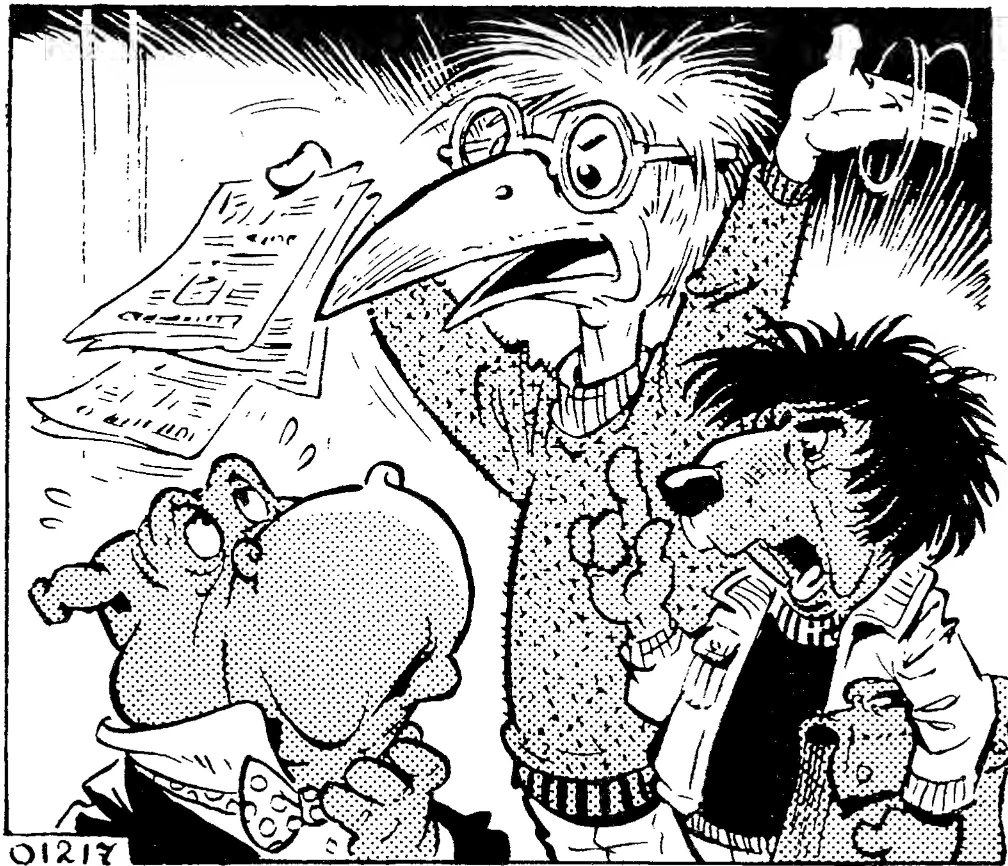

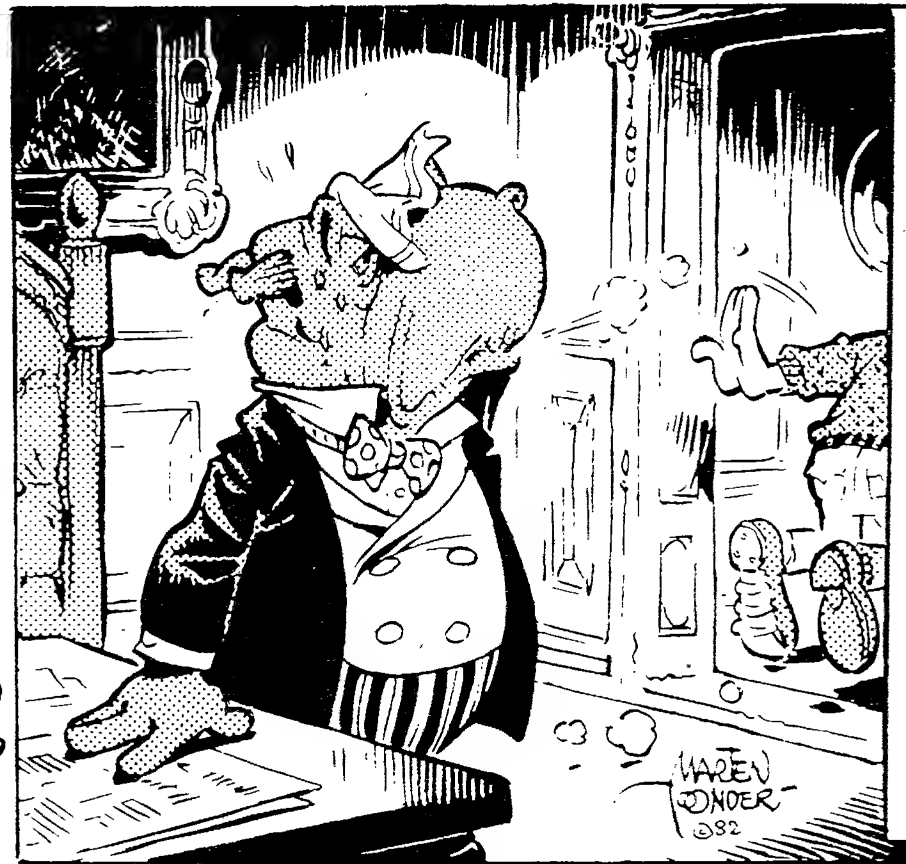
01216 Het gebakken eitje deed heer Bommel veel goed, zodat hij als eerste het huisje van zijn buurvrouw verliet.
„U bent vroeg", zei Tom Poes, die hem op zijn morgenwandeling ontmoette. „Hebt u bij juffrouw Doddel ontbeten?"
„Ja", gaf heer Ollie toe. „En nu zit ik vol nieuwe gedachten, na een slapeloze nacht. Ik voel héél duidelijk, dat ik iets moet doen, al weet ik nog niet wat. Want alle leugens zijn eruit, zodat ik alleen maar aangeleerd gedrag over heb, waarvan ik niet weet wat dat is, hoewel Doddeltje zegt dat ik alles weet, hetgeen mij te denken geeft. Daarom zou ik ook wel eens op een goeie trilling willen zitten".
„Dat kan", zei Tom Poes. „Kom maar mee, want dit moet door de overheid worden opgeknapt".

De overheid had het intussen lang niet gemakkelijk. Nauwelijks was de burgemeester achter zijn bureau gaan zitten of de commissie die hij benoemd had om de klachten in de gevangenis te onderzoeken, trad binnen.
„We hebben ons rapport klaar", verklaarde Pietjan Plooster, die de voorzitter was. „En onze conclusie is dat het huis van bewaring moet worden afgebouwd".
„Ik weet het", gaf de magistraat zuchtend toe. „Te weinig cellen, het personeel is overbelast, het toezicht..."
„Was dat het alleen maar!", riep het commissielid Ragel. „Het is erger. De temperatuur van de koffie is te lauw en de kwaliteit van het tv-beeld laat de wensen over".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01217 „Leest u zelf maar", sprak de voorzitter van de commissie tot onderzoek van het gevangeniswezen. „Het is niet zo best. De ramen zijn niet gelapt, het vlees was niet genoeg doorgebakken en de bewaker die het per ongeluk op zijn hoofd kreeg, sloeg ruwe taal uit. En nou praat ik niet eens over de halfgesmolten ijsjes en de slechte kwaliteit van de sigaretten".

„Het zijn treurige toestanden", voegde Ragel eraan toe. „We vertrouwen erop dat daar verandering in komt. Doei".

Na deze woorden verliet de commissie het vertrek en de burgemeester bleef uitgeput achter. Veel tijd om uit te blazen kreeg hij echter niet, want nauwelijks was de deur gesloten, of hij werd weer geopend door commissaris Bas. De politiechef zag er slecht uit en met de beide gevangenisbewakers die hem volgden, was het niet veel beter gesteld.

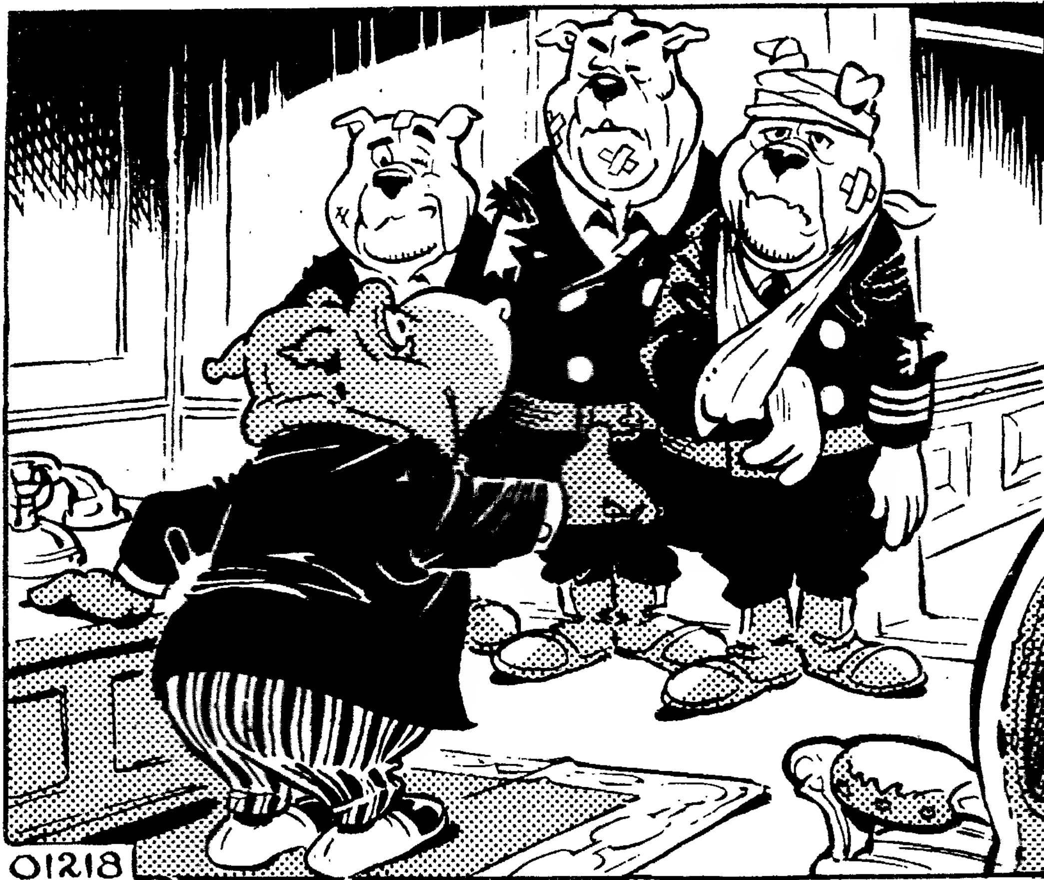
„Neem me niet kwalijk dat we zo vroeg zijn", zei de heer Bas. „Maar we zagen de commissie T.O.G. daarnet vertrekken".

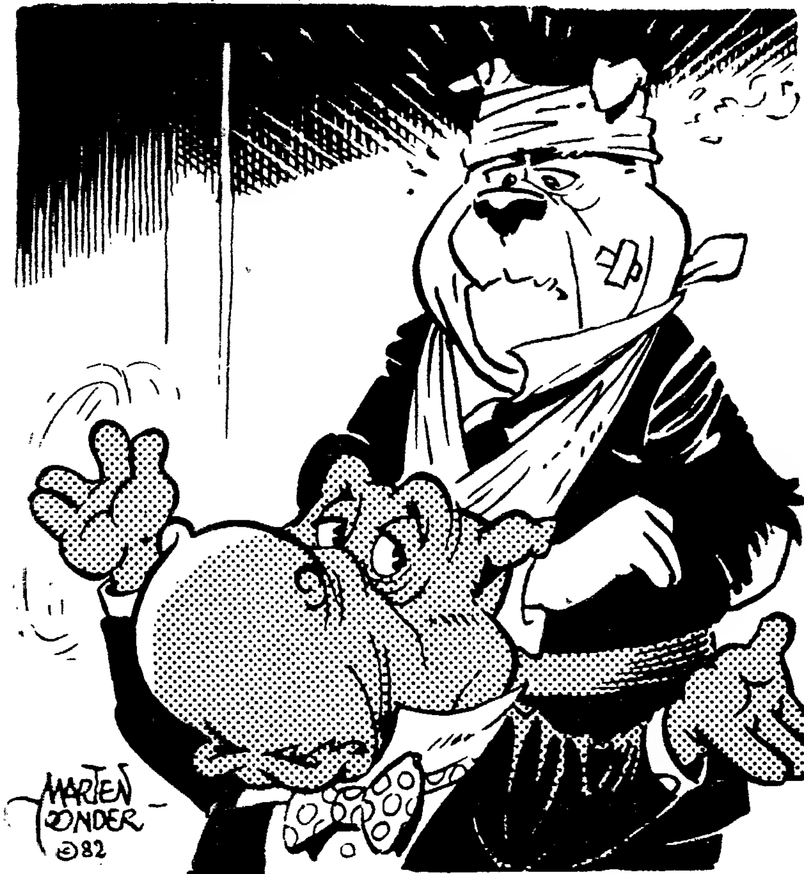
„We willen graag weten wat ze gezegd hebben", vulde de voortste bewaker aan. „Het gaat zo niet langer. Er liggen al twee collega's met kwetsuren te bed. Gaat u er wat aan doen?"

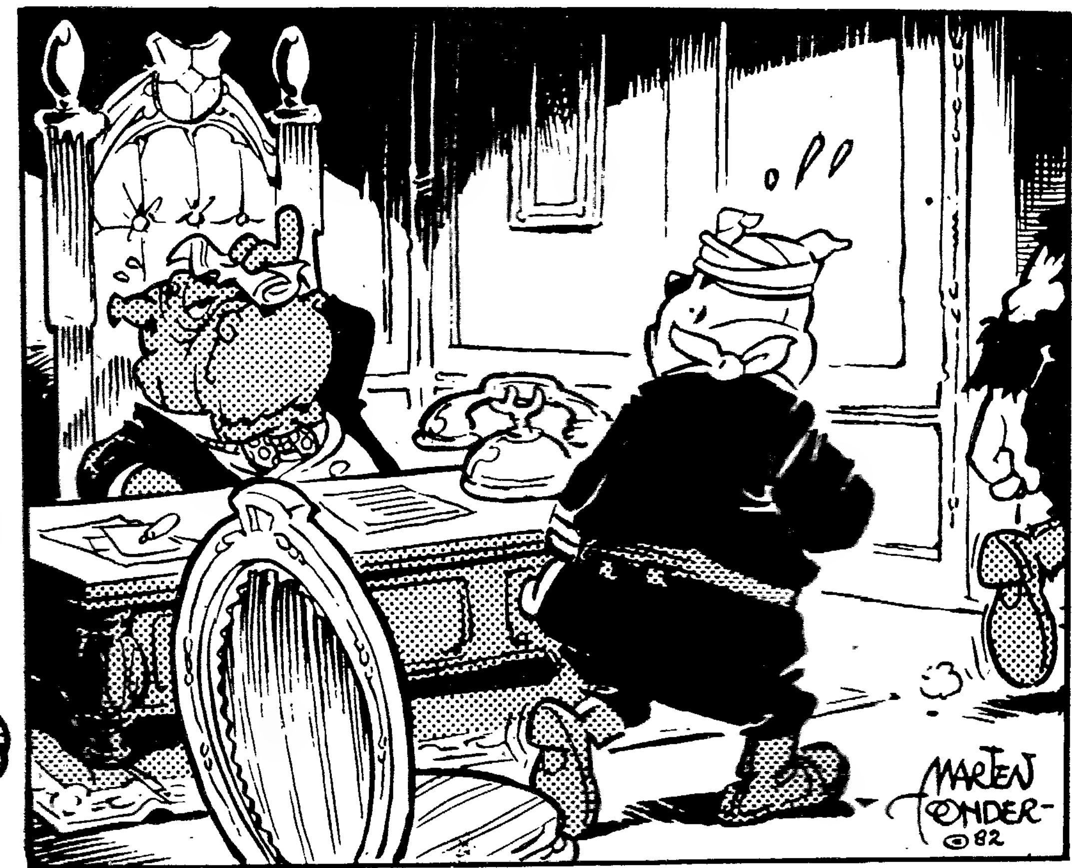
„U bent een weinig... eh... prematuur, heren", zei de magistraat. „Ik zal het rapport in studie nemen en het nauwlettend eh... reflecteren, zodat ik me op de inhoud kan bezinnen en de hangende kwesties afwegen, met het oog op een sluitende conclusie, die de zaken in het juiste daglicht stelt. Ik begrijp dat u gepresseerd bent, maar u kunt er van verzekerd zijn, dat ik er de nodige celeriteit aan zal geven".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

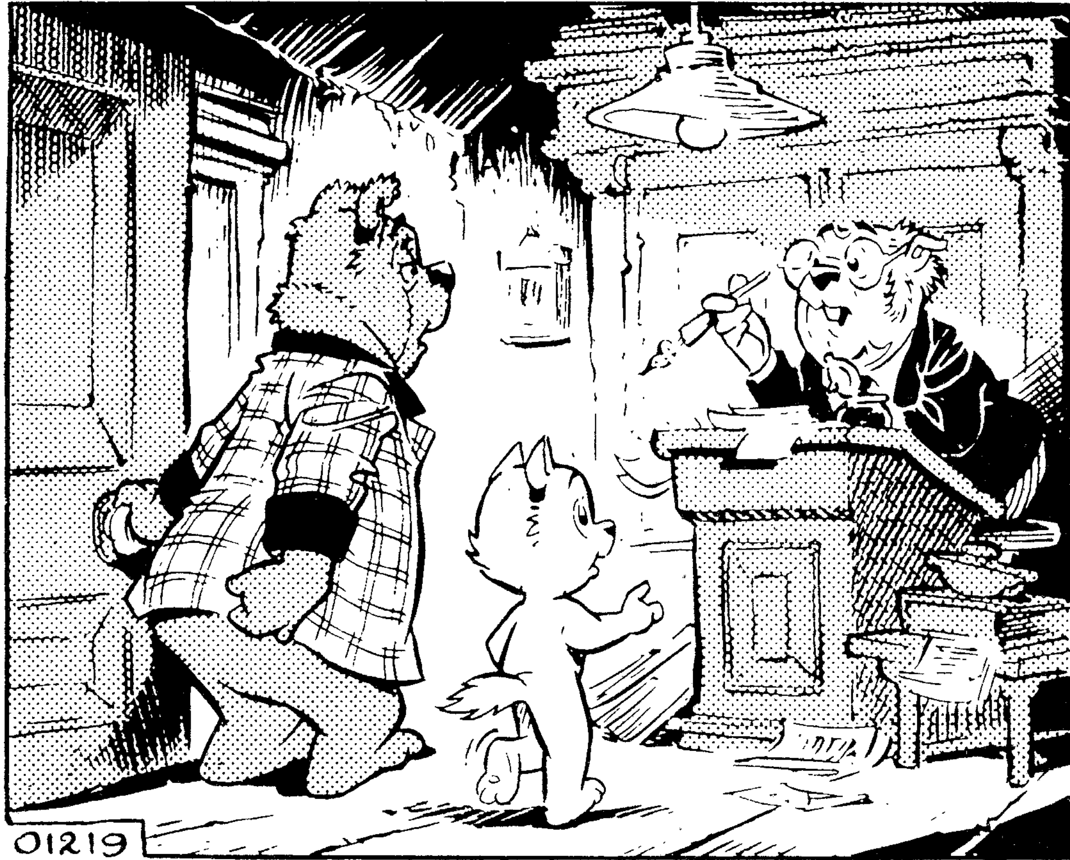

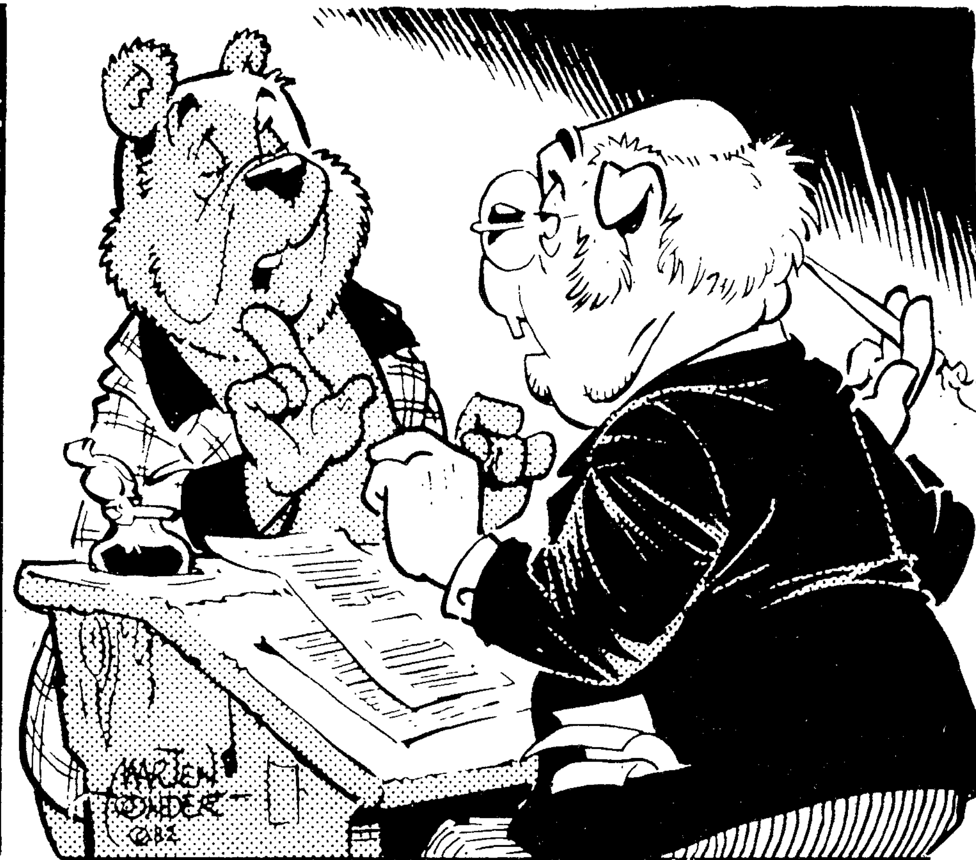

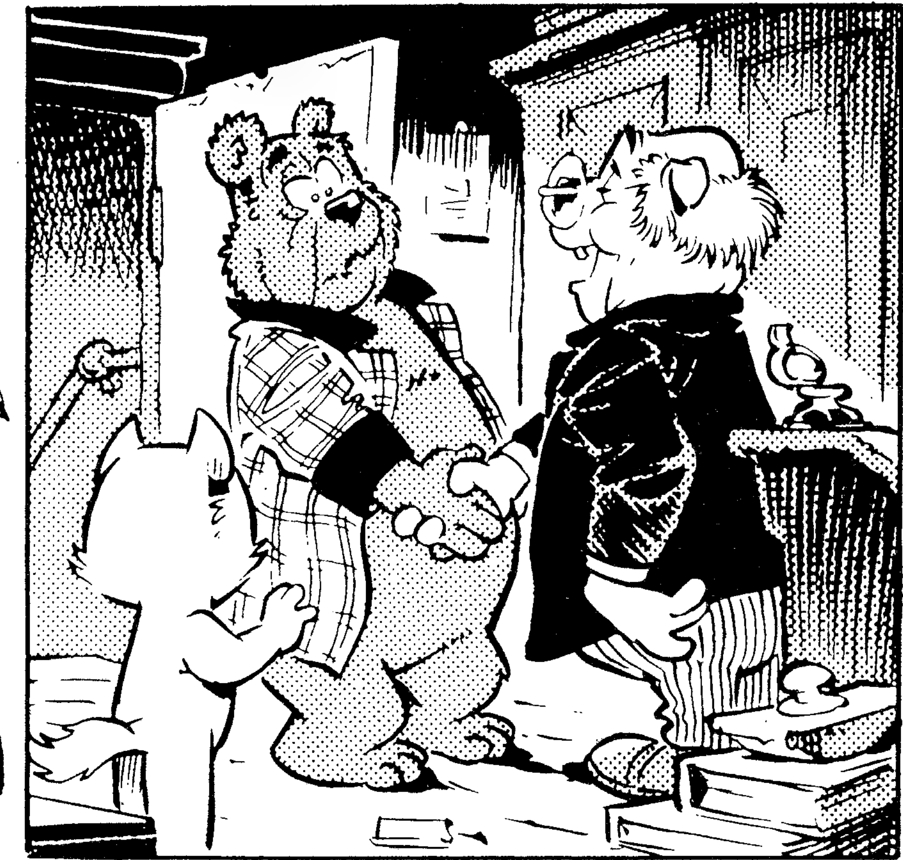
01218 Het was duidelijk dat de verklaring van de burgemeester niet iedereen bevredigde.
„Goed en wel", zei de politiechef met dunne lippen. „Maar we willen graag weten wat de commissie gezegd heeft. Met permissie".
De magistraat zuchtte diep en raapte al zijn moed te zamen.
„De commissie was niet helemaal tevreden", sprak hij moeilijk. „De toost was te slap. de spruitjes waren niet gaar en overal ligt stof op de grond. U begrijpt dat daar verandering in moet komen".
Een ogenblik hing er een drukkende stilte, die verbroken werd door een van de cipiers.
„Maar hoe staat het met onze klachten?" vroeg hij.
De heer Dickerdack keerde zich om en hief de armen op.
„Daar is de commissie niet helemaal aan toe gekomen", zei hij. „Kijk, u moet goed begrijpen, dat het lot van de gevangenen ten slotte van groot belang is in een vriendelijke samenleving. Het is onze.... jullie plicht daar alle aandacht aan te geven, dat begrijpt u wel. U kunt gaan, heren".
De bewakers verlieten het vertrek zonder goedendag te wensen en de commissaris volgde hen.
„Die plicht is mij te zwaar", sprak hij. „Ik zal vervroegd pensioen aanvragen in drievoud. Ruimte maken voor jongeren, met permissie".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01219 Tom Poes was met heer Bommel naar de stad gegaan om de ambtenaar Dorknoper op te zoeken en die keek verrast op toen hij hen zag.

„Dat is toevallig", sprak hij. „Ik was net van plan met u over een stukje land te komen praten, dat uw eigendom is".

„Ik eh...", begon heer Ollie, maar de beambte liet hem niet uitpraten.

„Het gaat om de Oerterp", hernam hij. „De grond van die heuvel is precies wat de professor zoekt, en als hij die niet kan krijgen, dreigt hij naar het buitenland te vertrekken om aldaar zijn vragen aan een bevoegde computer voor te leggen. Als u zich nu eens wat soepeler opstelde..."

„Maar dat doet hij ook", zei Tom Poes, voordat heer Ollie iets in het midden had kunnen brengen. „Hij wil de Oerterp aan de gemeente cadeau doen".

Na deze mededeling volgde er een korte stilte en toen trad heer Bommel haastig voorwaarts.

„Maar eh... ik wil denken op mijn eigen trilling", verklaarde hij. „Zonder zwervers, die misbruik maken van mijn gastvrijheid, als u begrijpt wie ik bedoel. En zonder sjips op mijn grond".

„Als u die grond aan de gemeente geeft, is het uw grond niet meer", zei de ambtenaar belerend. Hij stond op en schudde de verwarde heer warm de hand.

„Uw schenking is een verheffend staaltje van sociaal gevoel", vervolgde hij. „Bovendien zal het u in de grondbelasting schelen wegens de inkrimping van uw terrein".

„Maar ik begrijp niet...", begon heer Ollie.

„Dan moet u een poosje op die mooie trilling gaan zitten, voordat u de grond aan de gemeente geeft", zei Tom Poes. „als u eenmaal een Denker bent, komt het begrijpen vanzelf".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

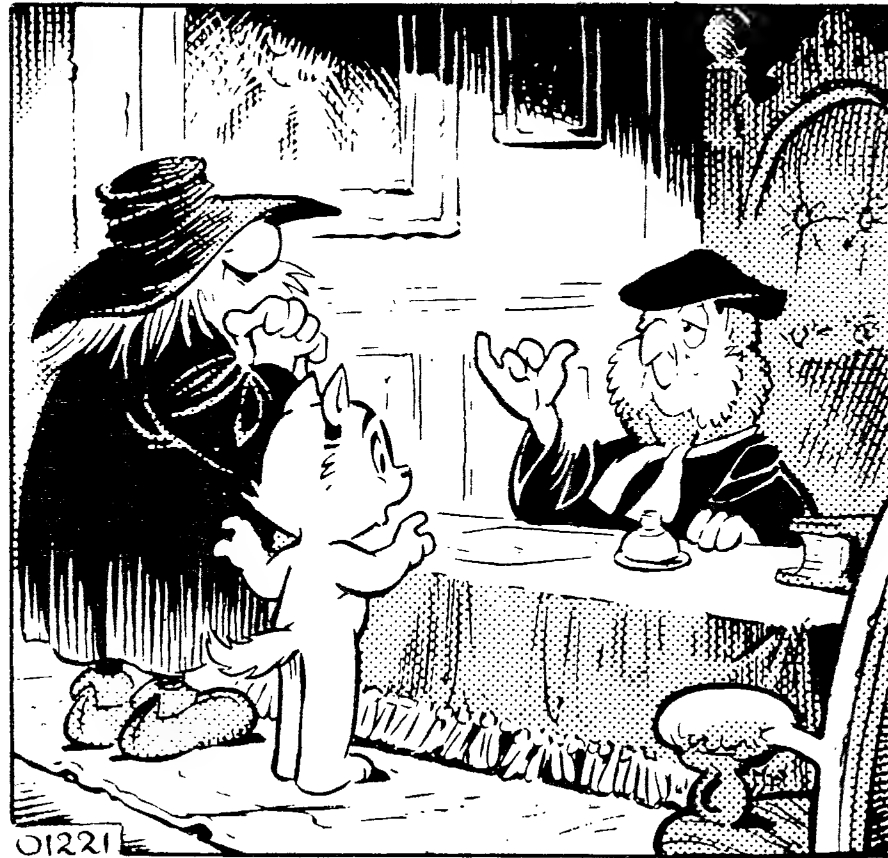

01220 - De volgende morgen zocht Tom Poes Krummknikker Kop op en hij vond de denker voor zijn tent, somber in een lege pot starend.
"Mijn leerlingen blijven weg en het voedsel ook", gromde hij. "Een lege etenspan en een hersenpan vol gedachten die ik uit wil dragen. Maar als ik ze hier uitdraag, ben ik een roepende in de woestijn".
"Geen wonder", zei Tom Poes. "Je volgelingen zitten in de cel, omdat deze stad nog niet rijp is voor jouw gedachten. Je kunt ze beter voor gaan naar een betere wereld, nu je hoofd vol is. Hier heb je niets te zoeken".
De wijsgeer woelde peinzend in zijn baard zonder antwoord te geven.
"Kom mee", drong Tom Poes aan. "Dan gaan we eens met de rechter praten. Jij kunt hem uitleggen, dat je een einde aan zijn moeilijkheden kan maken door je volgelingen voor te gaan".
"Een rechter", mompelde de grijsaard. "Een verbogen krommer. Goed, ik ga mee".
Het was waar dat rechter Warsloper moeilijkheden had. Dat kwam omdat hij zo onvoorzichtig was om wel eens in de krant te lezen dat het niet overal zo rustig was als in zijn raadkamer.

"Welke maatregel staat mij ten dienste?", vroeg hij zich zorgelijk af. "Autonome jongeren en overvolle gevangenissen gaan niet samen. En toch moet er Recht geschieden..."
Op dat moment werd hij gestoord door de bode, die bezoek aankondigde.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

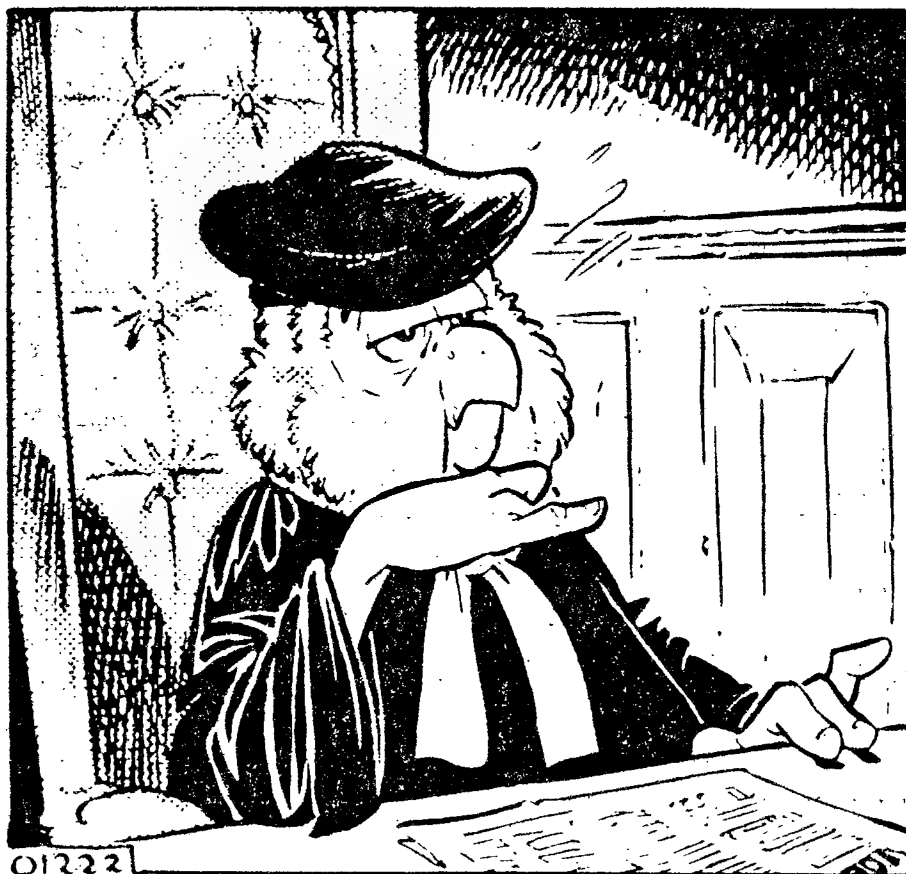

01221 Rechter Warsloper keek enigszins verbaasd toen Tom Poes en Krummknikker Kop zijn kamer binnenkwamen.
"Deze meneer weet hoe hij jongeren moet aanpakken", legde Tom Poes uit. "Hij is een Denker".

"Daar heb ik wel eens van gehoord", gaf de rechter welwillend toe. "Hoe kan men de rechtszaal binnendringende kwaadwilligen zo aanpakken, dat ze goed worden? Dat is de vraag die ik me stel, en die ik u voorleg".
"Goed worden kan niet", verklaarde de wijsgeer. "Alles wat je denkt is kwaad. Mijn volgelingen moeten goed schijnen, want men beoordeelt naar de schijn. Daarop is de wereld gebouwd en daarom heb jij die jurk aan en zit je op een hoge stoel".
"Daar zegt u wat", zei meester Warsloper verrast. "Als de verdachten goed zouden schijnen, schieten we al een eind op. Want het is beter om voor het goede te zijn dan tegen het kwade".
"Je moet oppassen", vermaande de grijsaard. Hij ging gemakkelijk zitten en stak vermanend een vinger op.
"Jouw vak is recht", vervolgde hij. "En recht is macht, even goed als de vooruitgang achteruit gaat. Wie toelaat dat een ander macht krijgt, gaat zelf ten gronde. Daarom moet je achteruit gaan en zorgen, dat machtszoekers deugdzaam lijken".
"Wat bedoelt u?", vroeg de rechtgeleerde, zich oplettend vooroverbuigend.
"Laat ze maar aan mij over", verduidelijkte de Denker. "Dan ben jij ervan af en kunnen ze mijn lege pan vullen als ik mijn volle pan over ze uitstort".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

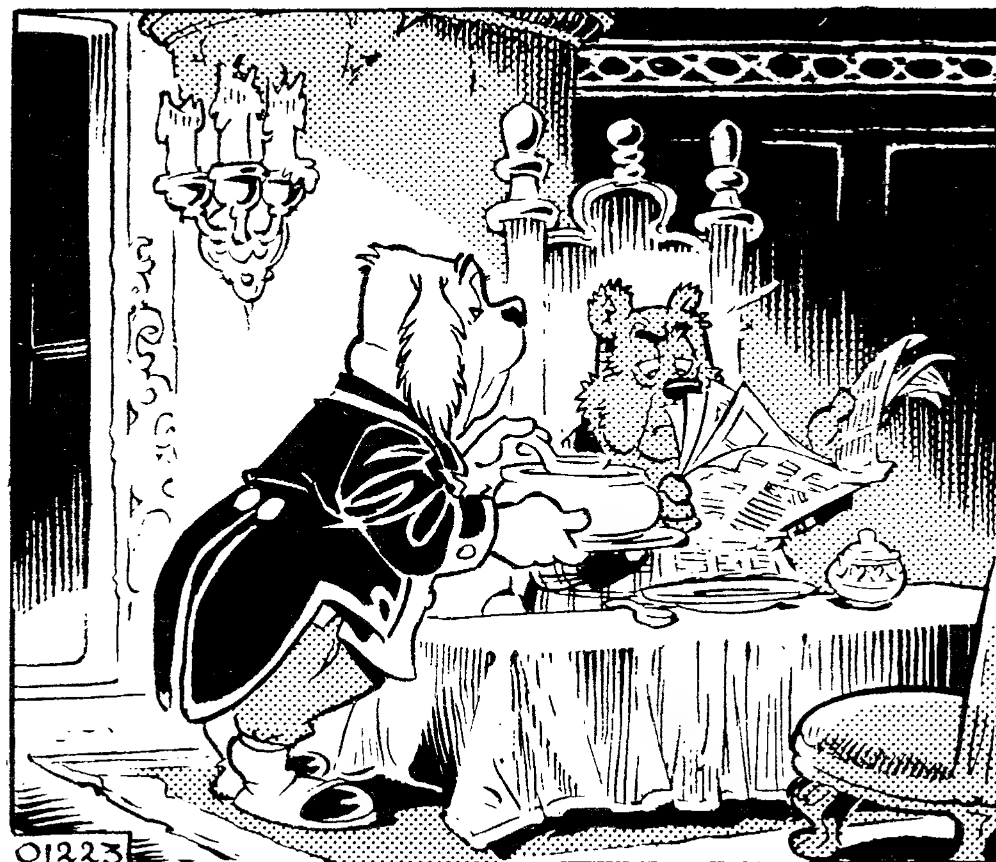

01222 Toen zijn bezoekers na enige tijd vertrokken, bleef rechter Warsloper vol gedachten achter.
„Dat was dus de nieuwe Leer waarover ik gelezen heb", sprak hij tot zichzelf. „Deugdzaam en goed schijnen, dan krijgt men aanzien. En als men aanzien heeft, maakt men geen relletjes. Ik heb het wel eens vreemder gehoord; die oude heer was een uitstekend pleiter. Wel, ik zie mijn taak en ik heb de macht..."
Hij staarde peinzend voor zich uit en vervolgde mompelend:
„Macht is recht... Ik ben rechter... En het rechtst is de rechtszaak vanmiddag".
Kortbesloten drukte hij op de belknop en wendde zich tot de binnentredende bode.
„Maak alles in orde voor de rechtszaak vanmiddag, Toffel", sprak hij. „Wie toelaat dat een ander macht krijgt, gaat zelf ten gronde".
„Jawel, edelachtbare", zei de bode en hij trok zich terug om zijn plicht te doen.
Intussen waren Tom Poes en Krummknikker Kop op weg naar de bushalte om huiswaarts te gaan.
„Dat was een heel goed gesprek", zei Tom Poes vergenoegd. „Ik geloof dat de rechter wel begrip had voor je nieuwe leer".
„Ja, ja", gaf de wijsgeer toe. „Hoe rechter, hoe krommer. Even zeker als de vooruitgang achteruitgang is".

700 F

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

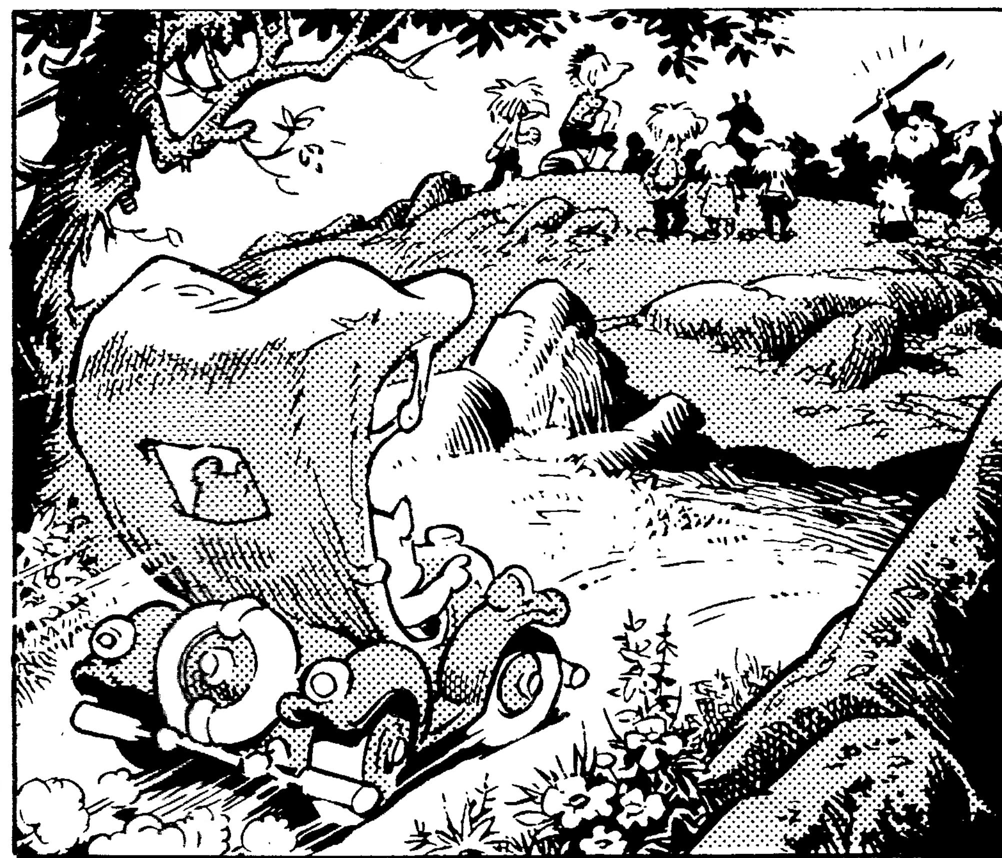

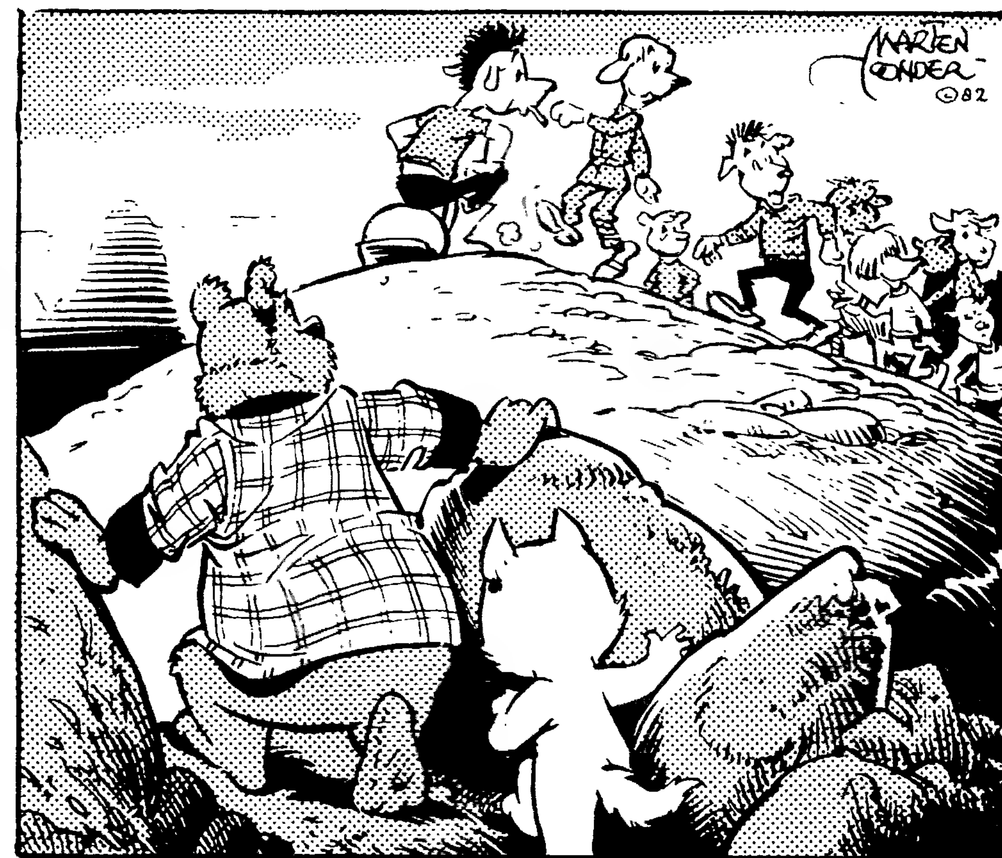
01223 Toen Joost de volgende morgen de ontbijtkamer binnentrad, zat zijn werkgever de krant te lezen. Het was duidelijk dat hij aan ontroering ten prooi was, want er ploegden zich rimpels over zijn voorhoofd en het papier knisperde nerveus in zijn vingers.
"Het is een schande", hoorde de bediende hem mompelen. "Is er dan geen recht meer? In wat voor stad leven we eigenlijk?"
"In Rommeldam, met uw goedvinden", zei Joost, terwijl hij de ochtendpap begon op te lepelen. "Mag ik de gevolgtrekking maken dat het gelezene u niet bevatlt, heer Olivier?"
"Nee, helemaal niet!", riep heer Bommel opspringend uit. "de rechter heeft al die schavuiten vrijgelaten, als ze onder bevoegd toezicht de stad verlaten. En dat bevoegde toezicht is Krummknikker Kop. Hier, lees zelf maar".
De brave knecht was echter te verblind om te gehoorzamen en zijn meester was te opgewonden om dit op te merken.
"Nu loopt die bende dus weer vrij rond, terwijl het recht er achter staat zodat een heer machteloos is", voer deze voort. "Maar als ze het wagen hier vuil te gaan spuiten, zullen we ze. Wat sta je daar, Joost? Te wapen!"
Het duurde wel even voordat de bediende strijdvaardig was; maar toen Tom Poes niet lang daarna het tuinhek binnenkwam, zag hij dat slot Bommelstein weer in staat van paraatheid verkeerde.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

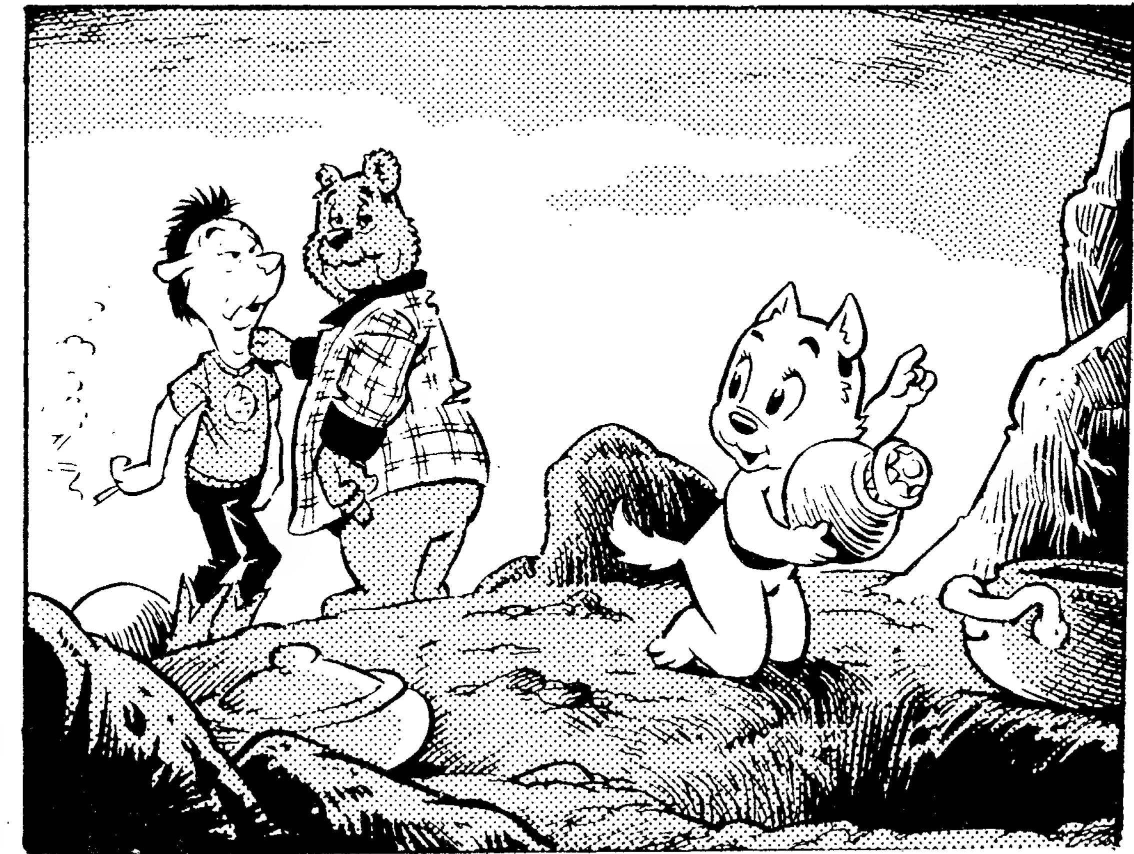
01224 Tom Poes naderde de zwaarbewapende heer en zijn knecht en schudde het hoofd.
„Dat hoeft niet, heer Ollie", zei hij. „Nadat u zaken met Dorknoper had gedaan, ben ik met Krummknikker naar de rechter gegaan en die oude heeft even met hem gepraat. Nu is alles in orde, dat zult u zien. de trilling is vrij, zodat u ook een Denker kunt worden. Kom maar mee".
Heer Bommel keek natuurlijk op van deze mededeling, maar door nieuwsgierigheid gedreven haalde hij de Oude Schicht uit de garage en even later waren ze op weg naar de Oerterp.
Reeds van verre zagen ze dat zich daar een kleine menigte verzameld had, en ook was de krassende stem van de Denker duidelijk hoorbaar.
„...deze katholiek-burgerlijke stad verlaten", hoorden ze hem roepen. „denken hier aan verleden en zijn bang voor de toekomst. Lieven alleen in heden. Maar wij! Wij volgen de vooruitgang!"
Er stegen luide toejuichingen op en toen deze verstorven waren, hernam de wijsgeer: „Het zal niet gemakkelijk zijn. Alleen door achteruit te lopen kunnen we vooruit gaan. We moeten dus achterwaarts naar andere streken om vooruit te komen. Volg me. Achterwaarts!"
Er volgde enig geroezemoes en temidden van verwarring vormde zich een stoet die achteruitlopende de heuvel begon te verlaten.
„W-wat betekent dat", vroeg heer Bommel, terwijl hij met Tom Poes de heuvel beklom.
„De autonomen verlaten de stad", legde Tom Poes uit. „Dat ziet u toch?"

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

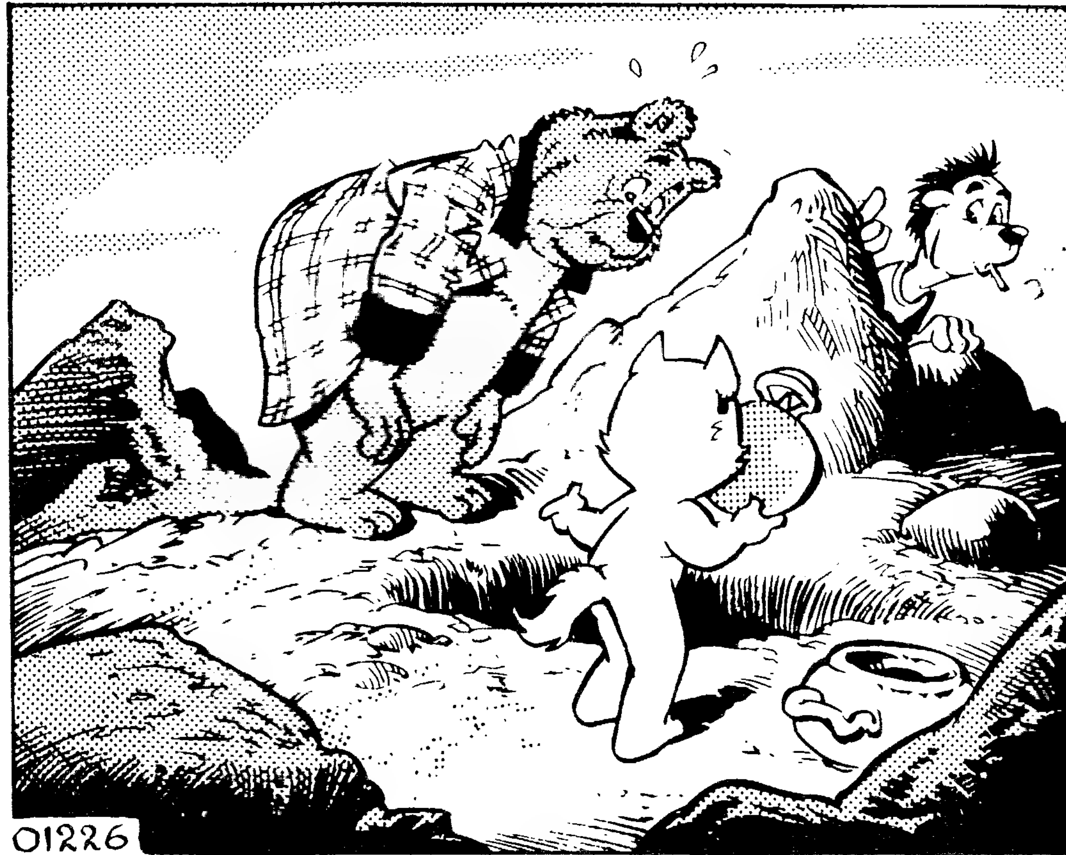

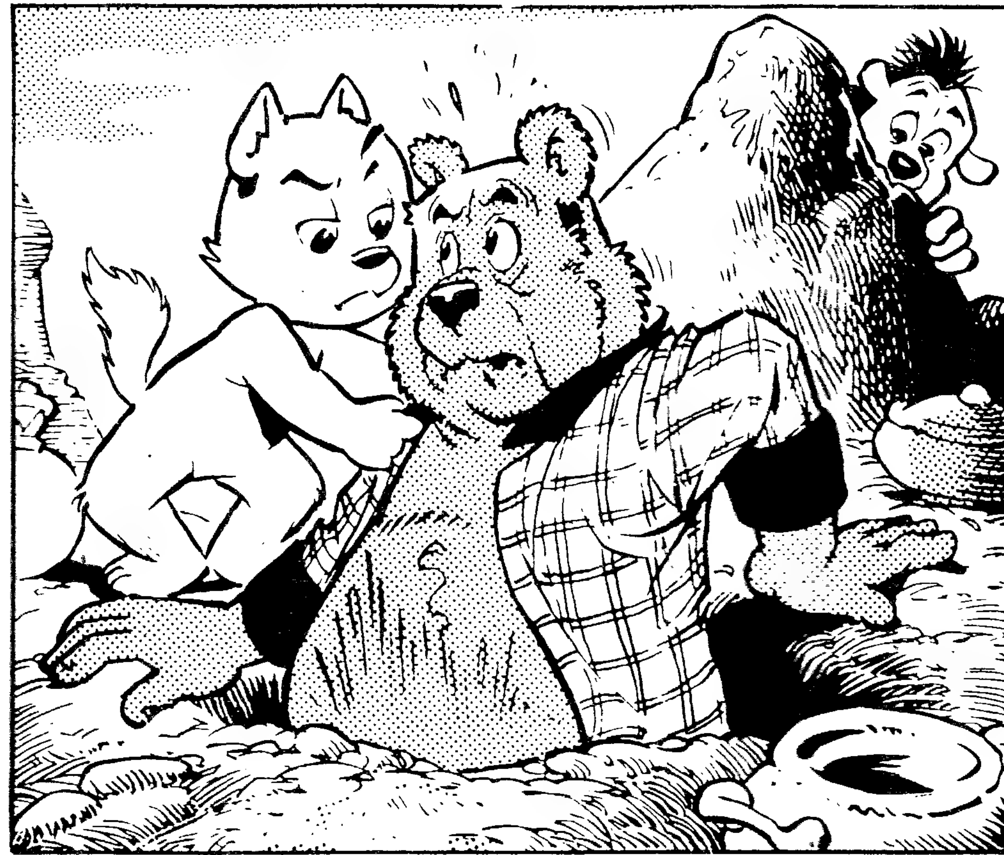

01225 Op de verlaten heuveltop zat Belial op een valhelm zijn verdwijnende Asmodé's na te kijken en na een lichte aarzeling wendde heer Ollie zich tot hem.
"W-waarom ben je niet meegegaan?", vroeg hij. "Jullie moeten de stad verlaten: dat zei de krant zelf en Tom Poes ook. Het is mijn heuvel, bedoel ik, en nu zit je hier nog, terwijl heer Krummknikker je bevolen heeft..."
"Klets", onderbrak de jongeling. "Achteruitlopen, zeker? Omdat die hoed het zegt, zeker?"
"Het is een beetje vreemd", gaf heer Bommel toe. "Maar de Denker zei wel meer dingen die te denken geven, zodat men niet weet wat men ervan denken moet. Maar hij heeft het bevoegde toezicht en je moet niet met je verzen tegen de prikkels slaan, als je begrijpt wat ik bedoel".
"Ik zal wel gek zijn om achterstevoren te gaan lopen omdat die gek het zegt!", riep Belial uit. "En ik ben al gek genoeg geweest. Ik wil liever rijk worden, zoals jij, in plaats van in een cel te zitten".
Er verscheen een milde glimlach op heer Ollies gelaat en hij klopte de opstandige knaap op de schouder.
"Jij zult het ver brengen", sprak hij. "Dat zei mijn goede vader toen hij mij zijn geld naliet; zodat ik je met raad en daad terzijde zal staan, terwijl geld geen rol speelt".
Hij werd onderbroken door Tom Poes, die bezig was de kuil van de wijsgeer te onderzoeken.
"Er zat een rare stop in dat gat!", riep die. "Daar zat de Denker zeker op. Maar nu hij eruit is, kan ik werkelijk iets horen. Ga hier maar zitten, dan wordt u ook een Denker, heer Ollie".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01226 Heer Bommel haastte zich naar de kuil en wierp er een blik in. „Daar gaan zitten?", vroeg hij met tegenzin. „Het lijkt me heel koud en nat voor mijn teer gestel, jonge vriend".

„Maar u wilt toch een Denker worden?", vroeg Tom Poes. „Denkers hebben heel wat macht, dat hebt u aan die zwerver gezien. En u hebt een poosje de tijd voordat Dorknoper de papieren voor de overdracht in orde heeft gemaakt".

„Die pafferd een denker?", vroeg Belial zich af, terwijl hij van achter een steen onthutst toekeek. „Hij wil met raad en daad opzij staan. Wat zou die bedoelen?"

Heer Ollie lette niet op hem, omdat hij zich met behulp van Tom Poes voorzichtig in de kuil liet zakken.

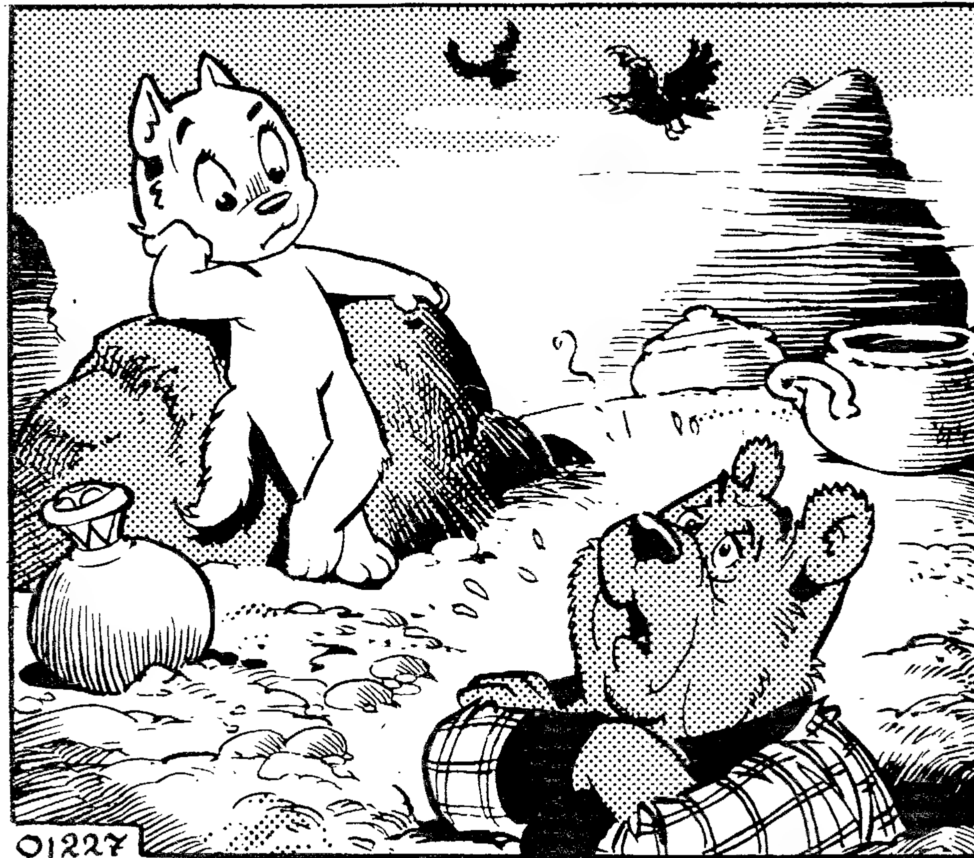
„Vreemd", zei hij. „Het is net of ik iets hoor. Er komen werkelijk geluiden uit deze put. Zou dat de trilling zijn waar Krummknikker het steeds over had?"

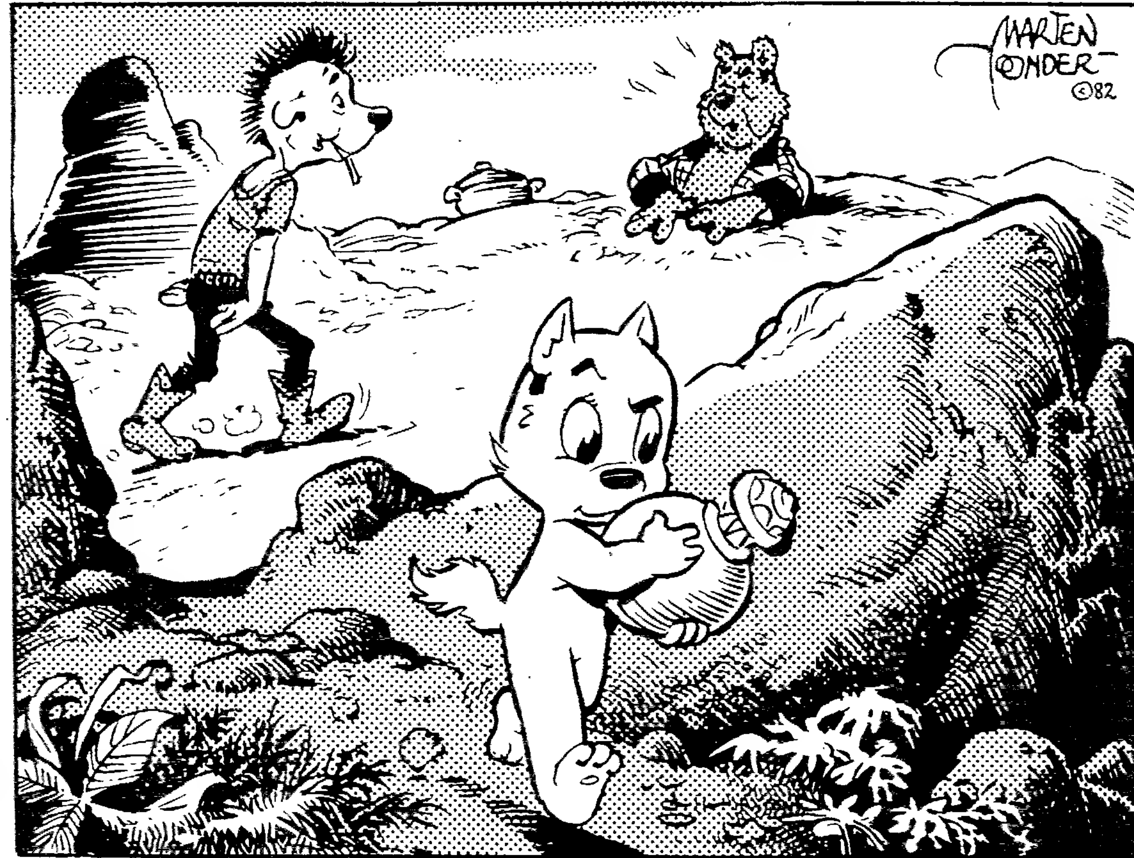
„Dat moet wel", zei Tom Poes. „U moet maar goed luisteren. Nu ik die bol eruit gehaald heb, zult u misschien beter dan hij kunnen horen wat voor wijsheid er in die trilling zit. Dan kunnen anderen het ook begrijpen".

„Ik weet niet...", mompelde heer Bommel. „het klinkt als Bla bla boeah, of zoiets".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01227 Heer Bommel maakte het zich zo gemakkelijk mogelijk in de kuil en luisterde naar de geluiden die onder hem opstegen.
''Het is moeilijk te volgen'',, sprak hij tot zichzelf. ''Misschien is het 't beste om te herhalen wat ik hoor, zodat de jonge vriend het onthouden kan om het me later uit te leggen. Natuurlijk zou ik het zelf wel begrijpen, maar er gaat zóveel onder mij om dat ik mijn hoofd er niet bij kan houden''.
Tom Poes lette inderdaad goed op, want hij had zo zijn eigen gedachten over de trilling in de kuil.
''Kwurpa krum bloea'', hoorde hij heer Ollie zeggen. ''Blubblub woa pong pee''.
In deze trant ging hij voort, totdat Tom Poes er genoeg van kreeg.
''Het is zoals ik dacht'', mompelde hij. ''Deze boodschap is heel anders dan die van Krummknikker Kop. Het is natuurlijk mogelijk dat die zwerver zulke gedachten had, maar ik geloof eerder dat die rare stop er iets mee te maken heeft''.
Hij raapte het ronde voorwerp dat hij in de kuil gevonden had, op en liep ermee weg zonder verder naar de geluiden te luisteren die heer Bommel uitstiet.
Bij een kloof in de heuvel bleef hij staan en wierp met kracht de vreemde bol naar beneden. Het ding raakte een uitstekende rotspunt en barstte in kleine stukjes uit elkander.
''Zie je wel?'', riep Tom Poes uit. ''Piefjes en gassen. Dat ding deugt niet, het is gevaarlijk''.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

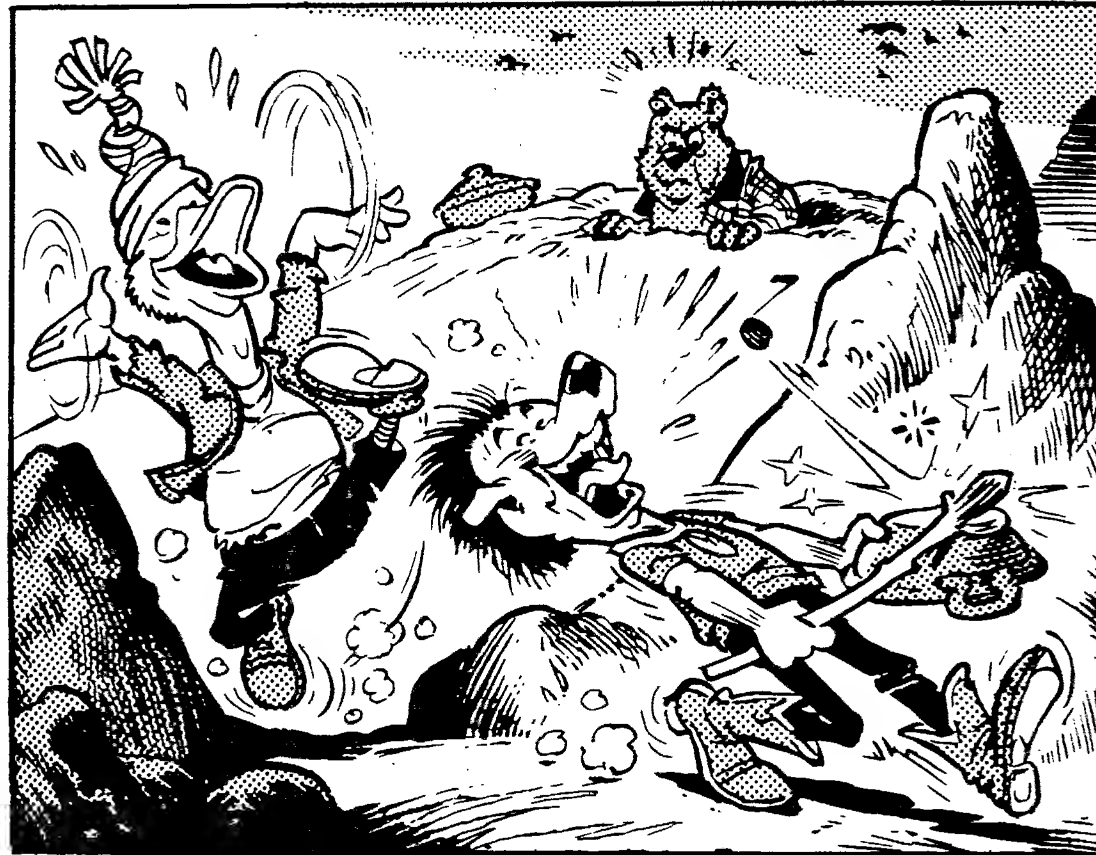
01228 Heer Bommel had de afwezigheid van zijn jonge vriend niet gemerkt, omdat hij geheel opging in het dicteren van zijn gedachten.
„Blu bioe bado krum", sprak hij met geknepen stem. „Hmpf... Ik krijg koude voeten. Luister je, jonge vriend?"
Maar de enige die luisterde, was Belial, die zich over zijn verbazing had heengezet en nu opmerkzaam over de stamelende heer gebogen stond.
„Te gek!" riep hij opgetogen uit. „Dat is nou net wat ik zoek. De sound heb ik wel, maar een lekker tekstje, daar gaat het om. Hier is wat van te maken".
„Stil een beetje", maande heer Ollie. „Ik kan mijn eigen trillingen niet verstaan. Bla bla boe eh...fluf".

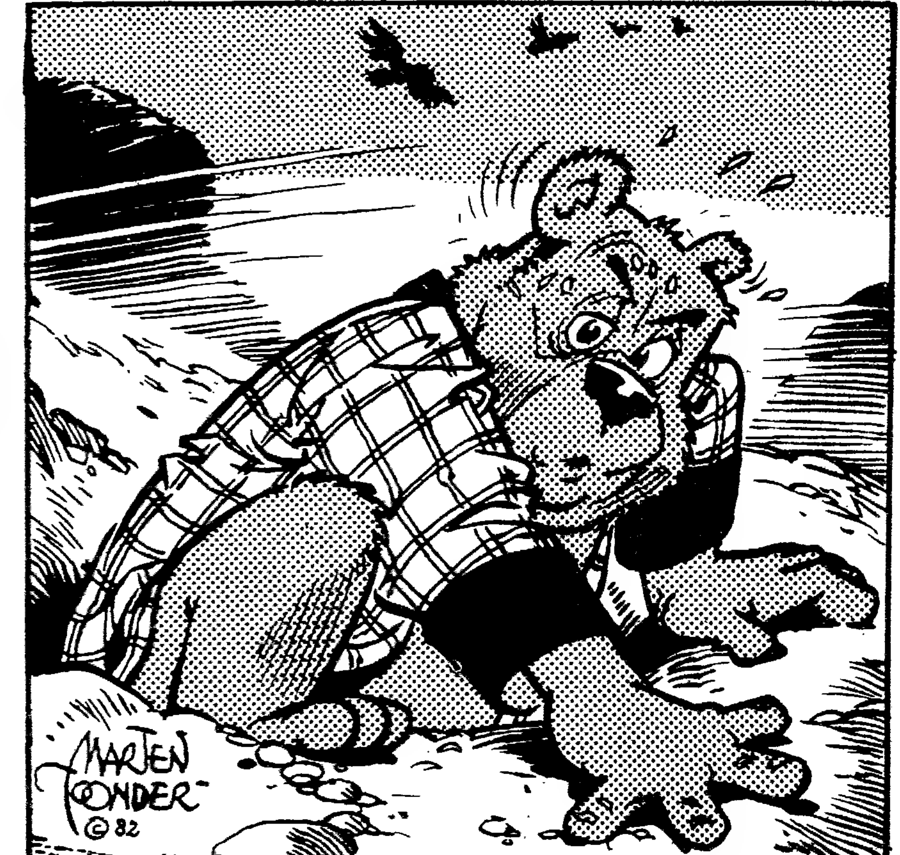
Op dat moment verscheen er een nieuwe belangstellende op de heuvel. Het was Wammes Waggel, die honger had en weer een les kwam nemen. Hij pakte dan ook een van de daar staande pannen en keek er begerig in, maar tot zijn teleurstelling was het vaatwerk leeg.
„De lessen zijn zeker op", sprak hij beteuterd. „Jammer, hoor, ik had best trek. Es kijken, wat zit Bommel daar enig in die kuil. Ik zal..."
Verder kwam hij niet, want Belial rukte hem de pot uit de handen en riep schaterend: „Die goser is geschiffeld. Moet je horen!"
Wammes gehoorzaamde, doch het enige wat hij door het gelach heen hoorde, was de vermoeide stem van heer Bommel.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

01229 Belial keerde de pan om en begon hem op geschoolde wijze met een tak te bewerken, terwijl hij springerige bewegingen maakte.
"Bla bla boea krum!", riep hij uit. "Een nieuwe sound, hoor je wel? Daarvoor heb ik de Asmodés niet nodig. Ik zal het de Kromknikker noemen".
Wammes begon hartelijk te lachen en sprong opgetogen achter de musicus aan. "Wat enigjes!" riep hij uit. "Zing nog es wat".
Dat liet de zanger zich geen tweemaal zeggen en, terwijl hij luidkeels het Kromknikkerlied inzette, begaf hij zich al schokkende de heuvel af, begeleid door het gekwaak van Wammes.
Heer Bommel was door de muziek in zijn overpeinzingen gestoord en hij keek het huppelende tweetal geschokt na.

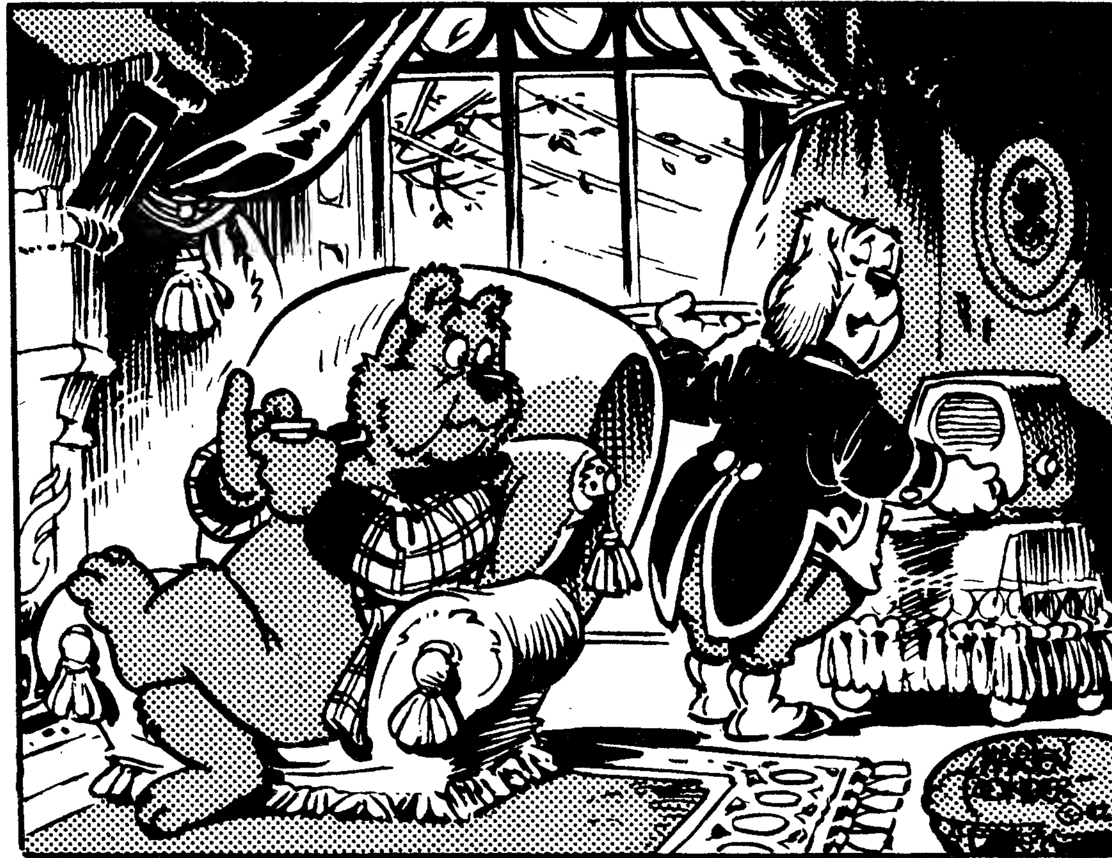
"Dat is dus wat men van mijn boodschap begrepen heeft", sprak hij bitter tot zichzelf. "Waar is Tom Poes? Moet ik dan altijd alles alleen doen? Zelfs wanneer ik als Denker de wereld vooruit wil helpen, laat men mij in de steek. Het is heel vreselijk. Trouwens: mijn voeten zijn door de koude bevangen, zodat ik geen been meer heb om op te staan. Ik heb er genoeg van, bedoel ik".

Met die gedachte werkte hij zich moeizaam uit de kuil, totdat hij erin slaagde zijn tenen op de begane grond te krijgen.
"Als dit de trilling van de Denker was, is het geen wonder dat de wereld achteruit holt", besloot hij. "Laat je geen citroenen voor knollen verkopen, zei mijn goede vader altijd, en daar houd ik mij aan".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

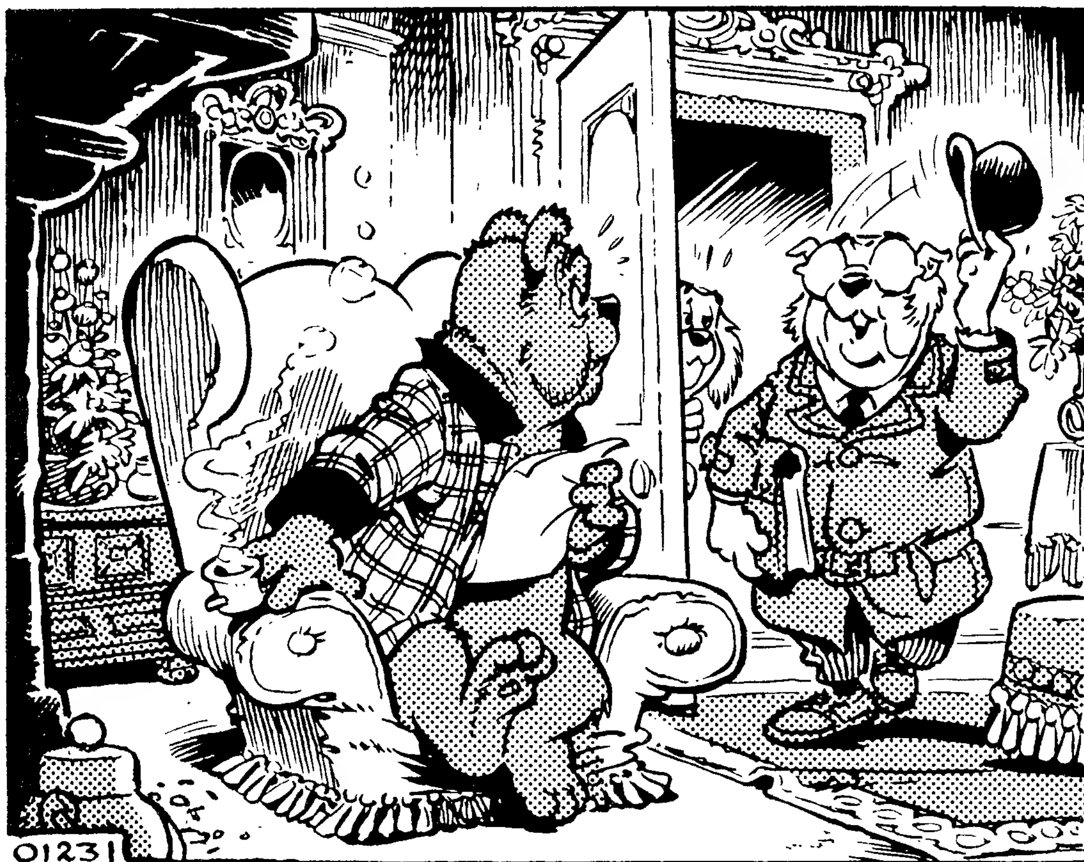

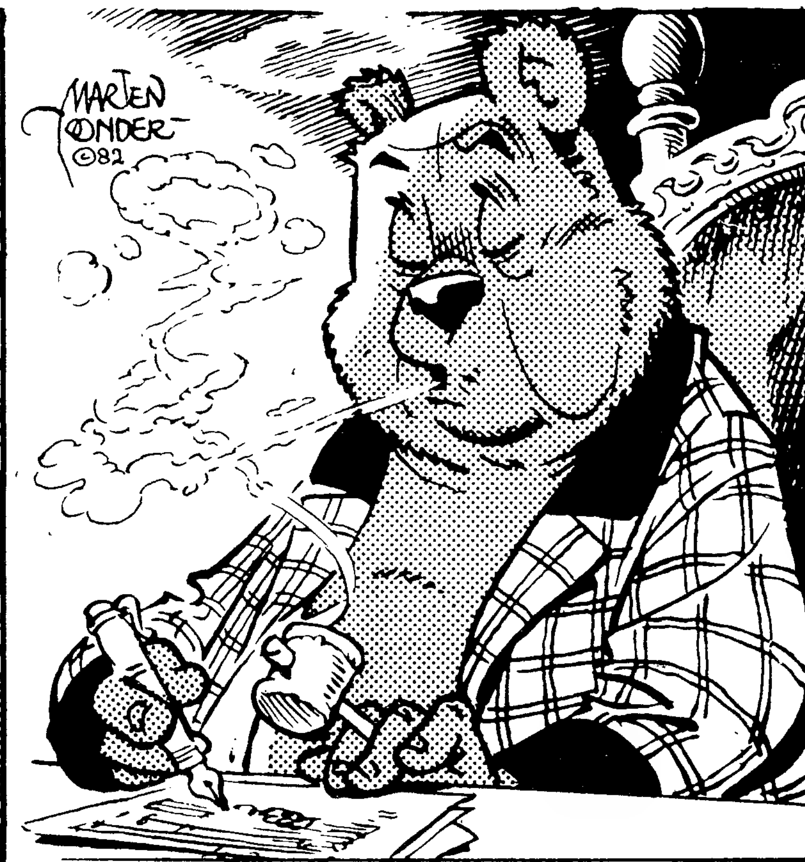

01230 Toen de herfst kwam, lag de Oerterp verlaten in de regen die door een storm uit het westen over het landschap gejaagd werd. In het huilen van de wind was een ijl geroep te horen dat uit de top van de heuvel kwam, en klonk als "bloeah".
Heer Bommel had daar geen last van. Hij zat bij het haardvuur zijn gevoelige tenen te warmen en hij was juist bezig een pijp te stoppen, toen Joost hem stoorde met een dienblad waarop een brief lag.
"Er is post voor u, heer Olivier", zei de bediende, terwijl hij zich naar het radiotoestel begaf. "Maar ik verstout mij u even op de hoogte te brengen van een nieuwe mors-pop sound die men ten gehore brengt. Een topper, met uw goedvinden, Kromknikker genaamd. Ik ben maar een eenvoudig iemand, maar lekkere muziek kan mij toch wel bekoren. Ik wil het u niet onthouden".
Zo sprekende zette hij het toestel aan, zodat het gekletter van de regen overstemd werd door zang- en snarenspel. Heer Bommel luisterde echter niet, hij had de envelop geopend en haalde er enige banknoten en een briefje uit.
"Reuze bedank foor raat en daat", las hij. "En hier je senten trug die ik hep gerolt. Belial".
"Vreemd", mompelde hij. "Ik kan me niet herinneren... of wacht eens... zet die radio af, Joost. Ik kan niet nadenken met dat bla bla geschreeuw achter me".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

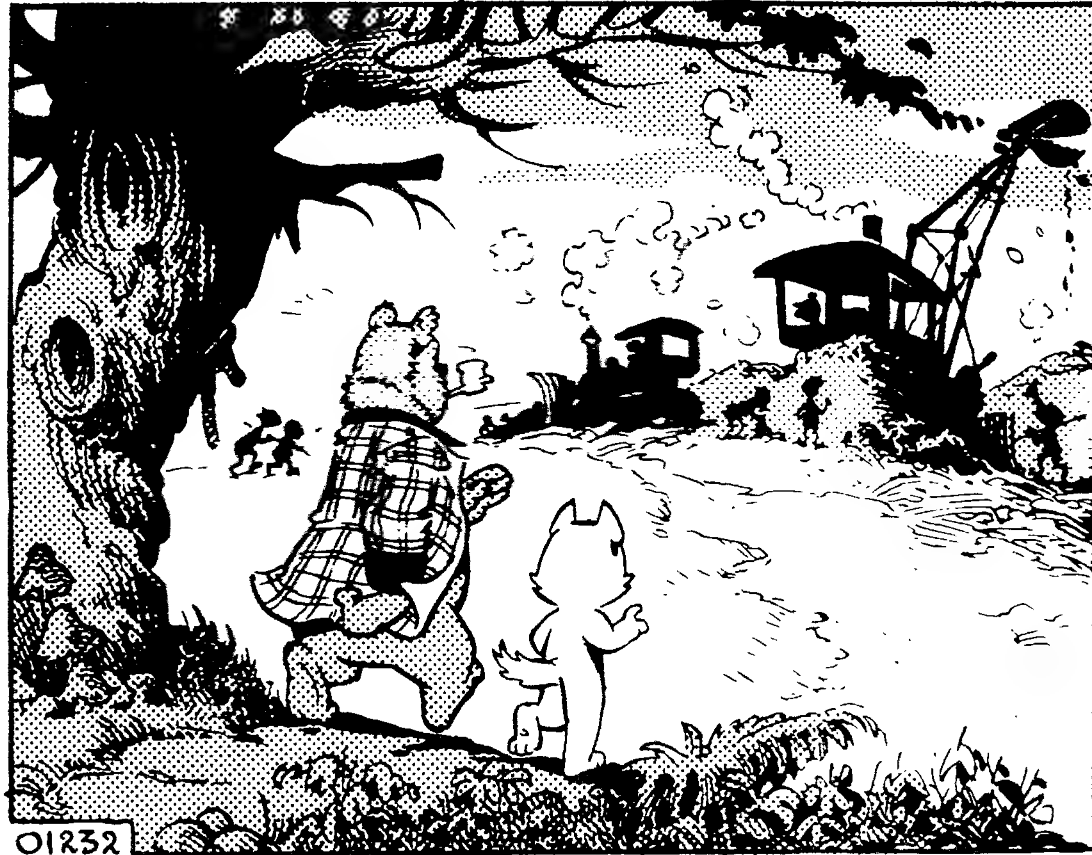
01231 Toen heer Ollie begreep wie Belial was, stak hij de banknoten in zijn zak en verdiepte zich opnieuw in het schrijven van de jonge zanger. Maar veel tijd kreeg hij daar niet voor, omdat Joost hem het bezoek van de heer Dorknoper aankondigde.

„Goedemiddag", sprak deze. „Ik heb hier de papieren voor de overdracht van uw heuvel aan de gemeente. Of hebt u zich bedacht?"
„Ik heb erg veel gedacht", gaf heer Bommel toe. „Ik ben een denker en daardoor weet ik, dat het kwade in ons alleen maar bla bla is, dat eruit gegooid moet worden, zodat er een heer overblijft, als u begrijpt wat ik bedoel".

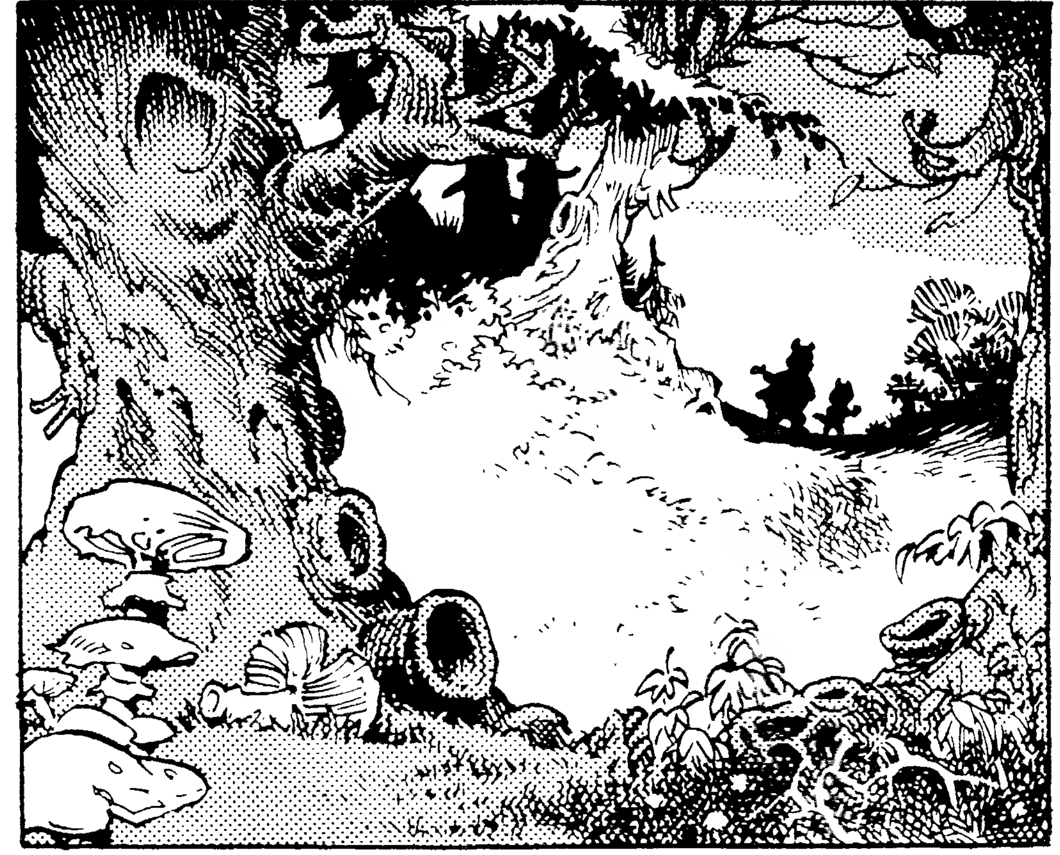
„O, juist", zei de ambtenaar onthutst. „Maar wat nu die heuvel betreft..."
Hij zweeg en keek afkeurend naar de openstaande kamerdeur, waardoor het geluid van een klagende zangstem met muzikale begeleiding naar binnen drong.
„Dat is de radio van Joost", legde heer Ollie uit. „Morspop van Belial, u weet wel. Hij is bezig de bla bla eruit te gooien en hij zal het ver brengen door mijn raad en daad".
Hij moest roepen om zich verstaanbaar te maken en daarom sloot hij de deur.
„Dat is beter", prees de beambte. „Nu kunnen we ter zake komen. Wilt u hier even tekenen? Dan hebt u de Oerterp aan de stad geschonken voor een wetenschappelijke bestemming".
„Ik ben blij dat ik er vanaf ben", zei heer Bommel, zijn vulpen trekkend. „Als denkend heer kan ik er niet achter staan, terwijl ik er niet meer op hoef te zitten".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

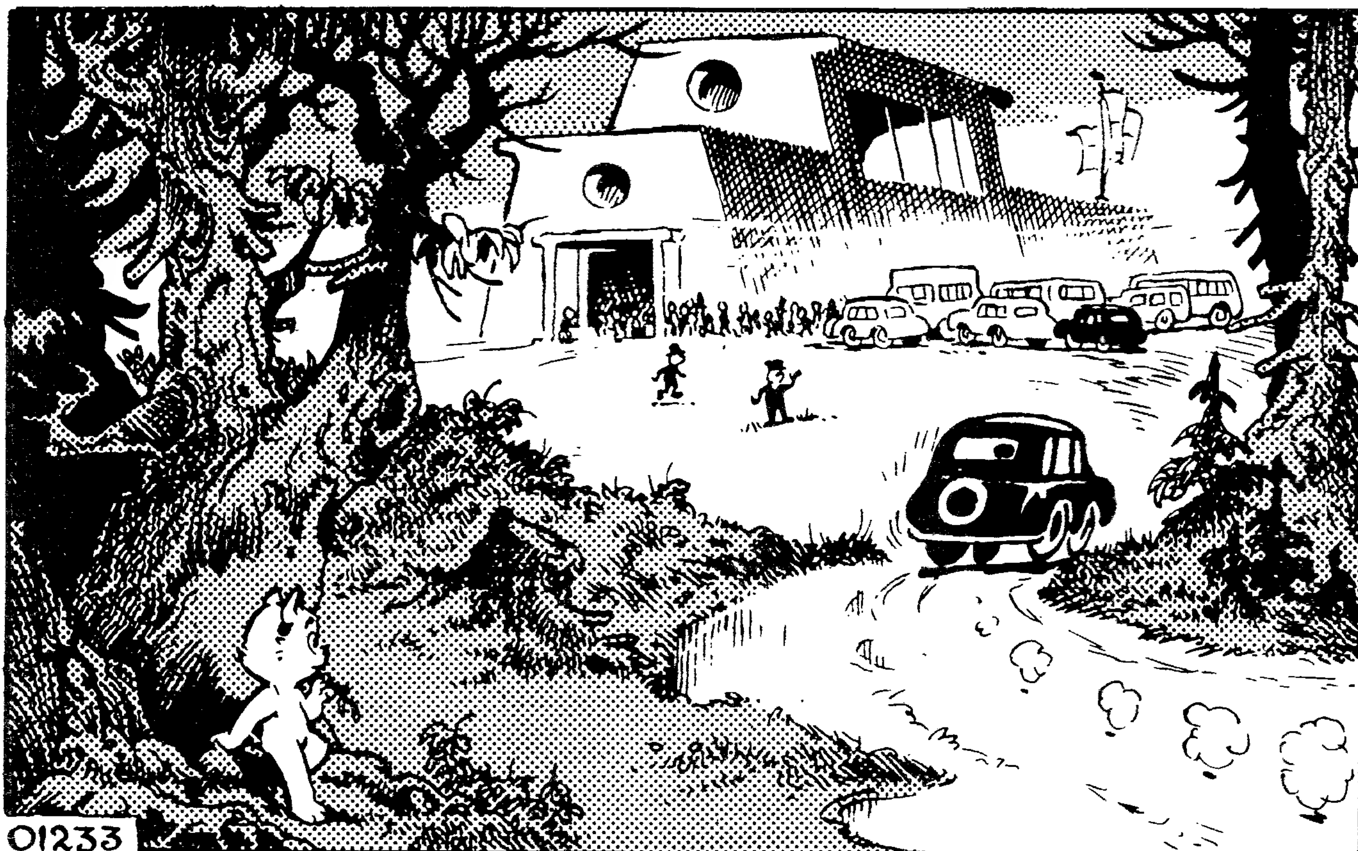

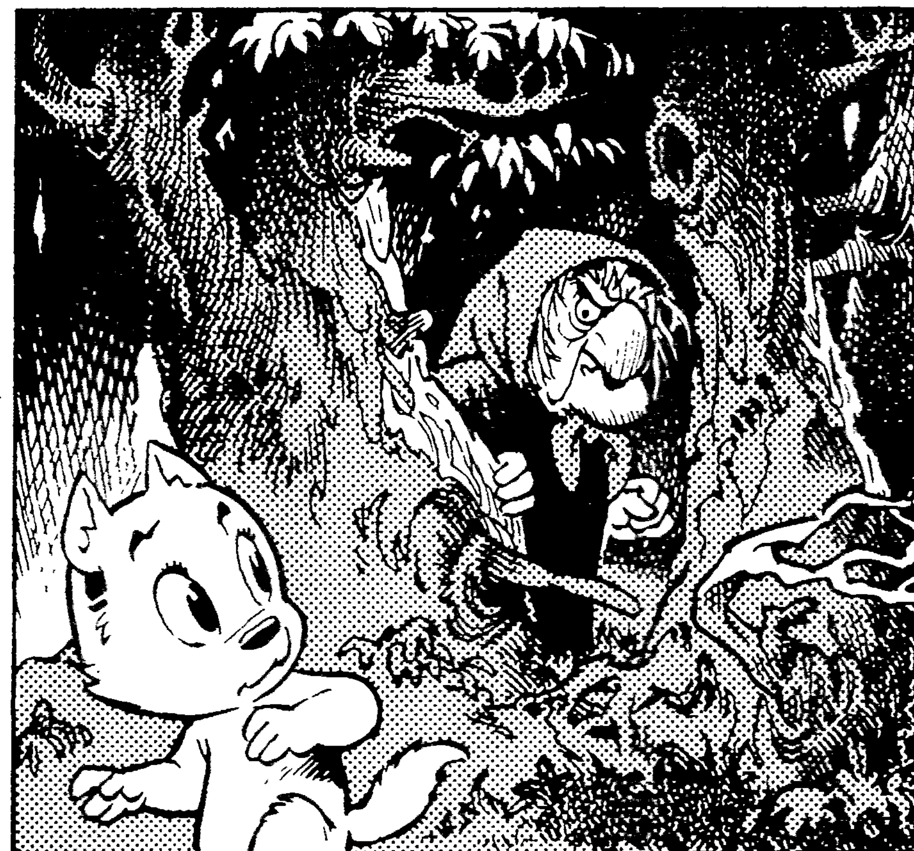

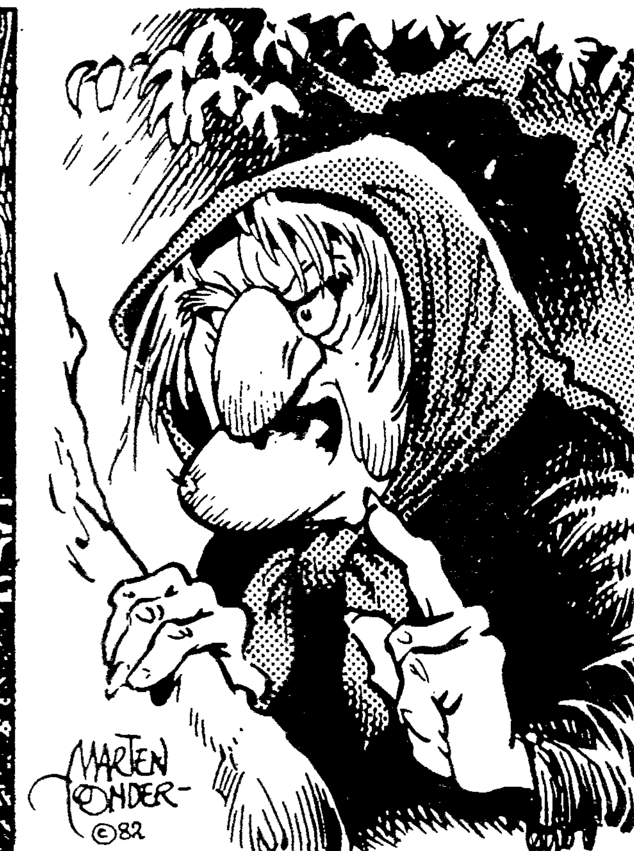
01232 De overheid weet van aanpakken, dat is bekend. Toen Tom Poes en heer Bommel een paar weken later de Oerterp passeerden, was er van de heuvel dan ook niet veel meer over dan een gruismassa waartussen logge machines ordeloos heen en weer schoven.
„Hij is al aardig plat!", riep Tom Poes boven het gedaver uit.
„Niks plat", verbeterde heer Ollie. „De opbouw is begonnen, dat zie je toch? Voordat je het weet, staat daar een wetenschappelijke inrichting, waar je kan leren hoeveel één maal één is. Dat is nu de echte vooruitgang, jonge vriend, leer dat van mij, en laat je niet meeslepen door achteruitlopende denkers".
„Hm", zei Tom Poes. „De professor was er anders niet zo zeker meer van".
„Ik heb het over Denkers en niet over professoren", verklaarde heer Bommel met nadruk. „En ik vraag me af wat dat voor een trilling was waar Kromknikker op zat. Ikzelf kan niet tegen het getril van die bulldozen en nu praat ik niet eens over de trillingen in zijn kuil. Geen wonder dat hij dacht, dat iedereen vol kwaad zit, wat jij?"
„Dat ligt eraan", zei Tom Poes. „Wat voor de een kwaad is, is voor de ander goed. Hij paste niet in onze wereld, dat is het. Want de klanken die u uit die kuil hoorde, kwamen uit een andere wereld en de Denker heeft ze vertaald".„Vertaald?" riep heer Ollie uit. „Wat een onzin! Wat bedoel je, bedoel ik?"
„Wel", zei Tom Poes, „ik vraag me af of dat rare ding dat ik uit de kuil gehaald heb, soms een soort vertaalapparaat was".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

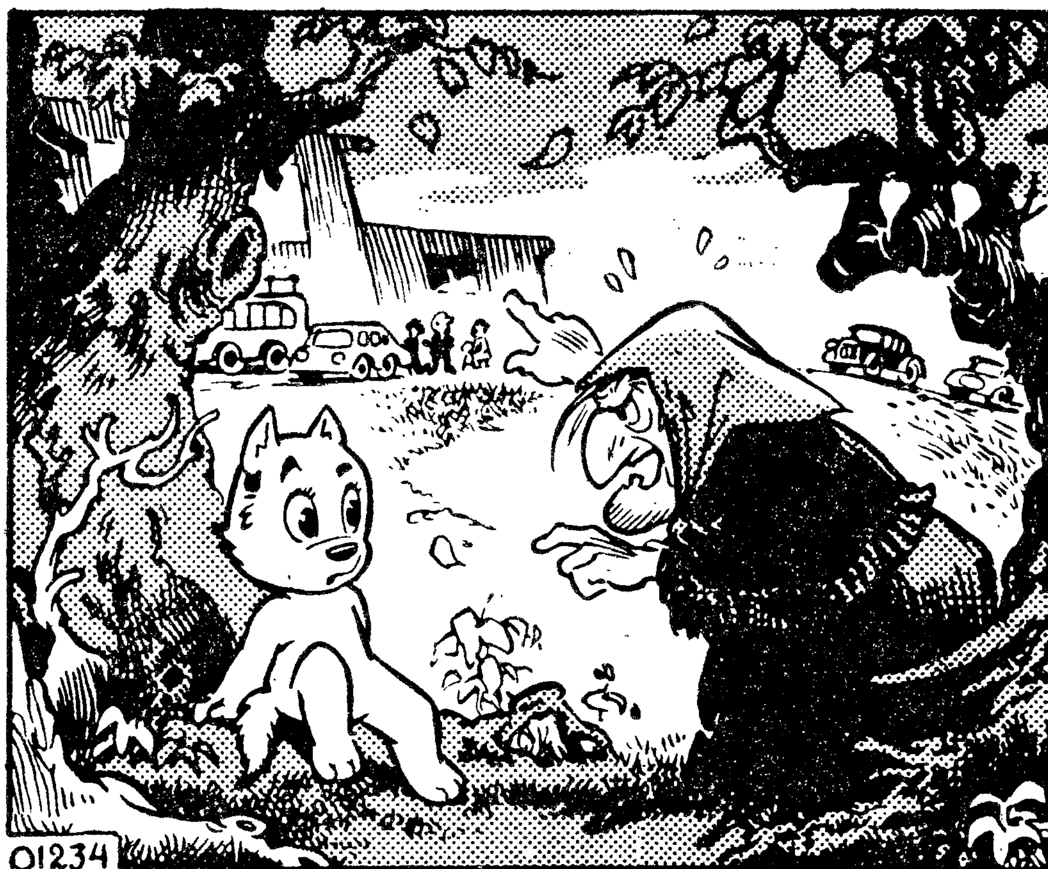
01233 Tom Poes had veel belangstelling voor het gebouw dat op de Oerterp werd opgetrokken, en op zijn dagelijkse wandeling liep hij er dikwijls langs. Zodoende zag hij op een middag een vlag op het dak staan, terwijl een drukke beweging van bezoekers en voertuigen erop duidde dat het feestelijk geopend werd.
''Hm'', zei hij bij zichzelf. ''Ik ben benieuwd hoe de computer zal werken, daarbinnen. Zal zo'n apparaat geen last van de trilling krijgen die Denkers maakt? Ik heb dat vreemde voorwerp nu wel uit de kuil gehaald, maar er zat iets onder, dat was duidelijk te horen''.
Op dat moment begon het te ritselen in de boomgroep achter hem en toen hij geschrokken omkeek, zag hij het gelaat van een bejaarde dame tussen de stammen verschijnen.

''Wat moet dat?'', vroeg ze krassend. ''Wat is dat voor een troep? Mijn zoon is onder die heuvel gaan wonen om zijn boodschap aan de wereld bekend te maken. Maar hoe kan hij dat doen met die steenklomp boven zijn hoofd? Waar is zijn gagel?''

''Uw zoon? Onder die heuvel?'', riep Tom Poes uit. ''Is dat het? Nu, dan heeft hij zijn boodschap al bekend gemaakt, hoor. Er heeft daar een denker gezeten en die...''
Het oude mens liet hem echter niet uitspreken. ''Hij is nog lang niet uitgepraat!'', riep ze schril. ''Waar is de gagel die Kwetal voor hem heeft gemaakt? Geen wonder dat het ventje van streek is! Hij windt zich erg op, de laatste tijd. Het is een schande! Maar het zal gewroken worden!''

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

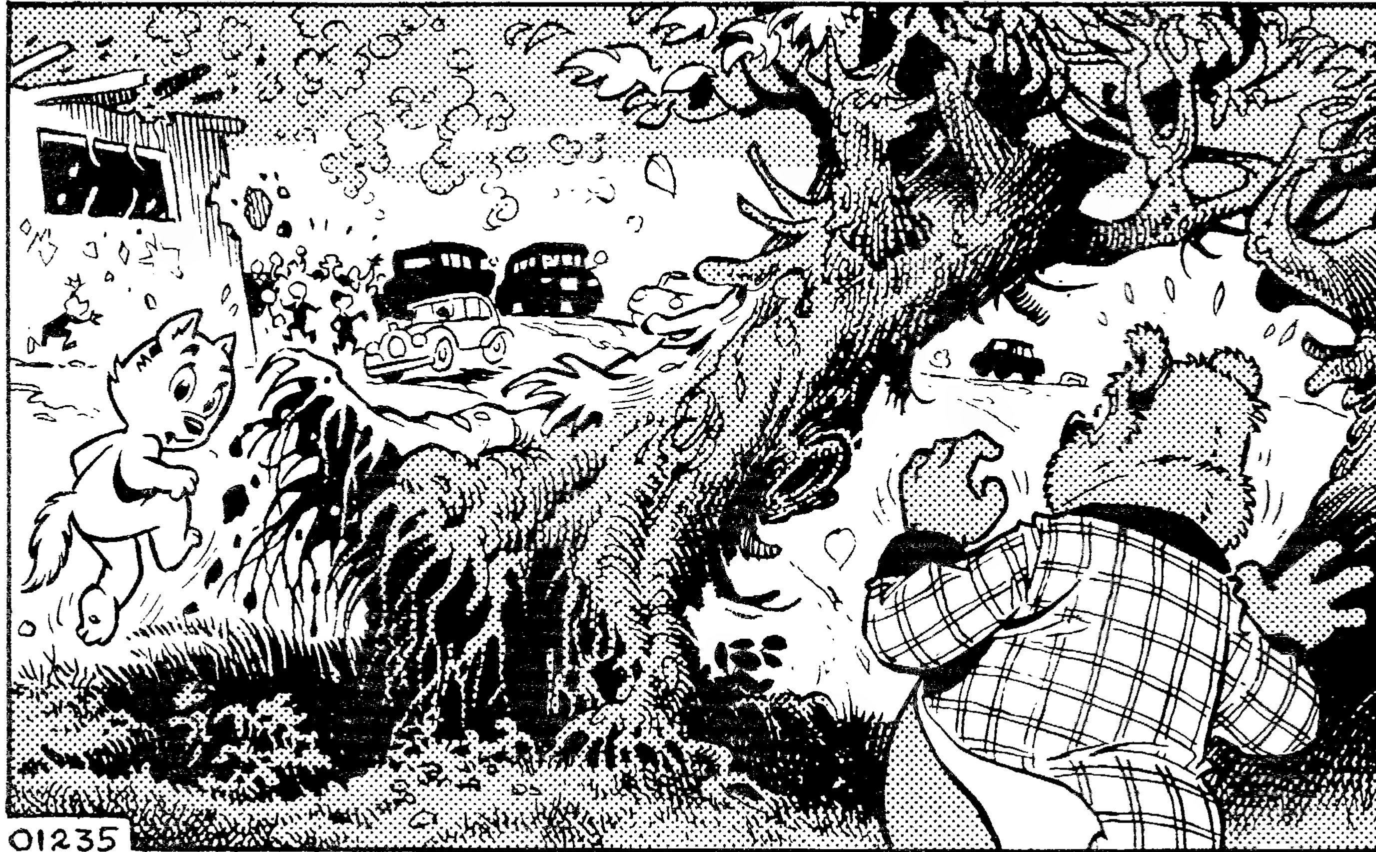

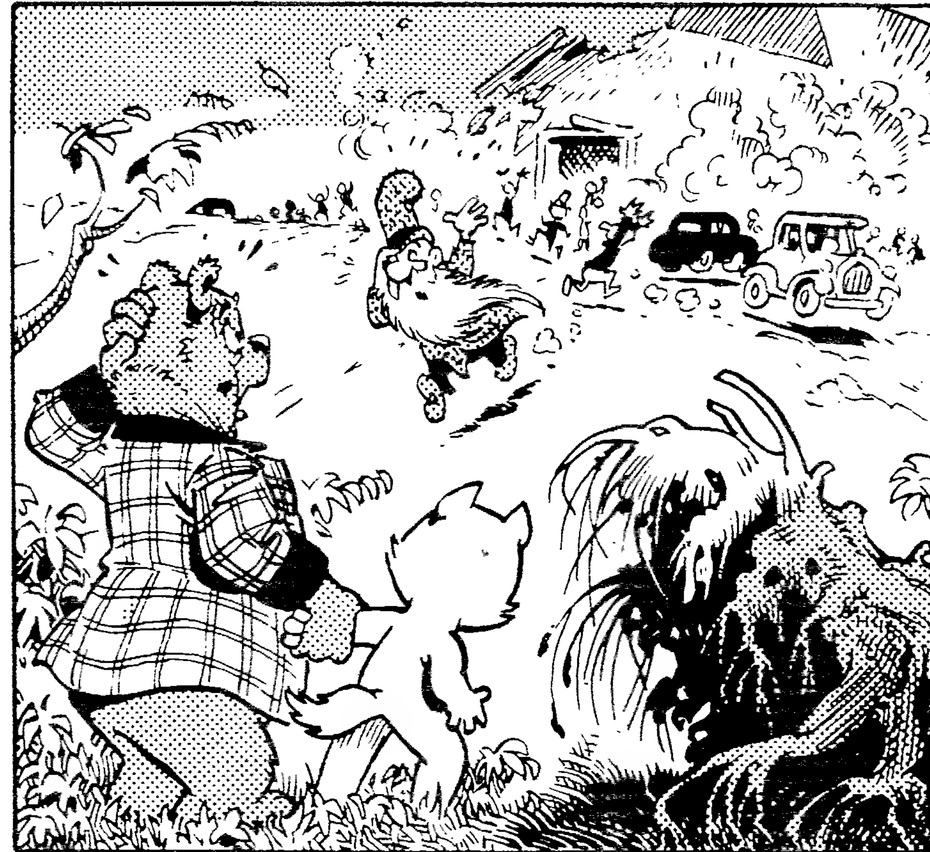

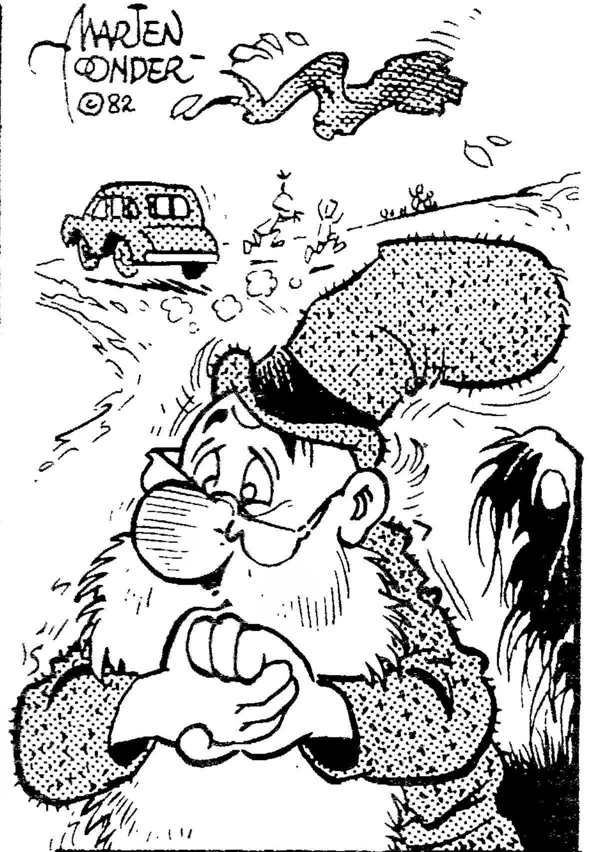

01234 "Dat bolle ding dat ik uit de kuil gehaald heb, was dus door Kwetal gemaakt", mompelde Tom Poes. "Een soort vertaalapparaat, net als ik dacht".
"Weet jij er soms meer van?", kraste het oudje. "Is het soms jouw schuld dat daar gedroogde steengruwel gestort is?"
"Ik wist niet...", begon Tom Poes, maar de bezoekster had zich al omgedraaid.
"Mijn zoon weet alles!", riep ze, terwijl ze tussen de stammen verdween. "En je kan de boodschap van Gritzoon niet ongestraft onder de steenpoeier begraven. Let op mijn woorden!"
Tom Poes keek haar onthutst na en daardoor ontging het hem dat heer Bommel over een zijweg naderde. Als schenker van de heuvel was hij natuurlijk op het openingsfeest uitgenodigd, maar omdat de Oude Schicht kou op zijn motor had gevat, had hij zich enigszins verlaat.
"De laatsten zijn de eersten", sprak hij tot zichzelf. "Als denker heb ik dat eens ergens gelezen en daar houd ik mij aan. Maar tegen wie zit de jonge vriend daar te praten? En wat is dat voor een vreemd gerommel in de grond? het lijkt wel onweer".
Hij bleef staan en keek bekommerd om zich heen. Op de heuvel verscheen een scheur in de grond, en dicht bij hem begon een boom onrustig te bewegen, zodat er dorre takken en bladeren door de lucht dwarrelden. Daarop voer er een trilling door de bodem, zodat hij zich naar een oude eik haastte om te gaan schuilen. Want hij begreep, dat er sprake was van een aardbeving.

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

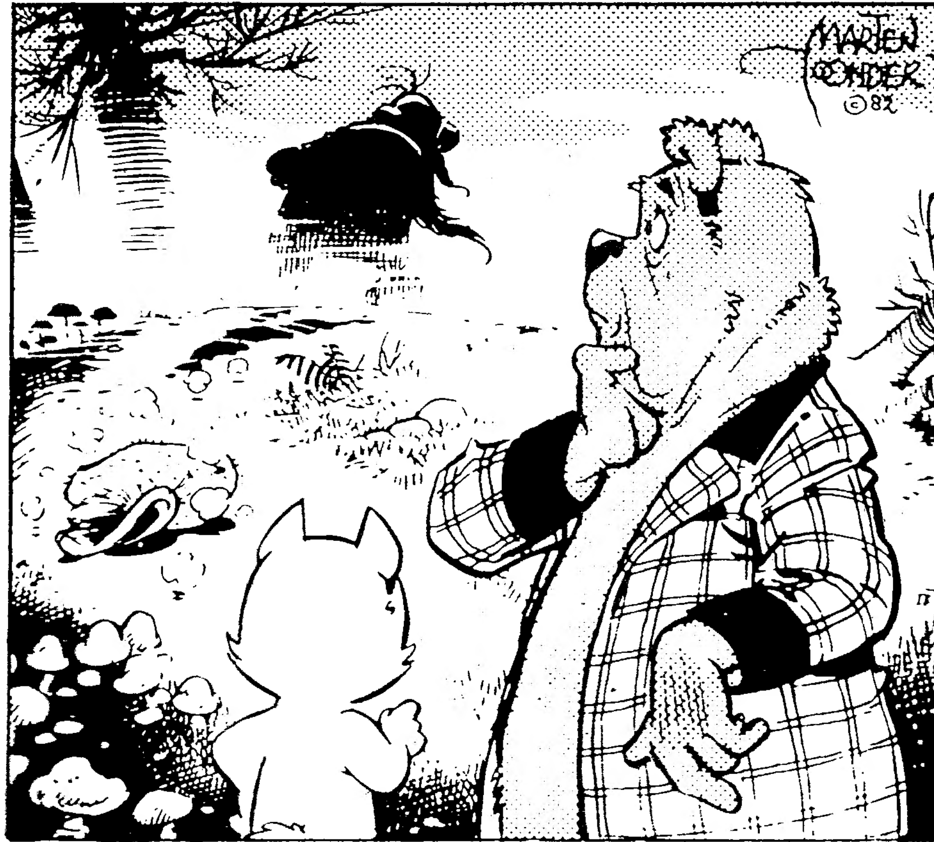

01235 Tom Poes sprong op toen hij de wortel waarop hij zat, voelde bewegen. Daardoor werd hij heer Ollie gewaar, die zich met wankele schreden naar de stam begaf, en hij liet een waarschuwende kreet horen.
''Niet daarheen!'', riep hij. ''De boom gaat vallen...''
Op hetzelfde ogenblik stortte de eik ter aarde en heer Bommel sprong op zijn jonge vriend af.
''Houme v-vast'', stamelde hij. ''Ik val!''
''Alles valt'', zei Tom Poes. ''Dat nieuwe gebouw ook. Dat is wat de heks bedoelde''.
''Onweer onder d-de grond'', mompelde heer Ollie, die te vol zat om uitleg te vragen. ''D-dat geeft aardbeving. Er dreigt ge-gevaar. Dat foelik heel fijn aan''.
Hij was niet de enige die dat voelde, want uit het scheurende gebouw stormden de bezoekers naar buiten en het geluid van neerdreunende bomen vermengde zich met het geronk van startende voertuigen. Een van de vluchtende bezoekers was professor Prlwytzkofski, die klagend op hen toe rende.
''Dit isj ja een groter jammer!'', riep hij met overslaande stem. ''Daar wordt mijne aanstalt verschutterd!''
Hij bleef handenwringend staan en, terwijl de trillingen hem door de leden voeren, vervolgde hij bewogen: ''Praw! Dit is der kosmische tegenwerking des wetenschaps. Hoe kan men in dezer wijze vorwarts gaan?''

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

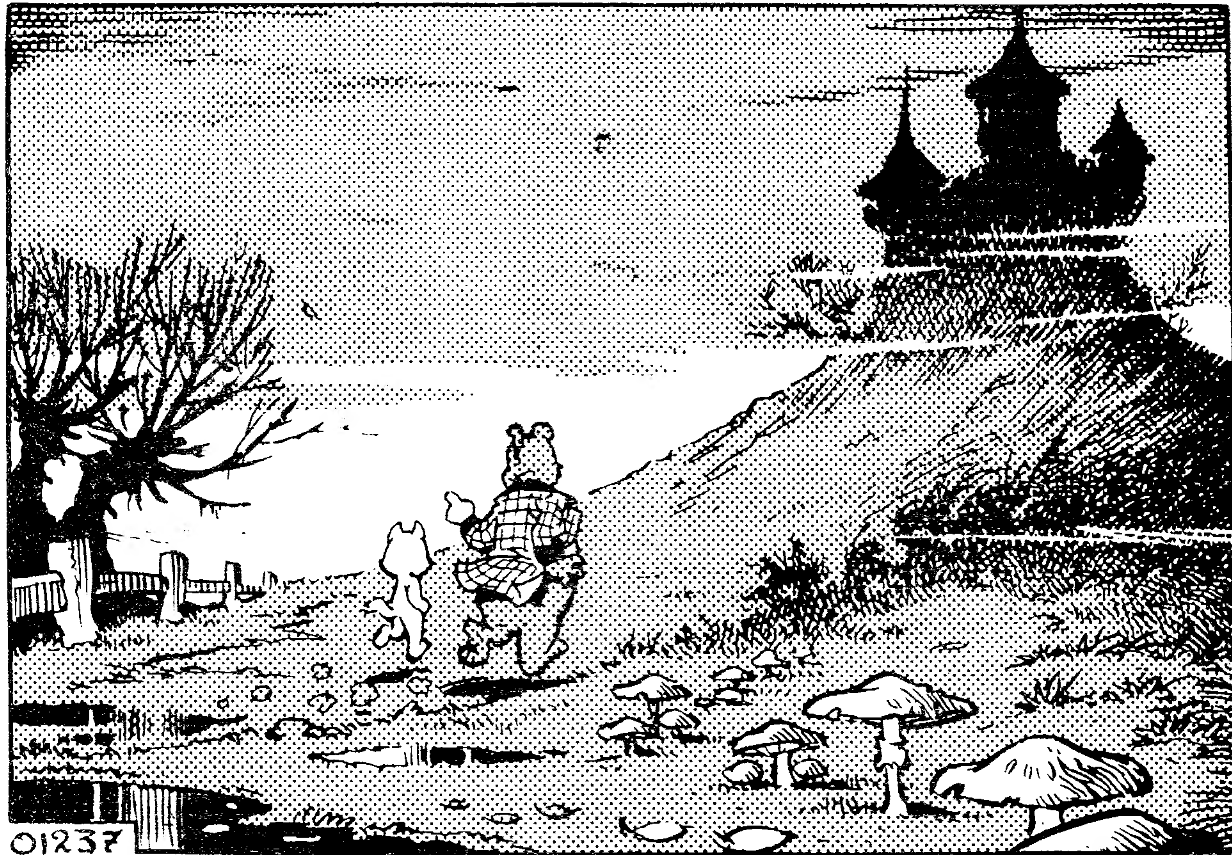

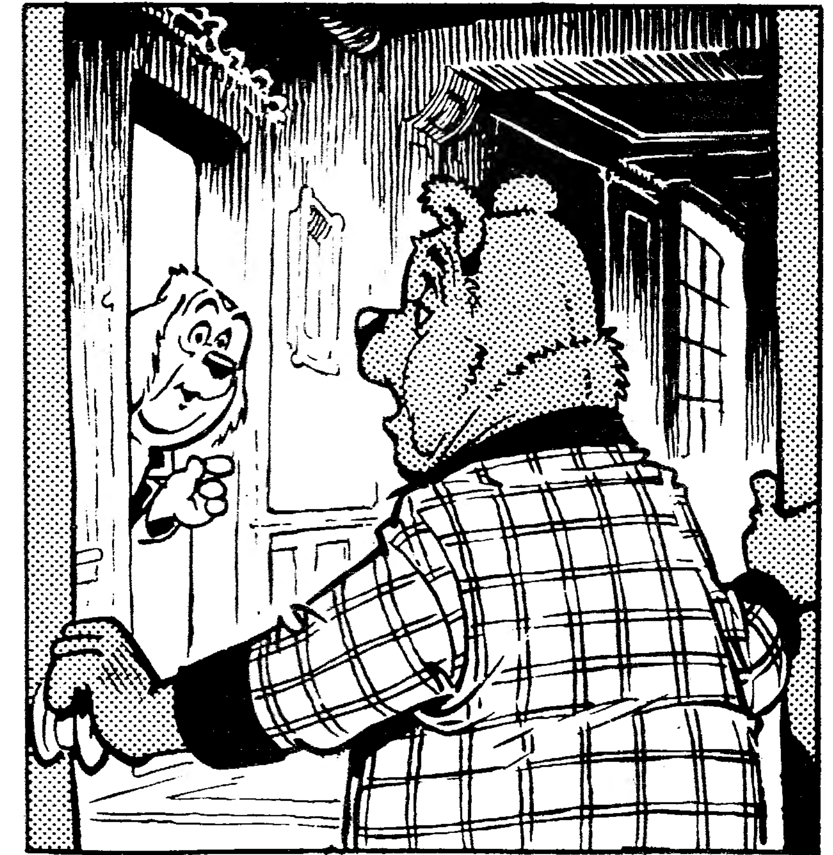
01236 Op de heuvel zakte het computercentrum dreunend in elkander en daarop daalde er stilte over het geschokte landschap.
"D-de bee-beving is over, gloof ik", sprak heer Bommel, maar dit troostwoord miste zijn uitwerking. De geleerde nam zijn hoed af en begon er een knakworst van te draaien, terwijl hij in schreien uitbarstte.
"Dobrov da wetenschap bo rotjenov", riep hij klagend uit. "Vaditchnev schnapvort wetenschap? Praw!"
"Misschien is het maar beter zo", zei Tom Poes. "Onder die heuvel zat de zoon van een heks, zodat uw chips..."
"Schramslaw chips!", kreet de hoogleraar, en na deze woorden keerde hij zich om en begon gebroken de heuvel te beklimmen.
"Tja, het is heel vreselijk", mompelde heer Ollie, toen de beklagenswaardige gestalte in de avondnevels verdwenen was. "Hoewel, zou het zo vreselijk zijn, vraag ik me af? Het was een lelijk gebouw, dat de stem van de natuur smoorde, als je begrijpt wat ik bedoel".
"Hm", zei Tom Poes. "Ik denk eerder dat Gritzoon boos geworden is".
Daarop vertelde hij wat de heks gezegd had en toen hij daarmee klaar was, liep heer Bommel een poosje zwijgend door de vallende schemering om het gehoorde te verwerken.
"Zit het zo?", vroeg hij ten slotte. "Het verbaast me niets, want ik dacht altijd al dat de boodschappen van de Denker onzin waren. Het was allemaal natuurlijk vreselijk, maar gelukkig is alles nu weer bij het oude. Weet je wat? Laten we de getroffenen een kleine troost aanbieden".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

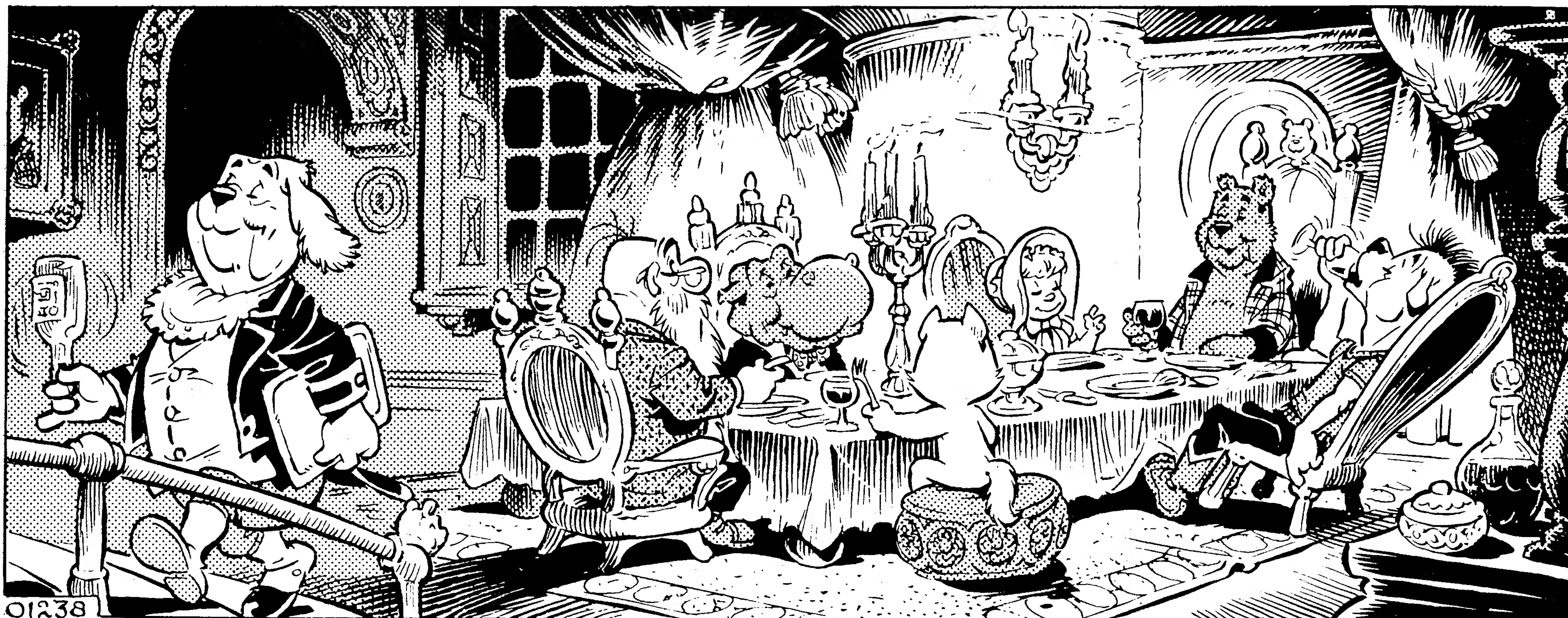

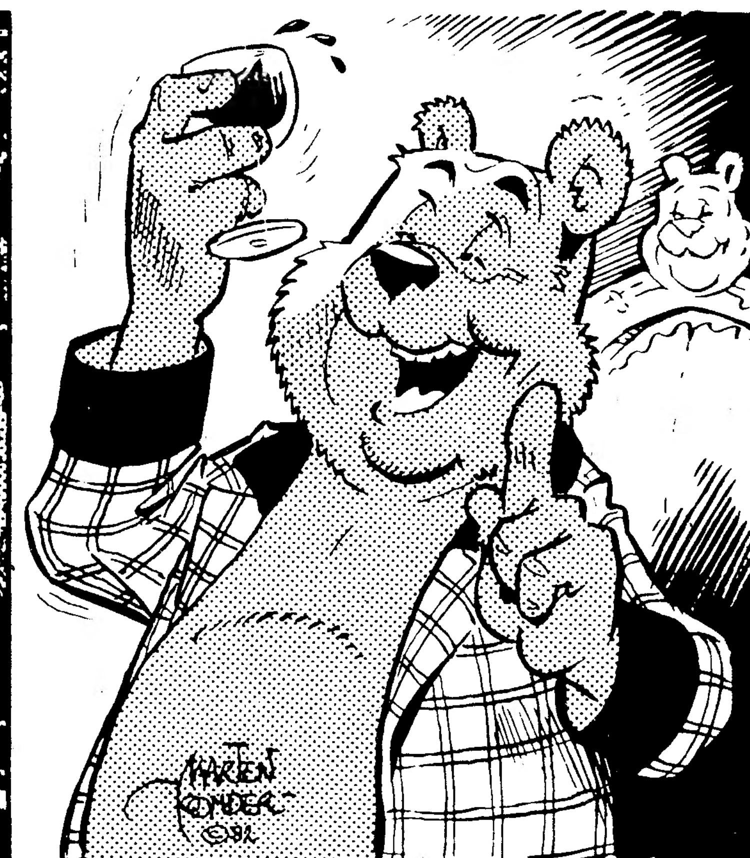
01237 Toen Bommelstein in zicht kwam, begon het al aardig donker te worden en heer Ollie verhaastte zijn pas.
"Ik zit vol tegenstrijdige gedachten, zodat mijn innerlijk begint te knorren", verklaarde hij. "Mijn goede vader zei altijd: Je moet goed nadenken, want daar leer je van. Maar nu weet ik niet goed wat ik geleerd heb, omdat ik een mooie gift aan de wetenschap heb gedaan die in elkander gezakt is. En eigenlijk is het jouw schuld, jonge vriend. Want door jouw raad heb ik de heuvel weggegeven waarop ik een Denker geworden ben".
Tom Poes zweeg en heer Bommel beklom peinzend de stoep.
"Trek het je maar niet aan", sprak hij, toen hij boven was. "Heer Kop liep achteruit om vooruit te komen, dat heb ik duidelijk gezien. En omdat ik je altijd voorga, ga je misschien wel achteruit, zeg nu zelf. Denk daar maar eens over na, terwijl ik je uitnodig voor morgenavond, als kleine troost. Maar dat moet een verrassing blijven".
Hij opende de deur en toen hij de hal betrad, verscheen het hoofd van Joost om een hoek.

"Was het openingsfeest naar wens, als ik vragen mag?", vroeg de trouwe bediende.
"Zo, zo", zei zijn werkgever. "Gritzoon was ertegen, zodat het een beetje in elkaar gezakt is, terwijl ik niet eens weet wie hij is. Maar morgenavond hebben we een maaltijd, Joost. Vooral niet te eenvoudig, want het moet een verrassing zijn".

Heer Bommel en de Antiloog

door Marten Toonder

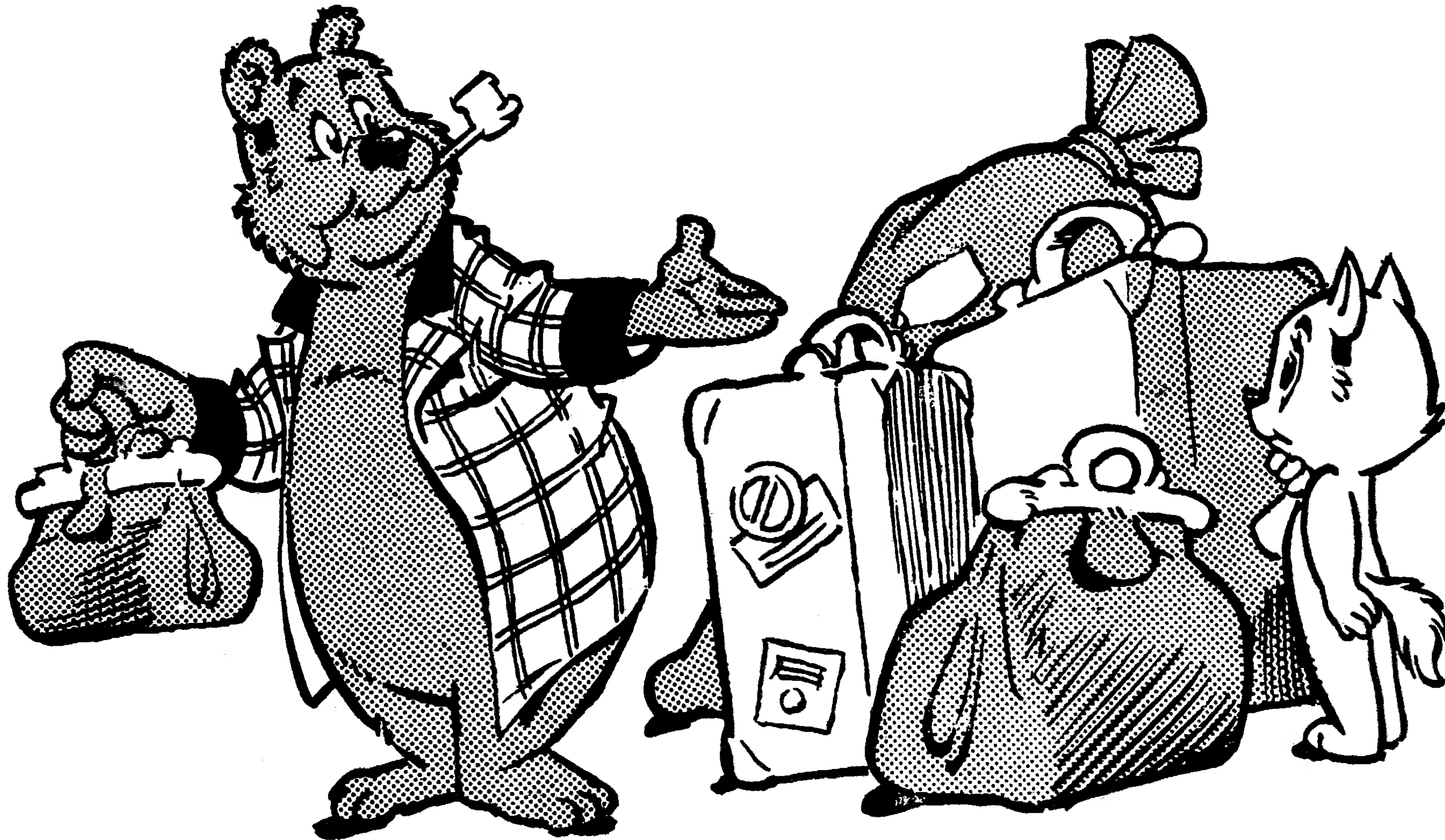

01238 Op aandringen van zijn bediende had heer Bommel toch niet alle getroffenen uitgenodigd voor zijn feestmaal.
"Die weggelopen jongeren hebben een leegte achtergelaten die Joost niet vullen kan", sprak de gastheer, toen iedereen zich rond de tafel had geschaard. "Maar gelukkig zijn ze achterwaarts vooruitgegaan, zodat we ze gauw genoeg terug zullen zien. Want als denker heb ik er lang over nagedacht en ik heb ontdekt dat de heer Kromknikker gelijk had".
"Praw!", zei professor Prlwytzkofski met gezwollen stem.
"Neem nu bijvoorbeeld de wetenschap", hernam heer Ollie. "Die gaat alsmaar vooruit, zodat we steeds dieper in het moeras raken, dat door de vooruitgang op ons levenspad gestrooid is. Zelfs voor een heer is het moeilijk om er een stokje voor te steken, vooral als de aarde onder hem barst".
"Hemeldonderweder!", riep de geleerde, meer en meer betrekkend.
"Juist", vervolgde heer Bommel. "Dat bedoel ik, als men mij volgen kan. Een heer blijft staan waar hij staat, terwijl hij heel fijn aanvoelt, dat het kwaad zich verspreidt als een lopend vuurtje, waar hij de kastanjes uit moet halen. Het is dan ook de plicht van de overheid..."
"Bravo", onderbrak de burgemeester en juffrouw Doddel riep uit: "Wat kan je het toch mooi zeggen, Ollie!"
De hoogleraar zweeg, want hij had de geur van zuurkool met worst in de neus gekregen en dat gaf hem een mildere kijk op het leven. Daar maakte heer Bommel gebruik van. Hij stond op en hief het glas, terwijl de sterpopper Belial het zijne ledigde.
"Daarom stel ik voor een dronk uit te brengen op de antiloog, die mij de ogen geopend heeft", besloot hij.

EINDE VAN DIT VERHAAL

821209

Heer Bommel is er tussenuit — tot 17 januari

"Het spijt me", zei heer Bommel toen ze hem om het vervolg van zijn avonturen vroegen, „maar ik heb met mijn laatste krachten een hoofdfilm klaargespeeld en nu ligt hij afgemaakt op zijn vertoning te wachten. Daarom ga ik er per ijlbode voor zorgen dat hij op 3 februari gaat draaien; daar sta ik gepakt en gezakt borg voor.

„Ik moet er dus even tussenuit, maar op 17 januari zal ik deze plaats weer opluisteren met mijn aangrijpende zorgen".

8212 10